

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ι΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 26^{ης} Νοεμβρίου 2015

Ωρα έναρξης: 4.25 μ.μ.

Αρ. 12

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Καλό απόγευμα, συνάδελφοι και συναδέλφισσες.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα κάνουμε τώρα μία αναφορά για την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Κακοποίησης των Γυναικών, που είναι σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Παγκόσμια Ημέρα κατά της Κακοποίησης των Γυναικών γιορτάζεται ετησίως στις 25 Νοεμβρίου, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, που καθιέρωσε τη συγκεκριμένη ημέρα ως Διεθνή Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών. Στόχος του εορτασμού της είναι η ανάδειξη και η ευαισθητοποίηση για ένα τόσο σημαντικό πρόβλημα, ώστε να καταπολεμηθεί το βίαιο αυτό φαινόμενο.

Η βία κατά των γυναικών έχει πολλές μορφές, σεξουαλική, σωματική και ψυχική ή συναισθηματική, και βρίσκεται παντού, στο σπίτι, στη δουλειά, σε δημόσιους χώρους, στο διαδίκτυο. Παράλληλα, δεν περιορίζεται σε γυναίκες με συγκεκριμένο οικονομικό ή μορφωτικό επίπεδο ή κοινωνική τάξη και μέρα με τη μέρα τα κρούσματα πληθαίνουν.

Στην Κύπρο η βία στην οικογένεια, σύμφωνα με έρευνα του Παρατηρητηρίου Ισότητας Κύπρου, έχει αυξηθεί σημαντικά λόγω της οικονομικής κρίσης και οι επιπτώσεις της αντανακλούν κυρίως στις γυναίκες, που συχνά επωμίζονται αυξημένες ευθύνες όσον αφορά στην κάλυψη οικογενειακών υποχρεώσεων.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων καταδικάζουμε με τον πιο έντονο τρόπο κάθε μορφή βίας ενάντια στις γυναίκες και ως σώμα υποσχόμαστε να καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για την καταπολέμησή της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε με το Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε το υπ' αριθμόν 23 θέμα, ώστε να προλάβουμε να γίνουν οι αναγκαίες διευθετήσεις για τη δημοσίευσή του. Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ισλανδίας, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή της Ισλανδίας στην από κοινού ανταπόκριση στις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη της και η Ισλανδία στη δεύτερη περίοδο δέσμευσης του Πρωτοκόλλου του Κιότο στη Σύμβαση Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις Κλιματικές Αλλαγές (Κυρωτικός) Νόμος του 2015».

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ισλανδίας, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή της Ισλανδίας στην από κοινού ανταπόκριση στις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη της και η Ισλανδία στη δεύτερη περίοδο δέσμευσης του Πρωτοκόλλου του Κιότο στη Σύμβαση Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις Κλιματικές Αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ισλανδίας, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή της Ισλανδίας στην από κοινού ανταπόκριση στις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη της και η Ισλανδία στη δεύτερη περίοδο δέσμευσης του Πρωτοκόλλου του Κιότο στη Σύμβαση Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις Κλιματικές Αλλαγές (Κυρωτικός) Νόμος του 2015»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου, πρόεδρος	Χριστάκης Τζιοβάνης
Γιώργος Πεردίκης	Γιώργος Γεωργίου
Ευγένιος Χαμπουλλάς	Σοφοκλής Φυττής
Πρόδρομος Προδρόμου	Ρούλα Μαυρονικόλα
Ευθύμιος Δίπλαρος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 18 Νοεμβρίου 2015. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Εξωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και η Επίτροπος Περιβάλλοντος.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατά το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ισλανδίας, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή της Ισλανδίας στην από κοινού ανταπόκριση στις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη της και η Ισλανδία στη δεύτερη περίοδο δέσμευσης του Πρωτοκόλλου του Κιότο στη Σύμβαση Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις Κλιματικές Αλλαγές, η οποία υπογράφηκε την 1^η Απριλίου 2015. Η κύρωση της Συμφωνίας από την Κυπριακή Δημοκρατία αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την υπ' αριθμόν 79.700 απόφασή του, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2015.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η εν λόγω συμφωνία ετοιμάστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με την απόφασή του Αρ. 2015/146. Η υπογραφή της συμφωνίας από τα κράτη μέλη έγινε από τους μόνιμους αντιπροσώπους των κρατών μελών στην ΕΕ κατά τις συναντήσεις τους (COREPER II) στις 19 και 26 Φεβρουαρίου και στις 5 Μαρτίου 2015.

Στα πλαίσια της συζήτησης επί των προνοιών του νομοσχεδίου, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Περιβάλλοντος δήλωσε ότι το νομοσχέδιο αποτελεί συνέχεια του κυρωτικού νόμου που ψήφισε η Βουλή στις 5 Νοεμβρίου 2015 με τίτλο «Ο περί της Τροποποίησης της Ντόχα στο Πρωτόκολλο του Κιότο για τις Εκπομπές Αερίων που Συμβάλλουν στο Φαινόμενο του Θερμοκηπίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2015» [Ν. 16(III)/2015], αφού με την κύρωσή της εν λόγω συμφωνίας θα επικυρωθούν οι όροι για τη συμμετοχή της Ισλανδίας στις από κοινού δεσμεύσεις που έχουν λάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη της και η Ισλανδία για τη δεύτερη περίοδο δέσμευσης, όπως αυτή περιλήφθηκε στο Πρωτόκολλο του Κιότο με την Τροπολογία της Ντόχα.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της υπό αναφορά συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας με την Ισλανδία. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ισλανδίας, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή της Ισλανδίας στην από κοινού ανταπόκριση στις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη της και η Ισλανδία στη δεύτερη περίοδο δέσμευσης του Πρωτοκόλλου του Κιότο στη Σύμβαση Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις Κλιματικές Αλλαγές (Κυρωτικός) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 1 θέμα, που είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Συμφώνου Συμβίωσης Νόμος του 2015». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Σύνταξη νέου κειμένου σχεδίου νόμου με τίτλο «Ο περί Πολιτικής Συμβίωσης Νόμος του 2015», με το οποίο θεσπίζεται το νομικό πλαίσιο για τη θεσμοθέτηση της σύναψης πολιτικής συμβίωσης, η οποία θα αφορά τη συμβίωση τόσο ετερόφυλων όσο και ομόφυλων ζευγαριών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Κοινή έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμφώνου Συμβίωσης Νόμος του 2015»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Χρίστος Μέσης

Νίκος Νουρής

Ρούλα Μαυρονικόλα, εκπροσωπώντας

τον κ. Φειδία Σαρίκα

Δημήτρης Συλλούρης

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών:

Σωτήρης Σαμψών, πρόεδρος

Ρίκκος Μαππουριδής

Άριστος Δαμιανού

Πανίκκος Σταυριανός, εκπροσωπώντας

τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη

Ρούλα Μαυρονικόλα, εκπροσωπώντας

τον κ. Φειδία Σαρίκα

Μη μέλη των επιτροπών:

Στέλλα Κυριακίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησαν από κοινού το πιο πάνω νομοσχέδιο σε επτά συνεδρίες τους, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 11

Ιουνίου και 6 Ιουλίου 2015. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον των επιτροπών ο Υπουργός Εσωτερικών, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών και ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Αρχείου, Πληθυσμού και Μετανάστευσης του ίδιου υπουργείου, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως ως Αρχής κατά του Ρατσισμού και των Διακρίσεων, της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής Κύπρου, της Επιτροπής Προστασίας Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων, της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου, της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Αντιμετώπισης Κοινωνικών Προβλημάτων, του Παγκύπριου Συλλόγου Ψυχολόγων, του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου, του Συνδέσμου Κοινωνιολόγων Κύπρου, του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Κύπρου, των οργανώσεων νεολαίας, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΠΟΕΔ, της Οργάνωσης Accept-ΛΟΑΤ Κύπρου, του Κυπριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού και του Ομίλου Άθεων Κύπρου. Το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο, η εκπαιδευτική οργάνωση ΟΛΤΕΚ, η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και το Κυπριακό Λόμπι Γυναικών, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες των επιτροπών.

Σκοπός του νομοσχεδίου, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η θέσπιση νομικού πλαισίου για τη θεσμοθέτηση της σύναψης συμφώνου συμβίωσης με το οποίο ρυθμίζονται οι όροι και τα έννομα αποτελέσματα της συμβίωσης ετερόφυλων και ομόφυλων ζευγαριών.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία σύναψης συμφώνου συμβίωσης.
2. Καθορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες σύμφωνο συμβίωσης καθίσταται άκυρο ή ακυρώσιμο, καθώς και οι περιπτώσεις στις οποίες αίρεται η ακυρότητα αυτού.
3. Καθορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες επέρχεται λύση του συμφώνου συμβίωσης, καθώς και τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο για την έκδοση διατάγματος λύσης αυτού.
4. Ρυθμίζονται ζητήματα αναφορικά με την ιδιότητα των παιδιών των συμβαλλομένων σε σύμφωνο συμβίωσης.
5. Ρυθμίζονται οι περιουσιακές σχέσεις των συμβαλλομένων σε σύμφωνο συμβίωσης και τα θέματα διατροφής.
6. Προβλέπεται ότι θέματα που αφορούν άμεσα ή έμμεσα διαδοχή σε κληρονομιά θα ρυθμίζονται με βάση τις διατάξεις του περί Διαθηκών και Διαδοχής Νόμου.
7. Καθορίζονται τα αδικήματα που διαπράττονται με βάση τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου, καθώς και οι ποινές που επισύρει η διάπραξη αυτών.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Εσωτερικών, καθώς και με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στις επιτροπές από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, η κατάθεση του νομοσχεδίου κρίθηκε αναγκαία, ώστε να καλυφθεί το υφιστάμενο νομοθετικό κενό σε ό,τι αφορά τη ρύθμιση των σχέσεων ετερόφυλων και ομόφυλων ζευγαριών στο πλαίσιο της συμβίωσης εκτός γάμου. Όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, με την ψήφιση του προτεινόμενου νόμου η πολιτεία εκπληρώνει την υποχρέωσή της να ρυθμίσει νομοθετικά τις υπαρκτές κοινωνικές και άλλες συνέπειες που επιφέρουν οι εκτός γάμου συμβιωτικές σχέσεις ζευγαριών. Συναφώς, η θεσμοθέτηση του συμφώνου συμβίωσης ως ενός επιπρόσθετου τρόπου ρύθμισης των συμβιωτικών σχέσεων προάγει την κοινωνική δικαιοσύνη και ανταποκρίνεται στα δεδομένα της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου, τις επιτροπές απασχόλησαν ιδιαίτερα επιμέρους ζητήματα σε σχέση με την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας, γι' αυτό και ζητήθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις. Παράλληλα, διατυπώθηκαν από μέλη των επιτροπών, αλλά και βουλευτές μη μέλη τους, καθώς και από τις ενδιαφερόμενες πλευρές διαφωνίες και επιφυλάξεις σε σχέση με ορισμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου και υποβλήθηκαν διάφορες εισηγήσεις για τροποποίηση αριθμού εξ αυτών.

Συναφώς, τις επιτροπές απασχόλησαν ιδιαίτερα μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Κατά πόσο κρίνεται σκόπιμο οι εκτός γάμου συμβιωτικές σχέσεις και ειδικότερα οι όροι και τα έννομα αποτελέσματα αυτών να διέπονται εξαντλητικά από τον προτεινόμενο νόμο ή ορισμένες πτυχές της

νομικής σχέσης που δημιουργείται δυνάμει του προτεινόμενου νόμου να ρυθμίζονται με ιδιωτική συμφωνία μεταξύ των συμβαλλομένων.

2. Κατά πόσο είναι δόκιμος ο όρος “σύμφωνο συμβίωσης”, δεδομένου ότι ο προτεινόμενος νόμος δεν προβλέπει τη σύναψη οποιασδήποτε συμφωνίας και οι έννομες συνέπειες της σχέσης καθορίζονται σε έκταση και εξαντλητικά σ’ αυτόν.
3. Το θέμα της μη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο ρητής πρόνοιας σε σχέση με την απαγόρευση υιοθεσίας από ζευγάρια που συνάπτουν σύμφωνο συμβίωσης.
4. Οι πρόνοιες του νομοσχεδίου σύμφωνα με τις οποίες υπό ορισμένες προϋποθέσεις αίρεται η ακυρότητα συμφώνου συμβίωσης.
5. Η ανάγκη να διασφαλιστεί ότι σύμφωνο συμβίωσης ή πολιτική ένωση που έχουν συναφθεί σε άλλη χώρα δεν έχουν ισχύ υπέρτερη από αυτήν που έχει σύμφωνο συμβίωσης το οποίο συνάφθηκε στη Δημοκρατία.

Σημειώνεται ότι, για σκοπούς καλύτερης και ενδεδειγμένης εξέτασης του νομοσχεδίου, οι επιτροπές αποφάσισαν τη σύσταση Υποεπιτροπής για τη Μελέτη του Νομοθετικού Πλαισίου το οποίο θα Διέπει μια Μορφή Συμβιωτικής Σχέσης εκτός Γάμου, υπό την προεδρία του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και με τη συμμετοχή του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, των μελών των δύο επιτροπών κ. Αριστού Δαμιανού, Χρίστου Μέση, Ρίγκου Ματπουρίδη, Αθηνάς Κυριακίδου, Δημήτρη Συλλούρη και Γιώργου Περδίκη, καθώς και της βουλευτού κ. Ρούλας Μαυρονικόλα, εκπροσωπώντας το μέλος των επιτροπών κ. Φειδία Σαρίκα, με απώτερο στόχο την επεξεργασία σε βάθος των προνοιών του νομοσχεδίου και την εισήγηση προς τις επιτροπές ρυθμίσεων με τις οποίες να καταστεί η εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου πληρέστερη και πιο αποτελεσματική.

Η εν λόγω υποεπιτροπή, ενεργώντας στα πλαίσια της εντολής που της δόθηκε από τις δύο επιτροπές, προέβη σε κατ’ άρθρον μελέτη του νομοσχεδίου, συζητώντας διεξοδικά ανάμεσα σε άλλα τις πιο πάνω αναφερόμενες διαφωνίες και επιφυλάξεις που είχαν διατυπωθεί ενώπιον των δύο επιτροπών. Στη βάση της συζήτησης που διεξήχθη με τη συμμετοχή εκπροσώπων του Υπουργείου Εσωτερικών, του αναπληρωτή διευθυντή του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του ίδιου υπουργείου, καθώς και εκπροσώπων της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, η υποεπιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επεξεργάστηκε τη σύνταξη νέου κειμένου σχεδίου νόμου με τίτλο «Ο περί Πολιτικής Συμβίωσης Νόμος του 2015», στο οποίο διατύπωσε τις καταρχήν θέσεις της.

Σημειώνεται ότι, στη βάση του ότι οι όροι και τα έννομα αποτελέσματα της συμβίωσης ετερόφυλων και ομόφυλων ζευγαριών εκτός γάμου θα ρυθμίζονται εξαντλητικά με τον προτεινόμενο νόμο αντί με ιδιωτική συμφωνία, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε, αντί να καλυφθεί νομοθετικά η συμβίωση των ζευγαριών που συνάπτουν σύμφωνο συμβίωσης, να θεσμοθετηθεί ως μια νέα μορφή συμβιωτικής σχέσης εκτός γάμου η πολιτική συμβίωση, η οποία θα διέπεται από τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου, καθώς και της ισχύουσας νομοθεσίας.

Ειδικότερα, με το εν λόγω κείμενο προτάθηκαν μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις στο αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου:

1. Αντικαταστάθηκαν οι αναφορές σε “σύμφωνο συμβίωσης” και “συμβαλλομένους” με αναφορές σε “πολιτική ένωση” και “συμβίους”, αντίστοιχα.
2. Διαμορφώθηκε η πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία αναφορά σε “σύζυγο” σε οποιαδήποτε εν ισχύ νομοθεσία της Δημοκρατίας θα ερμηνεύεται ως αναφορά και σε πρόσωπο το οποίο συμβιώνει με άλλο πρόσωπο στη βάση των προνοιών του προτεινόμενου νόμου, ώστε η ερμηνεία αυτή να μην ισχύει σε σχέση με την εφαρμογή του περί Υιοθεσίας Νόμου και κατ’ επέκταση η υιοθεσία να απαγορεύεται ρητά στα εν λόγω πρόσωπα, στα πλαίσια της συμβιωτικής τους σχέσης.
3. Διαμορφώθηκε η πρόνοιά του που προβλέπει ότι κατά τη διαδικασία σύναψης της πιο πάνω αναφερόμενης συμβιωτικής σχέσης τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα παρουσιάζονται ενώπιον του ληξιαρχου της επαρχίας της επιλογής τους, ώστε τα εν λόγω πρόσωπα να παρουσιάζονται στο ληξιαρχο της επαρχίας στην οποία διαμένουν και μόνο τα πρόσωπα που δε διαμένουν μόνιμα στη Δημοκρατία να μπορούν να επιλέγουν επαρχία.
4. Διαμορφώθηκαν οι πρόνοιές του σύμφωνα με τις οποίες οι μάρτυρες στις προβλεπόμενες διαδικασίες πρέπει να έχουν δικαιοπρακτική ικανότητα, ώστε η προϋπόθεση αυτή να καταργηθεί και οι εν λόγω μάρτυρες να απαιτείται να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους και να έχουν σώας τας φρένας.

5. Διαμορφώθηκε η πρόνοιά του που καθορίζει την έναρξη της ισχύος της αναφερόμενης στο εξής πολιτικής συμβίωσης, ώστε αυτή να αρχίζει από την ημερομηνία που αναγράφεται στο εκδοθέν πιστοποιητικό, αντί από την ημερομηνία καταχώρισης του πιστοποιητικού αυτού στο σχετικό μητρώο.
6. Εισηγήθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση λύσης της πολιτικής συμβίωσης αυτοδικαίως λόγω σύναψης γάμου μεταξύ των αναφερόμενων στο εξής συμβίων, οποιαδήποτε δικαιώματα και υποχρεώσεις αποκτήθηκαν κατά τη διάρκειά της να θεωρείται ότι αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του γάμου των συμβίων.
7. Εισηγήθηκε σχετική πρόνοια, ώστε πολιτική συμβίωση να μη λύεται με έγγραφη κοινή δήλωση των συμβίων, εάν εντός εξήντα ημερών από την ημερομηνία καταχώρισης της κοινής δήλωσης στο σχετικό μητρώο τα εν λόγω πρόσωπα την αποσύρουν.
8. Διαγράφηκαν οι πρόνοιές του που προβλέπουν τα κριτήρια τα οποία λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο για την έκδοση διατάγματος λύσης πολιτικής συμβίωσης και εισηγήθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία το δικαστήριο θα λαμβάνει υπόψη για την έκδοση του διατάγματος αυτού την επιθυμία οποιουδήποτε από τους συμβίους για λύση.
9. Εισηγήθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση αξίωσης ενός συμβίου για συμμετοχή στην περιουσία του άλλου μετά τη λύση ή ακύρωση της πολιτικής συμβίωσης ή τη διακοπή της, το δικαστήριο θα λαμβάνει υπόψη τη μεταξύ τους συμφωνία για ρύθμιση των περιουσιακών τους σχέσεων με έγκυρο συμφωνητικό έγγραφο.
10. Διαγράφηκαν οι πρόνοιές του σύμφωνα με τις οποίες υπό ορισμένες προϋποθέσεις αίρεται η ακυρότητα πολιτικής συμβίωσης η οποία συνάφθηκε χωρίς την ελεύθερη συναίνεση των συμβίων.

Περαιτέρω, η υποεπιτροπή κατά την ενσωμάτωση των θέσεων της στο κείμενο του νομοσχεδίου, διαπιστώνοντας ότι αυτό παρουσιάζει αρκετά κενά και αδυναμίες και κυρίως ότι ορισμένες έννοιες, αλλά και διατάξεις του χρήζουν ουσιαστικής διασαφήνισης, προχώρησε στην επαναδιατύπωση μέρους του κειμένου, επιφέροντας σε αυτό τις απολύτως αναγκαίες, κατά την άποψή της, τροποποιήσεις τόσο από ουσιαστική όσο και από νομοτεχνική άποψη. Το σύμφωνα με τα πιο πάνω διαμορφωμένο κείμενο του σχεδίου νόμου διαβιβάστηκε στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές.

Υπό το φως των πιο πάνω, τα μέλη των δύο επιτροπών μελέτησαν το διαμορφωμένο με βάση την πιο πάνω αναφερόμενη εισήγηση της υποεπιτροπής κείμενο του νομοσχεδίου και, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους από τους κυβερνητικούς αρμοδίους σε σχέση με επιμέρους θέματα τα οποία απασχόλησαν εκ νέου τις επιτροπές, κατέθεσαν απόψεις και εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων προνοιών του και ενσωμάτωσαν σε αυτό τις εισηγήσεις που εκ πρώτης όψεως έγιναν αποδεκτές.

Συναφώς, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, διαμόρφωσαν τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.
2. Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και τα μέλη της εν λόγω επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επίσης επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.
3. Το μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσε ότι διαφωνεί με το νομοσχέδιο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, και επιφυλάχθηκε να καταθέσει σχετικές τροπολογίες κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής. Ειδικότερα, ο ίδιος, επεξηγώντας τους λόγους για τους οποίους διαφωνεί με τον προτεινόμενο νόμο, δήλωσε ότι με αυτόν προωθείται η ψήφιση νομοθεσίας η οποία θα προβλέπει ρυθμίσεις που ισοδυναμούν με αυτές που ισχύουν σε περίπτωση σύναψης γάμου και συναφώς αφενός θα είναι ορατό το ενδεχόμενο νομιμοποίησης της υιοθεσίας και αφετέρου δε θα παρέχεται στους συμβίους η δυνατότητα να ρυθμίζουν οι ίδιοι το είδος και την έκταση των σχέσεων που πρόκειται να συνάψουν. Η δημιουργία μιας μορφής συμβιωτικής σχέσης κατά τον τρόπο με τον οποίο προτείνεται με το νομοσχέδιο, σύμφωνα με τον ίδιο, δεν προσθέτει οτιδήποτε στο νομικό πλαίσιο της συμβίωσης, αφού ούτως ή άλλως συναρτάται απόλυτα με όλες τις έννομες σχέσεις που αφορούν το γάμο.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υποβάλλουν την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

Σημειώνεται πως, σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, πρέπει να τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε αυτό να αναφέρεται ως «Ο περί Πολιτικής Συμβίωσης Νόμος του 2015».

Κοινή συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμφώνου Συμβίωσης Νόμος του 2015»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Νίκος Νουρής

Αθηνά Κυριακίδου

Φειδίας Σαρίκας

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών:

Σωτήρης Σαμψών, πρόεδρος

Στέλλα Κυριακίδου, εκπροσωπώντας

τον κ. Γεώργιο Γεωργίου

Άριστος Δαμιανού

Αντώνης Αντωνίου

Φειδίας Σαρίκας

Μη μέλη των επιτροπών:

Ρούλα Μαυρονικόλα

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω νομοσχέδιο υποβλήθηκε στην ολομέλεια της Βουλής για ψήφιση στις 9 Ιουλίου 2015 με κοινή έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2015. Ωστόσο, η ολομέλεια του σώματος αποφάσισε την αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου και οι δύο επιτροπές το επανεξέτασαν από κοινού σε δύο συνεδρίες τους, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Οκτωβρίου 2015.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός και οι επιδιώξεις του νομοσχεδίου, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν τις δύο επιτροπές στο στάδιο της εξέτασής του, προτού αναβληθεί η συζήτησή του από την ολομέλεια του σώματος, περιλαμβάνονται στην αρχική κοινή έκθεση των δύο επιτροπών.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης του νομοσχεδίου τις επιτροπές απασχόλησε εκ νέου το θέμα της υιοθεσίας από πρόσωπα τα οποία συνάπτουν πολιτική συμβίωση και ειδικότερα το κατά πόσο κρίνεται σκόπιμη η επαναφορά στο κείμενο του νομοσχεδίου της σχετικής πρόνοιας, η οποία αποφασίστηκε κατά το πρώτο στάδιο της συζήτησης γύρω από το όλο θέμα να διαγραφεί από το κείμενό του.

Συγκεκριμένα, η εν λόγω πρόνοια προέβλεπε ότι η νέα μορφή συμβιωτικής σχέσης θα έχει τα αντίστοιχα αποτελέσματα και συνέπειες, ως να έχει τελεστεί γάμος δυνάμει των διατάξεων του περί Γάμου Νόμου, και ότι οποιαδήποτε αναφορά σε "σύζυγο" σε οποιαδήποτε εν ισχύ νομοθεσία της Δημοκρατίας θα ερμηνεύεται ως αναφορά και σε πρόσωπο το οποίο συμβιώνει με άλλο πρόσωπο στη βάση των προνοιών του προτεινόμενου νόμου. Σημειώνεται ότι η σχετική πρόνοια είχε περιληφθεί διαμορφωμένη στο κείμενο του σχεδίου νόμου το οποίο είχε συντάξει νεαρά υποεπιτροπή, η οποία είχε συσταθεί για τη μελέτη του νομοθετικού πλαισίου το οποίο θα διέπει τη νέα μορφή συμβιωτικής σχέσης εκτός γάμου, κατά τρόπο που η πιο πάνω αναφερόμενη ερμηνεία να μην ισχύει σε σχέση με την εφαρμογή του περί Υιοθεσίας Νόμου και κατ' επέκταση η υιοθεσία να απαγορεύεται ρητά στα εν λόγω πρόσωπα στα πλαίσια της συμβιωτικής τους σχέσης. Ωστόσο, η πρόνοια αυτή δεν περιλήφθηκε τελικά στο κείμενο το οποίο υποβλήθηκε για ψήφιση στην ολομέλεια της Βουλής στις 9 Ιουλίου 2015.

Στο στάδιο της περαιτέρω μελέτης της υπό αναφορά πρόνοιας οι επιτροπές, διατυπώνοντας ορισμένους προβληματισμούς και επιφυλάξεις σε σχέση με τα έννομα αποτελέσματα της πολιτικής συμβίωσης για τους συμβίους σε περίπτωση επαναφοράς της εν λόγω πρόνοιας στο νομοσχέδιο, επικεντρώθηκαν ιδιαίτερα στη συζήτηση του τρόπου εφαρμογής των διατάξεων του περί Υιοθεσίας Νόμου σε περίπτωση που τα ενδιαφερόμενα για υιοθεσία πρόσωπα έχουν συνάψει πολιτική συμβίωση. Παράλληλα, διατυπώθηκε από μέρους τους προβληματισμός για το κατά πόσο κρίνεται σκόπιμη η έκδοση διατάγματος λύσης πολιτικής συμβίωσης από τα οικεία επαρχιακά δικαστήρια αντί από τα οικογενειακά δικαστήρια.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αποφάσισαν να διαμορφώσουν ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο υποβλήθηκε για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος στις 9 Ιουλίου 2015, και συγκεκριμένα να ενσωματώσουν σε αυτό σχετική πρόνοια, σύμφωνα με την οποία η πολιτική συμβίωση θα έχει τα αντίστοιχα αποτελέσματα και τις αντίστοιχες συνέπειες, ως να έχει τελεστεί γάμος δυνάμει των διατάξεων του περί Γάμου Νόμου, και, εξαιρουμένων των διατάξεων του περί Υιοθεσίας Νόμου, οποιαδήποτε αναφορά σε "σύζυγο" σε οποιαδήποτε εν ισχύ νομοθεσία της Δημοκρατίας θα ερμηνεύεται ως αναφορά και σε σύμβιο σε πολιτική συμβίωση.

Υπό το φως των πιο πάνω, τόσο ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών όσο και ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ήθελα όμως, πριν αρχίσουμε τη συζήτηση αυτού του θέματος και των υπολοίπων, να σας ενημερώσω για τα πιο κάτω: Στη Σύσκεψη του Προέδρου και των Αρχηγών ή Εκπροσώπων των Κομμάτων έχει αποφασιστεί ότι ο χρόνος για συζήτηση θα διατεθεί ως ακολούθως: Για το πρώτο θέμα, το νομοσχέδιο «Ο περί Συμφώνου Συμβίωσης Νόμος του 2015», δεκαπέντε λεπτά για κάθε κόμμα και πέντε λεπτά κάθε βουλευτής, όποιος θέλει.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Να τελειώσω και μετά!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για το συγκεκριμένο απλά να σας ενημερώσω ότι αυτό που αποφασίστηκε στη Σύσκεψη ήταν ότι, επειδή εγείρονται ισχυρά θέματα συνείδησης, θα δοθεί το δικαίωμα πέντε λεπτών σε κάθε βουλευτή οποιουδήποτε κόμματος ήθελε μιλήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, αυτό είπα!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, δεν είναι αυτό που είπατε! Είπατε δεκαπέντε λεπτά σε κάθε κόμμα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είπεν το παρακάτω...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ε, είπεν το παρακάτω, αλλά, αν από το Δημοκρατικό Συναγερμό μιλήσουν τέσσερις, είναι είκοσι λεπτά, οπότε δεν ισχύουν τα δεκαπέντε λεπτά. Καταλάβετε; Επομένως, είναι το πρώτο που ισχύει μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή στα δεκαπέντε σας λεπτά δικαιούνται τρεις βουλευτές εννοείς;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε! Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω ότι αποφασίστηκε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περίμενε! Εγώ το ερμηνεύω ως εξής: Ο αρχηγός ή ο κοινοβουλευτικός μπορεί να μιλήσει ως κόμμα δεκαπέντε λεπτά και απ' εκεί και πέρα πέντε λεπτά όποιος επιθυμεί από τους βουλευτές.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, δεν υπάρχει τέτοια ερμηνεία! Έχει το δικαίωμα ο όποιος βουλευτής να μιλήσει μέχρι πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει!

Για το δεύτερο θέμα, που είναι «Ο περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων και Πρόσβαση σε Καταγεγραμμένο Περιεχόμενο Ιδιωτικής Επικοινωνίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015», θα είναι μέχρι δέκα λεπτά το κάθε κόμμα και για το τρίτο θέμα, που είναι «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015», κοινή συζήτηση, μέχρι δεκαπέντε λεπτά το κάθε κόμμα. Για να γνωρίζετε από την αρχή ότι απόψε η νύχτα είναι μεγάλη!

Λοιπόν, προχωρούμε τώρα στο πρώτο θέμα, που είναι εξ αναβολής.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν ακούω τι λέτε εσείς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω και δυνατή φωνή, κύριε Κατσουρίδη!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να ησυχάσει η αίθουσα εννώς! Δεν είναι για σας που λέω να φωνάζετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η μέρα που μπορεί να αποβάλουμε και κανέναν!

Λοιπόν, παρακαλώ ησυχία! Είναι πολλοί στην αίθουσα, καλοδεχούμενοι όλοι· παρακαλώ ησυχία πλήρη και στα έδρανα και πίσω.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ποιος θέλει να αρχίσει;

Από το πρώτο κόμμα, το Δημοκρατικό Συναγερμό, ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών, ο κ. Σωτήρης Σαμφών.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι και συνάδελφοι,

Έχουμε ενώπιόν μας σήμερα για ψήφιση το ομολογουμένως πρωτοποριακό νομοσχέδιο, που κατατέθηκε από την κυβέρνηση, που προνοεί για τη σύναψη πολιτικής συμβίωσης. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο απασχόλησε από κοινού τις επιτροπές Εσωτερικών και Νομικών σε αριθμό συνεδριών τους και μετά από πολλή μελέτη και συζήτηση κατέληξε να έχει τη μορφή την οποία έχει σήμερα. Θέλω από την αρχή να ξεκαθαρίσω ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο αφορά σε ετερόφυλα, αλλά και ομόφυλα ζευγάρια και η οποιαδήποτε προσπάθεια να διαχωριστεί το ένα από το άλλο είναι αδόκιμη, καθότι το νομοσχέδιο με τον ίδιο ακριβώς τρόπο αντιμετωπίζει και τις δύο περιπτώσεις, όλους εκείνους δηλαδή που επιλέγουν την εκτός γάμου σχέση, τη συμβίωση δηλαδή σε σχέσεις εκτός γάμου, είτε πολιτικού είτε θρησκευτικού. Και καθορίζει το νομοσχέδιο τούτο τα καθήκοντα, τις υποχρεώσεις και κυρίως τα δικαιώματα όλων όσοι ελευθέρα συναινέσει επιλέξουν αυτού του είδους τη νομική συμβίωση/σχέση.

Θέλω να πω το εξής: Με απόλυτο σεβασμό προς τις απόψεις όλων, με απόλυτο σεβασμό προς τις απόψεις και εκείνων που διαφωνούν, το δικαίωμα των οποίων να διαφωνήσουν θα υπερασπιστώ μέχρι θανάτου, ασχέτως εάν διαφωνώ ή συμφωνώ με τις θέσεις τους επί θέματος αρχής, θα κληθεί αυτή η ολομέλεια σήμερα να τοποθετηθεί και να ψηφίσει ή να καταψηφίσει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, το οποίο, όπως είπα, έχει επί σειρά μηνών απασχολήσει την επιτροπή Εσωτερικών και την επιτροπή Νομικών. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ασχολείται με όλο το φάσμα της συμβίωσης, που καλύπτει από τη σύναψη αυτής μέχρι την ακύρωση, τη λύση της, τη διατροφή σε περίπτωση ακύρωσης ή λύσης, τις περιουσιακές σχέσεις που απορρέουν από μια τέτοια σχέση, θέματα δηλαδή που αφορούν τους δύο συμβιούντες, σε περίπτωση είτε που συνεχίσει και συνεχίζει η συμβίωση είτε στην περίπτωση εκείνη που για οποιοδήποτε λόγο τερματιστεί.

Τονίζω από την αρχή ότι, παρά το ότι για τους σκοπούς που σας ανέφερα πριν το συγκεκριμένο νομοσχέδιο έχει ειδική πρόνοια που καθορίζει ότι για σκοπούς άλλων νομοθεσιών θα υπάρχει η αντιμετώπιση των συμβίων ως συζύγων, ωσάν να έχουν τελέσει γάμο, γάμος δεν υπάρχει. Όπως επίσης ρητά απαγορεύει την υιοθεσία. Και αυτό το ξεκαθαρίζω από την αρχή.

Έχοντας πει λοιπόν αυτά και έχοντας παρουσιάσει το νομοσχέδιο, η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα τοποθετηθεί κατά συνείδηση και θα ψηφίσει κατά συνείδηση, επαναλαμβάνω, με απόλυτο σεβασμό της κάθε άποψης. Και παρακαλώ και ποιώ έκκληση προς όλους αυτός ο σεβασμός να υπάρξει και εντός, αλλά κυρίως και εκτός αυτής της αίθουσας στις ημέρες που θα ακολουθήσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο επόμενος, παρακαλώ. Ο κ. Πάμπος Παπαγεωργίου.

Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν θα έχει λήξει η σημερινή συνεδρίαση της Βουλής, είναι πολύ πιθανόν η χώρα μας να έχει κάνει ένα μικρό αλλά σημαντικό βήμα μπροστά, ένα μικρό βήμα προς ένα μεγάλο σκοπό, προς την ενίσχυση της ισονομίας ανάμεσα στους πολίτες. Το δημοκρατικό πολίτευμα δομείται πάνω στην πεποίθηση ότι όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ίσοι μεταξύ τους, ότι αξίζουν ίσου σεβασμού, ότι κανένα χαρακτηριστικό, είτε αυτό είναι το φύλο είτε το χρώμα του δέρματος είτε η εθνική καταγωγή είτε ο σεξουαλικός προσανατολισμός, κανένα χαρακτηριστικό δεν πρέπει να ακυρώνει τη βασική αρχή της ισότητας.

Όλοι μας ως πολίτες μιας δημοκρατικής χώρας έχουμε την απαίτηση να αναγνωρίζονται τα δικαιώματά μας, να μην επεμβαίνει το κράτος ή οποιοσδήποτε άλλος στην ιδιωτική μας ζωή, να ζούμε ελεύθερα και, επειδή για πολλές δεκαετίες βιώνουμε την κατοχή και τη στέρηση βασικών μας δικαιωμάτων, θέλουμε μια κατάληξη στο κυπριακό πρόβλημα με βάση την οποία τα δικαιώματα κάθε πολίτη αυτής της χώρας θα τυγχάνουν σεβασμού. Θα ήμασταν λοιπόν ασυνεπείς, αν υποστηρίζαμε τις αρχές αυτές για την προσωπική μας ζωή, αν απαιτούσαμε λύση του Κυπριακού που θα κατοχυρώνει αυτά τα δικαιώματα και την ίδια στιγμή επιμέναμε να στερούμε από συμπολίτες μας την ισότητα απέναντι στο νόμο, μόνο και μόνο επειδή ο σεξουαλικός τους προσανατολισμός είναι διαφορετικός από εκείνον της πλειοψηφίας, διότι, αν όλοι έχουμε γεννηθεί ίσοι, με ποια λογική ένας άντρας παύει να είναι ίσος, αν αγαπά ερωτικά έναν άλλο άνδρα, ή μια γυναίκα, αν αγαπά ερωτικά μια άλλη γυναίκα;

Στα χρόνια που θα έρθουν οι άνθρωποι θα δυσκολεύονται να καταλάβουν γιατί η κοινωνία μας, ακόμα και οι νόμοι μας υπήρξαν τόσο καταπιεστικοί απέναντι σε μια ομάδα του πληθυσμού που διαφέρει από την πλειοψηφία μόνο ως προς το σεξουαλικό της προσανατολισμό. Θα απορούν όπως απορούμε και εμείς σήμερα, όταν οι παλαιότεροι αναφέρουν την προκατάληψη και τις ταλαιπωρίες που έζησαν όσοι έτυχε να γεννηθούν αριστερόχειρες. Πριν από μερικές δεκαετίες στους αριστερόχειρες ασκούσαν ακόμα και σωματική βία, για να έρθουν στο σωστό δρόμο.

Πριν από μερικές δεκαετίες στην Κύπρο η ομοφυλοφιλία ήταν ποινικό αδίκημα τιμωρούμενο με πολυετή φυλάκιση. Είναι κυρίως χάρη στις γενναίες προσπάθειες κάποιων πολύ συγκεκριμένων ανθρώπων με πρώτο τον κ. Αλέκο Μοδινό που αυτό το στίγμα σβήστηκε από το βιβλίο των νόμων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δεν ήταν εύκολο. Όταν ξεκίνησε τον αγώνα του ο κ. Μοδινός, ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης δήλωνε ότι μόνο πάνω από το πτώμα του θα περνούσε η αποποινικοποίηση της ομοφυλοφιλίας. Ακόμα και μετά την οριστική καταδίκη της Κύπρου από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών της τότε Βουλής δήλωνε ότι η αποποινικοποίηση θα ψηφιστεί, ώστε να αποφευχθεί το πολιτικό κόστος. Ορισμένοι βουλευτές που ψήφισαν υπέρ είπαν ότι το έκαναν, γιατί υπήρχε κίνδυνος στο θέμα της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και κίνδυνος πιθανής ζημιάς στο Κυπριακό από τυχόν περιφρόνηση του ΕΔΑΔ.

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε, ότι, ακόμα και σήμερα, υπάρχουν χιλιάδες συμπολίτες μας οι οποίοι διαφωνούν με το νόμο που θα ψηφίσουμε. Όμως, σε μια κοινωνία τα πράγματα δεν είναι στατικά. Αυτοί που διαφωνούσαν με την αποποινικοποίηση της ομοφυλοφιλίας πριν από είκοσι χρόνια ήταν πολύ περισσότεροι. Σήμερα, πόσοι άραγε υποστηρίζουν ακόμα ότι οι ομοφυλόφιλοι πρέπει να οδηγούνται στις φυλακές;

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς στην αριστερά οφείλουμε να έχουμε και έχουμε μια έντονη στάση σε θέματα διακρίσεων και καταπίεσης. Το 1917 μια από τις πρώτες πράξεις της κυβέρνησης που προέκυψε από την Οκτωβριανή Επανάσταση ήταν η κατάργηση των νόμων που ποινικοποιούσαν την ομοφυλοφιλία. Ήδη από το 1905 ο Λένιν είχε γράψει ότι οι επαναστάσεις είναι οι γιορτές των καταπιεσμένων. Η αριστερά όμως δεν υπήρξε πάντα υποστηρικτική στα δικαιώματα των ατόμων με ομόφυλο σεξουαλικό προσανατολισμό.

Σήμερα, συνειδητοποιούμε και εμείς ότι ο αγώνας για την οικονομική ισότητα θα πρέπει να συνοδεύεται από αγώνες ενάντια σε κάθε μορφή καταπίεσης. Παίρνουμε μια ξεκάθαρη θέση απέναντι στους συμπολίτες μας, λέγοντάς τους ότι έχουν δικαίωμα να ζητούν ισονομία. Στεκόμαστε δίπλα τους καθαρά, χωρίς "ναι μεν, αλλά...". Τιμούμε με αυτό τον τρόπο την κοσμοαντίληψή μας για μια κοινωνία χωρίς οικονομική εκμετάλλευση, αλλά και χωρίς προκαταλήψεις και διακρίσεις.

Είναι γι' αυτό το λόγο που εμείς θα υπερψηφίσουμε την κατάργηση όλων των περιορισμών που αφορούν την κοινή ζωή δύο ανθρώπων. Στέλνουμε έτσι μήνυμα σε χιλιάδες συμπολίτες μας. Τους λέμε ότι ο σεξουαλικός τους προσανατολισμός ή η ταυτότητα του φύλου δεν τους κάνει ούτε καλύτερους, αλλά ούτε και χειρότερους πολίτες. Ότι η πολιτεία, έστω και με μεγάλη καθυστέρηση, οφείλει να τους αναγνωρίσει ισότιμα δικαιώματα μπροστά στο νόμο, να τους κρίνει με βάση το πόσο προσπαθούν και το τι προσφέρουν στο κοινό καλό, να τους δώσει πίσω την περηφάνια τους και να τους πει ένα συγγνώμη, ένα συγγνώμη για τα χρόνια των διακρίσεων και της καταπίεσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο επόμενος, ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να ξεκινήσω δίνοντας συγχαρητήρια στον πρόεδρο και στα μέλη της επιτροπής Νομικών...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Και Εσωτερικών!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...και Εσωτερικών, συγγνώμη, γιατί για ένα πάρα πολύ δύσκολο, περίπλοκο νομοσχέδιο, το οποίο σίγουρα προκαλεί ένα διάλογο σε σχέση με ιδιαίτερα σημαντικά ζητήματα, έχουν καταλήξει μετά από πολύωρες και πολυήμερες συνεδρίες σε ένα κείμενο ενός νομοσχεδίου που θεωρώ ότι είναι ένας συμβιβασμός μεν, όμως είναι ένα θετικό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Θέλω να ξεκινήσω δηλώνοντας το εξής: Κάποιοι θεωρούν ότι το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας έχει να κάνει με την ομοφυλοφιλία. Έχουν λάθος. Το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας έχει να κάνει με την ελευθερία και την ισότητα. Το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας έχει να κάνει με το δικαίωμα μιας εναλλακτικής σχέσης συμβίωσης. Δεν έχει να κάνει με γάμο, δεν έχει οποιαδήποτε σχέση με υιοθεσίες, δεν έχει σχέση με οτιδήποτε άλλο, εκτός από το πώς θα καθοριστούν τα δικαιώματα τα κληρονομικά, τα περιουσιακά, τα οικονομικά που έχει ένα ζευγάρι λόγω αυτής της ειδικής σχέσης την οποία θα θεσμοθετήσουμε σήμερα. Το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας δίνει επιλογές και γι' αυτό ακριβώς θεωρώ ότι είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Και θεωρώ ακριβώς ότι οφείλουμε να αναγνωρίσουμε τη θετικότητα αυτού που διαμορφώνουμε σήμερα, γιατί οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι μία από τις πιο βασικές έννοιες της ελευθερίας είναι η ακόλουθη: Ελευθερία σημαίνει ότι ο κάθε άνθρωπος θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να ζει τη ζωή του, ενόσω δε βλάπτει οποιονδήποτε άλλο. Δεν είναι η πλειοψηφία που καθορίζει και επιβάλλει την ηθική στη μειοψηφία. Αυτές είναι νοοτροπίες άλλων καθεστώτων, ολοκληρωτικών καθεστώτων. Δεν είναι αυτό το πολίτευμα στο οποίο ζούμε εμείς σήμερα. Δεν είναι αυτό το κράτος δικαίου που έχουμε. Στην Κύπρο αναγνωρίζουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναγνωρίζουμε και σεβόμαστε τη διαφορετικότητα.

Σέβομαι φυσικά το δικαίωμα του οποιουδήποτε να έχει διαφορετική άποψη για επιλογές ζωής που κάνει οποιοσδήποτε άλλος. Δεν παραδίδω μαθήματα ηθικής. Είμαι αναρμόδιος να το πράξω. Σέβομαι και υπερασπίζομαι το δικαίωμα οποιουδήποτε να έχει διαφορετική άποψη και να ισχυρίζεται κάτι το διαφορετικό. Όμως, δεν είναι δουλειά του νόμου να αποφασίζει τι είναι ηθικό και τι δεν είναι ηθικό για το πώς θα ζήσει κάποιος τη ζωή του. Το κράτος πρέπει να διαφυλάττει τα ανθρώπινα δικαιώματα. Και αυτό είναι που κάνουμε σήμερα. Διεκδικούμε αυτό το σεβασμό. Διεκδικούμε αυτό το σεβασμό, στο να υπάρχει αυτή η σχέση και από αυτή τη σχέση ακριβώς να συνεπάγονται τα περιουσιακά, κληρονομικά και άλλα, δικαιώματα που απολαμβάνουν όλοι οι υπόλοιποι πολίτες που συνάπτουν μια σχέση γάμου.

Αυτό που διεκδικούμε είναι αυτό που ως λαός διεκδικούμε έναντι ενός άλλου ολοκληρωτικού, φασιστικού καθεστώτος, που θέλει να μας επιβάλει στην Κύπρο τη δική του ηθική ή και πολιτική τάξη. Πώς είναι δυνατόν να διεκδικούμε τα δικαιώματα των προσφύγων μας, χωρίς να θεωρούμε ότι πρέπει πρώτα να διαφυλάξουμε τα δικαιώματα όλων των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας; Αυτό είναι που ψηφίζουμε σήμερα. Ψηφίζουμε το δικαίωμα της επιλογής. Ψηφίζουμε για την ελευθερία και την ισότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ, η κ. Ρούλα Μαυρονικόλα.

Ρ. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από πολλές συζητήσεις, αντεγκλήσεις, αλλαγές, αναβολές, έχουμε ενώπιόν μας ένα νομοσχέδιο που ασφαλώς δεν ικανοποιεί όλους. Πιθανόν να μην ικανοποιεί και εμάς τους ίδιους που καλούμαστε να το ψηφίσουμε. Κάποιες τροποποιήσεις οι οποίες έγιναν, για να υπάρξει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη σύγκληση απόψεων, ίσως να αλλάζουν άρδην τη φιλοσοφία αυτού του νομοσχεδίου, όπως αυτό είχε αρχικά κατατεθεί. Για τους περισσότερους οι κόκκινες γραμμές ήταν ότι αυτή η πολιτική συμβίωση δεν πρέπει να επιτρέπει τις υιοθεσίες και να παραπέμπει σε γάμο. Όπως είπε και ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών, ούτε επιτρέπει τις υιοθεσίες ούτε παραπέμπει σε γάμο.

Όμως, αυτή η πολιτική συμβίωση πρέπει να δίνει το δικαίωμα στους συνανθρώπους μας που θέλουν να συμβιώσουν να το πράξουν, κατοχυρώνοντας παράλληλα τα νομικά και ανθρωπικά δικαιώματα που απορρέουν από αυτή τη συμβίωση, είτε αυτό αφορά ετερόφυλα ή ομόφυλα ζευγάρια.

Το εγχείρημα δεν ήταν εύκολο και δε θα είναι εύκολο. Ξέρουμε ότι υπάρχουν εκατέρωθεν αντιδράσεις, μεγαλύτερες από την εκκλησία και σε μικρότερο βαθμό από ομάδες πολιτών, αλλά και ανάμεσα σε μας τους βουλευτές. Αυτές οι απόψεις είναι σεβαστές και θεωρώ ότι εκείνοι που θα ψηφίσουν εναντίον σίγουρα έχουν τους λόγους τους και είναι σεβαστό το δικαίωμά τους.

Είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο κατά γενική ομολογία μπορεί να δημιουργήσει τριγμούς. Όμως, αυτή η κοινωνία έχει αποδείξει και στο παρελθόν ότι μπορεί να αντιμετωπίσει και να δεχθεί αλλαγές οι οποίες πιθανόν να θεωρούνταν ότι αναταράσσουν τον οικογενειακό και θρησκευτικό ιστό. Να θυμίσω τον εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου, τον πολιτικό γάμο και άλλα νομοθετήματα, όπου και εκεί είχαμε αντιδράσεις από τους ίδιους ανθρώπους. Με την εφαρμογή τους όμως δεν υπήρξε ούτε κοινωνική ούτε οικογενειακή, αλλά ούτε και εκκλησιαστική αναταραχή, διότι είμαστε μια κοινωνία η οποία έχει ψηλά τις αρχές της κοινωνικής, της οικογενειακής και της θρησκευτικής συνοχής.

Αυτός ο λαός έμαθε να αντιμετωπίζει και να συμπεριφέρεται υπεύθυνα στα θέματα που αφορούν ανθρωπικά δικαιώματα και αυτό το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας είναι θέμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είμαστε μια χώρα η οποία για σαράντα ένα χρόνια αγωνίζεται για τα ανθρωπικά της δικαιώματα, μια χώρα η οποία θέλει να λέγεται ευρωπαϊκή, μια χώρα που είναι υποχρεωμένη να προχωρεί μπροστά, να προστατεύει τα ανθρωπικά δικαιώματα όλων των πολιτών της και να βοηθά την κοινωνία να απορροφά τους κραδασμούς.

Ο οικογενειακός και θρησκευτικός ιστός, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν κινδυνεύει από νόμους οι οποίοι γίνονται, για να προστατεύσουν ανθρωπικά δικαιώματα. Κινδυνεύει από νοοτροπίες, στερεότυπα, ρατσισμό, που δεν πρέπει να είναι ίδιον αυτής της κοινωνίας. Γι' αυτό και εμείς ως ΕΔΕΚ θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο, γιατί για εμάς η ισονομία, η ευνομία, ο σεβασμός των δικαιωμάτων και των ελευθεριών όλων των πολιτών της Δημοκρατίας δεν είναι διαπραγματεύσιμα ή τουλάχιστον δε θα έπρεπε να είναι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος, ο κ. Σταυριανός Παναγιώτης.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Θεωρώ ότι τούτο το νομοσχέδιο δεν είναι τόσο απλό όσο θέλουμε να πιστεύουμε ορισμένοι. Θεωρώ επίσης ότι ή εγώ δεν καταλαβαίνω καλά, κύριε πρόεδρε της επιτροπής Νομικών, γιατί πάνω στην έκθεση αναφέρεται ότι... Διαβάζω από τη συμπληρωματική έκθεση: «Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αποφάσισαν να διαμορφώσουν ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο υποβλήθηκε για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος στις 9 Ιουλίου 2015, και συγκεκριμένα να ενσωματώσουν σε αυτό σχετική πρόνοια, σύμφωνα με την οποία η πολιτική συμβίωση θα έχει τα αντίστοιχα αποτελέσματα και τις αντίστοιχες συνέπειες ως να έχει τελεστεί γάμος δυνάμει των διατάξεων του περί Γάμου Νόμου [...]». Επομένως, εις το νομοσχέδιο αυτό το πράγμα δεν εκφεύγεται. Ουσιαστικά μιλούμε για ένα νομοσχέδιο που έχει συνέπειες ως να έχει τελεστεί γάμος.

Το δεύτερο που θέλω να πω και να τονίσω είναι ότι σεβασμός σίγουρα υπάρχει από μέρος όλων μας εις τη διαφορετικότητα της συμπεριφοράς του οποιουδήποτε. Και εγώ προσωπικά σέβομαι τη διαφορετικότητα της οποιασδήποτε συμπεριφοράς, φτάνει να γίνεται με δημοκρατικούς τρόπους.

Επίσης, θεωρώ ότι κάπου αδικούμε το όλο θέμα, διότι τα ετερόφυλα ζευγάρια έχουν διαφορετικές ανάγκες όσον αφορά τη δική τους ζωή, τα ετερόφυλα άτομα από τα ομόφυλα ζευγάρια, τους οποίους είναι σεβαστά όλα τους τα δικαιώματα. Όμως, αν αναφέρω ότι στην Ελλάδα το θέμα έχει λυθεί -και δεν υπήρχαν καθόλου παρεξηγήσεις εντός και εκτός εισαγωγικών- έχει λυθεί, διότι ακριβώς έχουν ξεχωρίσει αυτά τα δύο στοιχεία, τα ομόφυλα άτομα και τις δικές τους ανάγκες και τα ετερόφυλα άτομα και τις δικές τους ανάγκες. Και θεωρώ επίσης ότι έχουμε κατασταλάξει όλοι στην κοινωνία μας ότι οι άνθρωποι αυτοί μπορούν να έχουν το δικαίωμα της δικής τους έκφρασης και της δικής τους δραστηριοποίησης. Κανένας δεν τους το στέρησε και κανένας δε θα τους το στερήσει. Εξάλλου, στον 21^ο αιώνα που διανύουμε έχουν ξεπεραστεί πάρα πολλές νόρμες. Ο κοινωνικός όμως ιστός της Κυπριακής Δημοκρατίας θεωρώ ότι έπρεπε να είχε λόγο περισσότερο σ' αυτή τη συζήτηση. Ίσως δεν το έπραξε λόγω έλλειψης ενημέρωσης.

Εν πάση όμως περιπτώσει, καταλήγοντας, εγώ θεωρώ ότι ανοίγουμε τον ασκό του Αιόλου για διάφορα θέματα, τα οποία έπρεπε να προσέξουμε μέσα από τη συζήτηση να τα καλύψουμε. Δεν τα καλύψαμε. Διαφοροποιούμαι από τη θέση της κοινοβουλευτικής μου ομάδας, δε θα ψηφίσω το νομοσχέδιο και απλά δηλώνω ότι σέβομαι την όποια διαφορετικότητα των οποιωνδήποτε ανθρώπων, αλλά αυτό δεν έχει σχέση με αυτό το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, η κ. Αθηνά Κυριακίδου.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Είχα εξουσιοδοτηθεί εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος στη συζήτηση, στη διακομματική συζήτηση, όσον αφορά την επίλυση του συγκεκριμένου θέματος. Καταλήξαμε σ' ένα Σύμφωνο Συμβίωσης οι εκπρόσωποι όλων των κομμάτων και το καταθέσαμε στη Βουλή. Στην πορεία φάνηκε ότι υπήρχαν προβλήματα στο συγκεκριμένο Σύμφωνο Συμβίωσης όσον αφορούσε τη δυνατότητα υπεράσπισης του ανθρώπινου δικαιώματος στα δικαστήρια, διότι θέση αρχής όλων μας ήταν και εξακολουθεί να είναι η διασφάλιση των συνταξιοδοτικών και κληρονομικών δικαιωμάτων όλων των ανθρώπων, είτε ομόφυλων είτε ετερόφυλων ζευγαριών, τα οποία δεν έχουν συνάψει γάμο, είτε πολιτικό είτε θρησκευτικό.

Τούτων λεχθέντων, η κυβέρνηση κατέθεσε ένα νομοσχέδιο πολύ διαφορετικό απ' αυτό που εμείς ως διακομματική επιτροπή είχαμε συμφωνήσει. Πρέπει εδώ να καταθέσω και να ομολογήσω ότι το νομοσχέδιο όπως είχε κατατεθεί μου είχε δημιουργήσει προσωπικά πολλούς προβληματισμούς. Κύριος προβληματισμός ήταν η δυνατότητα υιοθεσίας, γιατί θεωρώ προσωπικά ότι η κυπριακή κοινωνία δεν είναι έτοιμη να αποδεχθεί, έχοντας πάντα ως προτεραιότητα το συμφέρον, το καλώς νοούμενο συμφέρον του παιδιού, την υιοθεσία των παιδιών.

Πρέπει επίσης να ομολογήσω ότι είχα περάσει και έχω περάσει διάφορα σκαμπανεβάσματα όσον αφορά την υπερψήφιση ή μη του συγκεκριμένου νομοσχεδίου. Καταλήγοντας όμως και έχοντας ως προτεραιότητα, πρώτον, την ισότητα μεταξύ των ανθρώπων, δεύτερον, το σεβασμό στην προσωπική και ιδιωτική ζωή του κάθε ατόμου και, τρίτον, την υπεράσπιση μέχρι τέλους όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των συμπολιτών μου, όποιες αμφιβολίες ή επιφυλάξεις και αν έχω, είμαι υποχρεωμένη, έχοντας αυτά ως σημαία και ως προτεραιότητα, να υπερψηφίσω το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ζητώ την άδεια, κύριε Πρόεδρε, να μιλήσω από τη θέση μου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μέχρι δύο λεπτά.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...επειδή θα είμαι σύντομος.

Θέλω να καταθέσω τη θέση του Κινήματος των Οικολόγων. Η δική μας η ανάγνωση είναι ότι αυτό το νομοσχέδιο καθορίζει ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη σχέση ατόμων, ανεξάρτητα από φύλο, που ενδεχομένως η μακροχρόνια ανεπάρκεια του συστήματος να αντιμετωπίσει αυτές τις σχέσεις δημιουργούσε σοβαρά προβλήματα.

Θεωρούμε ότι δεν πρόκειται περί γάμου, δε συζητούμε περί γάμου και το γεγονός ότι τελικά υιοθετήθηκε η άποψη και καταγράφηκε ότι δε θα επιτρέπεται η υιοθεσία πιστεύω ότι διασκεδάζει και τες δικαιολογημένες ανησυχίες ορισμένων. Γι' αυτό το λόγο, το Κίνημα Οικολόγων δηλώνει ότι θα υποστηρίξει αυτό το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Εζήτησεν το λόγο ο κύριος Αριστοτέλης Μισός. Αν είναι πάνω 'πού δύο λεπτά, ελάτε στο βήμα.

Α. ΜΙΣΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς, θέλω να δηλώσω τον απόλυτό μου σεβασμό και την προσήλωσή μου στην εφαρμογή τόσο της Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου όσο και του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως έχουν ενσωματωθεί στη Συνθήκη της Λισαβόνας, βάσει των οποίων ο σεξουαλικός προσανατολισμός του κάθε ατόμου είναι μέρος της ταυτότητάς του και αποτελεί κατοχυρωμένο ανθρώπινο δικαίωμα.

Προ πολλού ξεκίνησε μία προσπάθεια απ' όλους, ούτως ώστε να κατοχυρωθούν κάποια ανθρώπινα δικαιώματα. Ήταν μια κοινωνική αναγκαιότητα κάποιων συνανθρώπων μας. Ήρθε ενώπιον των αρμοδίων επιτροπών ένα νομοσχέδιο με τίτλο "Σύμφωνο Συμβίωσης".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

"Πολιτική Συμβίωση" λέγεται.

Α. ΜΙΣΟΣ:

"Σύμφωνο Συμβίωσης" κατατέθηκε καταρχάς! Θα επικαλεστώ και τις μαρτυρίες των συναδέλφων, τουλάχιστον των νομικών, που ευρίσκοντο εις τις αρμόδιες επιτροπές.

Όποια και αν είναι η κατάληξη της ψηφοφορίας σήμερα, το τελικά διαμορφωμένο κείμενο είναι καθ' όλα γάμος. Θα μπορούσαμε και θα έπρεπε να είχαμε την τόλμη κάποιοι να το αναγνωρίσουμε και να το υποστηρίξουμε.

Η προσπάθεια κάποιων από εμάς ήταν να κατοχυρώσουμε τα δικαιώματα αυτών των ανθρώπων μέσα από ένα Σύμφωνο Συμβίωσης. Είναι γνωστό, τουλάχιστον στους νομικούς και όχι μόνο, τι σημαίνει Σύμφωνο Συμβίωσης. Σας παραπέμπω στο νομοσχέδιο που επεξεργάστηκε η ελληνική Βουλή, όπου και είναι Σύμφωνο Συμβίωσης, και θα το καταθέσω στην ολομέλεια. Αρκεί να σας διαβάσω το πρώτο άρθρο: «Η συμφωνία», λέει, αυτό είναι σύμφωνο, «δύο ενήλικων προσώπων, ανεξάρτητα από το φύλο τους, με την οποία ρυθμίζουν τη συμβίωσή τους (Σύμφωνο Συμβίωσης), καταρτίζεται αυτοπροσώπως με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Η ισχύς της συμφωνίας αρχίζει από την κατάθεση αντιγράφου του συμβολαιογραφικού εγγράφου στο ληξιαρχο του τόπου κατοικίας τους, το οποίο καταχωρίζεται σε ειδικό βιβλίο του Ληξιαρχείου». Δε νομίζω οι Έλληνες συνάδελφοι να υστερούν από εμάς, κάποιοι εκ των οποίων -και τολμώ να το πω- που έχουν χρησιμοποιήσει το βήμα, δε λεν την αλήθεια στον κόσμο. Έχουν διαμορφώσει ένα κείμενο -και, αν είχαν την τόλμη, έπρεπε να το αποτολμήσουν- το οποίο είναι καθ' όλα γάμος και θα αποδειχθεί στην πορεία και η υποκρισία μας ποια είναι; Και με ποιο δικαίωμα προχωρούμε; Ενώ υιοθετούμε όλες τις πρόνοιες του γάμου, απαγορεύουμε την υιοθεσία; Για ποιο λόγο και με ποιο δικαίωμα, όταν αφορά και ετερόφυλα ζευγάρια; Εκτός αν θέλετε να αποφύγετε την ευθύνη και να την αποδώσετε στους "κακούς" δικαστές, που αύριο να 'στε βέβαιοι ότι θα καταρτίσουν αυτό το νόμο, γιατί εδώ είναι διάκριση.

Δεν έχω κανένα ενδοιασμό εγώ, εάν αυτό το νομοσχέδιο που ήρθε ήταν πραγματικά Σύμφωνο Συμβίωσης, να το υπερψηφίσω και να το υποστηρίξω χωρίς καμία αναστολή. Καταθέτω το νομοσχέδιο της ελληνικής Βουλής, το οποίο έχω δώσει και σε συναδέλφους, οι οποίοι δεν μπήκαν στον κόπο ούτε καν να το κοιτάξουν.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Αριστοτέλης Μισός καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Από τους πενήντα έξι μας διερωτώμαι πόσοι έχετε ενδιαφέρει σε αυτό το νομοσχέδιο και ξέρω και γνωρίζω ότι αρκετοί απ' όσους θα ψηφίσετε και υπέρ έχετε και τις επιφυλάξεις σας και τις διαφωνίες σας. Εγώ δεν υποκρίνομαι. Είμαι υπέρ του Συμφώνου Συμβίωσης, αν πραγματικά ήταν Σύμφωνο Συμβίωσης. Έχω παρατηρήσει και σε ημερίδα του τύπου και το ρατσισμό εναντίον όποιων ενδεχομένως να είχαν διαφορετική προσέγγιση και, εφόσον κάποιοι κύριοι απαιτούν σεβασμό, πρέπει να επιδεικνύουν και τον ανάλογο σεβασμό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι τούτη η συζήτηση, ξέρετε, για την κοινωνία μας τη συντηρητική... Κακά τα ψέματα, φαίνεται παράξενο εις τους απλούς ανθρώπους η Βουλή των Αντιπροσώπων να συζητά τέτοιο νομοσχέδιο, αλλά με τους πρωτοπόρους που μπλέξαμε έντιμη μπορεί να σταματήσει κάποιος την πρόοδο! Ακολουθούμε το ρεύμα της εποχής. Ερώτησα τες υπηρεσίες μας: «Ποιες χώρες ευρωπαϊκές εφαρμόζουν το νόμο;». «Είκοσι πέντε. Η

μία είμαστε εμείς, που θα το κάμουμε τώρα, και άλλες δύο». «Ποιες είναι;». Είπαν μου τες, νομίζω είναι πρώην ανατολικές χώρες.

Θα 'λεγα ότι είναι και γιορτή της ελευθερίας -άκουσα τη λέξη "ελευθερία"- και ισότητας των δικαιωμάτων. Και, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, τα δύο μεγάλα κόμματα, που είναι οι πρωτοστάτες εις το να περάσουν τούτο το νόμο... Θα ήμουν πολύ ευτυχής, κύριοι συνάδελφοι, να είχατε την ίδια άποψη και για τα δικά μας δικαιώματα και όχι να επιδιώκετε διζωνική, που καταργεί τα δικαιώματά μας. Και εσείς μοιράσατε την ισότητα, την κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είπατε εσείς ότι το 18% είναι ίσια ίσια με το 82% και οι συνάδελφοι εξ αριστερών πισκαλίζουν και σεγκοντάρουν! Αυτά, έτσι για να 'μαστε δίκαιοι, και απαιτώ τουλάχιστον ισοτιμία με τους ανθρώπους που 'χουν την ιδιαιτερότητα, όπως είπατε!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Κύριε Αβέρωφ, το επαναλαμβάνω. Απαιτώ, διότι είσαι αρχηγός κόμματος και ακούω σε τι λέεις για το Κυπριακό -έν' καμπανέλλα τα αυτιά μου!- και τι υποστηρίζεις και μου αφαιρείς εμένα τα δικαιώματά μου. Και ο Πρόεδρος που υποστηρίζεις εμοίρασεν την κυριαρχία του τόπου ωσάν να ήταν κανένα ττόππιν πανί! Το 18% να είναι ίσια ίσια με το 82%. Αυτό δε γίνεται ούτε αριθμητικά ούτε δημοκρατικά. Καταργείτε τη βασική αρχή "ένας άνθρωπος, μία ψήφος" και τις δημοκρατικές αρχές!

Και έρχομαι επί του θέματος του ουσιαστικού. Νομίζω έχει μια ρήση ο λαός μας που λέει «μεγάλον βούκκον βάλε, μέγαλον λόον μεν πεις». Αυτό που συμβαίνει με αυτή την, ας την πω, ιδιαιτερότητα ή προσανατολισμό... Εκάμαν τον σύγχρονο τον προσανατολισμό σήμερα. Δεν τον ανακαλύψαμε εμείς! Ήταν από της γενέσεως του ανθρώπου. Και στο κάθε σπίτι μπορεί να συμβεί μια ιδιαιτερότητα. Δεν είναι καμιά παλικαρκά δηλαδή! Άρα λοιπόν, η κοινωνία η δική μας αυτά τα άτομα πάντοτε τα είχε και λέω το εξής: μηδέ του κλήρου εξαιρουμένου! Έσσει τζιαι παπάδες που κάνουν τούτη τη δουλειά! Έδιωξέν τους κανέναν 'πού το σχήμα τους; Είπεν τους «σταματάτε»; Θα 'λεγα ότι η κοινωνία μας και ο λαός μας είναι και φιλελεύθερος και ανεκτικός. Δε δημιουργήθηκε καμιά φορά πρόβλημα. Μάλλον η αντίδραση, θα έλεγα, ήταν από την κείμενη νομοθεσία μας.

Θυμούμαι, όταν ήρθα το '78, η πρώτη δίκη που παρακολούθησα υπό τον πρόεδρο Πική του επαρχιακού δικαστηρίου -ήταν στη Λάρνακα τότε- ήταν υπόθεση σοδομίας! Επαίρναν τους κακουργιοδικείο τους ανθρώπους! Τρεις δικαστές! Ωσάν να επαιξαν κανέναν δηλαδή! Μεταξύ τους δύο άτομα, επαίρναν τους δικαστήριο. Και ρώτησα: «Τι έκαμαν οι άνθρωποι;». Είπαν μου: «Φέρνουμεν τους για σοδομία». Και τότε κατάλαβα, που διάβασα το νόμο, πόσο αυστηρά το αντιμετώπιζε ο νόμος. Ο λαός μας όμως ουδέποτε αντιμετώπισε με τόσο αυστηρό τρόπο ούτε αυτά τα άτομα τα σιγμάτιζε. Δεν ξέρω, τουλάχιστον εκεί που έζησα, στο Ριζοκάρπασο, στο εξωτερικό, εις τη Λάρνακα που είμαι, και περιφερόμενος ανά το παγκύπριο, οι άνθρωποι μας είναι μετρημένοι και νούσιμοι. Το μόνο λάθος που κάμνουν είναι που σας υποστηρίζουν εσάς και εσάς δηλαδή! Κατά τα άλλα, πάμε καλά. Ελπίζω να αλλάξουν γραμμή και πλεύση με τούτα που κάματε!

Τούτου λεχθέντος, θέλω να πω ένα ζήτημα το οποίο έχει την αξία του και τη σημασία του. Ξέρετε ότι εισάγετε με τούτο που κάμνετε, με τούτη τη νομοθεσία εισάγουμε έναν τρίτο τρόπο θέσπισης του γάμου. Και μεν μου πείτε ότι τούτο δεν αλλάζει την κοινωνική συνοχή και τον κοινωνικό ιστό.

Και να θυμίσω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι ένα κακό που έχουμε υποστεί και πληρώνουμε σήμερα τις συνέπειες είναι η καταστροφή του κοινωνικού ιστού, διότι οι κοινωνίες μας οι τοπικές διελύθησαν με την τουρκική εισβολή. Ήρθαμε απ' εδώ, όπου σ' έβρω και όπου μ' έβρεις, διαλύθηκαν οικογένειες και παρατηρούμε σήμερα στα δικαστήρια -και εξ επαγγέλματος είμαι εις θέσιν να γνωρίζω- κάμνουμε εκατό γάμους, χάνουμε το 40%, τους μισούς, θα έλεγα, μεσόστρατα! Μένει μια οικογένεια δύο παιδιά ποτζιεί, τρία 'πού την άλλη ή να 'ρκουνται οι μονογονιοί, να θέλουν δικαιώματα -δικαίως, διότι συνήθως τη νύμφη την πληρώνουν οι γυναίκες που μένουν τα παιδιά μαζί τους, λίγοι άνδρες διεκδικούν τα παιδιά να τα μεγαλώσουν, έν' οι γυναίκες που πληρώνουν το τίμημα τούντης δουλειάς- και αυτό το πράγμα επηρεάζει σίγουρα τον κοινωνικό ιστό.

Και εδώ θα 'λεγα έτσι με πολλή ευκολία ότι επηρεάζεται ο κοινωνικός ιστός με την εισαγωγή τούτου του ζητήματος. Μπορεί να λέμε «δεν είναι γάμος». Ε, είναι μ' που είναι, κύριοι; Είναι ένας κανονικός γάμος! Ως τωρά ξέραμε δύο τρόπους, ένας επήαινες στο δήμαρχο... Πρώτα στον παπά, μετά έγινε και στο δήμαρχο, τωρά εμπήκεν και ο ληξίαρχος! Και δεν πρέπει να διαλάθει της προσοχής σας τούτο το πράγμα. Και αυτό θα έχει κοινωνικές συνέπειες!

Και θα μου πείτε το εξής: «Καλά, στα άτομα τα οποία θέλουν να συμβιώσουν μεταξύ τους είπεν τους κανέναν να μεν συμβιώσουν; Αν θέλει ο ένας να δώσει την περιουσία του άλλου, μαλλώννει του κανέναν; Ε, τωρά εννά κάμουμεν να του διά διατροφή, να πηαίννει στο οικογενειακό δικαστήριο να λύνει τη διαφορά του ωσάν να είναι γάμος;».

Καλά, έντζιε είμαι κανέναν θρησκόληπτος κύριος, αλλά είμαστε σε μια χώρα που η πλειοψηφία πιστεύει στο Θεό με τον τρόπο που πιστεύουμε όλοι. Ο Θεός, ο οποίος τα πάντα εν σοφία εποίησε, έκαμε τζιαι τούντην κατ' εξαίρεση αμαρτία, θα έλεγα, αν είναι αμαρτία. Έτσι μας έπλασε ο Θεός τζιαι έκαμε τζιαι τούντην

ιδιαιτερότητα, ίσως για να μας δοκιμάζει, ίσως για να μας βάλει στη γραμμή, ίσως για εκατό λόγους. Δε θέλω να κάμω θρησκευτική ανάλυση. Σε μια μικρή κοινωνία σαν τη δική μας όμως τούτες οι δουλειές, αγαπητοί συνάδελφοι, έχουν καταλυτικές συνέπειες. Μη νομίζετε ότι, περνώντας τούντο νομοσχέδιο, την επομένη ημέρα θα πηγαίνουν όλα καλά. Θα έχει κοινωνικές συνέπειες και θα επηρεαστεί ο κοινωνικός μας ιστός! Από εκεί δηλαδή που τα πληρώσαμε με την τουρκική εισβολή... Και τούτο θα πάρει μία διάσταση που τες συνέπειες ουδείς μπορεί να τις προβλέψει και ουδείς μπορεί να δει ποιες έν' οι συνέπειες τούντης δουλειάς. Ας πούμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Διότι κάμνουμεν νόμο!

Ένα πράμα που έμαθα στο πανεπιστήμιο, στην εισαγωγή της επιστήμης του δικαίου -θυμούμαι τζιαι τον όρο, γιατί ήταν δύσκολος ο καθηγητής, έβαλλέν μας τέσσερα, τζιαι μάθαμε το βιβλίο πόξω να περάσουμε ύστερα, ο Αραβαντινός- είναι ότι η πολυχρόνιος άσκησις εν συνειδήσει δικαίου βούλησης της κοινωνίας είναι δίκαιο, λέει, από μόνο του, χωρίς να υπάρχει νομοθεσία. Αποτελεί δίκαιο η πολυχρόνιος άσκησις εν συνειδήσει δικαίου βούλησης της κοινωνίας. Ήταν πολλά σπουδαίος όρος, ο μόνος σωστός που είσιεν μες στο βιβλίο του. Το άλλο εν εδκιαβάζετον δηλαδή, διότι ήταν στην αρχαΐζουσα· εμείς δεν τα πενούσαμε τζιαι πολλά καλά με την αρχαΐζουσα. Όμως αυτός ο ορισμός του μακαρίτη του Αραβαντινού ήταν πολλά σπουδαίος. Εδώ η πρακτική που εφαρμόζεται σε τούντον τόπο για τούντα άτομα με τες ιδιαιτερότητές τους... Ουδείς τους ενοχλούσε, ουδείς τους παρεμπόδιζε, ουδείς τους κατέκρινε. Αλλά να φτάσει η Βουλή να περάσει ειδικό νομοθέτημα, το οποίο θα δημιουργήσει σοβαρές κοινωνικές προεκτάσεις... Πρέπει να είμαστε όλοι προσεκτικοί!

Εκ πεπειθήσεως εγώ δεν μπορώ να συναινέσω να περάσει τέτοιο νομοσχέδιο. Κάποιοι είπαν μου «ρε κουμπάρε, μα εννά τα βάλλεις με τους ανθρώπους;». Δεν τα βάλλω με κανέναν! Ειλικρινά δεν τα βάλλω με κανέναν! Είπαν μου «τήρα αποχή». Όι, αποχή εν κάμνω! Μόνο η Κίνα κάμνει αποχή! Εν κάμνω αποχή! Ή θα ψηφίσω υπέρ ή κατά. Ζυγίζοντας τα δικαιώματα των ανθρώπων, που είναι σεβαστά, αλλά και τες κοινωνικές συνέπειες που θα έχει σε τούτη την πολιτεία, η συνειδήσή μου επιβάλλει να μην ψηφίσω αυτό το νόμο, όσο και να λέτε ότι είναι υπέρ των δικαιωμάτων. Και μακάρι, αγαπητοί συνάδελφοι, να είσαστε τόσο ευαίσθητοι για όλα τα δικαιώματα σε τούντη χώρα, που καταπατούνται οικτρά κάθε μέρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο επόμενος.

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σέβομαι τα θεία, έχω διαβάσει σε ικανοποιητικό βαθμό τα της θρησκείας, αλλά πρώτη φορά ακούω, 'που το Ζαχαρία, ότι οι αμαρτωλοί έν' μόνο οι γκέι.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν είπα έτσι πράμα! Ένενν αμαρτία!

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Πάντως ο Ντε Σότο ήταν straight. Ήταν αμαρτωλός, αλλά ήταν straight!

Λοιπόν, μπαίνω στην ουσία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το ΑΚΕΛ θα ψηφίσει κατά συνειδήση, υπερψηφίζοντας με δεκαοκτώ ψήφους το συγκεκριμένο νομοθέτημα. Η αριστερή μας συνειδήση αυτό μας επιτάσσει.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία!

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Τα δύο νομοθετήματα, το πρώτο και το δεύτερο στην ημερήσια διάταξη, έχουν μία κοινή συνιστώσα, αφορούν και τα δύο ανθρώπινα δικαιώματα, αφορούν και τα δύο την προσωπική και ιδιωτική ζωή των ανθρώπων. Και κάποια στοιχεία αυτής της συζήτησης θα πρέπει να τα έχουμε κατά νουν, όταν θα μπορούμε στο δεύτερο θέμα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για μας είναι μέρος της πολιτικής μας δράσης, της αντίληψής μας και της κοσμοθεωρίας μας να αγωνιζόμαστε για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Εξάλλου, δεν είναι συμπτωματική η σημερινή μας υπερψήφιση του νομοσχεδίου, ενός νομοσχεδίου που οφείλω να πω ότι προωθήθηκε όντως από την παρούσα κυβέρνηση, αλλά το προζύμι ήταν αποτέλεσμα συλλογικής δουλειάς που έγινε και από την προηγούμενη. Επίσης, να πω ότι συλλογική ήταν και η δουλειά των δύο επιτροπών. Στα πλαίσια αगाστής συνεργασίας και παρά τις επιμέρους διαφορετικές απόψεις, προσπαθήσαμε να παντρέψουμε διαφορετικές απόψεις, να βρεθούν οι ελάχιστες δυνατές συγκλίσεις, για να έχουμε σήμερα αυτό το βήμα προόδου για την κυπριακή κοινωνία.

Είχα πει ότι δεν είναι συμπτωματική η σημερινή μας πολιτική τοποθέτηση, απλούστατα διότι το ΑΚΕΛ έχει συνεδριακή απόφαση, ομόφωνη συνεδριακή απόφαση 1 250 συνέδρων μέσα από μια διαδικασία που ξεκίνησε από τις κομματικές μας οργανώσεις και κατέληξε σε συνέδριο, η οποία λέει το εξής: Πρέπει να βρεθεί νομικά κατοχυρωμένος τρόπος που να κατοχυρώνει κοινωνικά, οικονομικά, συνταξιοδοτικά και κληρονομικά δικαιώματα για όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως προσανατολισμού. Για όλους τους ανθρώπους και σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο ζήτημα, είτε αφορά ομόφυλα είτε ετερόφυλα ζευγάρια! Και αυτή ήταν η πυξίδα της δουλειάς που διεξήλαμε στις δύο επιτροπές της Βουλής των Αντιπροσώπων. Διότι, κύριε Πρόεδρε, είναι τραγικό δύο άνθρωποι να συμβιώνουν τριάντα χρόνια και, επειδή έτυχε να είναι ομοφυλόφιλοι, έστω και αν ο πατέρας ή ο αδελφός εγκατέλειψε τον ομοφυλόφιλο αδελφό, να τον κληρονομεί. Έχουμε πάμπολλα τέτοια παραδείγματα και ευτυχώς, έστω και σήμερα, η κυπριακή Βουλή κάμνει αυτό το βήμα κατοχύρωσης όλων αυτών των δικαιωμάτων.

Πρέπει να πω ότι θα μπορούσε να ήταν καλύτερα γραμμένο το νομοσχέδιο. Και σε κάποια ζητήματα που αφορούν διατυπώσεις σίγουρα, αν είχαμε καλύτερη συνδρομή της κυβέρνησης και των αρμοδίων νομικών της συμβούλων, πιθανόν το αποτέλεσμα να ήταν ακόμα καλύτερο. Έγινε όμως μια δουλειά, κυρίως από τους βουλευτές, και το αποτέλεσμα πρέπει να θεωρείται ικανοποιητικό.

Έχουν λεχθεί πολλά για τα δικαιώματα. Αυτή η Δημοκρατία, αυτή η ημικατεχόμενη πατρίδα δεν μπορεί να εφαρμόζει τα ανθρώπινα δικαιώματα κατά το δοκούν και à la carte. Έχουμε δεσμεύσεις, έχουμε διεθνές δίκαιο γι' αυτά τα ζητήματα. Ο συνάδελφος ο Τέλης τα έχει αναφέρει. Έχουμε την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, έχουμε το Πρωτόκολλο του '66 του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά δικαιώματα, που κατοχυρώνει, και βεβαίως έχουμε ένα Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, με βάση το οποίο όλοι οι άνθρωποι πρέπει να είναι ίσοι και πρέπει να τυχάνουν ίσης μεταχείρισης. Και βεβαίως, η διαφορετικότητα στο σεξουαλικό προσανατολισμό ούτε αμαρτία είναι ούτε και βεβαίως πρέπει να κρίνεται κατά τρόπο αρνητικό σε σχέση με τα δικαιώματα που παρέχει το κράτος.

Έγιναν συμβιβασμοί, για να καταλήξουμε στο συγκεκριμένο αποτέλεσμα; Έγιναν συμβιβασμοί. Είχαμε και κάποιες άλλες εισηγήσεις ως ΑΚΕΛ, αλλά, σε μια προσπάθεια να υπάρξουν οι ελάχιστες αναγκαίες συγκλίσεις, θεωρήσαμε ότι το σημερινό αποτέλεσμα επαρκεί, για να προχωρήσουμε μπροστά. Έχει λεχθεί -και είναι αλήθεια- ότι τη δεκαετία του '90, όταν συζητούνταν στο κοινοβούλιο ο μερικός διαχωρισμός κράτους και Εκκλησίας σε σχέση με το οικογενειακό δίκαιο, υπήρχαν τεράστιες αντιδράσεις. Υπήρχε μια συμπεριφορά ωςάν και θα ήταν το τέλος του κόσμου. Η ζωή προχώρησε, όπως και η κοινωνία, και μαζί πρέπει να προχωρήσουμε κι εμείς, γιατί είμαστε κομμάτι της κοινωνίας, είμαστε οι αντιπρόσωποι των πολιτών, του κυπριακού λαού.

Έχει στοιχεία του γάμου αυτή η νομοθεσία; Βεβαίως έχει στοιχεία του γάμου! Αν δεν είχε στοιχεία του γάμου, δε θα μπορούσε να κατοχυρωθούν τα δικαιώματα στα οποία αναφέρθηκα προηγουμένως. Είναι γάμος; Δεν είναι γάμος! Είναι μία νέα κατοχυρωμένη ή μάλλον καλύτερα είναι μια κατοχυρωμένη αλλά με νέα δεδομένα κοινωνική σχέση, που μέχρι σήμερα ήταν ξεκρέμαστη. Το πώς θα συμπεριφερθούν και αν θα συμπεριφερθούν κατά τον άλφα ή το βήτα τρόπο οι δικαστές δεν είναι θέμα που σήμερα εμείς μπορούμε να αποφασίσουμε και γνωρίζουμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αποδοχή της διαφορετικής επιλογής είναι δημοκρατία. Το δικαίωμα στην επιλογή είναι δημοκρατία. Το δικαίωμα στην απόρριψη της μιας ή της άλλης επιλογής επίσης είναι δημοκρατία. Και σεβόμαστε απόλυτα τη διαφορετική άποψη. Ο εθνικισμός, ο σοβινισμός, ο ρατσισμός και η ομοφοβία όμως δοκιμάζουν και πολλές φορές ξεπερνούν κατά τρόπο επικίνδυνο τα όρια της δημοκρατίας. Και δεν είναι επιλογή για εμάς! Επομένως, ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να είναι αναπόσπαστο μέρος και του δικού μας

προβληματισμού. Και ναι, είναι ορθό αυτό που αναφέρθηκε, ότι πρωτίστως είναι θέμα σεβασμού δικαιωμάτων. Δεν είναι κατ' ανάγκην ή μόνο, απαραίτητα -στο κάτω κάτω ρυθμίζει σχέσεις και ομόφυλων και ετερόφυλων ζευγαριών- θέμα σεξουαλικού προσανατολισμού.

Οι νόμοι, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να καλύπτουν τις ανάγκες της κοινωνίας, ιδιαίτερα σε τέτοια ζητήματα. Διαφορετικά η κοινωνία θα μας προσπεράσει και θα καταστούμε πλεονάζον προσωπικό. Και για μας δεν είναι επιλογή αυτό! Πρέπει να παραμείνουμε -κι εμείς θα παραμείνουμε- μπροστάρηδες όσον αφορά τις ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας, πάντοτε στα πλαίσια της ευνομίας και του τι θεωρούμε ότι είναι σωστό με βάση τη δική μας αντίληψη των πραγμάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η κυβέρνηση, η σημερινή κυβέρνηση έκανε ένα σημαντικό βήμα. Είναι τώρα η σειρά της Βουλής, η δική μας σειρά και ο ρόλος μας. Κάνουμε συζήτηση επί θέματος αρχής. Είναι λοιπόν θέμα αρχών να αποδοθεί δικαιοσύνη, να κατοχυρωθούν κάποια δικαιώματα ορισμένων ανθρώπων, που ήδη βρίσκονται σε τέτοια μορφή συμβίωση. Προσωπικά θεωρώ ότι είναι ένα θέμα συμφιλίωσης της κοινωνίας με τον εαυτό της. Τόσο απλά! Και θα αρκούσε να πω μόνο αυτό. Αφού όμως ανέβηκα στο βήμα, θα πω ακόμα μερικά πράγματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν πρέπει να παρασυρθούμε! Δεν πρέπει να παρασυρθούμε... Η Βουλή δεν ανακαλύπτει σήμερα ότι υπάρχουν ομοφυλόφιλα ζευγάρια. Ούτε να το επιτρέψει ούτε να το απαγορεύσει θα είχε εξάλλου κανένα νόημα. Εκείνο το οποίο θα έπρεπε να είναι αυτή τη στιγμή ξεκάθαρο είναι ότι οφείλουμε να αποδώσουμε κάποια δικαιώματα σε ανθρώπους από τους οποίους τόσο καιρό, εξαιτίας του νομικού καθεστώτος πραγμάτων, το οποίο εγώ δε θα χαρακτηρίσω, δε θα το καταδικάσω, για να φανώ προοδευτικός... Είναι το καθεστώς το οποίο φτιάχτηκε μέσα από την εμπειρία της ίδιας της κοινωνίας και μέσα από δεκαετίες. Έτσι ήταν! Οφείλουμε όμως να το προσαρμόσουμε.

Πρέπει ακόμα να πω ότι στη διάρκεια της επεξεργασίας του νομοσχεδίου, και ενώ η Βουλή έπαιξε - έπρεπε να παίξει- το ρόλο της, χάρις σε πραγματικό ενδιαφέρον και ζήλο βεβαίως έχουμε φτάσει σε ένα τελικό νομοθετικό αποτέλεσμα, το οποίο όμως δυστυχώς εγείρει κάποιες αμφιβολίες. Κάποιοι τις θεωρούν τόσο σοβαρές, που κρίνουν ότι δεν πρέπει να ψηφιστεί. Θα ξεκινούσα από το όνομα, το ίδιο το όνομα. Μιλάμε για ένα νόμο που προνοεί για σύναψη πολιτικής συμβίωσης. Συνάπτω τι; Πολιτική συμβίωση. Και αυτή η συμβίωση γιατί είναι πολιτική; Σε αντιδιαστολή με τι; Με τη στρατιωτική; Δε νομίζω! Με τη θρησκευτική; Υποθέτω. Μα, δεν υπάρχει θρησκευτική συμβίωση! Υπάρχει θρησκευτικός γάμος. Κάτι εδώ δεν πάει καλά. Και βεβαίως, ακόμα και αν δούμε τους ορισμούς του νομοσχεδίου και την προσπάθεια να καθιερωθεί αυτή η πολιτική συμβίωση, κάποιος νιώθει ότι ένα πράγμα το ονομάζουμε αλλιώς για κάποιους λόγους. Εν πάση περιπτώσει, ελπίζω αυτό να είναι το τίμημα της καινοτομίας.

Προσωπικά θα προτιμούσα τα πράγματα να είναι πιο καθαρά. Στο δικό μας κόμμα, στο Δημοκρατικό Συναγερμό, από καιρό, από την αρχή αρχή έχουμε πάρει απόφαση. Αγαπητοί συνάδελφοι, δεν ήταν συνέδριο, ήταν το Πολιτικό Γραφείο, αλλά η απόφασή μας ήταν ξεκάθαρη και έχει κατά καιρούς -όποτε έχει χρειαστεί- επιβεβαιωθεί. Και ήταν μια θέση που έλεγε ότι ναι, πρέπει να θεσπίσουμε σύμφωνο συμβίωσης, που δε θα είναι μια τρίτη μορφή γάμου -πολιτική μορφή γάμου διαθέτει ήδη η πολιτεία μας- και που δε θα ανατρέπει δεδομένα ως προς το ζήτημα της υιοθεσίας, γιατί δεν ήταν αυτό το θέμα και ο σκοπός της συζήτησης.

Σε σχέση με αυτή τη θέση, υπάρχουν τώρα κάποιες επιφυλάξεις. Προσωπικά θα πω ότι θα μπορούσε να ήταν γάμος, όπως στην Ιρλανδία, όπως στη Μάλτα. Η Ιρλανδία μάλιστα μόλις αυτές τις μέρες πέρασε και θεωρήθηκε μεγάλη αλλαγή, γιατί η Ιρλανδία είναι μία έντονα καθολική κοινωνία. Θα μπορούσε να ήταν και σύμφωνο συμβίωσης, όπως στην Ελλάδα. Το ανέφερε συνάδελφος που μίλησε προηγουμένως. Τελικά, για να είμαστε ειλικρινείς, είναι κάτι ανάμεσα στα δύο. Έτσι μου φαίνεται.

Τώρα, θα πρέπει να ελπίσουμε ότι, αντίθετα απ' ό,τι διαβεβαιώνουν και επιμένουν συνάδελφοι που είναι και νομικοί, δε θα κριθεί τελικά σε δικαστήρια ένας νόμος ή κάποιες πρόνοιές του. Έπρεπε και θα επιθυμούσαμε να είναι ξεκάθαρος. Θα πρέπει όμως σήμερα να κάνουμε αυτό το βήμα, που δε θεωρώ ότι είναι και κάποια σπουδαία απόδειξη προοδευτισμού ή ότι αποδεικνύει και κάποιου είδους ανωτερότητα, για να είμαστε ειλικρινείς μεταξύ μας. Στη δική μου αντίληψη παραμένει απλό. Είναι ένα θέμα, είναι μια κίνηση συμφιλίωσης της κοινωνίας με τον εαυτό της, με αυτό που πράγματι είναι. Η πολιτεία θέλησε να υποδεχτεί αυτή την υφιστάμενη απόφαση της κοινωνίας και η Βουλή τώρα οφείλει να δώσει με ομαλό τρόπο μία σύννομη

μορφή. Ας ελπίσουμε ότι θα έχει στην πορεία τόσο ομαλή πορεία όσο επιθυμούμε και όπως είναι οι προθέσεις μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Ο επόμενος.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να δευτερολογήσω ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Άγγελος Βότσης.

Οι δευτερολογίες μετά.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Από τη θέση μου, Πρόεδρε, δε θα πάρω πάρα πολύ χρόνο.

Να πω ότι δεν είμαι στις επιτροπές οι οποίες συζητήσαν το θέμα, Εσωτερικών και Νομικών. Όταν τέθηκε ενώπιον της κοινοβουλευτικής μας ομάδας το θέμα και πώς ακριβώς εμείς ως κόμμα θα έπρεπε να κινηθούμε, εγώ προσωπικά είχα προτείνει, είχα εισηγηθεί -και νομίζω ότι το ίδιο θεώρησε και η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της ομάδας μας- ότι είναι κόκκινη γραμμή για μας το θέμα της υιοθεσίας, ως επίσης και του γάμου, αλλά κυρίως της υιοθεσίας. Πέρασαν αρκετοί μήνες, αρκετές συνεδριάσεις και αναμέναμε να δούμε αν το αποτέλεσμα θα ικανοποιούσε αυτή τουλάχιστον την κόκκινη γραμμή για κάποιους από μας.

Θέλω να πω με πάσα ειλικρίνεια ότι με τα όσα έχω ακούσει σήμερα από όλους τους συναδέλφους -γι' αυτό έμεινα στο τέλος να μιλήσω- και τους υπέρ και τους κατά, δεν έχω πειστεί ότι αυτό το ενδεχόμενο έχει αποκλειστεί. Και το λέω με πάσα ειλικρίνεια. Πολύ ευχαρίστως θα στήριζα ένα νομοσχέδιο, όπως έχουν πει κάποιοι από τους συναδέλφους, όπως αυτό της Ελλάδας, η οποία βρήκε τη χρυσή τομή. Να κάμει σύμφωνο συμβίωσης, χωρίς να υπάρχει αυτό το ενδεχόμενο, με το οποίο έχω ακούσει όλους συναδέλφους που ήταν υπέρ του συγκεκριμένου νομοσχεδίου να λένε ότι διαφωνούν, ότι διαφωνούν με την υιοθεσία. Εγώ θέλω να είμαι όσο πιο ειλικρινής μπορώ, λέγοντας ότι δεν έχω πειστεί σήμερα με όσα έχω ακούσει ότι, ψηφίζοντας αυτό το νομοσχέδιο, έχουμε αποτρέψει την υιοθεσία παιδιών από ομοφυλόφιλα ζευγάρια, το οποίο εγώ προσωπικά θεωρώ ότι δεν μπορεί να με κάμει να υποστηρίξω.

Εν πάση περιπτώσει όμως, επειδή δε συμφωνώ με την επιχειρηματολογία, την πιο ακραία επιχειρηματολογία, κάποιων συναδέλφων περί του εναντίον, θα επιλέξω, παρ' όλο που πολύ σπάνια το κάμνω, μπορεί να μην το έχω κάμει ποτέ μου, τη στάση της Κίνας και θα είμαι αποχή στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γιάννος Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Δε θα μακρηγορήσω, αλλά για να είμαι σίγουρος για το χρόνο, πήρα το βήμα.

Θεωρώ δίκαιο, συμφωνώντας με το συνάδελφο το Δαμιανού, ότι είχαμε μπροστά μας οι δύο επιτροπές ένα νομοθέτημα όχι από τα καλογραμμένα και πάντοτε όταν συμβαίνει τούτο υπάρχουν δυσκολίες, όπως δυσκολίες υπάρχουν όταν παραπέμπεται κάτι σε δύο επιτροπές. Παρ' όλα αυτά, εγώ θέλω να εξάρω και τη συμβολή της υπηρεσίας, η οποία γνωρίζουμε πόσο δούλεψε και πόσες ώρες, για να βελτιωθεί το κείμενο και φραστικά και νομοτεχνικά, αλλά και επί της ουσίας, όπως επίσης και τη συμβολή των συναδέλφων στις συνεδρίες. Θεωρώ ότι χωρίς ακρότητες, με σεβασμό της κάθε άποψης και με υπομονή ακούσαμε όσους εθελήσαν να έρθουν στις συνεδρίες, γιατί λέχθηκε για το κατά πόσο έγινε συζήτηση, αν καλύψαμε όλα τα θέματα. Καλύψαμε όλα τα θέματα τα οποία θεωρούσαμε ότι θα έπρεπε να καλυφθούν. Τι επικράτησε; Αυτό που επικράτησε ήταν ότι είναι καιρός να αφήσουμε κατά μέρος σύνδρομο του παρελθόντος. Το δικαίωμα στη ζωή, όπως το επιλέγει ο καθένας, δεν μπορεί να είναι διαπραγματεύσιμο. Δεν ξυπνήσαμε ένα πρωί κάποιοι στο υπουργείο ή στη Βουλή και είπαμε «α, πάμε να κάμουμε τούντο πράμα». Το ζει η κοινωνία μας. Και όταν οι αξιωματούχοι και οι εκλεγμένοι από τους λαούς αγνοούν τι γίνεται στην κοινωνία, δε νομίζω να είναι το καλύτερο. Είμαστε πίσω από την κοινωνία αυτή τη στιγμή. Πόσο θα συμβαδίσουμε αύριο με την κοινωνία; Ελπίζω σε καλό βαθμό. Γιατί πάρα πολλά πράγματα τα οποία κάποιους ανησυχούν, υπάρχουν. Η υιοθεσία ξέρουμε σήμερα ότι... Γιατί, συνάδελφοι, να πω το εξής: Στο ΑΚΕΛ η απόφασή μας ήταν ότι το δικαίωμα δεν

πρέπει να κουτσουρεύεται. Είτε το δίνεις είτε δεν το δίνεις. Σεβαστήκαμε και μπήκαμε στο δίλημμα, παρά να ακυρωθεί η ψήφιση, έστω και αυτού του νομοσχεδίου, να αφήσουμε για μετά την άποψή μας ότι δεν πρέπει να στερούνται υιοθεσίας αυτά τα άτομα. Αφορά και ετερόφυλα ζευγάρια αυτός ο νόμος. Δεν αφορά μόνο ομοφυλόφιλα. Και πρέπει να έχουν το δικαίωμα, χωρίς να μπαίνει υπό αμφισβήτηση για το πώς επιλέγει ο καθένας να περάσει τη ζωή του σ' αυτό τον κόσμο το σύντομο, συμβιώνοντας με αυτόν που θεωρεί ότι περνά καλύτερα. Και, εφόσον το επιτρέπουμε, θα πρέπει να υπάρχουν και εκείνες οι δικλίδες, οι οποίες να διασφαλίζουν τα δικαιώματα μετά την τυχόν διαίρεση αυτών των ανθρώπων. Αυτό ήταν το σκεπτικό.

Ακούστηκε πριν από λίγο για την Ελλάδα. Πέραν του ότι μιλάμε για άλλο πολιτειακό σύστημα, άλλα συντάγματα κτλ., η Ελλάδα καταδικάστηκε στο δικαστήριο και αυτή τη στιγμή στην ελληνική Βουλή συζητείται το νέο κείμενο.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Καταδικάστηκε 'πού την τρόικα.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Καταδικάστηκε από το ευρωπαϊκό δικαστήριο για στέρηση δικαιωμάτων και ο νόμος που κατατέθηκε στο δικό μας το κοινοβούλιο δεν μπορεί να είναι για πολύ ακόμα σε ισχύ. Συζητά η ελληνική Βουλή αυτή τη στιγμή το νέο κείμενο.

Επομένως, έγινε μια μακρά συζήτηση, καταλήξαμε σ' ένα κείμενο, το οποίο -βεβαίως δεν πρέπει να κρυβόμαστε- είναι ένας τρίτος τρόπος οικογενειακής συμβίωσης, ένας τρίτος δρόμος ζωής. Κάποιος επιλέγει μέσα από θρησκευτικό γάμο, κάποιος μέσα από πολιτικό γάμο και κάποιος επιλέγει μέσα από σύμφωνο συμβίωσης να ζήσει με το συμβίο του, αν έχει και ιδιαιτερότητες, με τις ιδιαιτερότητες, όπως λέχθηκε. Αλλά, γιατί εμείς αυτή την ιδιαιτερότητα θα πρέπει να αποφασίσουμε πώς θα τη βιώνει ο καθένας; Ας αποφασίσουν οι ίδιοι. Το κοινοβούλιο είναι εδώ, το νομοθετικό σώμα, ακριβώς για να ψηφίζει, να παρακολουθά και, όταν χρειάζεται, να επανέρχεται, να διορθώνει, αλλά πολύ περισσότερο να ανοίγει δρόμους μέσα στην κοινωνία, όχι να κρατά την κοινωνία στάσιμη.

Ευχαριστώ.

Α. ΜΙΣΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

Α. ΜΙΣΟΣ:

Για να διορθώσω το συνάδελφο, γνωρίζω το ιστορικό. Η Ελλάδα, κύριε συνάδελφε, για να σας διορθώσω, πριν επτά χρόνια ψήφισε σύμφωνο για τα ετερόφυλα. Και όντως προσβλήθηκε. Το νομοσχέδιο που κατέθεσα είναι το νέο που αφορά τα ομοφυλόφιλα. Σας διορθώνω απλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, παρακαλώ!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μια μικρή δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλία, πρωτολογία από κανέναν;

Ο κ. Κουτσού έχει το λόγο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει μιάμιση ώρα που συζητούμε με το ρολόι. Τα επιχειρήματα επαναλαμβάνονται το ένα μετά το άλλο. Για να μην κάμω το ίδιο, θα μπορούσα να σας τα επαναλάβω μέσα σε δέκα λεπτά, τα πέντε που λέει η μία άποψη και τα πέντε που λέει η άλλη και θα συνεχίσουμε δεν ξέρω ως ποια ώρα, τι; Να προστεθεί τι δηλαδή πέραν τούτου; Άστε που ένας σηκώνεται, μετά ο δεύτερος, μετά ο τρίτος, μετά ο τέταρτος, μετά ο πέμπτος. Όποιος συνάδελφος θέλει να μιλήσει, όφειλε να σηκώσει το χέρι του, να έχουμε μία εικόνα πού πάμε. Και θα συζητήσουμε δύο ώρες και για όλους τους εκλογικούς νόμους εβδομήντα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, έχω την απόφαση της σύσκεψης των αρχηγών ότι δικαιούνται να μιλήσουν.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Για τη διαδικασία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης τι θέλει;

Παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε θέτω θέμα για την απόφαση, κύριε Πρόεδρε. Εγώ θέτω θέμα, που είναι καθόλα δικαίωμά μου, ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση, ανεξαρτήτως οποιασδήποτε άλλης απόφασης.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Δεν εξαντλήθηκε η συζήτηση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κατά τη γνώμη μου, ρε Αντρέα. Να το βάλει σε ψηφοφορία. Θέλω να βάλει σε ψηφοφορία.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κόντρα στην απόφαση των αρχηγών;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τι σημαίνει; Η ολομέλεια έχει το δικαίωμα. Αλλά, αντί ο καθένας -επειδή είσαι φίλος μου, να σου το πω όπως το νιώθω- να φυλάεται, για να απαντήσει του προηγούμενου, έπρεπε να δηλωθείτε από την αρχή.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Μας ζητήθηκε και δεν το δηλώσαμε;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ζητήθηκε να δηλώσουμε.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όχι, δε ζητήθηκε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Συλλούρης έχει το λόγο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ανεξάρτητα αν θα μπει σε ψηφοφορία ή όχι και ανεξάρτητα τι θα αποφασίσει η ολομέλεια, το λιγότερο που έπρεπε να γίνει -και ας γίνει τώρα- είναι να γίνει ένας κατάλογος ομιλητών να ξέρουμε, να έχουν και οι ίδιοι αίσθηση πόσοι εννιά μιλήσουν, να περιορίσουν ίσως λίγο το χρόνο τους κάμποιοι, όχι όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βότσης, παρακαλώ.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Απλώς εγώ θα ήθελα να συμπληρώσω επί της διαδικασίας. Τουλάχιστον να μη δεχτείτε δευτερολογίες. Όσοι θέλουν να μιλήσουν, εμιλήσαν οι περισσότεροι. Εάν ανοίξετε κατάλογο δευτερολογίας, όλοι που μιλήσαμε, θα ξαναμιλήσουμε, εννιά μας φάει η νύχτα δαμαί. Αν θέλετε να μας φάει η νύχτα, να μείνουμε, αλλά αποφασίστε το να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει το λόγο ο κ. Κουτσού. Έχει δικαίωμα να μιλήσει εκ μέρους του κόμματός του.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κάμε ένα κατάλογο, Πρόεδρέ μου, να ξέρουμε. Ζήτα ποιοι θέλουν να μιλήσουν, να ξέρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά θα ζητήσω.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν ηξέρει ο Πρόεδρος τωρά; Εννά του παρατζίειτε του Προέδρου;

N. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχω με προσοχή ακούσει εκείνους που είναι υπέρ, διότι η προσωπική μου τοποθέτηση είναι εναντίον, παρ' όλον που η Συμμαχία Πολιτών έχει ταχθεί και με δηλώσεις υπέρ αυτού του νομοσχεδίου.

Εκείνο το οποίο έχω προσέξει, και μέχρι τώρα μας έχει διαφύγει, είναι ότι τα δικαιώματα είναι και πολιτικά και φυσικά, έρχονται με τη γέννηση του ανθρώπου. Μέχρι τώρα η κοινωνία μας αποδεχόταν τα φυσικά και τα πολιτικά δικαιώματα, ένα από τα οποία είναι αυτό το οποίο συζητούμε σήμερα. Και με πολλή φειδώ συζητούσε τα φυσικά δικαιώματα, που δύσκολα τροποποιούνται, δύσκολα μεταβάλλονται.

Το δεύτερο αντινομικό που άκουσα είναι ότι ο μιν ένας υποστήριξε ότι ο Λένιν κατάργησε την αποποινικοποίηση της ομοφυλοφιλίας από το 1905, ο δε άλλος υποστηρικτής του σχεδίου μάς είπε ότι εφαρμόστηκε μόνο στα φασιστικά κράτη, που είναι, όπως αποδεικνύεται και αποδείχθηκε, τα κομμουνιστικά, τα οποία δυστυχώς ή ευτυχώς έχουν καταργηθεί. Σήμερα δεν υπάρχει ο ηγέτης του κομμουνισμού που υπήρχε παλιά. Άρα, τα φυσικά δικαιώματα ως φυσικό δικαίωμα θα πρέπει να τα δούμε για αυτό που συζητούμε και να τοποθετηθούμε όπως θέλει ο καθένας.

Εγώ προσωπικά, παρά τη θέση του κόμματος που εκπροσωπώ, είμαι εναντίον όχι των ατόμων, αλλά της δικαιολογίας που εφευρίσκεται και είναι λίγο πρωτοφανές με ένα νόμο να διορθώνουμε άλλο νόμο. Πιστεύω ότι θα έπρεπε, αφού συζητούμε τα κληρονομικά, να συζητήσουμε το νόμο περί κληρονομιάς και όχι να εφαρμόσουμε την ίδια πολιτική για τα θέματα που συζητούμε. Πιστεύω πως είναι λάθος. Αναφέρθηκαν και κάποιοι στο θέμα της λύσης και του Κυπριακού. Μα, υπάρχει κανένας που υποστηρίζει ότι οι Τουρκοκύπριοι θα δεχθούν αυτό το νόμο; Άρα, εισάγεται κατά την άποψή μου ακόμα ένα στοιχείο διαφωνίας.

Το θέμα που συζητούμε είναι θέμα άλλου νόμου και αυτό το οποίο άκουσα μέχρι τώρα είναι πώς θα αποφευχθεί η κληρονομικότητα να μην πέσει. Μα, τότε γιατί δε συζητούμε το νόμο περί κληρονομιάς και γιατί δεν αλλάζουμε το νόμο αυτό;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να μας δηλώσουν ποιοι θέλουν να μιλήσουν.

Η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Ο κ. Προκοπίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζήτησε το λόγο ο κ. Γιώργος Προκοπίου;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, άλλος; Ο Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Άλλος; Ουδείς άλλος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Η εορτάζουσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Στέλλα Κυριακίδου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και ο κ. Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Ανδρέας Κυπριανού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο γενικός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άντρος Κυπριανού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και ο άλλος Κυπριανού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ανδρέας Κυπριανού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και ο κ. Τορναρίτης και ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν αρχίζουμε.

Η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου στο βήμα.

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε να μείνω στη θέση μου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, για δύο λεπτά.

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ.

Θέλω να πω το εξής: Η σημερινή είναι μια πάρα πολύ σημαντική ψηφοφορία, μια ψηφοφορία που θα καθορίσει τις ζωές πολλών συνανθρώπων μας. Ήδη βλέπω την αγωνία στα πρόσωπα πολλών που παρευρίσκονται σήμερα εδώ, που παρακολουθούν την ολομέλεια, για την έκβαση και το πώς θα ολοκληρωθεί η συγκεκριμένη ψηφοφορία.

Τα ΛΟΑΤ δικαιώματα είναι ανθρώπινα δικαιώματα και τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι αδιαίρετα και πρέπει να εφαρμόζονται για όλους. Οφείλουμε στο πλαίσιο της ισονομίας, αλλά και των αρχών της μη διάκρισης, να ανταποκριθούμε σε μια κοινωνική πραγματικότητα και αυτή είναι η ανάγκη νομικής ρύθμισης και των σχέσεων ομόφυλων ζευγαριών. Τα ΛΟΑΤ άτομα, είτε μας αρέσει είτε όχι, ζουν σε σχέσεις. Με το παρόν νομοσχέδιο καλύπτονται ουσιαστικά ζητήματα που αφορούν κληρονομικά, ασφαλιστικά, εργασιακά, φορολογικά δικαιώματα.

Γι' αυτό, επαναλαμβάνω, είναι μια ιδιαίτερα σημαντική στιγμή, γι' αυτό το κοινοβούλιο καλείται να κάνει ένα σημαντικό βήμα προς την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ανθρώπινα δικαιώματα για τον κάθε πολίτη, για τον κάθε συνάνθρωπό μας και με αυτό το νομοσχέδιο σφραγίζουμε αυτή την υπόσχεση και εκπληρώνουμε μια ουσιαστική υποχρέωση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακολουθεί ο κ. Γιώργος Προκοπίου.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πρώτα θέλω να δηλώσω ότι σέβομαι απόλυτα το δικαίωμα του κάθε συνανθρώπου μας πώς θα ζήσει και με ποιον θα συμβιώσει, είτε πρόκειται για ετερόφυλα είτε ομόφυλα ζευγάρια. Σέβομαι το δικαίωμα επιλογής, τη διαφορετικότητα, την ισότητα. Εξάλλου, είναι ανθρώπινο και δημοκρατικό δικαίωμα του καθενός που νομίζει ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα στην κοινωνία μας και στη χώρα μας. Και επειδή αναφέρθηκε ότι στόχος ήταν να καθορίζονται και να διασφαλίζονται όλα τα περιουσιακά, κληρονομικά και συνταξιοδοτικά

δικαιώματα και όλα αυτά τακτοποιούνταν με το πρώτο νομοσχέδιο, το οποίο ήταν σύμφωνο συμβίωσης, δυστυχώς το νομοσχέδιο αυτό έγινε πολιτικής συμβίωσης, που με αυτό υιοθετούνται όλες οι πρόνοιες του γάμου βάσει κάποιων νομικών γνωματεύσεων. Διαβάζω μόνο από την έκθεση τρεις γραμμές: «και συγκεκριμένα να ενσωματώσουν σε αυτό σχετική πρόνοια, σύμφωνα με την οποία η πολιτική συμβίωση θα έχει τα αντίστοιχα αποτελέσματα και τις αντίστοιχες συνέπειες ως να έχει τελεστεί γάμος δυνάμει των διατάξεων του περί γάμου νόμου». Και επειδή δε συμφωνώ με το γάμο και την υιοθεσία και επειδή δεν πείστηκα με όσα έχω ακούσει, η συνείδησή μου μου επιβάλλει να μην ψηφίσω το νομοσχέδιο αυτό, επαναλαμβάνοντας και πάλι ότι σέβομαι απόλυτα το κάθε δημοκρατικό δικαίωμα και ισονομία όλων των ατόμων και των ζευγαριών οποιουδήποτε φύλου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακολουθεί ο κ. Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όντως, η σημερινή ημέρα θα αποδειχθεί στο μέλλον μια ημέρα κρίσιμη και καθοριστική για κάθε ένα εκ των πολύτιμων κοινωνικών αγαθών.

Ο γάμος, αγαπητές κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε θεσπίστηκε, για να ρυθμίσει τη σεξουαλικότητα και τη δραστηριότητα των ανθρώπων, που έτσι και αλλιώς δε ρυθμίζονται. Ο γάμος θεσπίστηκε μόνο για ένα λόγο, για να διαφυλάξει τα αποτελέσματα του γάμου, που κατά κανόνα είναι τα παιδιά, τα συμφέροντα των παιδιών και την κληρονομική διαδοχή. Γιατί για παράδειγμα δε θεσπίστηκε γάμος μεταξύ πολλών; Γιατί απαγορεύεται η πολυγαμία;

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Έχει και πολυγαμία σε άλλες χώρες.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Στις δυτικές κοινωνίες, κύριε Λαμάρη, απαγορεύεται διά ροπάλου. Ίσως στις κοινωνίες που θέλετε να μας πάρετε να επιτρέπεται!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Εσείς οι σύγχρονοι τώρα!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Έχουν ειπωθεί στη διαδικασία αυτή, στη διαδρομή του νομοσχεδίου αυτού, του κόσμου οι ανακρίβειες, του κόσμου οι αναλήθειες, ότι πρόκειται περίπου περί ευρωπαϊκής ρήτηρας, αφού είναι ανθρώπινο δικαίωμα. Εγώ προκαλώ οποιονδήποτε από εσάς να ανατρέξει σε οποιαδήποτε χάρτα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είτε του ΟΗΕ είτε στη Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ευρωπαϊκού Πολίτη είτε στη Συνθήκη της Λισαβόνας, και άμα βρει μέσα ότι είναι ανθρώπινο δικαίωμα ο γάμος ομοφυλοφίλων, εγώ να υποβάλω την παραίτησή μου από βουλευτής! Θα βρείτε μέσα στις χάρτες δικαιωμάτων τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα πολιτικά δικαιώματα, τις πολιτικές ελευθερίες. Ο γάμος, όπως και η σύνταξη, όπως και το εφάπαξ, όπως και πολλά άλλα, είναι κοινωνικά δικαιώματα. Αν θέλει η κοινωνία, τα παρέχει. Δεν υπάρχει κάποια υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας να υιοθετήσει είτε γάμο είτε σύμφωνο είτε πολιτική ένωση ή να αναγνωρίσει γάμο, σύμφωνο ή πολιτική ένωση σε άλλη χώρα. Τέτοια υποχρέωση δεν υπάρχει και το ξέρετε πολύ καλά όσοι ασχολείστε με ευρωπαϊκά ζητήματα.

Έχει λεχθεί ότι αυτοί οι άνθρωποι υπάρχουν. Ασφαλώς υπάρχουν! Έχει λεχθεί ότι έχουν δικαίωμα στην προσωπική ιδιωτική ζωή. Ασφαλέστατα και έχουν! Και είναι υποχρέωση της πολιτείας και του κράτους να υπερασπίζονται, κύριε Φακοντή, το δικαίωμα στην προσωπική και ιδιωτική ζωή και να την προστατεύουν από αυθαίρετες παρεμβάσεις, από ρατσιστικές συμπεριφορές και από διακρίσεις. Είχαμε στην Κύπρο διακρίσεις είτε στον Επίτροπο Διοικήσεως είτε αλλού -είμαι επτά, οκτώ χρόνια στην αρμόδια επιτροπή- κάποιο πολίτη μας που έγινε εις βάρος του διάκριση στο χώρο εργασίας, στην κοινωνία, επειδή απλά ήταν ομοφυλόφιλος; Ασφαλώς και όχι. Δεν είμαστε κοινωνία ασυντάκτων· είμαστε συντεταγμένη κοινωνία. Ο γάμος, αγαπητοί μου συνάδελφοι, είναι μια από τις πλέον αποκρυσταλλωμένες πολύτιμες κοινωνικές σταθερές. Εγώ ως βουλευτής καθήκον μου δεν έχω να αποδομώ, να υπονομεύω αυτή την πολύτιμη αποκρυσταλλωμένη κοινωνική σταθερά, καθήκον μου έχω να δομώ και να υπερασπίζομαι κάποιες σταθερές, που αφορούν τον τρόπο της ζωής μας, της οικογένειάς μας και το μέλλον των παιδιών μας.

Έχει λεχθεί «μα, καλά είναι γάμος τούτο το πράγμα;». Κοιτάξετε, ακούσατε μέχρι σήμερα κάποια συμφωνία μεταξύ ιδιωτών που πάει σε οικογενειακό δικαστήριο, για να επιλυθούν οι όποιες προκύπτουσες διαφορές; Εκτός αν είμαστε κοινωνία υποσαχάρια εκεί μπορεί να γίνονται, δηλαδή να υπογράφουμε σύμφωνο μεταξύ μας, αλλά τις διαφορές των εμπορικών μας σχέσεων να τις επιλύει οικογενειακό δικαστήριο.

Αυτό το νομοθέτημα, αγαπητοί μου συνάδελφοι, είναι ένα κακέκτυπο αντίγραφο του περί Γάμου Νόμου και θα ήταν πολύ πιο έντιμο και ειλικρινές από πλευράς κάποιων συναδέλφων να έπαιρναν τον περί Γάμου Νόμο και να έκαναν μία τροποποίηση δυόμισι γραμμές. Εκεί και όπου υπάρχουν στο νόμο οι λέξεις “άνδρας” και “γυναίκα” να τις αντικαθιστούσαν με τη λέξη “πρόσωπο” και θα τέλειωναν τα πάντα. Είναι γάμος και την υποκρισία ότι δεν υπάρχει το δικαίωμα υιοθεσίας να τη λέμε σε αφελείς, αδαείς και άσχετους. Δηλαδή, για παράδειγμα, με αυτή τη νέα σύσταση οικογένειας, όταν θα πάει κάποια καινούρια οικογένεια στο Ανώτατο Δικαστήριο με το παράπονο ότι απορρίφθηκε το αίτημα για υιοθεσία ενός μωρού, το Ανώτατο Δικαστήριο -οι δικαστές δικοκουσιιά νομικά ξέρουν, κοινόν νουν διαθέτουν- ξέρετε τι θα σας απαντήσει; Καλά, σε τούτη τη μονάδα οικογένειας παραχωρείς το δικαίωμα υιοθεσίας, στην άλλη μονάδα οικογένειας γιατί το αποστερείς; Και θα έρθει, για να εξομοιώσει το Ανώτατο Δικαστήριο την ισότητα, και θα τους το δώσει το δικαίωμα το Ανώτατο Δικαστήριο.

Στην Αυστρία κάποιος Kernel προσέφυγε σε όλα τα δικαστικά ένδικα μέσα της Αυστρίας. Γιατί; Διότι συζούσε με κάποιον, απεβίωσε αυτός ο κάποιος και το αυστριακό δικαστικό σύστημα του είπε: «Όχι, κύριε, δε δικαιούσαι το σπίτι, το διαμέρισμα, αυτού που απεβίωσε». Πήγε στο ΕΔΑΔ και εκείνη την απόφαση την τραβούν από τα μαλλιά πολλοί, για να μας πουν: «Το ΕΔΑΔ, ξέρετε, είπε “γάμο”». Τι είπε το ΕΔΑΔ; «Κύριε, εσύ με τη σκέψη να προστατέψεις την οικογένεια στην Αυστρία δεν του αναγνώρισες το δικαίωμα να πάρει το διαμέρισμα. Θεωρώ το μέτρο που έλαβες υπερβολικό». Τέτοιες αποφάσεις υπάρχουν για τους αγγλικούς σιδηροδρόμους, για τα γερμανικά ορυχεία, για αλλαγές φύλων κ.λπ. Και μια και ο λόγος είναι για τα φύλα, συγγέουν οι παραπάνω συνάδελφοι τα φύλα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, να συμπληρώσετε, σας παρακαλώ.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Θα συμπληρώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Συμπληρώνει κι άλλα! Να ολοκληρώσει πες του!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να ολοκληρώσει, να συμπληρώσει. Είναι το ίδιο πράγμα.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τα φύλα, κύριε Πρόεδρε, δύο ήταν και δύο θα είναι άχρι συντελείας των αιώνων. Ο σεξουαλικός προσανατολισμός αφορά και τα δύο φύλα. Δεν υπάρχει ισονομία, λέμε. Γιατί δεν υπάρχει ισονομία; Όπως δικαιούται ο κ. Νουρής να παντρευτεί, δικαιούται και ο κάθε πολίτης. Πού υπάρχει η απουσία ισονομίας; Εδώ πάτε να βάλετε μπροστά στα μάτια και στις συνειδήσεις των παιδιών της Κύπρου, των παιδιών σας και των εγγονιών σας, και εν πάση περιπτώσει των συγγενών σας, δύο διαφορετικούς τρόπους νομιμοποίησης του κοινωνικού ιστού. Εγώ δε θα πω βαριές κουβέντες, όπως ισχυρίζονται κάποιοι ότι λέω. Απλά θα πω το αυτονόητο: ό,τι εναντιώνεται στην εξάπλωση των ειδών και στη φύση είναι αφύσικο. Οφείλουμε να προστατέψουμε... Άλλο το υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα στην προσωπική ζωή, άλλο το προωθώ και άλλο το διαφημίζω.

Το παιδί, αγαπητοί μου συνάδελφοι και συναδέλφισσες, το κάθε παιδί έχει δικαίωμα να μεγαλώσει και να αναγνωθεί όπως όλα τα υπόλοιπα παιδιά της ηλικίας του, της γειτονιάς του, της τάξης του και του σχολείου του, με μάνα και πατέρα, με παππούδες και γιαγιάδες. Και αν, ο μη γένοιτο, στερήθηκε το παιδί αυτό είτε παππούδες είτε γιαγιάδες είτε τον πατέρα ή ακόμα και τη μητέρα, έχει άλλους που το αγαπούν περισσότερο από δύο ξένους ομοφυλόφιλους. Υπάρχει κάποιος θεός, υπάρχει κάποια γιαγιά και αυτούς αναγνωρίζει η φύση και η κοινωνία, ώστε να τους εμπιστευτεί το παιδί αυτό, για να το μεγαλώσουν. Ας υποθέσουμε...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κάτι διαδικαστικό. Επικαλέστηκε τη σύσκεψη των αρχηγών ο κ. Θεμιστοκλέους, για να διεκδικήσει το δικαίωμα να μιλήσει. Η σύσκεψη των αρχηγών είπε ότι ο καθένας δικαιούται πέντε λεπτά. Λυπούμαι, δε θέλω να τον περιορίσω, σεβαστές οι απόψεις που λέει, αλλά πρέπει να σεβαστεί και τους υπόλοιπους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυπριανού, επειδή δεν υπήρχε ομιλία δεκαπέντε λεπτών από το κόμμα...

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δε συμφωνήσαμε...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μα, δε μιλά εκ μέρους του κόμματος, κύριε Πρόεδρε.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε ζητήσαμε ομιλία δεκαπέντε λεπτών. Είναι πέντε λεπτά ο κάθε βουλευτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζήτησα από τον κ. Θεμιστοκλέους να συμπληρώσει, να ολοκληρώσει.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Θα ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε. Θα τα πω εν τάχει και όσο μπορώ περισσότερο πυκνά.

Επειδή αυτός ο νόμος είναι γάμος, επειδή σε αυτό το νόμο, παρά την επιφύλαξη που έχει μέσα για την υιοθεσία, θα κερδίσουν το δικαίωμα υιοθεσίας οι προσφεύγοντες στο Ανώτατο Δικαστήριο, επειδή αυτός ο νόμος θα καθιερώσει, θα αλλάξει άρδην το οικογενειακό και το κληρονομικό δίκαιο της Κύπρου, επειδή αυτός ο νόμος θα αλλάξει ακόμα και τα διδακτικά συγγράμματα στα σχολεία και επειδή με αυτό το νόμο από τα πιστοποιητικά και τα διαβατήρια και τα εκλογικά βιβλιάρια στο μέλλον θα αφαιρεθούν οι όροι “πατέρας”, “μητέρα” και θα αντικατασταθούν αυτοί οι δύο όροι με “γονέας άλφα”, “γονέας βήτα” και επειδή στα δε επόμενα χρόνια θα έχουμε παιδιά με δύο πατεράδες και δύο μανάδες και σε βάθος χρόνου με τέσσερις παππούδες και τέσσερις γιαγιάδες και επειδή αυτός ο νόμος θεωρώ ότι υπονομεύει εκ βάθρων το βασικό πυρήνα της οικογένειας, όπου στηρίζεται ολόκληρος ο τρόπος της ζωής μας, το έθος και το ήθος του λαού μας, θα τον καταψηφίσω.

Πέραν τούτου, εάν οι πολίτες με ξαναστείλουν στη Βουλή τον επόμενο Ιούνιο, τότε θα μπω σε μία νέα διαδικασία, για να τον καταργήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Η κ. Στέλλα Κυριακίδου.

ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το νομοσχέδιο που καλούμαστε να ψηφίσουμε σήμερα αφορά την αναγνώριση ενός βασικού ανθρώπινου δικαιώματος, του δικαιώματος στο σεβασμό του κάθε ατόμου ετερόφυλου ή ομοφυλόφιλου στην ιδιωτική και οικογενειακή του ζωή, ώστε ως πολιτεία να μπορούμε έμπρακτα πλέον να μιλούμε για τη στήριξή μας, αλλά και για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου 2 της Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Η προστασία, ο σεβασμός, αλλά και η αναγνώριση του δικαιώματος όλων των ανθρώπων στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή αποτελούν πραγματικά ένα κορυφαίο βήμα προς την εγκατάλειψη πρακτικών σιγματισμού και διακρίσεων, είτε αυτά αφορούν ετερόφυλα είτε ομοφυλόφιλα άτομα, και δυστυχώς, συνάδελφοι, διακρίσεις υπάρχουν στη δικιά μας κοινωνία.

Όλοι μας γνωρίζουμε πως, για να υπάρχει αποτελεσματική καταπολέμηση οποιασδήποτε μορφής διάκρισης, πρέπει απαραίτητα να υπάρχει και το ανάλογο νομοθετικό πλαίσιο, με το οποίο θα πρέπει να ρυθμίζονται με απόλυτη σαφήνεια θέματα που αφορούν και το σεξουαλικό προσανατολισμό, αλλά και την ταυτότητα φύλου. Πραγματικά λοιπόν η αλλαγή στον τρόπο αντιμετώπισης της ελευθερίας επιλογής των ΛΟΑΤ ατόμων, έτσι ώστε να μην κατατάσσουμε τη διαφορετικότητα του σεξουαλικού προσανατολισμού τους ως ασθένεια ή ως κοινωνικό μίσημα, αλλά ως ένα αναφαίρετο ανθρώπινο δικαίωμα, είναι κατά τη δικιά μου γνώμη πρωτίστως ένα τεράστιο κοινωνικό επίτευγμα της χώρας μας, το οποίο είδαμε να επιτυγχάνεται ιδιαίτερα κατά τις τελευταίες δεκαετίες, ομολογουμένως μέσα από μία ιδιαίτερα δύσκολη και πολλές φορές επώδυνη, θα έλεγα, πορεία των επηρεαζόμενων ατόμων.

Παρ' όλο όμως που συνεχίζουμε να βλέπουμε αντιλήψεις για θέματα σεξουαλικού προσανατολισμού οι οποίες συντηρούν προκαταλήψεις και στερεότυπα που οδηγούν σε διακρίσεις, γεγονός παραμένει πως πολιτεία και κοινωνία συνειδητά πλέον επιλέγουν να προχωρούν μπροστά.

Σήμερα συζητούμε για τα ίσα δικαιώματα ετερόφυλων και ομοφυλόφιλων ατόμων, αλλά πρέπει να τονίσουμε ότι αναφερόμαστε και στα ίσα δικαιώματα και στο σεβασμό της αξιοπρέπειας των ΛΟΑΤ ατόμων, στο δικαίωμά τους να μην αντιμετωπίζονται τόσο οι ίδιοι όσο και οι οικογένειές τους ομοφοβικά, τρανσφοβικά ή μέσα από άλλη οποιασδήποτε μορφής συμπεριφορά. Πρέπει παράλληλα να αντιληφθούμε ότι τα άτομα που επιλέγουν την εκτός γάμου συμβίωση καθόλου δεν επιδιώκουν να επηρεάσουν ή να αλλάξουν τον τρόπο με τον οποίο οι υπόλοιποι έχουν διαμορφώσει την προσωπική και οικογενειακή τους ζωή. Κάθε άλλο. Ζητούν όμως να τους κατοχυρωθεί το αυτόνοτο και το αναφαίρετο δικαίωμα να διαμορφώνουν αυτόνομα την ιδιωτική και την οικογενειακή τους ζωή.

Σεβόμενοι πάντα λοιπόν τη διαφορετική άποψη, θα ήθελα να τονίσω πως πιστεύω ακράδαντα ότι, εάν όλοι μας προσεγγίσουμε αυτό το θέμα σήμερα απ' αυτή την οπτική γωνία, δηλαδή με στόχο την εξάλειψη των διακρίσεων, αλλά και την κατοχύρωση και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και εάν όντως πιστεύουμε με το χέρι στην καρδιά στην αρχή κατά όλων των μορφών διακρίσεων ανεξαρτήτως θρησκείας, πεποιθήσεων, χρώματος, φύλου ή καταγωγής, δεν μπορούμε παρά να ψηφίσουμε υπέρ αυτής της νομοθεσίας, μίας νομοθεσίας που περιέχει αναπόσπαστα συστατικά των αρχών και των αξιών του Συμβουλίου της Ευρώπης, ενός οργανισμού που στηρίζει την ύπαρξη και την προάσπιση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών για όλους τους ανθρώπους, και βρίσκεται στο πνεύμα των σχετικών αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Το πολιτικό γραφείο του Δημοκρατικού Συναγερμού έχει ταχθεί υπέρ της ψήφισης αυτής της νομοθεσίας, δίνοντας όμως δικαίωμα στους βουλευτές για ψήφο κατά συνείδηση.

Θα ήθελα τέλος να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου στην κυβέρνηση γι' αυτό το νομοσχέδιο, στις αρμόδιες επιτροπές της Βουλής, αλλά και στην κοινωνία των πολιτών.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού, παρακαλώ.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Άντρο, θέλεις να μιλήσεις...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δε με πειράζει, Αβέρωφ. Δεν έχω κανένα πρόβλημα να μιλήσουν άλλοι μετά από εμένα.

Κύριε Πρόεδρε, θα πω ότι τις θέσεις μας αναφορικά με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο τις έχουν αναπτύξει οι προηγούμενοι συνάδελφοι. Εγώ θα μείνω σε κάποια γενικά ζητήματα, τα οποία νιώθω έτσι έντονη την ανάγκη να τα αναπτύξω, και βέβαια να μου επιτραπεί να ξεκινήσω από το ότι ο καθένας από εμάς δεν είναι το τι δηλώνει αυτός ο ίδιος, αλλά το τι οι πράξεις του αποδεικνύουν. Και αυτό το λέω, γιατί ακούστηκαν απόψεις οι οποίες, να μου επιτρέψετε να πω, είναι συνθήματα και τις είχαμε συναντήσει σε άλλες εποχές σε απολυταρχικά καθεστώτα αλλά σίγουρα όχι κομμουνιστικά καθεστώτα.

Και να μου επιτρέψει ο κ. Κουτσού να πω ότι, εάν ο φασισμός κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και ο ναζισμός δέχτηκαν μία ταπεινωτική ήττα, αυτό οφείλεται στο μεγαλύτερο βαθμό στη Σοβιετική Ένωση και όχι σε οποιοδήποτε άλλο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κουτσού)

Κύριε Κουτσού, μιλώ.

Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι δεν έχει σημασία τι δηλώνουμε ο καθένας, αλλά τι είμαστε στην πράξη καθημερινά.

Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι είναι σεβαστή η άποψη του καθενός, όπως σεβαστό είναι και το τι του υποβάλλει η συνείδησή του να πράξει. Όμως εμένα μου γεννιέται ένα ερώτημα. Δε γίνεται να επιχειρηματολογούμε υπέρ της εξάλειψης των διακρίσεων, υπέρ της ισότητας όλων, να επιδεικνύουμε σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, σεβασμό στη διαφορετικότητα, στο δικαίωμα επιλογής του καθενός για το πώς θα ζήσει τη ζωή του και να καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι κάποιιοι από μας είμαστε πιο ίσοι από κάποιους άλλους.

Εγώ θα πω, κύριε Πρόεδρε, ότι, όποτε η κοινωνία χρειάστηκε να κάνει τολμηρά βήματα μπροστά, έπρεπε να "κοιλιπονήσει" πρώτα και μετά να καταλήξει. Καταλαβαίνω λοιπόν και τις φοβίες και τις αναστολές οι οποίες υπάρχουν. Όπως καταλαβαίνω και γιατί η συζήτηση αυτή πήρε τόση διάρκεια. Αλλά λέω ότι εμείς δεν έχουμε κανένα λόγο να κρυβόμαστε. Εμείς λέμε ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι. Δεν υπάρχουν κάποιιοι από εμάς που είναι πιο άνθρωποι από κάποιους άλλους. Αυτή είναι η απλή μας θέση.

Και να ξεκαθαρίσω ότι εμείς θα θέλαμε το νομοσχέδιο να ήταν πολύ πιο ολοκληρωμένο, να αποτυπώνει στην πράξη αυτό που είπα μόλις πριν λίγο, ότι όλοι οι άνθρωποι είμαστε το ίδιο και έχουμε τα ίδια δικαιώματα. Χάριν του να υπάρξει μια ευρύτερη συναίνεση, εδεχτήκαμε να κάμουμε κάποιες υποχωρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νίκος Τορναρίτης.
Ορίστε, κύριε Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αργότερα. Τώρα...

(Γέλια)

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος. Θα πω δυο-τρεις σκέψεις. Σκέψη πρώτη, συζητούμε εδώ και πέντε χρόνια το συγκεκριμένο θέμα. Σκέψη δεύτερη, δεν είναι το τελειότερο νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας. Θυμάμαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το 2002, όταν τούτη η Βουλή επροχώρουσε στην αποποινικοποίηση της ομοφυλοφιλίας, ακούστηκαν περίπου τα ίδια επιχειρήματα απ' εκείνους που τότε αντιδρούσαν. Σήμερα είμαι σίγουρος ότι, αν ερωτηθεί ο οποιοσδήποτε συνάδελφος, θα ταχθεί υπέρ της απόφασης τότε. Το μεγάλο ζητούμενο για την πολιτική και τους πολιτικούς προφανώς δεν είναι να λειτουργούμε ως Επιμηθείς, ως πυροσβέστες και να τρέχουμε πίσω από τα γεγονότα, αλλά τουλάχιστον να συμβαδίζουμε με την κοινωνία, η οποία -πρέπει να σας πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι- σε πάρα πολλά θέματα μας έχει προσπεράσει. Θα πω ότι την ελευθερία, τη δημοκρατία, την ισότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν έχει κανένας απολύτως το δικαίωμα, ούτε βουλευτής ούτε οποιοσδήποτε άλλος, να τα αυξομειώνει, να λέει δηλαδή ότι «σε εκείνη την τάξη των πολιτών δίδω τόση ελευθερία, ενώ στην άλλη τόση και στην τρίτη τόση».

Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, προσωπικά, στηρίζοντας βεβαίως και την απόφαση του κόμματός μου, υπερψηφίζω το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακολουθεί ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου και πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Αυτό είναι ένα νομοσχέδιο, φίλε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που θα έπρεπε να μας ενώνει όλους και όχι να μας διχάζει. Υπάρχει σε αυτή την αίθουσα βουλευτής ο οποίος δε σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα; Υπάρχει βουλευτής του κοινοβουλίου ή βουλευτίνα που δε σέβεται το σεξουαλικό προσανατολισμό του οποιουδήποτε ή το δικαίωμά του να συμβιώνει με τον οποιοδήποτε;

Η απόφαση του Πολιτικού Γραφείου του Δημοκρατικού Συναγερμού ήταν ότι, στα πλαίσια του αστικού δικαίου, θα υπήρχε ένα σύμφωνο, μία συμφωνία γραπτή, η οποία θα κατοχύρωνε δύο πράγματα, το δικαίωμα του οποιουδήποτε να συμβιώνει με τον οποιοδήποτε, καθώς και τα δικαιώματα κληρονομικής διαδοχής.

Επειδή, κατά την ταπεινή μου άποψη, κύριε Πρόεδρε, αυτό το οποίο έχουμε ενώπιόν μας, μετά τη συμπερίληψη του άρθρου 4, είναι γάμος με εν δυνάμει δικαιώματα υιοθεσίας, δε θα ψηφίσω το νομοσχέδιο, παρ' όλο που την προηγούμενη φορά που ήρθε στην ολομέλεια, που δε συμπεριλαμβανόταν το άρθρο 4, ήμουν έτοιμος να το ψηφίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακολουθεί ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης, παρακαλώ.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να τοποθετηθώ. Έχω καλυφθεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη;

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δε θα χρειαστεί να μιλήσω, γιατί έχω καλυφθεί πλήρως από τους συναδέλφους που έχουν τοποθετηθεί υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω σημειωμένο τον κ. Νίκο Νικολαΐδη. Έτσι μου είπαν οι γραμματείς, ότι πρόσεξαν ότι εξήτησε το λόγο.

Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Οφείλω να ομολογήσω ότι, ανεξάρτητα από την τελική κατάληξη αυτού του νομοσχεδίου, η σημερινή συζήτηση στο κυπριακό κοινοβούλιο είναι μία κατάκτηση. Είναι μία κατάκτηση για το επίπεδο, για τα επιχειρήματα και γενικότερα για τον πολιτικό πολιτισμό που επέδειξε η Βουλή σήμερα συζητώντας αυτό το πάρα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο. Ένα νομοσχέδιο το οποίο θα προκαλέσει -ήδη προκαλεί- αντιδράσεις, ποικίλες αντιδράσεις από πάρα πολλές κατευθύνσεις. Και οι τρόποι με τους οποίους θα αντιδράσουν τα διάφορα κοινωνικά σύνολα, αλλά και ο καθένας από μας ξεχωριστά θα καταδείξουν -σε τελευταία ανάλυση- και τις αντιλήψεις μας και τις πεποιθήσεις μας και τις προκαταλήψεις μας.

Όλοι μας, είτε ψηφίσουμε είτε δεν ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, είμαι σίγουρος ότι θα έρθουμε ενδεχομένως σε αντιπαράθεση με ανθρώπους που τους εκτιμούμε και μας εκτιμούν. Και όλοι μας θα πρέπει να δώσουμε κάποιες εξηγήσεις, είτε ψηφίσουμε είτε δεν ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, σε ανθρώπους που τους εκτιμούμε και μας εκτιμούν, επαναλαμβάνω. Όμως θα ήμασταν ανάξιοι και ως βουλευτές -όχι μόνο ως βουλευτές, αλλά και ως άνθρωποι- αν σήμερα για αυτό το πολύ σημαντικό νομοσχέδιο δεν ψηφίζαμε με βάση τη συνείδησή μας και μόνο.

Ο νόμος αυτός είναι όντως μια αλλαγή μεγάλη. Όλες οι μεγάλες αλλαγές προκαλούν κραδασμούς, γιατί έρχονται να διαταράξουν ένα φυσιολογικό συντηρητισμό όλων των κοινωνιών και όλων των ανθρώπων σε ατομικό επίπεδο, που είναι συνηθισμένοι -είμαστε συνηθισμένοι- να νιώθουμε άνετα με τη συνέχιση μιας σταθερής κατάστασης πραγμάτων. Όμως οι αλλαγές είναι αναπόφευκτες. Αν δε γίνονταν αλλαγές, θα ήμασταν ακόμα στην εποχή των σπηλαίων. Τα κοινωνικά δεδομένα δεν είναι στατικά, ασφαλώς όμως οι αλλαγές μπορεί να είναι είτε θετικές είτε και αρνητικές. Το θέμα για μια κοινωνία σύγχρονη και σκεπτόμενη είναι να επιδιώκονται αλλαγές οι οποίες κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, κινούνται προς την κατεύθυνση που βελτιώνουν και όχι χειροτερεύουν τα πράγματα.

Αυτό το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας -ελέχθη και οφείλω να το πω και εγώ- δεν είναι ένα νομοσχέδιο που αφορά το σεξουαλικό προσανατολισμό. Είναι ένα νομοσχέδιο που αφορά ανθρώπινα δικαιώματα. Είναι ανθρώπινο δικαίωμα η επιλογή του τρόπου συμβίωσης, είτε μέσα στα πλαίσια ενός γάμου είτε έξω από τα πλαίσια αυτά. Αυτό φυσικά δεν αναιρεί το δικαίωμα κανενός -είτε ως άτομο είτε συλλογικά είτε σε επίπεδο θεσμών- είτε να επικροτεί είτε να διαφωνεί με αυτές τις επιλογές, ακόμα και να τις καταδικάζει. Εκείνο όμως που δεν μπορεί να αμφισβητηθεί είναι το δικαίωμα της επιλογής, της ελεύθερης επιλογής του κάθε ατόμου, αλλά και του δικαιώματος να κάνει αυτή την επιλογή με αξιοπρέπεια και με σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του. Και ελέχθη και θα το επαναλάβω: στα ανθρώπινα δικαιώματα δε χωρούν διακρίσεις.

Οι κοινωνικές πραγματικότητες, οι οποίες δεν είναι στατικές, ανέδειξαν τα τελευταία χρόνια ένα νομοθετικό κενό με αρνητικές συνέπειες και ανισότητες, αυτό που αφορούσε τη ρύθμιση των σχέσεων ετερόφυλων και ομόφυλων ζευγαριών στο πλαίσιο συμβίωσης εκτός γάμου. Αυτό το κενό επιδιώκει και επιχειρεί να καλύψει το σημερινό νομοσχέδιο.

Ο σημερινός νόμος, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι ένα τολμηρό βήμα μπροστά. Είναι ένα φυσιολογικό βήμα μπροστά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δώσω το λόγο για λίγο στον κ. Κουτσού, για να πει το προσωπικό θέμα, και μετά θα συνεχίσουμε χωρίς άλλες ομιλίες.

Κύριε Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, αλλά νομίζω ότι έπρεπε να μου δοθεί προηγουμένως ο λόγος.

Όσον αφορά αυτά τα οποία είπε ο κ. Κυπριανού, τον παραπέμπω και στην ομιλία τη δική μου και άλλων. Εγώ δεν είπα, επανέλαβα. Και ο κ. Κυπριανού να μην έχει μόνο το ένα αφτί ανοιχτό, αλλά και τα δύο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, παρακαλώ! Παρακαλώ!

Όσους συναδέλφους είναι εκτός της αίθουσας να τους ειδοποιήσουν οι συνεργάτες τους να έρθουν, αν θέλουν, γιατί θα γίνει η ψηφοφορία.

Παρακαλώ τον κ. γραμματέα να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός. Άρθρο 3.

Έννομα αποτελέσματα και συνέπειες Πολιτικής Συμβίωσης. Άρθρο 4.

Προϋποθέσεις σύναψης Πολιτικής Συμβίωσης. Άρθρο 5.

Διαδικασία σύναψης Πολιτικής Συμβίωσης. Άρθρο 6.

Έκδοση Πιστοποιητικού Πολιτικής Συμβίωσης. Άρθρο 7.

Ειδικό Μητρώο Πολιτικής Συμβίωσης. Άρθρο 8.

Πιστοποιημένο αντίγραφο αποτελεί απόδειξη. Άρθρο 9.

Έναρξη της ισχύος της Πολιτικής Συμβίωσης. Άρθρο 10.

Άκυρη Πολιτική Συμβίωση. Άρθρο 11.

Ακυρώσιμη Πολιτική Συμβίωση. Άρθρο 12.

Διάταγμα για κήρυξη Πολιτικής Συμβίωσης ως άκυρης. Άρθρο 13.

Παραγραφή δικαιώματος ακύρωσης. Άρθρο 14.

Αποτελέσματα κήρυξης Πολιτικής Συμβίωσης ως άκυρης. Άρθρο 15.

Ιδιότητα παιδιού ακυρωθείσας Πολιτικής Συμβίωσης. Άρθρο 16.

Λύση Πολιτικής Συμβίωσης. Άρθρο 17.

Κριτήρια τα οποία λαμβάνονται υπόψη από το Δικαστήριο για την έκδοση διατάγματος λύσης Πολιτικής Συμβίωσης. Άρθρο 18.

Τεκμήριο καταγωγής από Πολιτική Συμβίωση. Άρθρο 19.

Τεκμήριο πατρότητας. Άρθρο 20.

Σύγκρουση τεκμηρίου. Άρθρο 21.

Εφαρμοστέο δίκαιο. Άρθρο 22.

Υποχρέωση διατροφής. Άρθρο 23.

Διατροφή. Άρθρο 24.

25. Αποκλεισμός ή περιορισμός διατροφής σε περίπτωση διατάγματος λύσης Πολιτικής Συμβίωσης. Άρθρο

Μέτρο και περιεχόμενο της διατροφής σε περίπτωση λύσης Πολιτικής Συμβίωσης. Άρθρο 26.

Προσωρινό διάταγμα διατροφής. Άρθρο 27.

Η διατροφή καταβάλλεται περιοδικά. Άρθρο 28.

Τροποποίηση διατάγματος διατροφής. Άρθρο 29.

Διατάγματα αποκοπής/ανάληψης από τραπεζικό λογαριασμό. Άρθρο 30.

Λήξη διατάγματος διατροφής. Άρθρο 31.

Τρόπος είσπραξης διατροφής. Άρθρο 32.

Περιουσιακή αυτοτέλεια των συμβίων. Άρθρο 33.
Αξίωση συμμετοχής σε περιουσία. Άρθρο 34.
Αποκάλυψη περιουσιακών στοιχείων και εξέταση από το Δικαστήριο. Άρθρο 35.
Πρόσθετη εξουσία του Δικαστηρίου. Άρθρο 36.
Εφαρμογή του περί Δολίων Μεταβιβάσεων (Ακύρωση) Νόμου. Άρθρο 37.
Διατάγματα μεταβίβασης στον αιτητή. Άρθρο 38.
Απαλλαγή από τέλη και δικαιώματα. Άρθρο 39.
Παραγραφή αξίωσης. Άρθρο 40.
Δωρεές μεταξύ συμβίων. Άρθρο 41.
Απώλεια δικαιώματος έγερσης αγωγής και μείωση του ποσού της αξίωσης. Άρθρο 42.
Αναγνώριση πολιτικής συμβίωσης που συνήφθη εκτός της Δημοκρατίας. Άρθρο 43.
Θέματα διαδοχής και κληρονομιάς. Άρθρο 44.
Τέλη. Άρθρο 45.
Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 46.
Κανονισμοί. Άρθρο 47.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 47;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;
Στους εναντίον είμαι τζι εγώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα εννιά ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και τρεις αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 47 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικής Συμβίωσης Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννιά ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Χειροκροτήματα)

Παρακαλώ, απαγορεύονται τα χειροκροτήματα εδώ! Δεν το καταλάβατε τόσα χρόνια;

(Γέλια)

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων και Πρόσβαση σε Καταγεγραμμένο Περιεχόμενο Ιδιωτικής Επικοινωνίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εισαγωγή διατάξεων που αφορούν την πρόσβαση, την επιθεώρηση και τη λήψη καταγεγραμμένου περιεχομένου ιδιωτικής επικοινωνίας από ή εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή του Αρχηγού της Αστυνομίας ή του διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων ή του προϊσταμένου της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων και Πρόσβαση σε Καταγεγραμμένο Περιεχόμενο Ιδιωτικής Επικοινωνίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015»

Παρόντες:

Σωτήρης Σαμψών, πρόεδρος

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου, εκπροσωπώντας

Ρίκκος Ματτιπουρίδης

τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη

Άριστος Δαμιανού

Γιώργος Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 1^η Ιουλίου και στις 6 Ιουλίου και στις 9 και 23 Σεπτεμβρίου 2015. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίασης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, καθώς και εκπρόσωποι του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Αστυνομίας Κύπρου.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων) Νόμου [Ν. 92(Ι)/1996] με την εισαγωγή σε αυτόν διατάξεων που αφορούν την πρόσβαση, την επιθεώρηση και τη λήψη καταγεγραμμένου περιεχομένου ιδιωτικής επικοινωνίας από ή εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή του Αρχηγού της Αστυνομίας ή του διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων ή του προϊσταμένου της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ).

Ειδικότερα, το νομοσχέδιο προβλέπει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δύναται να καταχωρίσει στο επαρχιακό δικαστήριο μονομερή αίτηση με την οποία να ζητείται η έκδοση δικαστικού εντάλματος με το οποίο εξουσιοδοτείται ή εγκρίνεται η πρόσβαση, η επιθεώρηση και η λήψη καταγεγραμμένου περιεχομένου ιδιωτικής επικοινωνίας από οποιοδήποτε από τα πιο πάνω πρόσωπα και το δικαστήριο δύναται να εκδώσει σχετικό διάταγμα ως η αίτηση ή υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα θεωρήσει σωστό ο δικαστής να επιβάλει.
2. Η αίτηση και το διάταγμα που εκδίδεται με βάση αυτή δυνατόν να αφορούν το περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας που βρίσκεται καταγεγραμμένη σε έγγραφα, συσκευές ή αντικείμενα που έχουν περιέλθει ή

πρόκειται να περιέλθουν στην κατοχή της αστυνομίας, του διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, του προϊστάμενου της ΜΟΚΑΣ ή οποιουδήποτε ανακριτή με νόμιμο τρόπο.

3. Τέτοια αίτηση μπορεί να καταχωριστεί και τέτοιο διάταγμα μπορεί να εκδοθεί μόνο σε περίπτωση που αυτό είναι αναγκαίο προς το συμφέρον της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή για την αποτροπή, τη διερεύνηση ή τη δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στην υποπαράγραφο Β της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, δηλαδή του φόνου εκ προμελέτης ή της ανθρωποκτονίας, της εμπορίας ενήλικων ή ανήλικων προσώπων και των αδικημάτων που σχετίζονται με την παιδική πορνογραφία, της εμπορίας, προμήθειας, καλλιέργειας ή παραγωγής ναρκωτικών φαρμάκων, ψυχοτρόπων ουσιών ή επικίνδυνων φαρμάκων, των αδικημάτων που σχετίζονται με το νόμισμα ή το χαρτονόμισμα της Δημοκρατίας και των αδικημάτων διαφθοράς για τα οποία προβλέπεται, σε περίπτωση καταδίκης, ποινή φυλάκισης πέντε ετών και άνω.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε την επιτροπή για τα ακόλουθα:

1. Με την ψήφιση του περί της Έκτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου [Ν.51(Ι)/2010] δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις για τη νομιμοποίηση της επέμβασης στο δικαίωμα του σεβασμού και της διασφάλισης του απορρήτου της ιδιωτικής επικοινωνίας, όταν αυτό είναι απαραίτητο για την ασφάλεια της Δημοκρατίας και για την αποτροπή, διερεύνηση ή δίωξη των σοβαρών ποινικών αδικημάτων που καθορίζονται στην υποπαράγραφο Β της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του συντάγματος.
2. Στη βάση των προϋποθέσεων αυτών προωθείται τροποποιητικό νομοσχέδιο με το οποίο σκοπεύεται η αναθεώρηση του βασικού νόμου κατά τρόπο που να ρυθμίζεται η επέμβαση, κατόπιν δικαστικού διατάγματος, των ανακριτικών αρχών στο δικαίωμα ιδιωτικής επικοινωνίας στα πλαίσια που αυτό επιτρέπεται από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας όπως έχει τροποποιηθεί. Το προσχέδιο του νομοσχεδίου αυτού είναι αντικείμενο διαβούλευσης με όλα τα εμπλεκόμενα υπουργεία και τις υπηρεσίες της Δημοκρατίας, με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων όσον αφορά το περιεχόμενό του και όσον αφορά τη ρύθμιση τεχνικών θεμάτων που πρέπει να περιληφθούν σε αυτό.
3. Λόγω του χρόνου που χρειάζεται για τη διεξαγωγή της πιο πάνω διαβούλευσης και την επίλυση των σχετικών τεχνικών θεμάτων κρίθηκε αναγκαία η άμεση προώθηση του τροποποιητικού νομοσχεδίου το οποίο ρυθμίζει μόνο την πρόσβαση των ανακριτικών αρχών σε καταγεγραμμένη ιδιωτική επικοινωνία, όπως επιστολές, ηλεκτρονικά μηνύματα, μηνύματα μέσω υπηρεσίας σύντομων μηνυμάτων (sms) ή μέσω υπηρεσίας μηνυμάτων πολυμέσων (mms) ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή άλλων μηνυμάτων διαδικτύου, και δεν αφορά με κανέναν τρόπο την παρακολούθηση τηλεφωνικών ή άλλων επικοινωνιών.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι σκοπός του νομοσχεδίου είναι να καλύψει με κάθε νομική βεβαιότητα το θέμα της εξασφάλισης και της διασφάλισης της χρήσης στο δικαστήριο των στοιχείων που καλύπτει, δηλαδή των μηνυμάτων τα οποία συλλέγονται νόμιμα, είτε από την Αστυνομία Κύπρου είτε με δικαστική συνδρομή, και σε σχέση με την αποδεκτικότητα των οποίων ως μαρτυρία δεν πρέπει να υπάρχει οποιαδήποτε αμφισβήτηση. Για να διασφαλιστεί αυτό, συνέχισε ο ίδιος, πρέπει πρώτα να διασφαλιστεί ότι τα εν λόγω στοιχεία λήφθηκαν νόμιμα, δηλαδή χωρίς παράβαση οποιασδήποτε συνταγματικής διάταξης ή αρχής, κάτι που επιτυγχάνεται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου τόσο ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως όσο και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας υπέβαλαν εισηγήσεις για την τροποποίηση του κειμένου του νομοσχεδίου, με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών του και υπέβαλαν στην επιτροπή κείμενο στο οποίο ενσωματώθηκαν οι πιο πάνω τροποποιήσεις.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου, την επιτροπή απασχόλησε ο ορισμός του όρου “ασφάλεια της Δημοκρατίας” ιδιαίτερα σε σχέση με την ευρεία, όπως χαρακτηρίστηκε, φύση του ορισμού, καθώς και τα πιθανά νομικά προβλήματα που ίσως προκύψουν από την ερμηνεία, που τίθεται σε νομοθεσία, όρου που προβλέπεται στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως συμμερίστηκε τον πιο πάνω προβληματισμό της επιτροπής και εισηγήθηκε τη διαγραφή του ορισμού του όρου “ασφάλεια της Δημοκρατίας” από το άρθρο 2 του νομοσχεδίου. Ο ίδιος σημείωσε ότι η προσπάθεια ορισμού του όρου αυτού δυνατόν να θεωρηθεί ως διασταλτική ή περιοριστική της σχετικής διάταξης του συντάγματος και εξέφρασε την άποψη ότι τα δικαστήρια είναι τα πλέον αρμόδια για την ερμηνεία του συντάγματος.

Συναφώς, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας εξέφρασε την άποψη ότι με τη διαγραφή του ορισμού αυτού από το άρθρο 2 δε θα εγερθεί κανένα πρόβλημα νομοτεχνικής, ερμηνευτικής ή νομικής φύσεως.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υποβάλλει στην ολομέλεια της Βουλής την παρούσα έκθεση για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων και Πρόσβαση σε Καταγεγραμμένο Περιεχόμενο Ιδιωτικής Επικοινωνίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015»

Παρόντες:

Σωτήρης Σαμψών, πρόεδρος

Αντώνης Αντωνίου

Ρίκκος Ματπουριδής

Φειδίας Σαρίκας

Άριστος Δαμιανού

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω νομοσχέδιο έχει ήδη κυκλοφορήσει, στις 23 Σεπτεμβρίου 2015, στην ολομέλεια της Βουλής σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών. Ωστόσο, η συζήτηση του νομοσχεδίου αναβλήθηκε, έπειτα από απόφαση της ολομέλειας του σώματος στις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Σεπτεμβρίου και στις 15 Οκτωβρίου 2015.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών επανεξέτασε το νομοσχέδιο σε πέντε νέες συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η και στις 29 Οκτωβρίου και στις 5, 11 και 16 Νοεμβρίου 2015. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός του νομοσχεδίου, οι απόψεις των εμπλεκομένων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασής του περιλαμβάνονται στην αρχική της έκθεση. Συνοπτικά, υπενθυμίζεται ότι το νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε κατά την αρχική εξέτασή του ενώπιον της επιτροπής, προβλέπει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δύναται να καταχωρίσει στο επαρχιακό δικαστήριο μονομερή αίτηση με την οποία να ζητείται η έκδοση δικαστικού εντάλματος με το οποίο εξουσιοδοτείται ή εγκρίνεται η πρόσβαση, η επιθεώρηση και η λήψη καταγεγραμμένου περιεχομένου ιδιωτικής επικοινωνίας από ή εκ μέρους του ίδιου ή του Αρχηγού Αστυνομίας ή οποιουδήποτε ανακριτή και το δικαστήριο δύναται να εκδώσει σχετικό διάταγμα ως η αίτηση ή υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα θεωρήσει σωστό ο δικαστής να επιβάλει.
2. Η αίτηση και το διάταγμα που εκδίδεται με βάση αυτή δυνατόν να αφορούν το περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας που βρίσκεται καταγεγραμμένη σε έγγραφα, συσκευές ή αντικείμενα που έχουν περιέλθει ή πρόκειται να περιέλθουν στην κατοχή της αστυνομίας ή οποιουδήποτε ανακριτή με νόμιμο τρόπο.
3. Τέτοια αίτηση μπορεί να καταχωριστεί και τέτοιο διάταγμα μπορεί να εκδοθεί μόνο σε περίπτωση που αυτό είναι αναγκαίο προς το συμφέρον της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή για την αποτροπή, τη διερεύνηση ή τη δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στην υποπαράγραφο Β της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, δηλαδή του φόνου εκ προμελέτης ή της ανθρωποκτονίας, της εμπορίας ενήλικων ή ανήλικων προσώπων και των αδικημάτων που σχετίζονται με την παιδική πορνογραφία, της εμπορίας, προμήθειας, καλλιέργειας ή παραγωγής ναρκωτικών φαρμάκων, ψυχοτρόπων ουσιών ή επικίνδυνων φαρμάκων, των αδικημάτων που σχετίζονται με το νόμισμα ή το χαρτονόμισμα της Δημοκρατίας και των αδικημάτων διαφθοράς για τα οποία προβλέπεται, σε περίπτωση καταδίκης, ποινή φυλάκισης πέντε ετών και άνω.

Κατά την επανεξέταση του προτεινόμενου νόμου την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα η επάρκεια των ασφαλιστικών δικλίδων που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο. Ειδικότερα, στη συνεδρία της επιτροπής που πραγματοποιήθηκε την 21^η Οκτωβρίου 2015 υποβλήθηκαν από το μέλος της επιτροπής κ. Άριστο Δαμιανού, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εισηγήσεις για την προσθήκη των ακόλουθων επιπρόσθετων ασφαλιστικών δικλίδων:

1. Η αίτηση για την έκδοση διατάγματος, που κατατίθεται δυνάμει των προνοιών του νομοσχεδίου, να υπογράφεται μόνο από τον ίδιο το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και όχι είτε από τον ίδιο είτε εκ μέρους του, όπως προβλέπεται στο νομοσχέδιο.
2. Το διάταγμα που εκδίδεται από το δικαστήριο να είναι χρονικής διάρκειας μέχρι ενενήντα ημερών και να επιτρέπεται η ανανέωσή του μέχρι δύο φορές, για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα μέρες σε κάθε ανανέωση.

3. Η αίτηση που κατατίθεται για την έκδοση διατάγματος να περιέχει, επιπρόσθετα από τις πληροφορίες και τα στοιχεία που προβλέπονται στο νομοσχέδιο, έκθεση ως προς τη χρονική διάρκεια της πρόσβασης, επιθεώρησης και λήψης καταγεγραμμένου περιεχομένου ιδιωτικής επικοινωνίας και, σε περίπτωση που η αίτηση αφορά παράταση της ισχύος του δικαστικού εντάλματος, έκθεση στην οποία να παρατίθενται τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα από την πρόσβαση, την επιθεώρηση και τη λήψη του καταγεγραμμένου περιεχομένου ιδιωτικής επικοινωνίας ή λογική εξήγηση για την αποτυχία λήψης τέτοιων αποτελεσμάτων.
4. Να καταγράφεται ονομαστικά στο εκδοθέν διάταγμα το πρόσωπο το οποίο θα διενεργήσει την εκτέλεση του εντάλματος, έτσι ώστε να έχει και νομικά την ευθύνη για την παραβίαση οποιωνδήποτε όρων του διατάγματος.
5. Να εγκαθιδρυθεί επιτροπή ελέγχου της εφαρμογής του νόμου, η οποία να αποτελείται από έναν εκπρόσωπο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ως πρόεδρο, έναν εκπρόσωπο του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και έναν εκπρόσωπο του Επιτρόπου Διοικήσεως ως μέλη. Σύμφωνα με τον εισηγητή, η εν λόγω επιτροπή θα ελέγχει αυτεπάγγελτα ή μετά από υποβολή παραπόνου τον τρόπο εκτέλεσης δικαστικών διαταγμάτων σε σχέση με πιθανή παραβίαση οποιασδήποτε διάταξης του συντάγματος, των προτεινόμενων με το νομοσχέδιο προνοιών, καθώς και οποιουδήποτε άλλου νόμου και, σε περίπτωση διαπίστωσης τέτοιας παραβίασης, θα συντάσσει σχετική έκθεση, την οποία θα υποβάλλει στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, τοποθετούμενος σε ερωτήματα που τέθηκαν από μέλη της επιτροπής, εξέφρασε την άποψη ότι οι ασφαλιστικές δικλίδες που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο είναι επαρκείς και τόνισε ότι, για να πραγματοποιηθεί πρόσβαση σε καταγεγραμμένη επικοινωνία, σύμφωνα με τις προτεινόμενες πρόνοιες, πρέπει πρώτα να τηρηθούν οι πιο κάτω προϋποθέσεις και διαδικασίες:

1. Πρέπει να εκδοθεί δικαστικό διάταγμα, στην αίτηση για έκδοση του οποίου να περιλαμβάνονται συγκεκριμένες πληροφορίες και στοιχεία, όπως προβλέπεται στο νομοσχέδιο, περιλαμβανομένης πλήρους και εμπειριστατωμένης έκθεσης γεγονότων και περιστατικών που να δικαιολογούν την έκδοση του διατάγματος.
2. Για την έκδοση του εντάλματος ο δικαστής πρέπει να ικανοποιηθεί ότι:
 - α. υπάρχει εύλογη υποψία ή πιθανότητα ότι πρόσωπο διέπραξε, διαπράττει ή αναμένεται να διαπράξει αδίκημα ή υπάρχει εύλογη υποψία ή πιθανότητα να κινδυνεύει η ασφάλεια της Δημοκρατίας ή
 - β. υπάρχει εύλογη υποψία ή πιθανότητα ότι συγκεκριμένη ιδιωτική επικοινωνία συνδέεται ή είναι συναφής με το αδίκημα ή με τον κίνδυνο για την ασφάλεια της Δημοκρατίας ή
 - γ. η έκδοση του δικαστικού εντάλματος είναι προς το συμφέρον της δικαιοσύνης.
3. Ο δικαστής ενώπιον του οποίου κατατίθεται η αίτηση για έκδοση εντάλματος δύναται να ζητήσει επιπρόσθετες πληροφορίες, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στην αίτηση, και να επιβάλει, μέσω του διατάγματος, οποιουσδήποτε όρους κρίνει ότι απαιτούνται.
4. Πρέπει να γίνει εκ νέου αίτηση στο δικαστήριο για έκδοση νέου διατάγματος, σε περίπτωση που, κατά την εκτέλεση του εντάλματος, εντοπιστούν στοιχεία για τη διάπραξη αδικήματος άλλου από αυτό που αφορά το ένταλμα, το οποίο εμπίπτει στις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου, ή σε σχέση με πρόσωπο άλλο από αυτό που αφορά το ένταλμα, με το οποίο να επιτρέπεται η πρόσβαση στα στοιχεία αυτά, ενώ, σε περίπτωση που το εν λόγω νέο αδίκημα δεν εμπίπτει στις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου, τότε δεν μπορεί να χρησιμοποιηθούν τα στοιχεία αυτά για σκοπούς απόδειξης του αδικήματος ενώπιον δικαστηρίου.

Σε μεταγενέστερο στάδιο, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού μελέτησε τις πιο πάνω εισηγήσεις της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε συνεργασία με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, εξέφρασε τόσο προφορικά κατά τη συνεδρία της επιτροπής στις 5 Νοεμβρίου 2015 όσο και με επιστολή του, ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου 2015, τα ακόλουθα:

1. Όσον αφορά την εισήγηση για υπογραφή της αίτησης για έκδοση διατάγματος μόνο από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και όχι εκ μέρους αυτού, επισημαίνεται ότι τέτοια διάταξη δυνατόν να προκαλεί σημαντική καθυστέρηση στη διαδικασία έκδοσης του διατάγματος σε περίπτωση απουσίας του Γενικού Εισαγγελέα και ως εκ τούτου δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή για καθαρά λειτουργικούς λόγους. Αποδεχόμενος όμως την άποψη ότι πρέπει να οριστούν πρόσωπα στο ανώτατο επίπεδο της ιεραρχικής δομής της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας για το χειρισμό των θεμάτων αυτών, ο υπουργός υπέβαλε εισήγηση όπως προστεθεί πρόνοια στο νομοσχέδιο με την οποία να προβλέπεται ότι η αίτηση υπογράφεται συγκεκριμένα είτε από τον ίδιο το Γενικό Εισαγγελέα είτε από Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

2. Αναφορικά με την εισήγηση για καταγραφή στην αίτηση του ονόματος του προσώπου που θα εκτελέσει το ένταλμα, σημειώνεται ότι υπάρχει σοβαρό ενδεχόμενο μια τέτοια πρόνοια να αποβεί εις βάρος της εύρυθμης διαδικασίας εκτέλεσης του διατάγματος, αφού το εν λόγω πρόσωπο μπορεί για οποιοδήποτε λόγο να μην είναι διαθέσιμο για την εκτέλεσή του διατάγματος και για το λόγο αυτό η εισήγηση δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή. Σημειώνεται περαιτέρω ότι τα στοιχεία του προσώπου που θα εκτελέσει το διάταγμα θα είναι γνωστά, αφού αυτά καταγράφονται στα πλαίσια της διαδικασίας εκτέλεσης του διατάγματος και είναι διαθέσιμα στο δικαστήριο και στο δικηγόρο υπεράσπισης στα πλαίσια της ποινικής διερεύνησης και της δικαστικής διαδικασίας, όπως συμβαίνει και σε περιπτώσεις εκτέλεσης άλλων διαταγμάτων.
3. Αναφορικά με την εισήγηση για την προσθήκη πρόνοιας με την οποία να προβλέπεται συγκεκριμένη χρονική διάρκεια για το διάταγμα, διευκρινίζεται ότι το κάθε διάταγμα εκτελείται μόνο μια φορά και για το συγκεκριμένο σκοπό που ορίζεται σε αυτό. Ως εκ τούτου, δεν τίθεται θέμα περιορισμού της χρονικής διάρκειας ή παράτασης της ισχύος του διατάγματος. Σε περίπτωση που υπάρχει ανάγκη για πρόσβαση, λήψη και επιθεώρηση νέων στοιχείων, θα καταχωρίζεται αίτηση για έκδοση νέου διατάγματος, στην οποία θα καταγράφεται ο συγκεκριμένος σκοπός. Συναφώς, ο υπουργός εισηγήθηκε όπως στη σχετική πρόνοια του νομοσχεδίου προστεθεί αναφορά ότι με το αίτημα για έκδοση εντάλματος ζητείται εξουσιοδότηση για είσοδο και έρευνα σε "οποιοδήποτε καθορισμένο" αντί σε "οποιοδήποτε" τόπο, έτσι ώστε να εμφανίζεται καθαρά στο κείμενο του νομοσχεδίου ότι το ένταλμα επιτρέπει είσοδο και έρευνα σε συγκεκριμένο τόπο που αναγράφεται σε αυτό.
4. Η εισήγηση για εγκαθίδρυση επιτροπής ελέγχου της εφαρμογής του νόμου δε θα μπορούσε να εφαρμοστεί στα πλαίσια της συγκεκριμένης νομοθεσίας, αφού η νομιμότητα της διαδικασίας έκδοσης και εκτέλεσης διαταγμάτων μπορεί να προσβληθεί και να κριθεί μόνο από το δικαστήριο. Ως εκ τούτου, η συμπερίληψη μιας τέτοιας διάταξης δυνατόν να προσκρούει και στο σύνταγμα. Επιπρόσθετα, η έκδοση του συγκεκριμένου διατάγματος διακρίνεται από την έκδοση διατάγματος παρακολούθησης ιδιωτικής επικοινωνίας, το οποίο επιτρέπει συνεχή δραστηριότητα των ανακριτικών αρχών, οπότε τέτοια επιτροπή θα ήταν αναγκαία για τη διασφάλιση της τήρησης του νόμου, αλλά και των όρων του διατάγματος. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, που το διάταγμα εκτελείται μόνο μία φορά, η τήρηση των όρων του διατάγματος ελέγχεται στα πλαίσια της δικαστικής διαδικασίας και οποιοδήποτε μαρτυρικό υλικό κριθεί από το δικαστήριο ότι λήφθηκε κατά παράβαση των διατάξεων της οικείας νομοθεσίας δε θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μαρτυρία στα πλαίσια δικαστικής διαδικασίας.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας συμφώνησε με τις απόψεις και τις εισηγήσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και εξέφρασε περαιτέρω τις πιο κάτω απόψεις:

1. Αναφορικά με την εισήγηση για υπογραφή της αίτησης για έκδοση διατάγματος μόνο από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, επισήμανε ότι συμφωνεί με την παροχή δυνατότητας υπογραφής από τον ίδιο το Γενικό Εισαγγελέα ή από Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ρύθμιση η οποία μπορεί να εφαρμόζεται και αποδίδει τη δέουσα σοβαρότητα στην όλη διεργασία της έκδοσης και της εκτέλεσης αυτού του είδους των ενταλμάτων.
2. Όσον αφορά την εισήγηση για καταγραφή του ονόματος του προσώπου που θα εκτελέσει το ένταλμα στην αίτηση, ενημέρωσε την επιτροπή ότι τα πρόσωπα που εκτελούν οποιοδήποτε ένταλμα γράφονται σε ημερολόγια ενέργειας της αστυνομίας και δίνουν κατάθεση στην οποία περιλαμβάνεται η ώρα εκτέλεσης του εντάλματος, ποια πρόσωπα το εκτέλεσαν και τι ακριβώς διενεργήθηκε κατά την εκτέλεσή του.
3. Για την έκδοση εντάλματος από το δικαστήριο ο αιτητής πρέπει να δικαιολογήσει ποιο καταγεγραμμένο περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας είναι αυτό που έχει σκοπό να εξασφαλίσει με το ένταλμα, σύμφωνα με τη μαρτυρία που έχει ήδη στην κατοχή του.
4. Η έκδοση και η εκτέλεση του προβλεπόμενου στο νομοσχέδιο εντάλματος δε διαφέρει από τη συνήθη περίπτωση έκδοσης και εκτέλεσης ενός εντάλματος έρευνας, αφού οι αρχές που ισχύουν και στις δύο περιπτώσεις είναι οι ίδιες. Τα εν λόγω εντάλματα εκτελούνται μόνο μία φορά και, σε πρακτικό επίπεδο, το συντομότερο δυνατό, έτσι ώστε να μην απολεσθεί μαρτυρικό υλικό.
5. Αναφορικά με τη δημιουργία επιτροπής ελέγχου, επισήμανε ότι ο έλεγχος της νομιμότητας και της εκτέλεσης τέτοιου εντάλματος ανήκει αποκλειστικά στα δικαστήρια, τονίζοντας ότι θεωρεί το υπάρχον σύστημα ελέγχου πολύ ικανοποιητικό και ότι για συνταγματικούς λόγους διαφωνεί με τη δημιουργία επιτροπής στην οποία θα ανατεθεί τέτοιος έλεγχος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, έκανε αποδεκτές τις εισηγήσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου, έτσι ώστε:

1. η αίτηση για έκδοση εντάλματος να υπογράφεται από τον ίδιο το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή εκ μέρους αυτού από Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και
2. στο αίτημα εξουσιοδότησης για είσοδο και έρευνα που περιλαμβάνεται στην αίτηση για έκδοση εντάλματος να καθορίζεται ο τόπος τον οποίο αφορά το ένταλμα, ο οποίος θα καταγράφεται σε αυτό.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υποβάλλει στην ολομέλεια της Βουλής την παρούσα έκθεσή της για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης ζητά το λόγο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ελπίζω να μην παρεξηγηθώ με αυτό που θα πω από τους αρχηγούς και εκπροσώπους των κομμάτων. Άλλωστε, χρόνια συμμετείχα σε αυτή τη σύσκεψη, η οποία τώρα έχει θεσμοθετηθεί, αλλά μου έχετε αφήσει την εντύπωση ότι θεωρείτε ότι οι αποφάσεις της σύσκεψης είναι πάνω από την ολομέλεια. Όλα είναι υπό την αίρεση της ολομέλειας. Ακόμα και ο χρόνος. Ο βουλευτής δικαιούται να μιλά, μέχρι του σημείου που θα κρίνει ο Πρόεδρος ή ο προεδρεύων ότι έχει ξεπεράσει το κοινά αποδεκτό μέτρο και, εν πάση περιπτώσει, εφόσον προκύψει διαφωνία, αποφασίζει η ολομέλεια της Βουλής. Είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο. Και επειδή το άκουσα και την περασμένη Πέμπτη, γι' αυτό το λόγο το εγείρω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, εγώ θα συμφωνούσα μαζί σας, εάν αυτό το θέμα ρυθμιζόταν προ πολλού. Εγώ βρίσκω κάτι έτοιμο δαμαί το οποίο συμφωνούν πάνω και μας το φέρουν έτοιμο και λεν «έτσι συμφώνησαν» και σημαίνει, για να πάνε οι εκπρόσωποι...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Θα σας το δώσω το λόγο, να τελειώσω. Σημαίνει ότι, για να πάνε οι αρχηγοί ή εκπρόσωποι κομμάτων πάνω, έχουν ενημερώσει τις κοινοβουλευτικές ομάδες και συμφώνησαν σ' αυτή την κατανομή.

Ο κ. Άντρος Κυπριανού, παρακαλώ, έχει το λόγο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για χρόνια ολόκληρα οι αποφάσεις της σύσκεψης των αρχηγών και των εκπροσώπων των κομμάτων, δίχως να ήταν θεσμοθετημένη η σύσκεψη, γίνονταν κατά κανόνα αποδεκτές από την ολομέλεια. Και ένας από εκείνους που υπερθεμάτιζε υπέρ της αποδοχής των αποφάσεων και πίεζε την ολομέλεια να τις δέχεται ήταν ο κ. Κατσουρίδης. Τώρα θεσμοθετήθηκε η σύσκεψη. Εγώ δεν έχω ένσταση να θέσετε την απόφαση της σύσκεψης στην ολομέλεια, πριν να ξεκινήσει η συζήτηση. Απλώς λέω ότι, εάν θέλουμε κάποια πράγματα να γίνονται σεβαστά και να λειτουργεί η ολομέλεια όσο το δυνατό πιο αποδοτικά και αποτελεσματικά, πρέπει να τα ρυθμίζουμε. Αυτή ήταν η θέση την οποία διατυπώναμε για χρόνια ολόκληρα εμείς με κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο τον κ. Κατσουρίδη. Την ίδια θέση που διατυπώναμε και τότε τη διατυπώνουμε και σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης θέλει να πει κάτι και να πάρω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά εσείς.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αυτή είναι και η δική μου η θέση και το είπα. Ελπίζω να μην παρεξηγηθώ. Εκείνο που ήθελα να διορθώσω είναι ότι, και σήμερα και τότε το συνταγματικό δικαίωμα ήταν αναφαίρετο και εφόσον εγείρεται θέμα - όταν εγερθεί δηλαδή- πρέπει να αποφασίζει η ολομέλεια. Και επειδή τίθεται το θέμα, εγώ θα δώσω και τη λογική με την οποία έχει εγερθεί. Ε, δεν μπορεί για το προηγούμενο θέμα, όση σημασία και να είχε -και έχει- να δίνεται απεριόριστος χρόνος, αλλά για το απόρρητο, ας πούμε, μόνο εξήντα λεπτά. Και δηλώνω ότι δεν

έχω πρόθεση να μιλήσω. Ούτε στο προηγούμενο είχα ούτε στο δεύτερο ούτε στο τρίτο. Δεν είναι αυτό το θέμα. Ούτε διαφωνώ με ό,τι είπε ο Άντρος για το παρελθόν. Ισχύουν και για τώρα. Έχω τις ίδιες απόψεις. Απλώς επειδή και εσείς και την προηγούμενη εβδομάδα και ο Πρόεδρος της Βουλής αφήσατέ μου την εντύπωση ότι οι αποφάσεις της σύσκεψης υπερβαίνουν την ολομέλεια. Κατά τα άλλα συμφωνώ πλήρως, όπως ετέθη από τον Άντρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουλίας,

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο, διότι θεωρώ ότι είναι θεσμικό τούτο το θέμα. Πράγματι, η άτυπη σύναξη των αρχηγών των κομμάτων γινόταν, για να υπερπηδήσει κάποια πρακτικά προβλήματα, να καθορίσει χρόνο και ούτω καθεξής, αλλά ουδέποτε αναιρείται το συνταγματικό δικαίωμα της ολομέλειας να καθορίσει και χρόνους και τρόπους και ούτω καθεξής. Αν ήταν έτσι, οι αρχηγοί των κομμάτων να έχουν τούτη την εξουσία, να πέμπουμε και τα νομοσχέδια εκεί, πεντέξι τζιμαί να τελειώνουμε. Γιατί να κάμουμε συνεδρία εμείς; Εύκολη δουλειά δηλαδή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λαμάρης, παρακαλώ.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Έντιζε αρέσκει μου πολλά τούτη η συζήτηση, αλλά ο κ. Κουλίας είναι ο τελευταίος που πρέπει να μιλά.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Γιατί κύριε;

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Διότι δε σου στερήθηκε ποτέ ο λόγος όντας μόνος σου, ένας ανεξάρτητος και σωστά...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Γιατί έβαλά σε επιθεωρητή του λόγου μου; Έν' ο κυπριακός λαός που αποφασίζει.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Και σωστά δε σου στερήθηκε ο λόγος περισσότερο από όλους, επομένως αλλού.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και θα τον παίρνω, διότι μου το δίνει το σύνταγμα. Έτο δαμαί!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Βεβαίως, λέω σου.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, μεν σχολιάζεις.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Άρα, τι παραπονιέσαι;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Άτε να σας δω!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Τι παραπονιέσαι τότε; Αυτό έν' το επίπεδο.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κάμνεις τον επιστάτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουλία, ήρεμα!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στη σύσκεψη, για να αποκαταστήσουμε την πραγματικότητα...

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Θράσος...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Έν' θράσος, βέβαια! Για το πρώτο θέμα λέχθηκε να μείνει ελεύθερο, γιατί υπάρχει... Εμείς δεν είχαμε πρόβλημα για το πρώτο θέμα. Και ένας να μας έλεγαν να μιλήσει, ένας. Και δύο, δύο. Σεβαστήκαμε τα κόμματα που είχαν πρόβλημα και είπαμε να μιλήσουν όσο θέλουν. Για το δεύτερο όλα τα κόμματα είπαν ότι θέλουν πέντε λεπτά μόνο. Εμείς είπαμε θέλουμε δέκα και μας σεβάστηκαν και είπαν «επειδή έχετε τροπολογίες, εμείς πέντε λεπτά θα μιλήσουμε, μιλάτε εσείς δέκα». Πού είναι το κακό να γίνεται μια διευθέτηση, ώστε να μην παρατραβά η ολομέλεια; Έν το κατάλαβα τούτο το πράγμα. Αντίθετα, έπρεπε να θεσμοθετήσουμε τούτες τις διαδικασίες.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να αλλάξουμε το σύνταγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι, αν είμαστε όλοι λίγο φειδωλοί πάνω στις ομιλίες πάνω στο θέμα αυτό, θα συντομεύουμε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό στην άποψή σας, εγώ έχω την ταπεινή άποψη ότι είναι σωστός ο Νίκος, να το βάλουμε ενώπιον της ολομέλειας, αν η άποψη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή ποια είναι η πρόταση;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν η άποψη της σύσκεψης των αρχηγών και των εκπροσώπων υιοθετείται ή αν θα μιλά ο καθένας όσο θέλει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σημειώστε ότι δεν είναι έξι που μπορούν να μιλήσουν από δέκα λεπτά. Τα κόμματα εδώ μέσα είναι οχτώ και ένας ανεξάρτητος. Είναι τέσσερα τα μεγάλα, είναι οι Οικολόγοι, πέντε, είναι η Συμμαχία Πολιτών και είναι και το ΕΥΡΩΚΟ, επτά και ένας ανεξάρτητος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ. Επειδή φαίνεται δεν έγινε κατανοητό τι έβαλα και, αν το βάλετε, εγώ είμαι υπέρ. Ήμουν πάντα υπέρ της ρύθμισης. Δεν πρέπει να μείνει η εντύπωση όμως στον εκάστοτε προεδρεύοντα ότι αυτό δεν είναι δικαίωμα της ολομέλειας. Έν' πολύ απλό τούτο που λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε εισήγηση, κύριε Κατσουρίδη;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, αποσύρω οτιδήποτε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Γιατί να το αποσύρει; Αφού είναι μέσα στο σύνταγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το σύνταγμα μπορεί να σε αφήσει να μιλάς...

Κύριε Κουλία, παρακαλώ ηρεμήστε με αυτό το σύνταγμα, διότι, ενώ στον προϋπολογισμό μίλησαν και δέχτηκαν όλοι οι συνάδελφοί σου και οι συνάδελφοί μας να μιλήσουν από δέκα λεπτά, κατόπιν ανοχής, εμιλούσατε εικοσιεφτάμισι λεπτά. Συγγνώμη, πρέπει να υπάρχει μια ισοτιμία, μια ισότητα μεταξύ των βουλευτών.

Λοιπόν αρχίζουμε. Το πρώτο κόμμα που θέλει να μιλήσει επί του θέματος αυτού. Με τον πιο μικρό. Ποιος θέλει από τους μικρούς να μιλήσει;

Ουδείς. Ποιος επόμενος θέλει να μιλήσει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Δαμιανού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ την κ. Μαρία Κυριακού να με αντικαταστήσει για λίγο.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να ξεκινήσω με αυτή τη βαβούρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Παρακαλώ ησυχία!

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν το προηγούμενο νομοσχέδιο που έγινε νόμος αφορούσε ένα σημαντικό κομμάτι της κυπριακής κοινωνίας, αυτό αφορά ολόκληρη την κυπριακή κοινωνία και πρέπει να τύχει ανάλογης τουλάχιστον σοβαρής μεταχείρισης.

Δύο πράγματα, πριν μπω στην ουσία της θέσης μας. Διαχρονική και μόνιμη πολιτική στάση και θέση της αριστεράς σ' αυτά τα ζητήματα είναι η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Βεβαίως στα πλαίσια ενός ευνομούμενου κράτους, για να λειτουργούν οι θεσμοί, στην προκείμενη περίπτωση οι διωκτικές αρχές, πρέπει να έχουν στα χέρια τους τα αναγκαία νομικά όπλα και υπογραμμίζω το "νομικά όπλα", διότι η λέξη "νομικά" συνδέεται με τη νομιμότητα, για να μπορούν να διεκπεραιώσουν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους. Συνάμα να πω με λύπη ότι η όποια επιχειρηματολογία τείνει να καταστήσει ένα πυροτέχνημα το άλλοθι για μια αποδεδειγμένη καθυστέρηση στη διερεύνηση του τραπεζικού σκανδάλου δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό. Υπάρχουν όντως δικαιολογημένες περιπτώσεις καθυστερήσεων. Υπάρχουν όντως πολλές αδικαιολόγητες περιπτώσεις μη διερεύνησης του τραπεζικού σκανδάλου και στην πορεία θα αναφερθώ συγκεκριμένα.

Το δεύτερο είναι το εξής: Με επίσημη τοποθέτησή του ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, τη νομική επάρκεια του οποίου δε νομίζω να πρέπει να αμφισβητεί κανείς, στην επιτροπή Νομικών της Βουλής, στις 2 Ιουλίου 2015, μας είπε αυτολεξεί, ο κ. Κληρίδης, σε ερώτηση που του θέσαμε: «Εμείς, έχοντας αναλύσει αυτό το θέμα» για το νομοσχέδιο «πιστεύουμε ότι τέτοιου είδους μαρτυρία, ληφθείσα με τον τρόπο που λαμβάνεται τώρα, χωρίς τις πρόνοιες αυτής της νομοθεσίας, μπορεί σίγουρα να υποστηριχθεί στο δικαστήριο ότι νόμιμα είχε ληφθεί. Θέλουμε όμως με αυτό το νομοθέτημα να αφαιρέσουμε το δικαίωμα οποιουδήποτε να αμφισβητήσει τη νομιμότητα και αποδεκτότητα μιας τέτοιας μαρτυρίας προς άρση οποιασδήποτε αμφιβολίας». Νομοθετούμε το φακέλωμα του συνόλου των πολιτών, προς άρση της οποιασδήποτε αμφιβολίας!

Και να πω κάτι θεσμικό, το οποίο είναι και αυτοκριτική. Πολλές φορές ως ΑΚΕΛ έχουμε εισηγηθεί ότι κάποια ζητήματα, επιτέλους, σε μια κοινωνία και σε μια πολιτεία που θέλει να ονομάζεται "προηγμένη" δεν μπορεί να ρυθμίζονται με χειρισμούς τριών ή τεσσάρων ανθρώπων. Ε, λοιπόν, για αυτό το νομοθέτημα, σε αντιδιαστολή με το τι συμβαίνει σε προηγμένα κράτη, δε συστάθηκε ειδική νομική επιτροπή, δεν υπήρξε ένας προβληματισμός δικηγόρων, Νομικής Υπηρεσίας, κυβέρνησης, Βουλής, ακαδημαϊκών, ειδικών στα θέματα αυτά, παρά μόνο είχαμε έναν υπουργό, έναν εισαγγελέα της Δημοκρατίας, όχι το Γενικό Εισαγγελέα, και δυο-τρεις νομικούς, τολμώ να πω, στην επιτροπή Νομικών της Βουλής να προβληματίζονται για ένα τόσο σοβαρό θέμα. Ε, δεν είναι αυτή η συλλογική σοφία που πρέπει να χαρακτηρίζει αυτό τον τόπο και επιτέλους τα πρότυπα άλλων κρατών πρέπει να εισαχθούν και στην Κύπρο. Αλλού υπάρχουν μόνιμες νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Αυτή η αδυναμία οδηγεί πολλές φορές σε επικίνδυνες ατραπούς και το κυπριακό κοινοβούλιο.

Πώς έχουν τα πράγματα σήμερα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Με δεδομένο ότι υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο που επιτρέπει από το 1996, με προσαρμογές που έγιναν, τις τηλεφωνικές παρακολουθήσεις, κατόπιν διατάγματος δικαστηρίου, την αξιοποίηση μαρτυρικού υλικού που αφορά τις σύγχρονες τεχνολογίες, SMS, MMS, e-mails και άλλα, υπάρχουν αρκετά νομικά όπλα και βέλη στη φαρέτρα των διωκτικών αρχών. Τι είναι αυτό που προστίθεται σήμερα; Είναι η δυνατότητα των διωκτικών αρχών να πηγαίνουν πίσω στο χρόνο, αλλά συνάμα είναι η δυνατότητα να καταργηθεί μια κατοχυρωμένη αρχή, για όσους γνωρίζουν, που απαγορεύει το λεγόμενο, και είναι νομικός όρος, "ψάρεμα σε θολά νερά", fishing expedition. Είναι νομολογημένο εδώ και πάρα πολλές δεκαετίες. Την ώρα που εκτελείται ένα ένταλμα, εκτελείται για συγκεκριμένο σκοπό. Δεν μπορεί να κατάσχονται οποιαδήποτε άλλα ευρήματα. Για να πάω σε κάτι συγκεκριμένο. Να κατάσχετα ολόκληρο το χαρτοφυλάκιο, το πελατολόγιο ενός δικηγόρου, επειδή υπήρχε ένας ύποπτος μέσα στους 5 000 πελάτες του. Αυτά τα πράγματα είναι στοιχειώδη ζητήματα συνταγματικών

δικαιωμάτων και, ναι, οι 4 999 πελάτες εκείνου του δικηγόρου έτυχαν παραβίασης τα δικαιώματά τους και η ιδιωτική τους ζωή και η επικοινωνία.

Έχω πει προηγουμένως ότι παρατηρείται εν μέρει μια δικαιολογημένη, αλλά και εν μέρει μια αδικαιολόγητη καθυστέρηση στη διερεύνηση του τραπεζικού σκανδάλου. Εμείς αναγνωρίζουμε την απειρία του κυπριακού κράτους και την έλλειψη τεχνογνωσίας στη διερεύνηση τέτοιων ζητημάτων, αλλά την ίδια ώρα -και δε θα αναφερθώ συγκεκριμένα για οικονομία χρόνου, όλοι όσοι έχουν διαβάσει την έκθεση την ομόφωνη της επιτροπής Θεσμών το γνωρίζουν- καταγράφεται σωρεία γεγονότων που εύλογα με τον κοινό νου, όχι το νομικό νου, μπορεί να οδηγήσουν έναν άνθρωπο να πει ότι εδώ έπρεπε κάποιος να διερευνηθούν. Όταν καταστρέφονται σκληροί δίσκοι ή e-mails, όταν αφαιρούνται σκληροί δίσκοι, είναι αδικήματα του κοινού Ποινικού Κώδικα. Αλήθεια, ανακρίθηκε ο εν λόγω κύριος; Ο άλλος που ανταμείφθηκε και προάχθηκε στην πολιτεία;

Ομόλογα ελληνικού δημοσίου, αγορά από τη δευτερογενή αγορά, την ώρα που κάποιος ξεφόρτωναν με μίζες και προμήθειες, επέκταση κυπριακών τραπεζών, Transilvania, Uniastum κ.ά., υλικό που περιέχεται στις εκθέσεις της επιτροπής Θεσμών και εντεκάμισι box files, αν αγαπάτε, συνάδελφοι, που παραδόθηκαν, με ψευδείς δηλώσεις, με ψευδορκίες, με χειραγώγηση αγοράς, με bonus under the table, κάτω από το τραπέζι, που σημαίνει μαύρα χρήματα, με φοροδιαφυγές. Όλα αυτά είναι αδικήματα του κοινού Ποινικού Κώδικα και δεν έχουν διερευνηθεί και δε χρειάζεται αυτή η νομοθεσία, για να διερευνηθούν. Είναι ένα ερώτημα γιατί δεν έχουν διερευνηθεί και βεβαίως μας ανησυχεί -λυπούμαι να πω- αυτή η προσπάθεια αλληλοεπίρριψης ευθυνών μεταξύ του πακέτου που ονομάζεται "δικωτικές αρχές" -Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αστυνομία, Νομική Υπηρεσία- αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα την κοπιώδη και δύσκολη προσπάθεια που καταβάλλεται από τις εισαγγελικές αρχές της Δημοκρατίας.

Πρέπει να ακουστούν κάποιες αλήθειες. Η ομάδα που κάνει τις έρευνες για την οικονομία είναι τεχνικά υποβαθμισμένη με λίγες ως ανύπαρκτες γνώσεις και εμπειρία σε αυτά τα θέματα. Έφεραν Άγγλο εμπειρογνώμονα και δεν είχε αγγλόφωνους να μιλήσουν μαζί του. Εδώσαν του ένα υπόγειο γεμάτο από έγγραφα, τα παραπάνω ήταν στα ελληνικά. Ενέκρινε εις πίστιν του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εδώ και ένα χρόνο την αγορά λογισμικού και ερίζουν ποιος θα αναλάβει την ευθύνη γι' αυτό το "πολυκομπιούτερ", όπως ονομάζεται, που όλες οι δικωτικές αρχές από την πρώτη μέχρι την τελευταία διαθέτουν στην κατοχή τους. Τι σχέση έχουν αυτά με το νομοθέτημα που έχουμε ενώπιόν μας σήμερα και ποια είναι η εξήγηση γι' αυτή την απίστευτη ελαφρότητα σε κάποια ζητήματα;

Τρία και πλέον χρόνια, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από την αποδεδειγμένη ύπαρξη τραπεζικού σκανδάλου, που φόρτωσε την κυπριακή κοινωνία περίπου με €20 δις και ένας Θεός ξέρει πόσα άλλα, τα οποία δεν έχουμε μπροστά μας σήμερα, οι μόνες υποθέσεις που έχουν καταχωρισθεί στα δικαστήρια αφορούν ευρήματα διοικητικού περιεχομένου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και κάποια του συνεργατισμού. Είναι κατανοητές οι δυσκολίες, είναι υπαρκτές οι δυσκολίες, συμμεριζόμαστε την αγωνία εκείνων που προσπαθούν να διερευνήσουν το τραπεζικό σκάνδαλο, ήμασταν έτοιμοι και είμαστε έτοιμοι να συνδράμουμε αυτή την προσπάθεια με κάθε τρόπο, είτε με ενίσχυση σε αριθμούς είτε σε εξοπλισμό, αλλά είναι αλήθεια ότι κάποια πράγματα έπρεπε να είχαν ήδη πάρει την πορεία της δικαιοσύνης.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο και τις τροπολογίες μας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ήταν συλλογικός ο προβληματισμός στην επιτροπή Νομικών της Βουλής και με απόλυτο σεβασμό θα δεχθώ τη διάψευση του οποιουδήποτε συναδέλφου της επιτροπής Νομικών ότι αυτό το δρακόντειο νομοσχέδιο ως έχει είναι επικίνδυνο. Είχαμε συζητήσει προ πολλού τροπολογίες το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και, ναι, πρέπει να πω ότι μπήκαν και προβληματισμοί από άλλες κοινοβουλευτικές ομάδες, απλά έτυχε αυτή η ομάδα με τη διαχρονική ανησυχία για κάποια ζητήματα να τις κωδικοποιήσει. Σε πρώτο χρόνο απορρίφθηκαν, με εξαίρεση μία τροπολογία. Στην πορεία πρέπει να πω ότι και ο ίδιος ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως είπε ότι κάποια πράγματα μπορούμε να τα συζητήσουμε.

Τι περιλαμβάνουν εν τάχει αυτές οι τροπολογίες; Πρώτα πρώτα, υιοθετούν τις ασφαλιστικές δικλίδες που ο ίδιος ο υφιστάμενος νόμος και μια προηγούμενη ολομέλεια ομόφωνα ψήφισε. Για παράδειγμα να εκτελούνται αυτά τα διατάγματα κατοχής καταγεγραμμένης επικοινωνίας εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, να μην είναι ανοικτού τέλους, να μην μπορεί να μπαινοβγαίνουν στα σπίτια, στις εργασίες και οπουδήποτε αλλού των ύποπτων ανθρώπων ανά πάσα στιγμή και επαναλαμβανόμενα, να εκτελείται μία φορά το διάταγμα, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που είναι πρακτικά αδύνατο να εκτελεστεί, οπότεν εμείς συμφωνούμε ότι πρέπει να δίνεται μια δεύτερη και μια τρίτη ευκαιρία στις δικωτικές αρχές.

Αρχικά είχαμε τη θέση ότι λόγω της σοβαρότητας... Πρέπει να πω ότι σε άλλα κράτη που δεν έχουν διάκριση εξουσιών τέτοια διατάγματα υπογράφονται από τον Υπουργό Εσωτερικών ή τον Υπουργό Δικαιοσύνης ή το Γενικό Εισαγγελέα. Εμείς είπαμε από το Γενικό Εισαγγελέα. Δεν έχουμε και Βοηθό, να λέγαμε για το Βοηθό! Ο Γενικός Εισαγγελέας μάς είπε «εν τη απουσία μου θα ήθελα να είναι εισαγγελέας της Δημοκρατίας». Το έχουμε αποδεχθεί, έχει ήδη ενσωματωθεί στο κείμενο.

Βεβαίως, μια πάρα πολύ σημαντική για μας τροπολογία, που αντιλαμβανόμαστε τη δυσκολία των δικτυικών αρχών, αλλά θέλω να σταθώ σε τούτο για μισό λεπτό, λέει το εξής: Διαχρονικά -και το υπογραμμίζω- σε αυτό τον τόπο παρουσιάστηκαν αυθαιρεσίες στην εκτέλεση ανάλογων διαταγμάτων. Είχαμε περιπτώσεις διαρροής προσωπικών δεδομένων, είχαμε περιπτώσεις όπου διεφθαρμένοι και επίορκοι πουλούσαν αυτή την πληροφόρηση σε ιδιωτικούς ντετέκτιβ και οποιοσδήποτε άλλους. Βεβαίως -αναγνωρισμένο πλέον και από την ίδια την αστυνομία- τα προβλήματα διαφθοράς και στο αστυνομικό σώμα εξακολουθούν να παραμένουν. Είπαμε εμείς γι' αυτά τα ζητήματα, της εξασφάλισης των ενταλαμάτων και της εκτέλεσης μέσα στην αίτηση, να καθορίζεται ο διεκπεραιωτής από πλευράς των δικτυικών αρχών. Γιατί; Για να υπάρχει αφενός διαφάνεια, για να υπάρχει λογοδοσία, αλλά και, όταν υπάρχει παραβίαση, να υπάρχει κολασμός και τιμωρία.

Εμείς δεν κατανοούμε γιατί το πολιτικό προσωπικό μόνιμως και πολύ καλά να είναι κάτω από μόνιμη κριτική, ένα κομμάτι των μέσων ενημέρωσης να ελέγχεται και να κρίνεται με τον τρόπο που κρίνεται, η υπόλοιπη κοινωνία να κρίνεται και γι' αυτά τα θέματα που αφορούν αποστέρηση ιδιωτικών δικαιωμάτων συνταγματικά κατοχυρωμένων να μην μπορεί να υπάρχει κατά νόμο υπεύθυνος για την εκτέλεση διατάγματος. Γι' αυτό καταθέτουμε τις συγκεκριμένες τροπολογίες.

Θα διατηρήσουμε ως ΑΚΕΛ την ψυχραιμία μας και θα προσπεράσουμε μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα που εκφεύγει της δεοντολογίας που έγινε προσπάθεια να διαμορφωθεί τις τελευταίες μέρες, ιδιαίτερα την τελευταία βδομάδα. Να υπογραμμίσω για ακόμα μία φορά ότι το δικό μας μόνιμο μέλημα είναι η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Εκτιμούμε ότι υπάρχουν αρκετά όπλα στις δικτυικές αρχές και είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε και περισσότερα, αλλά παράλληλα εκτιμούμε ότι ως έχει αυτό το νομοσχέδιο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημήτρης Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πολύ σύντομα από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Εγώ είχα την πρόθεση να ψηφίσω αυτό το νομοσχέδιο, όταν όμως είδα αυτή την απαράδεκτη προσέγγιση, πρώτον, να δικαιολογούνται για τα αδικαιολόγητα της καθυστέρησης κάποιιοι και να διαρρέουν πράγματα και, δεύτερον, να λένε ότι, επειδή δεν είχαν αυτό το νομοσχέδιο, καθυστέρησαν, αποφάσισα να το καταψηφίσω. Να έρθουν να μας μιλήσουν με ειλικρίνεια και να μας πουν πού έγκειται το πρόβλημα, από πού δέχονται πιέσεις, ποιους δε θέλουν να οδηγήσουν στη δικαιοσύνη -για μένα έν' καθαρό ποιους δε θέλουν φυσικά- και τα άλλα να τα αφήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αντώνης Αντωνίου, παρακαλώ.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι και εγώ σύντομος. Η νομοθεσία αυτή έρχεται να ενισχύσει τις προσπάθειες για διερεύνηση και εξιχνίαση υποθέσεων για σοβαρά αδικήματα. Πολλές φορές, όπως μας λέχθηκε στην επιτροπή, τίθεται θέμα αποδεκτικότητας της μαρτυρίας, όταν αυτή συνίσταται σε ηλεκτρονικής φύσεως μέσα ή συσκευές. Με το νομοσχέδιο ουσιαστικά γίνεται ξεκάθαρο ότι θα γίνονται αποδεκτές τέτοιες μαρτυρίες από καταγεγραμμένη ιδιωτική επικοινωνία ή συνομιλία. Διασφαλίζεται ότι όλα αυτά τα στοιχεία λήφθηκαν νομότυπα, νόμιμα και δεν είναι αποτέλεσμα υποκλοπής. Είναι αλήθεια πως κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου μάς προβλημάτισαν κάποια θέματα, όπως είναι η επέμβαση στο δικαίωμα σεβασμού και διασφάλισης του απόρρητου ιδιωτικής επικοινωνίας. Μας προβλημάτισε κατά πόσο θα γίνεται κατάχρηση, κακοδιαχείριση του δικαιώματος αυτού, αλλά από την άλλη θα θέλαμε να δώσουμε αυτά τα πρόσθετα εργαλεία στις ανακριτικές αρχές, για να προχωρήσουν στη διερεύνηση αυτών των σοβαρών αδικημάτων.

Έχοντας αυτά υπόψη και αφού συμπεριλήφθηκαν και στο νομοσχέδιο κάποιες από τις τροπολογίες τις οποίες έχουμε συμφωνήσει όλα τα κόμματα, εμείς θα στηρίξουμε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί έχουμε πειστεί ότι έχουν μπει όλες εκείνες οι ασφαλιστικές δικλίδες, ακριβώς για να μη γίνεται κακοδιαχείριση. Για παράδειγμα θα γίνεται μόνο με δικαστικό διάταγμα, κατόπιν γραπτής αίτησης του Γενικού Εισαγγελέα, με ένορκη δήλωση αρμόδιου δημόσιου λειτουργού, με εμπειριστατωμένη έκθεση, που θα καθορίζεται επακριβώς το αδίκημα και όλα εκείνα τα στοιχεία. Επίσης, στο νομοσχέδιο προβλέπονται αυστηρές ποινές σε περίπτωση κακοδιαχείρισης και εξάλλου εδώ είμαστε, αν διαπιστωθεί ότι υπάρχει κακοδιαχείριση, μπορούμε να προχωρήσουμε σε κατάργηση αυτού του νόμου. Γι' αυτούς τους λόγους, όπως έχω πει, θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο αυτό.

Όσον αφορά τώρα τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ, εκείνο που λάβαμε υπόψη είναι κατά πόσο αυτές οι τροπολογίες ανατρέπουν το σκοπό του νόμου, αναιρούν τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου ή κατά πόσο

δημιουργούν προβλήματα στη διερεύνηση αυτών των υποθέσεων. Θεωρώντας λοιπόν πως αυτές οι τροπολογίες δεν ανατρέπουν τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου, θα υπερψηφίσουμε τις τροπολογίες, εκτός από την τροπολογία 3(α), που προβλέπει στην αίτηση για έκδοση διατάγματος να αναφέρεται το πρόσωπο που θα διενεργήσει την πρόσβαση, την έρευνα.

Τελειώνοντας όμως θα ήθελα να πω ότι πρέπει επιτέλους να προχωρήσουν οι έρευνες για το τραπεζικό σκάνδαλο, για την κατάρρευση της κυπριακής οικονομίας, γιατί θεωρούμε αδιανόητο δυόμισι, τρία χρόνια μετά από αυτή την κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος της κυπριακής οικονομίας να μην έχουν προχωρήσει οι έρευνες, κανένας να μην έχει οδηγηθεί στο δικαστήριο, να μην έχει γίνει κανένα κατηγορητήριο. Πρέπει επιτέλους να προχωρήσουν αυτές οι υποθέσεις και αναμένουμε, δίνοντας αυτό το επιπρόσθετο όπλο, ότι τάχιστα θα προχωρήσει η διερεύνηση αυτών των σοβαρών υποθέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Μαυρονικόλα, παρακαλώ.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Εμείς θεωρούμε ότι το τροποποιητικό νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας εμπεικλείει κινδύνους. Έχουμε σοβαρές επιφυλάξεις για το θέμα της πρόσβασης στην ιδιωτική επικοινωνία. Όπως είναι πολύ γνωστό, η ΕΔΕΚ έχει ζητήσει επανειλημμένα την επίσπευση των ερευνών για την καταστροφή της οικονομίας μας, ώστε να οδηγηθούν όσοι ευθύνονται ενώπιον της δικαιοσύνης, αλλά από την άλλη θεωρούμε ότι η Εισαγγελία, αλλά και η αστυνομία είχαν αρκετά όπλα στη φαρέτρα τους αυτά τα τρία χρόνια, για να προχωρήσουν στην προσαγωγή των ενόχων ενώπιον της δικαιοσύνης.

Ως ΕΔΕΚ θα ψηφίσουμε όλες τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ -θεωρούμε ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση- αλλά θα καταψηφίσουμε το τροποποιητικό νομοσχέδιο, θεωρώντας ότι καταστρατηγούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών και ανοίγουμε τους ασκούς του Αιόλου για εύκολη παρακολούθηση της προσωπικής ζωής των πολιτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μία από τις καραμέλες της εποχής μας είναι αυτό που λέμε όλοι μας δυστυχώς ότι υποστηρίζουμε με κάθε μέσο τη διερεύνηση των εγκλημάτων για την οικονομία. Όποιος έρθει στη Βουλή και πει «θέλω αλλό τρεις θέσεις», ας πούμε, «στην υπηρεσία μου, για να διερευνήσω τα εγκλήματα της οικονομίας», λέμε «πάρ' τες», «θέλω αλλό τόσες χιλιάδες ευρώ, για να διερευνήσω τα εγκλήματα στην οικονομία», λέμε «πάρ' τα», «θέλω αυτό το νομοσχέδιο, για να διερευνήσω τα εγκλήματα στην οικονομία», λέμε «πάρ' το και αυτό!» Έχω τη βαθιά εντύπωση και άποψη, αν θέλετε, ότι όσα και να τους δώσουμε δεν πρόκειται να είναι αποτελεσματικοί, γιατί λείπει η πολιτική απόφαση.

Από την άλλη -και θα είμαι, αν θέλετε, σε ήπιους τόνους, αλλά πολύ καυστικός- μου φαίνεται λίγο παράδοξο όσοι κατά καιρούς κυβέρνησαν και κυβερνούν και επέτρεψαν και επιτρέπουν τις παρακολουθήσεις των τηλεφώνων, ακόμα και των πολιτικών τους αντιπάλων, πολλές φορές ακόμα και των συναγωνιστών τους στο ίδιο πολιτικό στρατόπεδο, να ρητορεύουν υπέρ της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και μη μου πείτε ότι δεν κάνουν παρακολουθήσεις, γιατί όλοι το ξέρουμε και έχει πολλές φορές διαπιστωθεί. Βλέπετε και γιατί καθυστερεί στη Βουλή το νομοσχέδιο για την ΚΥΠ σε μια επιτροπή και σε συνεδριάσεις στις οποίες δε συμμετέχουν οι Οικολόγοι.

Άρα, δεν είμαστε εμείς που κωλύουμε τη συνεδρίαση και το αποτέλεσμα. Μελετώντας τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ, εμείς θεωρούμε ότι βρίσκονται προς τη σωστή κατεύθυνση και δημιουργούν ένα ασφαλές πλαίσιο, κατά το δυνατόν δηλαδή, και θα τις ψηφίσουμε όλες. Πιστεύουμε όμως ότι, επειδή δεν πρέπει να αφήνουμε την οποιαδήποτε ευκαιρία στον οποιονδήποτε κατεργάρη σε αυτή την πολιτεία να διαφεύγει με ελαφρά πηδηματάκια, δεν είναι σοφό τελικά αυτό το νομοσχέδιο να μην ψηφιστεί. Έχω την εντύπωση ότι πρέπει να τους δώσουμε και αυτό το εργαλείο, για να αποδειχτεί πλέον περίτρανα ότι είναι δική τους η ευθύνη, γιατί τελικά δε θα καταφέρουν να οδηγήσουν στο δικαστήριο και να τιμωρήσουν επαρκώς τους ενόχους της οικονομικής τραγωδίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουλίας και μετά ο κ. Σαρίκας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Άκουσα μετά μεγάλης προσοχής τα όσα είπε ο συνάδελφος ο Άριστος και ειλικρινά δεν έχω λόγο να διαφωνήσω με όλα τα πολύ σοβαρά που έβαλε κάτω. Σε τούτη την πολιτεία νόμους έχουμε από εδώ ως τον ουρανό. Εφαρμογή των νόμων είναι που δεν έχουμε! Και μετά από πάροδο τριών ετών είπαν "έν' στραβός ο νόμος, να τον ισιώσουμε". Και οι μόνες υποθέσεις, όπως ελέγχθη, είναι της Κεφαλαιαγοράς. Η Κεφαλαιαγορά, ένα διοικητικό όργανο, βάλλει πρόστιμα και εθθυμηθήκαν να τους κάμουν ποινική υπόθεση μετά, κατόπιν εορτής ή bayramdan sonra.

Και κάμνει μου εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, και κύριοι και κυρίες συναδέλφισσες, το εξής: Ως τώρα την εφαρμογή των νόμων έχουν την τα δικαστήρια, φαντάζομαι. Ακούστε, διαβάζω από την έκθεση. Δε μετέχω στην επιτροπή, αλλά τώρα που το διάβασα, επειδή έβαλέν μου ψύλλους στα αυτιά ο Άριστος, διαβάζω από τη σελίδα 3 της έκθεσης. Λέει το εξής: «Να εγκαθιδρυθεί επιτροπή ελέγχου εφαρμογής του νόμου». Μα, καλά, σε τούτη την πολιτεία, που έχει σύνταγμα και νόμους, την εφαρμογή των νόμων ποιος την κάμνει; Τα δικαστήρια. Και ποιους εννά βάλουμε επιτροπή; Διότι με το Γενικό Εισαγγελέα που εννά προκαλέσει με την υπογραφή του το διάταγμα, ακούστε τι θα γίνει. Να εγκαθιδρυθεί επιτροπή ελέγχου της εφαρμογής του νόμου, η οποία να αποτελείται από έναν εκπρόσωπο του Γενικού Εισαγγελέα, εκείνου που το ζητά δηλαδή, ως πρόεδρο -και να είναι και πρόεδρος δηλαδή της επιτροπής!- έναν εκπρόσωπο του Επιτρόπου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και έναν εκπρόσωπο της Επιτρόπου Διοικήσεως ως μέλη. Μα, πού ξανακούστηκε τώρα; Εννά βάλουμε επιτροπή ελέγχου για το νόμο; Μα, ο νόμος άμα παραβιάζεται, καθήκον έχει η αστυνομία να κάμει ανάκριση και να την πάει στο δικαστήριο και ο Εισαγγελέας, που είναι ο νομικός σύμβουλος του κράτους, διότι εκάμαν τον άρχοντα των αρχόντων το Γενικό Εισαγγελέα... Αν δεν πει ο Γενικός Εισαγγελέας σε τούτο τον τόπο, δε γίνεται τίποτε. Ο Εισαγγελέας τι είναι; Ο Εισαγγελέας είναι ο δικηγόρος της Δημοκρατίας, να πάρει την υπόθεση στο δικαστήριο. Εμείς να αψιουριστούμε, ρωτούμε τον Εισαγγελέα! Είπεν το ο Εισαγγελέας, ετέλειωσε! Έν' δουλειά της αστυνομίας και αυτό βαρύνει την πολιτεία, βαρύνει καθαρά την κυβέρνηση και τον Αρχηγό της Αστυνομίας. Όταν παραβιάζει κάποιος το νόμο, έχει υποχρέωση με τους ανακριτές του να πάει να εξετάσει την υπόθεση και να τη στείλει στην Εισαγγελία και ο Εισαγγελέας να την παρουσιάσει στο δικαστήριο. Αν για διαδικαστικούς λόγους του πει "εύρε μου ακόμα λίγη μαρτυρία", θα του εύρει. Αλλά εδώ τι παρατηρούμε; Παρατηρούμε ότι ο ένας πέμπει τα στον άλλο, τώρα που πέρασαν και τρία χρόνια, δεν έγινε τίποτε. Και να πω ένα παράδειγμα που το είπε ο αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού ο κ. Αβέρωφ, από το βήμα με τον ΕΛΑ. Στον ΕΛΑ υπάρχει οδηγία σε επισφαλείς τράπεζες να μην παραχωρείται. Και πολύ σωστά είπε ο Αβέρωφ, του Ντράγκι πρέπει να του κινήσουμε αγωγή. Ε, καλά, του Ντράγκι δεν του κινήσαμε αγωγή, του δικού μας που μας την εφόρτωσε; Όχι μόνο δεν του κινήσαμε αγωγή, εδώκαμέν του τζιαι μια συγχαρητήρια επιστολή είκοσι πέντε πράτσους και «πήγαινε στο καλό» και εβάλαμέν του και τα λεφτά στην Αγγλία του πρωτοτραπέζιτη, διότι οι δικές μας τράπεζες ήταν αναξιόπιστες!

Έν' τούτα που συμβαίνουν, αγαπητοί συνάδελφοι και έχει απόλυτο δίκαιο ο Άριστος με τούτα που βλέπω δαμάι και ιδιαίτερα με τούτο. Γίνεται να γίνεται ανατροπή της καθεστηκυίας έννομης τάξης; Να βάλουμε επιτροπή, να συστήσουμε επιτροπή να ελέγχει την εφαρμογή για το νόμο; Πού ξανακούστηκε; Ένας ελέγχει! Ο συνταγματικός ελεγκτής του νόμου είναι το δικαστήριο και ουδείς άλλος! Τούτα έν' πρωτόγνωρα πράγματα δηλαδή, συνάδελφοι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Φειδίας Σαρίκας και μετά ο κ. Άγγελος Βότσης και μετά ο κ. Μάριος Καρογιάν.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θα διαφοροποιηθώ από τη θέση του κόμματός μου, θα ήθελα να αναφέρω ότι θα ψηφίσω υπέρ του νομοσχεδίου, εκφράζοντας προσωπική άποψη και πρέπει απλώς να πω, για να είναι εις γνώσιν των συνάδελφων, ήταν μετά από συνεννόηση με το κόμμα μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Άγγελος Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Ο λόγος που μιλώ είναι επειδή θεωρώ ότι σε αυτή την αίθουσα, πέραν του ότι μπορεί να καταλήγουμε σε ό,τι θέλει ο καθένας να τοποθετηθεί πριν έρθουμε εδώ, πρέπει να έχουμε τα αυτιά μας ανοικτά και να επηρεαζόμαστε θετικά ή αρνητικά και απ' όσα ακούμε και από τους συναδέλφους. Δεν κρύβω ότι τα όσα έχει πει ο Άριστος με έχουν προβληματίσει. Και, αν έχω αντιληφθεί σωστά, αυτή τη στιγμή καλούμαστε να κάμουμε μία πράξη η οποία, αν κατάλαβα καλά, είναι καθ' υπερβολήν, ενδεχομένως να μη χρειάζεται γι' αυτά τα οποία μας λένε ότι είναι κατεπείγον να την κάμουμε, και με την ίδια την πράξη διακινδυνεύουμε να πετύχουμε να ανοίξουμε τη δυνατότητα επέμβασης στην προσωπική ζωή του καθενός, του οποιουδήποτε. Ε, θα διερωτηθώ γιατί έχουμε μπροστά μας τούτο το νομοθέτημα, με όλη την αγάπη προς την επιτροπή που μας το έφερε. Διότι

τώρα θα κληθούμε σε λίγο να ψηφίσουμε και τροπολογίες, που ενδεχομένως θα τις ψηφίσουμε, αλλά οι προτείνοντες να μην ψηφίσουν το νομοσχέδιο. Δεν ξέρω αν τούτη την ώρα θα μπορούσε να πει κάποιος να ξαναπάει το θέμα στην επιτροπή, αλλά θα είμαστε εκτός διαδικασίας.

Οφείλω όμως να πω, γιατί τούτη η Βουλή εύκολα γωνιάζεται με το παραμικρό, για μια υπόθεση που τουλάχιστον και εγώ συμμετείχα μαζί με τον Γιώργο Προκοπίου, μέλος της Επιτροπής Ελέγχου τότε, μετά που ο πρόεδρος τότε του κόμματος, ο Μάριος ο Καρογιάν, είχε ενώπιόν του κάποια στοιχεία για τη Uniastrum, που πήγαμε στον Εισαγγελέα και του δώσαμε όλα τα στοιχεία. Άκουσα χθες, πριν δέκα μέρες, στην επιτροπή Θεσμών να ανακοινώνεται ότι δεν κλήθηκε κανένας για ανάκριση για την υπόθεση Uniastrum εδώ και δύο χρόνια. Το ερώτημα είναι: Τους έλειπε το εργαλείο; Ποιος κοροϊδεύει ποιον; Και ποιος φορτώνει ευθύνες σε ποιον; Άρα, θεωρώ ότι είναι άδικο η Βουλή να φορτώνεται ευθύνες που δεν της ανήκουν, έχουμε όλοι την πρόθεση να δώσουμε όλα τα εργαλεία τα οποία είναι απαραίτητα, για να γίνει η δουλειά της κυβέρνησης, αλλά, αν τα εργαλεία είναι καθ' υπερβολήν και δίνονται χωρίς να τα χρειάζονται, ε, πρέπει να προβληματιστούμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Μάριος Καρογιάν, παρακαλώ.

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Δε θα επαναλάβω την επιχειρηματολογία του Άριστου, όμως θα περιοριστώ σε δυο-τρία πράγματα. Μιλάμε για ανθρώπινα δικαιώματα, μιλάμε για το δικαίωμα των προσωπικών δεδομένων. Όμως για ποια πράγματα ζητούμε σήμερα τα επιπρόσθετα "όπλα"; Για να διερευνήσουμε το μεγάλο οικονομικό σκάνδαλο. Πέρασαν τρία χρόνια. Δεν είμαι εδώ ως κριτής, όμως έχω δικαίωμα να αξιολογήσω τη μέχρι σήμερα πορεία, όπως ο κάθε ένας από εμάς. Μέσα σε αυτά τα τρία χρόνια πόσοι οδηγήθηκαν στο δικαστήριο; Έλειπαν τα νομικά ή άλλα όπλα στους θεσμούς να λειτουργήσουν ως όφειλαν, έτσι που πραγματικά τουλάχιστον το περί δικαίου αίσθημα του λαού να ξεκαθαρίσει και να ικανοποιηθεί;

Ο Άγγελος προηγουμένως ανέφερε ένα από τα παραδείγματα. Μπορώ να πω πολλά άλλα παραδείγματα των τελευταίων τεσσάρων ή πέντε χρόνων, ξεκινώντας από τα σκάνδαλα της Λαϊκής Τράπεζας πιο παλιά μέχρι σήμερα, μιλώντας για την Transilvania, μιλώντας για τη Uniastrum, μιλώντας για μια σειρά από ζητήματα που συγκλόνισαν την κοινωνία και όφειλαν να συγκλονίσουν και τους θεσμούς. Τι έγινε; Οι έρευνες συνεχίζονται. Από ποιους; Από ποιους; Όσοι είχαν την ευκαιρία να διαβάσουν τα πορίσματα της επιτροπής Θεσμών και όχι μόνο γνωρίζουν ότι εδώ και πολλά χρόνια καταγράφονται, τα έχουν στα συρτάρια τους οι πλείστοι, απλώς δίνουν την εντύπωση ότι συνεχίζουν οι ανακρίσεις και στο τέλος της μέρας ξέρετε τι γίνεται; Δουλειά, όπως πάντοτε, συνεχίζει η ζωή.

Υπήρξε το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου. Ποιος πλήρωσε; Υπήρξαν σωρεία σκανδάλων όλη αυτή την περίοδο. Ποιος πλήρωσε; Οι μικρές μαρίδες. Γιατί τα μεγάλα ψάρια πάντα διέφευγαν. Το επόμενο ερώτημα είναι γιατί; Γιατί στην Κύπρο υπάρχει ένα κατεστημένο που λυμαίνεται αυτό τον τόπο για πολλές δεκαετίες, το οποίο είναι και πολιτικό και οικονομικό και συνδέεται με πολλά άλλα ζητήματα. Ο λόγος λοιπόν που δεν προχωρούν είναι γιατί δεν υπάρχει η βούληση. Άρα, για ποια πράγματα μιλούμε σήμερα;

Δύο χρόνια για τη Uniastrum για παράδειγμα και δε λήφθηκαν καταθέσεις. Πώς το μάθαμε; Από τους ιθύνοντες, τους ρωτήσαμε. Καλά, κύριοι, εσείς αναφέρατε μέσα σε αυτή την έκθεση. Σας πήρε κάποιος κατάθεση; Η απάντηση είναι "όχι". Είναι το μόνο πράγμα; Ψάξετέ το στα πρακτικά της επιτροπής Θεσμών, να δείτε πόσοι άλλοι δεν πήραν καταθέσεις. Δε θέλω να μηδενίσω ούτε και θέλω να ισοπεδώσω. Την ίδια ώρα όμως έχω το δικαίωμα, όπως και πολλοί άλλοι από μας, να ξέρω πού οδηγούν τα πράγματα. Γιατί ξέρετε τι θα γίνει σε λίγο καιρό; Θα ξεχαστεί και αυτό, γιατί θα αποπροσανατολίσουμε, θα ασχοληθούμε με άλλα πράγματα, αυτοί οι οποίοι έκαναν όλα όσα έκαναν σε αυτό τον τόπο θα τη βγάλουν καθαρή και στο τέλος θα ψάχνουν να βρискουν μικρές μαρίδες, να γαργαλίζουν την κοινή γνώμη, να αποπροσανατολίζουν, για να συνεχίσει το κατεστημένο με μια νέα μορφή να προχωρά.

Γι' αυτό το λόγο λοιπόν, επειδή πολλοί μάζ λένε «έτσι γίνεται και στην Ευρώπη και πρέπει να προσαρμοστούμε»... Βέβαια, θα έχουμε να προσαρμοστούμε, σε αυτά που γίνονται για την τρομοκρατία, σε αυτά, ναι, λέω όμως ένα άλλο πράγμα. Για παράδειγμα, αφού την επικαλούνται, γιατί δεν προσαρμόζονται στο τι κάμνουν στην Ευρώπη; Στην Ιταλία για παράδειγμα, ναι, υπάρχουν επιπρόσθετοι νόμοι, σκληροί. Ξέρετε όμως γιατί; Γιατί αν τη μαφία την κτύπησαν, αν την τρομοκρατία την κτύπησαν, αν υπήρξε το τέλος της Α' Δημοκρατίας και πήγαν στη Β' Δημοκρατία όπου κόμματα έκλεισαν, αν ένα ολόκληρο σύστημα τέλειωσε, ξέρετε γιατί έγινε αυτό; Γιατί υπήρχε ροοί δικαστικών, οι οποίοι ακόμα και τη ζωή τους την έθεσαν κάτω από κίνδυνο και κάποιοι δολοφονήθηκαν, για να μπορεί η δημοκρατία να προχωρεί. Γι' αυτό το λόγο λοιπόν να μην επικαλούμαστε τι κάμνουν στο εξωτερικό. Ας παραδειγματιστούμε για κάποια πράγματα που κάνουν ακόμα κοινωνίες που τις θεωρούμε και χειρότερες.

Γι' αυτό το λόγο, γι' αυτούς συν πολλούς άλλους λόγους εγώ δεν προτίθεμαι και, πιστέψτε με, δεν έχω καμιά σχέση ούτε με Βγενόπουλους ούτε και με κανέναν άλλον! Δεν προτίθεμαι όμως να ψηφίσω αυτό το

νομοσχέδιο, μέχρις ότου πειστούμε ότι υπάρχει η βούληση, η θέληση, η δυνατή ισχυρή βούληση των θεσμών να προχωρήσουν και να αγγίξουν όποιους ευθύνονται, ανεξαρτήτως ονόματος, επιθέτου και ανεξαρτήτως ποιων στηρίγματα έχουν ή πόσο ισχυροί είναι τη συγκεκριμένη μέρα οι οποιοιδήποτε. Εξιλαστήρια θύματα βρήκαν και στο παρελθόν. Ας πάψουν! Ας κάμει ο καθένας τη δουλειά του και στο τέλος της ημέρας η Βουλή, όλοι εμείς να τους δώσουμε ό,τι χρειάζονται. Όχι εκ του περισσού, αυτά που πραγματικά χρειάζονται, για να κάμουν τη δουλειά τους, να εξιχνιαστεί, αλλά και να καταδικαστεί κόσμος που ευθύνεται.

Γι' αυτό το λόγο λοιπόν σε ό,τι με αφορά θα ψηφίσω όλες τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ και ταυτόχρονα εγώ θα καταψηφίσω το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Αθηνά Κυριακίδου.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Ένα λεπτό μόνο, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή έχω πεισθεί από την εισαγωγή του συνάδελφου, του κ. Δαμιανού, όπως με έχει καλύψει απόλυτα ο κ. Συλλούρης και ο κ. Καρογιάν, θα ψηφίσω τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ και θα καταψηφίσω το νομοσχέδιο, επειδή, εάν μέχρι σήμερα οι ανακριτές δεν έχουν πάρει καμιά κατάθεση για τους υπεύθυνους της οικονομικής καταστροφής, δεν έχω πεισθεί ότι αυτό το εργαλείο θα το χρησιμοποιήσουν γι' αυτό το σκοπό. Έπρεπε πρώτα να είχαν κάμει τη δουλειά τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό, μια μικρή παρατήρηση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο πρόεδρος της επιτροπής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σαμψών έχει προτεραιότητα.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ακουστήκαν πολλά, κύριε Πρόεδρε, τα περισσότερα όχι σε ευθεία γραμμή ή σε σχέση με το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας σήμερα. Εγώ θα προσπαθήσω να επικεντρωθώ στις πρόνοιες του νομοσχεδίου και στο τι εκάμαμε και ως επιτροπή Νομικών. Μας προβλημάτισαν όλα αυτά που έχει πει ο συνάδελφος ο Άριστος ο Δαμιανού όσον αφορά τις πρόνοιες του νομοσχεδίου; Σαφώς. Υπήρξαν επιφυλάξεις στη συζήτηση στην επιτροπή Νομικών; Σαφώς. Μας βασάνισαν και μας βασάνισε το πώς πρέπει να προχωρήσουμε και με ποιο τρόπο θα πρέπει να εξισορροπήσουμε, να εξισορροπήσουμε, λέω, την ανάγκη πάταξης του εγκλήματος και ταυτόχρονα από την άλλη πλευρά την προστασία των συνταγματικώς κατοχυρωμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δικαιωμάτων των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας; Βεβαίως. Θεωρώ και θεωρούμε ως Δημοκρατικός Συναγερμός ότι παρά τους όσους προβληματισμούς και παρά τις όσες επιφυλάξεις το συγκεκριμένο νομοσχέδιο σε ένα μεγάλο βαθμό εξισορροπεί αυτές τις δύο ανάγκες. Για πρώτη φορά δημιουργεί και προνοεί για ποινικά κολάσιμες πλέον συμπεριφορές όσον αφορά σε ενδεχόμενη κατάχρηση του δικαιώματος που δίδει το νομοσχέδιο.

Ας μην ξεχνούμε, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι κάτω από την ομπρέλα του άρθρου 17 του συντάγματος, που αφορά στη διασφάλιση του απορρήτου της αλληλογραφίας, το οποίο, όπως θα θυμόμαστε όλοι, τροποποιήθηκε το 2010 και δίδει το δικαίωμα για συγκεκριμένους λόγους αυτό το απόρρητο να προσβάλλεται. Ας χρησιμοποιήσω αυτό τον όρο. Άρα, ναι, όντως μας προβλημάτισε, όμως εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός, θεωρώντας ότι εξασφαλίζεται αυτή η ενδεχόμενη δυνατότητα ή πιθανότητα κατάχρησης του δικαιώματος, όχι μόνο θα ψηφίσουμε και θα υπερψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, αλλά θα υπερψηφίσουμε και όσα άλλα νομοσχέδια αυτή η κυβέρνηση φέρει ενώπιόν μας για πάταξη του μεγαλύτερου εγκλήματος των τελευταίων δεκαετιών στην Κύπρο, του οικονομικού εγκλήματος και της καταστροφής που κάποιος επέφεραν στον τόπο μας. Και θέλω να πω το εξής και θα τελειώσω, ότι θα είμαστε, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, δύο φορές αδικαιολόγητα απαράδεκτοι, αν οδηγήσουμε ενώπιον της δικαιοσύνης ανθρώπους που έφταιξαν και, επειδή δεν έχουμε δώσει στην πολιτεία, στις διωκτικές αρχές όλα εκείνα τα μέσα, για να πετύχουν καταδίκη, τους αθώσουμε.

Όσον αφορά τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ, θέλω να πω ότι τις μελετήσαμε προσεκτικά στο Δημοκρατικό Συναγερμό. Θα τις καταψηφίσουμε όμως, διότι δεν είμαστε σίγουροι κατά πόσο ψηφίζοντας υπέρ τους, υπερψηφίζοντας τις στο τέλος της ημέρας, θα δημιουργήσουμε οποιοδήποτε πρόβλημα ή θα επέμβουμε και θα επηρεάσουμε το σκοπό και το στόχο που το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ως έχει σκοπεύει αυτή τη στιγμή να εξυπηρετήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τη θέση του κόμματος την έχει εκφράσει ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών. Εγώ θα σχολιάσω την τελευταία κουβέντα του κ. Δαμιανού, αλλά θα κάνω και μια πολιτική τοποθέτηση.

Συμφωνώ μαζί του πως πρέπει να σταματήσουμε σε αυτή την κοινωνία να δημιουργούμε περιρρέουσες ατμόσφαιρες και να μετατρέπουμε την όποια πολιτική θέση, σωστή ή λανθασμένη του οποιουδήποτε κόμματος, ώστε να εξυπηρετεί κάποια συμφέροντα.

Αλλά θα 'θελα να παρακαλέσω αυτό να είναι κανόνας για όλα ανεξαιρέτα τα ζητήματα. Και αν εμείς είμαστε υπέρ των αποκρατικοποιήσεων, δεν είναι, γιατί εξυπηρετούμε συμφέροντα και σκοπιμότητες. Και αν είμαστε υπέρ των ωραρίων την Κυριακή, δεν είναι, γιατί τα παίρνουμε από κάποιους. Θέλουμε να αναβαθμίσουμε την πολιτική ζωή του τόπου; Πρέπει όλοι να προστατεύσουμε εαυτούς και αλλήλους.

Έρχομαι τώρα στην πολιτική θέση. Ως πρόεδρος κυβερνώντος κόμματος σημειώνω ότι η οποιαδήποτε κριτική για την καθυστέρηση μέχρι σήμερα να οδηγηθούν οι υπαίτιοι στα δικαστήρια δε στερείται βάσιμων επιχειρημάτων και δέχομαι την κριτική. Αλλά, αν ήμουν αντιπολίτευση, τι θα έπραττα; Μου ζητά η κυβέρνηση κάποια επιπρόσθετα εργαλεία, για να μπορέσω να οδηγήσω τους υπαίτιους ενώπιον των δικαστηρίων. Με το να αρνούμαι να δώσω στην κυβέρνηση τα επιπρόσθετα όπλα θα μπορώ αξιόπιστα να την κατακρίνω ότι αδυνατεί; Ενώ, αν δώσω τα επιπρόσθετα όπλα, δε θα έχει καμία δικαιολογία, εάν δεν έχει αποτέλεσμα να οδηγήσει τους εγκληματίες, αυτούς που οδήγησαν τον τόπο σ' αυτή την οικονομική καταστροφή ενώπιον των δικαστηρίων... Μόνο με την καταδίκη τους θα μπορέσει να είναι δικαιολογημένη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού και μετά ο κ. Δημήτρης Συλλούρης.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να χαιρετίσω τη δήλωση του κ. Νεοφύτου ότι θα πρέπει να διατηρήσουμε ένα υψηλό επίπεδο δεοντολογίας σε ό,τι αφορά την εκφορά πολιτικού λόγου. Θα ήταν ευχής έργον όμως, αν αυτός ο πολιτικός λόγος διατυπωνόταν και τα προηγούμενα χρόνια από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού. Και λυπούμαι να πω ότι δυστυχώς κάποιες συμπεριφορές τότε άνοιξαν τους ασκούς του Αϊόλου, με αποτέλεσμα και σήμερα να ταλαιπωρούμαστε, να ταλαιπωρούνται κάποιοι. Όχι από εμάς, γιατί εμείς προσπαθούμε πάντοτε να διατηρούμε ένα υψηλό επίπεδο πολιτικού λόγου.

Λέει ο κ. Νεοφύτου να δώσουμε περισσότερα όπλα στην κυβέρνηση, για να μπορούμε να της ασκούμε κριτική. Είναι δύο απαντήσεις που θέλω να δώσω.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αν δε φέρει αποτελέσματα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν δε φέρει αποτελέσματα. Το ένα είναι τα όσα έχει πει ο Άριστος. Δηλαδή δεν έχουμε πειστεί ότι έχουν αξιοποιηθεί όλα τα εργαλεία, παρ' όλο που -επαναλαμβάνω- και εγώ με τη δική μου τη σειρά καταλαβαίνω ότι δεν πρόκειται για ένα εύκολο έργο το οποίο έχουν να εκπονήσουν οι διωκτικές αρχές, αλλά και η Νομική Υπηρεσία και ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Έχουν όμως σε κάποιες φάσεις τεθεί διαφορετικές προτεραιότητες. Και δεν έχουμε πειστεί ότι αξιοποιήθηκαν στο έπακρο όλα τα εργαλεία και τώρα χρειάζεται ένα επιπρόσθετο εργαλείο, το οποίο στοχεύει ένα συγκεκριμένο άτομο, το οποίο συμφωνώ και υπερθεματίζω ότι πρέπει να βρεθεί ο τρόπος να καθίσει στο σκαμνί του κατηγορουμένου. Υπάρχουν και άλλοι πολλοί όμως για τους οποίους μέχρι στιγμής δεν έχουμε πεισθεί ότι γίνεται οτιδήποτε. Αυτή είναι η μια πτυχή.

Η άλλη πτυχή είναι ότι μπορεί να δημιουργήσουμε ένα τέρας, όχι γιατί δεν έχουμε εμπιστοσύνη και θέλω να το ξεκαθαρίσω. Στο σημερινό Γενικό Εισαγγελέα εμείς έχουμε εμπιστοσύνη ότι θα χειριστεί τα ζητήματα με ένα σωστό τρόπο. Δε θα είναι αιώνια εκεί ο κ. Κώστας Κληρίδης και υπάρχει ο κίνδυνος, αν βρεθεί κάποιος άλλος εκεί -και βιώσαμε εμείς ως κόμμα συμπεριφορές από κάποιον στη Νομική Υπηρεσία- σ' όλα αυτά τα πράγματα να γίνει κατάχρηση και να αποβεί σε βάρος της καταπληκτικής πλειοψηφίας του κυπριακού λαού.

Απλά και μόνο, για να επιβεβαιώσουμε κάτι το οποίο μπορεί να γίνει και σήμερα ότι θα γίνει με περισσότερη αποτελεσματικότητα αύριο. Διότι αυτό μας λέχθηκε. Εδκιάβασέ μας ο Άριστος τι είπε ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας. Μπορεί να διωχθεί, αλλά, για να είμαστε τέλεια σίγουροι, πρέπει να το κάμουμε και αυτό. Και για χάρη του να τιμηντώσουμε την επιχειρηματολογία μας, θέλουμε να θέσουμε σε κίνδυνο...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τη Δημοκρατία.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τη Δημοκρατία, όπως είπε ο κ. Κουλιάς. Εμείς λοιπόν, βάζοντάς τα όλα στη ζυγαριά, επιλέγουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα και έτσι θα τοποθετηθούμε. Και ξέρετε, το γεγονός ότι η μια πρόταση που κάναμε... Δηλαδή τζιέινος που κάμνει τις έρευνες να έχει και τη νομική ευθύνη. Αν αύριο διαρρέει στοιχεία στις εφημερίδες τα οποία μπορεί να οδηγήσουν σε απόρριψη μιας δίκης στο δικαστήριο ή τα οποία θα στοχεύουν ανθρώπους δίχως αυτοί να έχουν πραγματικά ευθύνη, ε, πρέπει να είναι υπεύθυνος εκείνος ο άνθρωπος. Αυτό λέμε εμείς. Και μας λένε: «Όχι, δεν πρέπει να το κάνουμε αυτό το πράγμα, πρέπει ο καθένας ασύδοτα να συμπεριφέρεται». Ε, δεν μπορούμε να τα δεχθούμε αυτά τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημήτρης Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ θέλω να πω ότι αυτά περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων βεβαίως είναι σοβαρά και ευαίσθητοποιούν, όμως απλουστεύω περισσότερο την τοποθέτησή μου. Δεν μπορώ ψηφίζοντας με όσα λέχθηκαν, διότι ένα από τα ζητήματα... Εγώ δεν είμαι στην επιτροπή Νομικών και, όταν στην αρχή θεώρησα ότι ήταν πράγματι εργαλείο περαιτέρω, επιπρόσθετο, πήγα στην επιτροπή Νομικών και τάχθηκα υπέρ του νομοσχεδίου 'που την πρώτη στιγμή σχεδόν, από τα πρώτα που άκουσα. Δεν μπορώ όμως να δώσω δικαιολογία για την απραξία, ότι τάχα δεν έγινε τίποτε, επειδή δεν είχαν τούτο το νόμο. Και μετά από ένα χρόνο μου πουν: «Ξέρετε, δεν είχαμε και τον άλλο νόμο και γι' αυτό δεν προχωρήσαμε». Για πράγματα οφθαλμοφανή, που εμείς οι αδαείς από νομικά, χωρίς εργαλεία, χωρίς βοήθεια, χωρίς στρατό που να πληρώνεται δεκάδες χιλιάδες το χρόνο μισθούς, νομικούς και άλλους, τα βρήκαμε και αυτοί ακόμα δεν τα ήυραν και δεν τα ξέρουν. Δεν μπορεί η Κεφαλαιαγορά με πέντε, έξι υπαλλήλους εκεί, τρεις -πόσους έχει που ασχολούνται- να έχουν εύρει τόσα οφθαλμοφανή για τη Uniastrum, για τις αγορές των ομολόγων -για τις άλλες αγορές των ομολόγων είμαι βέβαιος ότι θα βρουν- για τη γερμανική τράπεζα και αυτοί θέλουν ακόμα εργαλεία και το παρουσιάζουν ως εμπόδιο γιατί δεν έκαμαν.

Αυτή η απραξία, κύριοι συνάδελφοι -επειδή είναι στη γωνιά ο κ. Νεοφύτου- εγώ δε θεωρώ ότι προς το παρόν είναι ευθύνη της κυβέρνησης. Γιατί σε επίπεδο Προέδρου της Δημοκρατίας δόθηκαν όλες οι υποσχέσεις και για το λογισμικό και για τις διαδικασίες να αγοραστεί τάχιστα. «Γιατί», έλεγαν, «πρέπει να πάμε με προσφορές κ.λπ.» και πήρε προσωπικά την ευθύνη. Η ευθύνη θεωρώ είναι σε όλους εμάς πρωτίστως και μετά να επιρρίψουμε ευθύνες στην κυβέρνηση. Και ξέρετε ποια είναι η ευθύνη; Να γίνει ερευνητική επιτροπή γιατί καθυστερούν αυτές οι διαδικασίες. Πάνω από αυτές τις διαδικασίες και τις τυπικότητες υπάρχει η ουσία. Και σας κάμνω έκκληση: Ελάτε μέσα, όπως συνεργάζεστε με άλλα πράγματα, συνεργαστείτε για τούτο. Να γίνει μια ερευνητική επιτροπή με ξένους εμπειρογνώμονες, με ξένους νομικούς και να ερευνήσουν τι γίνεται στην Κεντρική Τράπεζα, πώς λειτουργεί η Γενική Εισαγγελία, τι γίνεται στην Κεφαλαιαγορά, τι γίνεται στις τράπεζες, τι έχουν χώσει, τι έχουν κρύψει, τι έχουν σβήσει από τα κομπιούτερ, πόσες επιστολές επήγαν από την αστυνομία και δεν τις απαντούν οι τράπεζες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σταυριανός.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, αν σηκώστηκα να μιλήσω, σηκώστηκα, για να πω ότι προσυπογράψω τα όσα έχουν πει οι συνάδελφοί μου ο Άριστος και ο κ. Συλλούρης και οι υπόλοιποι οι οποίοι τάσσονται εναντίον τούτου του νομοσχεδίου και προκαλώ τις ανακριτικές αρχές και τους ειδήμονες και τους υπεύθυνους νά 'ρτουν να μου φέρουν μια υπόθεση στην οποία εφτάσαν ως τζιειαμαί τζιαι χρειάζονται την άρση του απορρήτου. Ας έρθουν να μας εύρουν μια υπόθεση που την προχώρησαν ως εκεί που χρειάζονται την άρση του απορρήτου. Κι εγώ πρώτος εννά πάω να τους πω να ψηφίσω, για να αρθεί το απόρρητο. Αλλά δεν υπάρχει καμιά υπόθεση!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουλιάς, παρακαλώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ζητώ ξανά το λόγο για το εξής. Πάντως χαίρομαι που ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου παραδέχτηκε σε τούτη την αίθουσα -και είναι πολιτικό θάρρος αυτό και είναι προς τιμήν του- ότι η κριτική που ασκείται είναι βάσιμη. Και αντιλαμβάνομαι ως κυβερνών κόμμα αναλαμβάνει και τις ευθύνες και αύριο πρέπει να τραβήξει κάποιους από τα αφτιά ως κυβερνών κόμμα και να διαμαρτυρηθεί και ο ίδιος. Διότι ουδέν κακόν αμιγές καλού. Με την ευκαιρία τούτου του νόμου, έστω και αν εμείς διαφωνούμε ριζικά, αποδεικνύεται ότι επί τρία χρόνια δεν έκαμαν τίποτε και θυμηθήκαν ότι έν' στραβός ο νόμος και να τον ισιώσουν! Και να δηλώσω και να το πω ξανά. Το είπα εκατό φορές, να το επαναλάβω, για να καταγραφεί στα πρακτικά. Διότι εν μιά νυκτί κλαπήκαν τα λεφτά των πολιτών, μετακινηθήκαν δισεκατομμύρια, μηδενίσαμε τις μετοχές, φορτώσαμε τον κόσμο ΕΛΑ, εκλέψαμε τους με τα αξιόγραφα, εκάμαμε τους εκατό κακά. Ούτε επί τουρκοκρατίας δεν έγιναν τέτοιες μετακινήσεις χρημάτων. Άλλαξε άρδην το οικονομικό σύστημα και φτωχώναμε τους ανθρώπους. Γίνεται να μηδενίζεις τις μετοχές των ανθρώπων; Και ο αρμοδιότερος όλων, κύριε Πρόεδρε, ο Αθανάσιος Ορφανίδης, ήρθε τέσσερις φορές, πήγε στην τηλεόραση και είπε: «Στην Κεντρική Τράπεζα του τόπου έγιναν εγκλήματα». Και είπε και ονόματα μάλιστα. Και αυτού του ανθρώπου δε φιλοτιμήθηκε μια ανακριτική ομάδα, ένας ανακριτής, ο Γενικός Εισαγγελέας να του πει: «Έλα δα, ρε κουμπάρε, μα, εσύ ήσουν τραπεζίτης, δώσ' μας μια κατάθεση». Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Πιστεύω θα είναι ο τελευταίος.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι επί προσωπικού θα αναφερθώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί προσωπικού.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι. Όχι επί προσωπικού, είπα. Απλά ενδεχομένως να μην είχα γίνει κατανοητός. Και απολογούμαι, αν δεν έθεσα σωστά τα ζητήματα στην πρωτολογία μου. Θα τα πω πολύ πιο σύντομα και με πιο απλή σύνθεση του λόγου. Εάν κάποιος δεχτεί ότι η αντιπολίτευση δικαίως κάνει κριτική στην κυβέρνηση για την καθυστέρηση στην προσαγωγή των υπαίτιων του οικονομικού εγκλήματος ενώπιον της δικαιοσύνης, πώς μπορεί να καταψηφίζει ένα νομοσχέδιο που η κυβέρνηση το ζητά ως εργαλείο, για να μπορέσει να οδηγήσει τους υπαίτιους ενώπιον της δικαιοσύνης; Και πρόσθεσα: με αυτό το επιπρόσθετο δε θα έχει δικαιολογία ούτε για καθυστερήσεις. Αλλά για μένα δε θα είναι αρκετό να οδηγηθούν στη δικαιοσύνη, αλλά πρέπει να οδηγηθούν και να καταδικαστούν. Αλλά δίδοντάς τους τα εργαλεία. Όχι αυτοί που από το πρωί ως τη νύχτα, είκοσι ώρες το εικοσιτετράωρο, επτά μέρες της βδομάδος κάμνουν κριτική, γιατί ακόμα δεν έχουν οδηγηθεί στα δικαστήρια, όταν έρχονται νομοσχέδια που ζητά η κυβέρνηση να διευκολυνθεί... Δεν αμφισβητώ τα νομικά που έχουν εγερθεί και τα άλλα, όμως όχι από τη μια να αφαιρώ έξτρα εργαλεία και από την άλλη αύριο πάλι η ίδια ρητορική: γιατί δεν οδηγούνται και γιατί καθυστερούν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω, εξαντλείται... Το θέμα εξαντλείται. Σας παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να αναβάλουμε τα άλλα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δώσατε μάχη για το χρόνο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είμαι σύντομος πάντα, κύριε Κατσουρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζητούν το λόγο τόσο ο κ. Συλλούρης όσο και ο κ. Κατσουρίδης και ο κ. Καρογιάν.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ πολύ σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας τον δώσω, αλλά πολύ σύντομα, να κλείσουμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όσα έχει πει ο κ. Αβέρωφ αναφορικά με το ΑΚΕΛ δε με αφορούν, ας τα απαντήσει το ΑΚΕΛ. Ναι, εγώ νυχθημερόν ζητώ να αποδοθεί δικαιοσύνη και να προχωρήσουν οι διαδικασίες και θα συνεχίσω. Και επειδή δεν έγινα κατανοητός, κύριε Νεοφύτου, να το ξαναπώ. Δεν μπορώ να ψηφίσω αυτό το νομοσχέδιο, ώστε να ερμηνευθεί ότι εν' που εν είχαν τα εργαλεία τζι εν το εκάμαν. Αν θέλετε, καταλάβετε το, αν δε θέλετε, μεν το καταλάβετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καρογιάν, παρακαλώ.

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, να πω τα εξής: Πρώτον, σε ό,τι αφορά τα ζητήματα της διερεύνησης των εγκλημάτων των οικονομικών δεν είναι θέματα αντιπολίτευσης ή συμπολίτευσης. Τουλάχιστον γνωρίζω ότι στην επιτροπή Θεσμών, αλλά και στις άλλες επιτροπές όλοι μας, ανεξαρτήτως του αν ανήκαμε στην αντιπολίτευση ή στη συμπολίτευση, επροσπαθήσαμε να συμβάλουμε στο μέτρο του δυνατού, έτσι που να διευκολυνθεί η διαδικασία των δικτικών αρχών και των ιθυνόντων να προχωρήσουν και να καταλογίσουν τα του Καίσαρος τω Καίσαρι σε αυτούς οι οποίοι ενέχονταν σε αυτά τα εγκλήματα.

Δεύτερον, σε ό,τι με αφορά, θέση μου ήταν και είναι, από τη στιγμή που θα υπάρξει βούληση ή που θα διαφανεί ότι συγκροτημένα και όχι βέβαια αποσπασματικά, στα πλαίσια ενός ευρύτερου σχεδιασμού, όταν έχουμε καταγεγραμμένες απίστευτες υποθέσεις που καν καταθέσεις δε λήφθηκαν... Όταν λοιπόν δώσουν το στίγμα και το μήνυμα ότι επιταχύνουν διαδικασίες, δεδομένου ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η κυβέρνηση έδωσαν όλη την τεχνογνωσία την απαραίτητη τη δεδομένη στιγμή... Και, αν πράγματι -να κάμω παραδοχή αυτού που είπε προηγουμένως κάποιος άλλος συνάδελφος- μας λείπει η τεχνογνωσία στην Κύπρο, θα μπορούσαμε κάλλιστα, τη στιγμή που δίνουμε σε διάφορες μελέτες σε διάφορα υπουργεία χρήματα, σε αυτό που είναι κορυφαίο ζήτημα όφειλαν να ζητήσουν τεχνογνωσία από χώρες οι οποίες στο τέλος καταδίκασαν αυτούς που ενέχονταν, για να μπορέσει αυτός ο τόπος και να ορθοποδήσει, αλλά και να ικανοποιηθεί το περι δικαίου αίσθημα του λαού.

Γι' αυτό το λόγο θέση μου είναι ότι όποια νομοσχέδια, όποια επιπρόσθετα όπλα υπάρχουν καλοδεχούμενα είναι, αφού προηγουμένως όμως δοθούν απτά δείγματα γραφής ότι υπάρχει η αποφασιστικότητα, η βούληση από τους θεσμούς που είναι εντεταλμένοι από το σύνταγμα και από τους νόμους να κάμουν τη δουλειά τους. Στα τυφλά δεν υπάρχουν πλέον όπλα. Τα ήδη υπάρχοντα είναι αρκετά, ας αξιοποιηθούν και τουλάχιστον πρώτος θα δώσω όσα όπλα χρειάζονται, για να γίνει η δουλειά όπως πρέπει.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουριδη)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουριδης θέλει να αναφέρει κάτι;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε, λοιπόν.

Υπάρχουν τρεις τροπολογίες του ΑΚΕΛ. Πιστεύω ότι τις έχετε διαβάσει. Δεν είναι ανάγκη να αναγνωσθούν εδώ τέσσερις σελίδες.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μπορώ να πω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλά, κύριε Πρόεδρε, να καταγραφεί, έχοντας υπόψη τις ευαισθησίες που εγείρονται μέσα από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, ότι πρέπει να κατανοήσουμε και τις ευαισθησίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα των ανθρώπων που εκουρεύτηκαν οι μετοχές τους, εκουρεύτηκαν τα αξιόγραφα τους, εκλάπησαν τα χρήματά τους ουσιαστικά από ένα συγκεκριμένο υπαίτιο που αναγνωρίζουμε όλοι. Έρχεται η πολιτεία με το σεβαστό -κατά το ΑΚΕΛ- Γενικό Εισαγγελέα να καταθέσει ένα νομοσχέδιο μέσα από το οποίο ισχυροποιείται το οπλοστάσιο της Δημοκρατίας της Κύπρου, για να οδηγήσει στη δικαιοσύνη τους υπαίτιους, και εμείς εδώ πέρα λέμε διαφόρων ειδών επιχειρήματα. Ένα θέλω να πω, τουλάχιστον και έξω, όταν βγούμε στον κόσμο, να πούμε τα

ίδια που λέμε μέσα, ότι κάποια στιγμή θα δώσουμε το δικαίωμα σε τούτη την πολιτεία να στείλει τους ενόχους στη δικαιοσύνη και στη φυλακή.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριοι!

Εκεί που πήγαμε να αρχίσουμε τις τροπολογίες, τώρα ξαναρχίζει η συζήτηση!

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Δεν έπρεπε να δώσεις το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, έντζιε 'ξερα είναι μ' που ήτουν να πει ο κ. Τορναρίτης.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο που θα έλεγα είναι ακριβώς...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά τις τροπολογίες δε γίνονται πρωτολογίες. Συγγνώμη, δηλαδή! Απλά πράγματα!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το πρώτο που θα έλεγα, κύριε Πρόεδρε, είναι ακριβώς τούτο. Μπήκαμε στη διαδικασία της ψηφοφορίας για τις τροπολογίες και αποφασίσετε να δώσετε το λόγο μετά στον κ. Τορναρίτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, δεν πρωτολόγησε ο κ. Τορναρίτης!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι, αλλά ετριτολόγησαν άλλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έν' η πρώτη του φορά.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ετριτολόγησαν άλλοι, κύριε Πρόεδρε. Και εκείνο που θέλω να πω στον κ. Τορναρίτη είναι ότι εμείς θεωρούμε ότι αυτή η κυβέρνηση δεν έχει αξιοποιήσει τα εργαλεία τα οποία έχει στη διάθεσή της, για να κάμει τη δουλειά της, και ζητά επιπρόσθετα. Είπαμέν τα, δε θα κουράσω άλλο τους συνάδελφους, δε θα τα επαναλάβω. Θα του πω απλώς ότι εμείς ό,τι λέμε δαμαί τα λέμε και έξω, δε λαλούμε άλλα δαμαί τζαι άλλα έξω, ανάλογα με το πώς νομίζουμε ότι επηρεάζεται η κοινή γνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επιτέλους, θα προχωρήσουμε.

Λοιπόν, υπάρχουν τρεις τροπολογίες του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μαζί ή μια μια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ νομίζω μια μια, διότι μπορεί να διαφοροποιηθούν κάποιοι. Και έχω τη γνώμη ότι δεν είναι ανάγκη να τις διαβάσουμε τώρα. Οι τροπολογίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων και Πρόσβαση σε Καταγεγραμμένο Περιεχόμενο Ιδιωτικής Επικοινωνίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την προσθήκη στο άρθρο 3 του νομοσχεδίου, αμέσως μετά την παράγραφο (β) αυτού, της ακόλουθης νέας παραγράφου (γ) και την αναρίθμηση των υφιστάμενων παραγράφων (γ), (δ) και (ε) αυτού σε παραγράφους (δ), (ε) και (στ), αντίστοιχα:

«(γ) με την αντικατάσταση του ορισμού του όρου “θιγέν πρόσωπο” με τον ακόλουθο νέο ορισμό:

“θιγέν πρόσωπο” σημαίνει πρόσωπο το οποίο συμμετείχε σε ιδιωτική επικοινωνία που έτυχε υποκλοπής ή παρακολούθησης ή στο περιεχόμενο της οποίας αποκτήθηκε πρόσβαση ή το πρόσωπο εναντίον του οποίου κατευθυνόταν τέτοια υποκλοπή ή παρακολούθηση ή απόκτηση πρόσβασης».

2. Με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 5 του νομοσχεδίου, του ακόλουθου νέου άρθρου 6 και την αναρίθμηση των υφιστάμενων άρθρων 6, 7 και 8 σε άρθρα 7, 8 και 9, αντίστοιχα:

«Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 17.

6. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την αντικατάσταση του άρθρου 17 αυτού με το ακόλουθο νέο άρθρο 17:

“Κοινοποίηση προς το θιγέν πρόσωπο.

17.-(1)

Μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει εν πάση περιπτώσει τις ενενήντα (90) ημέρες από την έκδοση του δικαστικού εντάλματος δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 8, 9 και 19 του παρόντος Νόμου ή που δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες από την εκτέλεση δικαστικού εντάλματος δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 21, 22 και 23, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας κοινοποιεί προς το θιγέν πρόσωπο, αν αυτό κατοικεί, διαμένει ή βρίσκεται στη Δημοκρατία, έκθεση η οποία περιγράφει τα ακόλουθα:

(α) Το γεγονός της έκδοσης του δικαστικού εντάλματος,

(β) την ημερομηνία έκδοσης του δικαστικού εντάλματος και την καθοριζόμενη στο ένταλμα χρονική περίοδο εντός της οποίας δόθηκε εξουσιοδότηση ή έγκριση παρακολούθησης ή πρόσβασης στο περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας, και

(γ) το γεγονός ότι κατά την ανωτέρω περίοδο έλαβε χώρα ή όχι παρακολούθηση ή πρόσβαση στο περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας.

- (2) Το δικαστήριο, κατόπιν αίτησης του θιγέντος προσώπου, δύναται, κατά την κρίση του να διατάξει να προσκομιστούν σε αυτό ή στο δικηγόρο του για έρευνα τέτοια αποσπάσματα περιεχομένου ιδιωτικής επικοινωνίας η οποία λήφθηκε έπειτα από παρακολούθηση ή πρόσβαση στο περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας, τα οποία κρίνει ότι πρέπει να γνωστοποιηθούν στο θιγέν πρόσωπο για σκοπούς απονομής της δικαιοσύνης, εκτός αν αυτά έχουν ήδη καταστραφεί σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων (2), (3) και (4) του άρθρου 13 ή έχουν ήδη επιστραφεί και τυχόν αντίγραφα τους καταστραφεί δυνάμει των

διατάξεων του άρθρου 25 του παρόντος Νόμου.

- (3) Κατόπιν μονομερούς (ex parte) αίτησης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το δικαστήριο δύναται κατά καιρούς να αναβάλλει την ημερομηνία κοινοποίησης προς το θιγέν πρόσωπο της έκθεσης που προβλέπεται στο εδάφιο (1), αν κρίνει ότι απαιτείται προς το συμφέρον της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξης ή της δημόσιας ασφάλειας ή της δημόσιας τάξης ή της δημόσιας υγείας ή των δημόσιων ηθών ή της προστασίας των δικαιωμάτων ή των ελευθεριών ή της υπόληψης άλλων και προς παρεμπόδιση της αποκάλυψης πληροφοριών που λήφθηκαν εμπιστευτικά ή προς το δημόσιο συμφέρον.
- (4) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται, όταν ο δικαστής αρνείται την έκδοση δικαστικού εντάλματος δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 8, 9 και 19 ή των άρθρων 23 και 24.».».

3. Το άρθρο 6 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθεται στο βασικό νόμο νέο Μέρος IVA, τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση της παραγράφου (γ) του προτεινόμενου άρθρου 22 με την ακόλουθη παράγραφο (γ):

«(γ) το πρόσωπο το οποίο θα διενεργήσει την πρόσβαση, επιθεώρηση και λήψη του καταγεγραμμένου περιεχομένου επικοινωνίας.»·

(β) με την αντικατάσταση του σημείου της άνω και κάτω τελείας στο τέλος της παραγράφου (ε) του προτεινόμενου άρθρου 22 με το σημείο της άνω τελείας και με την προσθήκη, αμέσως μετά, της ακόλουθης νέας παραγράφου (στ):

«(στ) εμπεριστατωμένη έκθεση που να δικαιολογεί τη ζητούμενη με την αίτηση χρονική διάρκεια της πρόσβασης, επιθεώρησης και λήψης καταγεγραμμένου περιεχομένου ιδιωτικής επικοινωνίας και, σε περίπτωση που η αίτηση αφορά παράταση της ισχύος του δικαστικού εντάλματος, έκθεση στην οποία παρατίθεται λογική εξήγηση για την αποτυχία λήψης τέτοιων αποτελεσμάτων:»· και

(γ) με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (3) του προτεινόμενου άρθρου 23, του ακόλουθου νέου εδαφίου (4):

«(4)(α) Δικαστικό ένταλμα που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος άρθρου εξουσιοδοτεί ή εγκρίνει την πρόσβαση, επιθεώρηση και λήψη καταγεγραμμένου περιεχομένου ιδιωτικής επικοινωνίας εντός χρονικής περιόδου η οποία, κατά την κρίση του δικαστή, είναι αναγκαία για την επίτευξη του στόχου της εξουσιοδότησης και η οποία δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες:

Νοείται ότι το δικαστικό ένταλμα εκτελείται άπαξ.

(β) Παράταση ανεκτέλεστου δικαστικού εντάλματος δυνατό να εγκριθεί από το δικαστή μέχρι δύο φορές κατόπιν συμπληρωματικής αίτησης που υποβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22-

(i) για χρονική περίοδο η οποία κάθε φορά κρίνεται αναγκαία από το δικαστή για επίτευξη του στόχου αυτής και η οποία δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες και

(ii) εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι λόγοι που αναφέρονται στο εδάφιο (1).».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τροπολογία υπ' αριθμόν 1 του ΑΚΕΛ.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και ουδεμίαν αποχή, η πρώτη τροπολογία του ΑΚΕΛ εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και ουδεμίαν αποχή, η δεύτερη τροπολογία του ΑΚΕΛ εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τρίτης τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως έχουμε πει και στην αρχή της τοποθέτησής μας, εμείς θα ψηφίσουμε την τροπολογία υπ' αριθμόν 3 εκτός από το 3(α).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Σημειώνεται.

Πόσοι είναι υπέρ της υπ' αριθμόν 3 τροπολογίας στο σύνολό της;

Το ΔΗΚΟ έδωσε την εξήγησή του.

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά το 3(α), εγώ θα το ψηφίσω.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Και εγώ το ίδιο.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, το 3(α) σε ψηφοφορία. Καθαρές κουβέντες.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του 3(α);

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και καμία αποχή, το 3(α) της τροπολογίας εγκρίνεται.

Προχωρούμε στο 3(β).

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Α, ώστε η ψηφοφορία ήταν μόνο για το 3(α), στο σύνολο της τρίτης τροπολογίας δεν υπάρχει διαφοροποίηση.

Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και ουδεμίαν αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 3 εγκρίνεται στο σύνολό της.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 1 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Μέρους IVA. Άρθρο 6.

Αναρίθμηση των υφιστάμενων άρθρων 21, 22 και 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 27Α. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 8;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και ουδεμίαν αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων και Πρόσβαση σε Καταγεγραμμένο Περιεχόμενο Ιδιωτικής Επικοινωνίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου ως έχει πλήρως διαμορφωθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο αυτό ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 3, 4 και 5 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015», «Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015» (πρόταση νόμου) και «Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και

των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015», πρόταση νόμου.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς των θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 3 θέματος: Ρύθμιση και διευκρίνιση ορισμένων ασαφειών και παραλείψεων που σχετίζονται με τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων κρατικών υπαλλήλων και υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, περιλαμβανομένων και υπαλλήλων των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 4 θέματος: Κατάργηση διατάξεων οι οποίες κρίνεται ότι συνιστούν άνιση μεταχείριση και διάκριση μεταξύ υπαλλήλων.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 θέματος: Διασαφήνιση ότι η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης μέλους της αστυνομίας που έχει το βαθμό του υπαστυνόμου ή ανώτερο αυτού είναι η ηλικία των εξήντα τριών ετών με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Απριλίου 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο και τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, αναπλ. πρόεδρος	Γιάννος Λαμάρης
Πρόδρομος Προδρόμου	Νίκος Νικολαΐδης
Μάριος Μαυρίδης	Γιώργος Περδίκης
Σταύρος Ευαγόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το νομοσχέδιο και τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος σε αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 15 Ιουνίου μέχρι 2 Νοεμβρίου 2015. Στο στάδιο της συζήτησης των εν λόγω σχεδίων νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του Γενικού Λογιστηρίου, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ), της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της Αστυνομίας Κύπρου, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΟΗΟ-ΣΕΚ, ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, ΠΟΑΣ και ΕΤΥΚ, του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου, ώστε να ρυθμιστούν και να διευκρινιστούν ορισμένες ασάφειες και παραλείψεις που σχετίζονται με τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων κρατικών υπαλλήλων και υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, περιλαμβανομένων και υπαλλήλων των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι η τροποποίηση του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου, ώστε να απαλειφθούν διατάξεις αυτού οι οποίες κρίνεται ότι συνιστούν άνιση μεταχείριση και διάκριση μεταξύ υπαλλήλων.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Νεόφυτο Κωνσταντίνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, είναι επίσης η τροποποίηση του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου, ώστε να διασαφηνισθεί ότι η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης μέλους της αστυνομίας που έχει το βαθμό του υπαστυνόμου ή ανώτερο αυτού είναι η ηλικία των εξήντα τριών (63) ετών με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Απριλίου 2015.

Σημειώνεται ότι, όσον αφορά το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, αυτό έχει αντικαταστήσει προηγούμενο νομοσχέδιο το οποίο είχε κατατεθεί στην ολομέλεια του σώματος το Δεκέμβριο του 2014 και το οποίο

αποσύρθηκε από την εκτελεστική εξουσία με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 2015. Οι λόγοι απόσυρσης του εν λόγω νομοσχεδίου εστιάζονται στο γεγονός ότι στο αρχικό στάδιο της συζήτησής του από την επιτροπή, σε συνεδρία ημερομηνίας 11 Μαΐου 2015, παριστάμενος εκπρόσωπος του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας είχε επισημάνει την ύπαρξη προβλημάτων σε σχέση με την προταθείσα με το υπό αναφορά νομοσχέδιο μέθοδο υπολογισμού των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, ειδικότερα σε σχέση με την επιλεγείσα ημερομηνία βάσει της οποίας θα υπολογίζεται ο μέσος όρος μισθού καριέρας λόγω της έλλειψης ή/και της ανυπαρξίας αξιόπιστων στοιχείων για κάποιες περιόδους κατά τις οποίες τα σχετικά στοιχεία τηρούνταν χειρόγραφα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή έκρινε ότι το όλο θέμα έχρηζε περαιτέρω μελέτης και επεξεργασίας από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας, με αποτέλεσμα να κριθεί ότι το σχετικό νομοσχέδιο θα έπρεπε να αποσυρθεί τελικά από την κυβέρνηση και ακολούθως να αντικατασταθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 2015, με νέο νομοσχέδιο.

Όσον αφορά την πρώτη πρόταση νόμου, σύμφωνα με στοιχεία που κατατέθηκαν εκ μέρους του εισηγητή της κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, οποιοσδήποτε ηλικιακές διακρίσεις μεταξύ υπαλλήλων σε σχέση με πρόωγη αφυπηρέτηση και συνταξιοδοτικά δικαιώματα περιλαμβάνονται στη βασική νομοθεσία, κρίνονται άδικες και, ως εκ τούτου, πρέπει να απαλειφθούν. Συναφώς, τόσο το ευρωπαϊκό όσο και το εθνικό δίκαιο απαγορεύει οποιασδήποτε μορφής ρατσιστική ηλικιακή διάκριση, ενώ, σε περίπτωση που οι υφιστάμενες ηλικιακές διακρίσεις δεν απαλειφθούν, θα υπάρξει κίνδυνος η Κυπριακή Δημοκρατία να καταδικαστεί από τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώπιον των οποίων σημειώνεται ότι έχει ήδη καταχωριστεί σχετική καταγγελία εκ μέρους επηρεαζόμενων προσώπων.

Όσον αφορά τη δεύτερη πρόταση νόμου, σύμφωνα με τον εισηγητή της κ. Νεόφυτο Κωνσταντίνου, η υφιστάμενη νομοθεσία, όπως αυτή έχει πρόσφατα τροποποιηθεί, ερμηνεύεται κατά την πρακτική εφαρμογή της από τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα κατά τρόπο που να καθίσταται αναγκαία η διασαφήνιση οποιωνδήποτε ασαφειών δυνατό να υφίστανται σε σχέση με τον ακριβή χρόνο βάσει του οποίου θα αρχίζει η υποχρεωτική αφυπηρέτηση επηρεαζόμενων μελών της αστυνομίας.

Κατά τη συζήτηση του όλου θέματος και ειδικότερα των ρυθμίσεων που προτείνονταν με το αρχικό νομοσχέδιο, οι εκπρόσωποι του ΤΔΔΠ δήλωσαν ότι, μετά τον εντοπισμό των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν όσον αφορά την προτεινόμενη μέθοδο υπολογισμού των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, συμφωνήθηκε μεταξύ εκπροσώπων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του Γενικού Λογιστηρίου και του ΣΕΛΚ η αναθεώρηση της συγκεκριμένης μεθόδου υπολογισμού.

Ειδικότερα, συμφωνήθηκε η εισαγωγή πρόνοιας με την οποία να καθορίζεται ότι τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα που κερδίζονται από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και μετά θα υπολογίζονται βάσει του μέσου όρου των ακαθάριστων συντάξιμων απολαβών του συνόλου των μηνών συντάξιμης υπηρεσίας του υπαλλήλου από την 1^η Απριλίου 1991 μέχρι την ημερομηνία αφυπηρέτησής του, αναπροσαρμοσμένων κατά την αξία της εκάστοτε ισχύουσας ασφαλιστικής μονάδας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κάθε συμπληρωμένο μήνα συντάξιμης υπηρεσίας του. Περαιτέρω, σε περίπτωση που για μια ή περισσότερες περιόδους συντάξιμης υπηρεσίας δεν υπάρχουν μηνιαία μισθοδοτικά στοιχεία μεταξύ της 1^{ης} Απριλίου 1991 και της ημερομηνίας αφυπηρέτησης, ως μηνιαίες ακαθάριστες συντάξιμες απολαβές θα ορίζεται ο μέσος όρος των μηνιαίων απολαβών του πλησιέστερου μήνα προς την αρχή και το τέλος κάθε τέτοιας περιόδου. Οι μηνιαίες ακαθάριστες συντάξιμες απολαβές που θα προκύπτουν θα αναπροσαρμόζονται κατά την αξία της εκάστοτε ισχύουσας ασφαλιστικής μονάδας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κάθε συμπληρωμένο μήνα συντάξιμης υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι η 1^η Απριλίου 1991 επιλέχθηκε ως η ημερομηνία αναφοράς υπολογισμού του μέσου μισθού καριέρας λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρατική υπηρεσία, η οποία αφορά την πλειονότητα των μόνιμων και συντάξιμων υπαλλήλων στο σύνολο του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, διαθέτει αξιόπιστα στοιχεία μισθοδοσίας από την εν λόγω ημερομηνία και εντεύθεν.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης δεν αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά την προβλεπόμενη εξοικονόμηση η οποία προκύπτει από τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων για υπηρεσία μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013 στη βάση μέσου μισθού καριέρας και ότι, όπως προκύπτει από τα κατατεθέντα στοιχεία, στο υπό αναφορά νομοσχέδιο έχει περιληφθεί επίσης πρόνοια με την οποία διευκρινίζεται ότι η επιλογή που θα ασκείται από τον υπάλληλο για μετατροπή του εφάπαξ ποσού που δικαιούται για την υπηρεσία του από 1^η Ιανουαρίου 2013 σε σταθερό μηνιαίο ποσό θα είναι δεσμευτική.

Πέραν των πιο πάνω ρυθμίσεων, το υπό εξέταση νομοσχέδιο το οποίο αντικατέστησε το αρχικό νομοσχέδιο προβλέπει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Όσον αφορά την πλασματική υπηρεσία, την οποία ενδεχομένως να δικαιούται μέλος της αστυνομίας δύναμι του κυβερνητικού σχεδίου συντάξεων, αυτή μειώνεται κατά τόσους μήνες όσοι είναι οι μήνες πραγματικής υπηρεσίας που το μέλος έχει υπηρετήσει από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και μετά.

2. Διόρθωση των λανθασμένων ηλικιών που δόθηκαν από την αστυνομία για τα μέλη της κατά την ετοιμασία του βασικού νόμου, έτσι που να καταστεί δυνατή η σταδιακή επέκταση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησής τους.
3. Αναφορικά με τις περιπτώσεις υπαλλήλων που διασφαλίζουν δικαίωμα μόνο σε φιλοδώρημα προβλέπονται τα εξής:
 - α. Το φιλοδώρημα θα καταβάλλεται από την ημερομηνία παραίτησης του υπαλλήλου.
 - β. Θα υπολογίζεται για υπηρεσία από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και εντεύθεν, με βάση το μέσο όρο μισθών του συνόλου της υπηρεσίας του υπαλλήλου από την 1^η Απριλίου 1991 μέχρι την ημερομηνία αφυπηρέτησής του, αναπροσαρμοσμένων κατά την αξία της εκάστοτε ισχύουσας ασφαλιστικής μονάδας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σε περίπτωση που για μια ή περισσότερες περιόδους συντάξιμης υπηρεσίας δεν υπάρχουν μηνιαία μισθοδοτικά στοιχεία μεταξύ της 1^{ης} Απριλίου 1991 και της ημερομηνίας αφυπηρέτησης, οι μηνιαίες ακαθάριστες συντάξιμες απολαβές θα καθορίζονται στη βάση του μέσου όρου των μηνιαίων απολαβών του πλησιέστερου μήνα προς την αρχή και το τέλος κάθε τέτοιας περιόδου και οι μηνιαίες ακαθάριστες συντάξιμες απολαβές που θα προκύπτουν θα αναπροσαρμόζονται κατά την αξία της εκάστοτε ισχύουσας ασφαλιστικής μονάδας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κάθε συμπληρωμένο μήνα συντάξιμης υπηρεσίας.
 - γ. Δε θα υπόκειται σε αναλογιστική μείωση.
4. Εξαιρέση των δικαστών από την υποχρέωση καταβολής εισφορών έναντι της καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, καθώς και από την αύξηση οποιωνδήποτε άλλων καταβλητέων εισφορών. Σημειώνεται ότι η προτεινόμενη ρύθμιση κατέστη αναγκαία λόγω σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2013. Διευκρινίζεται επίσης ότι για τους δικαστές εξακολουθούν να ισχύουν ρυθμίσεις που προβλέπουν ότι οποιοδήποτε εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρημα έχει κερδηθεί με υπηρεσία από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και μετά υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, καθώς και οι διατάξεις που αφορούν στη σταδιακή επέκταση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των δικαστών από το 63^ο στο 65^ο έτος (πλην των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου που ήδη αφυπηρετούν στο 68^ο έτος), και στον τερματισμό του υφιστάμενου σχεδίου συντάξεων για όλους τους υπαλλήλους που διορίζονται κατά ή μετά την 1^η Οκτωβρίου 2011.

Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος, η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των δύο υπό αναφορά προτάσεων νόμου, αποφάσισε την ενοποίηση και των τριών σχεδίων νόμου σε ενιαίο κείμενο, απόφαση η οποία υλοποιήθηκε από την εκτελεστική εξουσία.

Στα πλαίσια της εξέτασης του ενιαίου κειμένου όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τις θέσεις όλων των εμπλεκόμενων, καθώς και τα υπομνήματα τα οποία υποβλήθηκαν εκ μέρους τους, ζήτησε την ετοιμασία και κατάθεση αναλογιστικής μελέτης για το όλο θέμα και ειδικότερα για τις ρυθμίσεις που αφορούν την κατάργηση των προτεινόμενων ηλικιακών κριτηρίων.

Συναφώς, το ΤΔΔΠ διαβίβασε στην επιτροπή τα αποτελέσματα αναλογιστικής μελέτης, η οποία διενεργήθηκε από τον οικο "Muhanna", με όρους εντολής τον υπολογισμό του κόστους που προκύπτει από-

1. τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων για υπηρεσία μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013 βάσει του μέσου μισθού καριέρας από την 1^η Απριλίου 1991,
2. την κατάργηση του ηλικιακού κριτηρίου των 45 ή 48 ετών που προβλέπεται στον περί Συντάξεων Νόμο [Ν. 97(Ι) του 1997], προκειμένου υπάλληλος να δικαιούται σε καταβολή σύνταξης και σε εφάπαξ ποσό με αναδρομική ισχύ από την 1^η Μαΐου 2004,
3. την κατάργηση του προαναφερόμενου ηλικιακού κριτηρίου με αναδρομική ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και
4. την κατάργηση του ηλικιακού κριτηρίου για μελλοντικές αποχωρήσεις υφιστάμενων συντάξιμων υπαλλήλων με ηλικία κάτω των 45 ή 48 ετών.

Τα συνοπτικά αποτελέσματα της προαναφερθείσας μελέτης, όπως αυτά διαβιβάστηκαν από το ΤΔΔΠ, έχουν ως ακολούθως:

1. Από τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων για υπηρεσία μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013 βάσει μέσου μισθού καριέρας από την 1^η Απριλίου 1991 το συνολικό προκύπτον κόστος ανέρχεται μακροπρόθεσμα (μέχρι το 2060) σε €9.049.000.
2. Από την κατάργηση του ηλικιακού κριτηρίου με αναδρομική ισχύ από 1^η Μαΐου 2004 το συνολικό προκύπτον κόστος αναφορικά με τα ωφελήματα που πρέπει να καταβληθούν επιπρόσθετα στα άτομα

που παραιτήθηκαν μεταξύ 2004 και 2014 ανέρχεται μακροπρόθεσμα σε €10.719.000 (μέχρι το 2046).

3. Από την κατάργηση του ηλικιακού κριτηρίου με αναδρομική ισχύ από 1^η Ιανουαρίου 2013 το συνολικό προκύπτον κόστος αναφορικά με τα ωφελήματα που πρέπει να καταβληθούν επιπρόσθετα στα άτομα που παραιτήθηκαν μεταξύ 2013 και 2014 ανέρχεται μακροπρόθεσμα σε €2.279.000.
4. Από την κατάργηση του ηλικιακού κριτηρίου για μελλοντικές αποχωρήσεις υφιστάμενων συντάξιμων υπαλλήλων με ηλικία κάτω των 45 ή 48 ετών το υφιστάμενο ετήσιο κόστος των €600.000 που καταβάλλεται στις περιπτώσεις παραιτήσεων αυξάνεται κατά €432.000 ετήσια, έτσι που το συνολικό ετήσιο κόστος να ισούται με €1.032.000. Το πρόσθετο ετήσιο κόστος των €432.000 σε σχέση με την ετήσια συνολική δαπάνη για τις συντάξεις, η οποία ανέρχεται σε €400 εκατομ., ισούται με ποσοστό ίσο με 0,1%.

Διευκρινίζεται ότι κατά τον υπολογισμό του κόστους που συνεπάγεται η κατάργηση του ηλικιακού κριτηρίου για μελλοντικές αποχωρήσεις δε λήφθηκε υπόψη η εξοικονόμηση που προκύπτει από το γεγονός ότι κάθε υπάλληλος που θα αποχωρεί δε θα αντικαθίσταται με νέο.

Συναφώς, το ΤΔΔΠ ενημέρωσε γραπτώς την επιτροπή ότι το Υπουργείο Οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα πορίσματα της αναλογιστικής μελέτης έχουν καταδείξει ότι δεν προκύπτει δυσανάλογο κόστος, αλλά αντίθετα ότι διευκολύνεται η κινητικότητα των υπαλλήλων προς τον ιδιωτικό τομέα, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης, συνεχίζει να τάσσεται υπέρ της κατάργησης των ηλικιακών κριτηρίων και υπέρ των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων όπως αυτές είχαν αρχικά κατατεθεί στη Βουλή.

Την επιτροπή απασχόλησε επίσης το θέμα της προτεινόμενης κατάργησης της ρύθμισης που αφορά την πλασματική αύξηση της συντάξιμης υπηρεσίας για μέλη της αστυνομίας, σημείο για το οποίο εκφράστηκαν έντονες επιφυλάξεις και αντιδράσεις από εκπροσώπους των συνδέσμων αστυνομίας. Ως αποτέλεσμα, η επιτροπή ζήτησε από τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα να επανεξετάσουν το εν λόγω θέμα και να επανέλθουν με τελική θέση επί του θέματος αυτού.

Συναφώς, το ΤΔΔΠ με επιστολή, ημερομηνίας 21^{ης} Σεπτεμβρίου 2015, τονίζοντας ότι τόσο το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως όσο και ο Σύνδεσμος Αστυνομίας, με επιστολές τους στο στάδιο της επεξεργασίας του εν λόγω νομοσχεδίου, είχαν εκφράσει τη σύμφωνη γνώμη τους ως προς την προτεινόμενη ρύθμιση, αναφέρει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ρύθμιση που αφορά στην πλασματική αύξηση της συντάξιμης υπηρεσίας των αστυνομικών είχε αρχικά εισαχθεί με τον περί Συντάξεων Νόμο του 1997 [Ν. 97(Ι) του 1997], έτσι που να δινόταν και στη συγκεκριμένη κατηγορία προσωπικού η δυνατότητα συμπλήρωσης πλήρους συντάξιμης υπηρεσίας. Η εν λόγω ρύθμιση είχε κριθεί σκόπιμο να εισαχθεί στο δεδομένο χρόνο λόγω του ότι οι εν λόγω υπάλληλοι αφυπηρετούσαν υποχρεωτικά με τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας τους, καθ' ην στιγμή οι λοιποί κρατικοί υπάλληλοι αφυπηρετούσαν στο 60^ο έτος, χωρίς εκ των πραγμάτων να είχαν συμπληρώσει τους απαιτούμενους μήνες, ώστε να λάβουν πλήρη σύνταξη. Δεδομένης ωστόσο της σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των αστυνομικών, η ρύθμιση που αφορά στην πλασματική αύξηση της συντάξιμης υπηρεσίας δεν εξυπηρετεί πλέον το σκοπό για τον οποίο αυτή είχε αρχικά εισαχθεί. Τουναντίον, έχει καταλήξει σε στρέβλωση του όλου συστήματος, η οποία, στο πλαίσιο των γενικότερων μέτρων που ελήφθησαν για σκοπούς μεταρρύθμισης του επαγγελματικού σχεδίου συντάξεως, κρίθηκε ενδεδειγμένο να διορθωθεί.
2. Η πλασματική αύξηση της συντάξιμης υπηρεσίας έχει καταργηθεί για όλες ανεξαιρέτως τις κατηγορίες προσωπικού περιλαμβανομένων και των μελών του στρατού, παρότι τα μέλη της εν λόγω κατηγορίας μισθωτών εξακολουθούν να αφυπηρετούν σε μικρές ηλικίες.
3. Ακόμη και μετά τα μέτρα που ελήφθησαν σε σχέση με την κατάργηση της πλασματικής υπηρεσίας για τα μέλη της αστυνομίας, η συγκεκριμένη κατηγορία προσωπικού εξακολουθεί να βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση, δεδομένου ότι ο Νόμος αρ. 216(Ι) του 2012, σε αντίθεση με τα όσα ίσχυαν για τους υπόλοιπους υπαλλήλους στους οποίους η κατάργηση της πλασματικής ήταν άμεση και ολοκληρωτική, διαφύλαξε την πλασματική υπηρεσία η οποία αντιστοιχούσε σε υπηρεσία μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2012.
4. Γενική αρχή που διέπει τη σχετική νομοθεσία [Νόμος αρ. 216(Ι) του 2012] αποτελεί ο υπολογισμός των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων για υπηρεσία μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013 να γίνεται στη βάση μέσου μισθού καριέρας αντί του τελευταίου μισθού κατά την αφυπηρέτηση. Περαιτέρω, αποτελεί θεμελιώδη αρχή ότι η πραγματική υπηρεσία δεν μπορεί να αγνοηθεί υπέρ της πλασματικής υπηρεσίας, γεγονός που τεκμαίρεται και από το γεγονός ότι ανέκαθεν η πλασματική υπηρεσία προστίθετο στη συντάξιμη υπηρεσία του υπαλλήλου κατά την αφυπηρέτησή του. Συναφώς, η όποια διαφορετική αντιμετώπιση του όλου θέματος, πέραν αυτής που προτείνεται με το κυβερνητικό νομοσχέδιο, καταστρατηγεί τις εν λόγω αρχές.

5. Σύμφωνα με σχετικούς υπολογισμούς του Γενικού Λογιστηρίου, το μέλος της αστυνομίας το οποίο επιλέγει να παραμείνει στην υπηρεσία μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013 επηρεάζεται δυσμενώς, χάνοντας ένα μικρό μόνο ποσό ως προς τα συνταξιοδοτικά του ωφελήματα, παρά ταύτα επωφελείται της διαφοράς μισθοδοσίας και σύνταξης κατά πολύ περισσότερο, αν υπολογισθεί η συνολική διάρκεια παραμονής του στην υπηρεσία.

Όπως το ΤΔΔΠ καταλήγει στη σχετική επιστολή, για όλους τους πιο πάνω λόγους η θέση του Υπουργείου Οικονομικών είναι όπως οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θεσμοθετηθούν χωρίς οποιοσδήποτε διαφοροποιήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις επί του αναθεωρημένου σύμφωνα με τα πιο πάνω ενιαίου κειμένου:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του ενιαίου κειμένου όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υποβάλλει την παρούσα έκθεση για λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο της συζήτησης των υπό εξέταση θεμάτων από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015.
2. Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015.
(Πρόταση νόμου).
3. Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015.
(Πρόταση νόμου).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τα θέματα όλα αυτά έχει ετοιμαστεί ενιαίο κείμενο και, από ό,τι βλέπω εδώ, το ΔΗΚΟ και ο ΔΗΣΥ είναι υπέρ, το ΑΚΕΛ, η ΕΔΕΚ και οι Οικολόγοι θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Υπάρχουν τροπολογίες από το ΕΥΡΩΚΟ και από το ΑΚΕΛ.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω επί της διαδικασίας εισήγηση. Το νομοσχέδιο τούτο εν' πιο σημαντικό από όσα συζητήσαμε σήμερα τουλάχιστον. Είναι θεσμικότατο, το έχουμε αφήσει στο τέλος...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έχει και άλλα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εντάξει, μπορεί να τα κάνουμε τα άλλα, αν θέλετε.

Λοιπόν, η εισήγησή μου είναι να μείνει την άλλη εβδομάδα. Έτσι και αλλιώς, δε θα αλλάξει τίποτε ούτε επί των τοποθετήσεων ούτε τι θα πούμε...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έν' τα συνταξιοδοτικά.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε, με συγχωρείτε!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, εζάλισέ σε ο Ζαχαρίας εκεί τζιαι άλλαξές μας τζιαι τη σειρά!

(Γέλια)

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε παρακαλώ!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είπες ότι εννά βκάλεις κάποιον έξω, κύριε Πρόεδρε! Ββάλ' τον...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άμαν μου το εισηγηθείς, εννά τον πετάξω έξω!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μετά που εννά πάρω το λόγο για διαδικαστικά, να το εισηγηθώ.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει εισήγηση από τον κ. Συλλούρη για άλλο θέμα, αλλά τούτο θα το συνεχίσουμε.

Να περιμένουμε που εννά έρτει η σειρά του, κύριε Συλλούρη!

Λοιπόν, προχωρούμε.

Να αρχίσουμε με την τροπολογία του ΕΥΡΩΚΟ...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Από τη θέση μου σύντομα -υπάρχει κούραση σε όλους μας- να πω ότι εδώ έχουμε μπροστά μας τρία νομοθετήματα, τα οποία συμπύχθηκαν σε ένα. Ελπίζω η υπηρεσία να μπορέσει να βοηθήσει. Εμείς κάποια θα τα ψηφίσουμε, κάποια δε θα τα ψηφίσουμε και έχομε και μια τροπολογία. Θα πω απλά, με λίγα λόγια, ότι το ένα αφορά την υπόθεση των δικαστών και τη συνεισφορά τους στις αποκοπές. Κέρδισαν στο δικαστήριο και επανέρχεται τώρα το θέμα του να απαλλαγούν από αυτή την υποχρέωση. Εμείς, νομίζω, το κοινοβούλιο σύσσωμο θα συμφωνεί να τους καλέσουμε, τουλάχιστον εθελοντικά, να συνεισφέρουν. Όλοι! Είναι έκκληση.

Το δεύτερο είναι η αποκατάσταση των ωφελημάτων των υπαλλήλων της Κεντρικής Τράπεζας σύμφωνα με τη συλλογική τους σύμβαση, με το οποίο εμείς επίσης συμφωνούμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Το τρίτο αφορά τη λεγόμενη πλασματική υπηρεσία που δίδοταν σε αστυνομικούς οι οποίοι δε συμπλήρωναν τους τετρακόσιους μήνες, όταν αφυπηρετούσαν, γιατί ήταν χαμηλό το όριο αφυπηρέτησης. Τώρα, που επεκτάθηκε το όριο αφυπηρέτησης, εκλείπει ο λόγος πλασματικής υπηρεσίας, όμως παραμένει για εκείνους οι οποίοι από εδώ και πέρα θα αφυπηρετήσουν χωρίς να έχουν συμπληρώσει τετρακόσιους μήνες, για να μην αδικηθούν. Και αυτό το υιοθετούμε.

Επίσης, έχουμε τροπολογία στο εξής: Όταν κλειδώθηκαν τα δικαιώματα όλων μας, το 2012, συντάξεις, εφάπαξ, ο νόμος έλεγε ότι μετά θα υπολογίζεται το εφάπαξ και η σύνταξη του καθενός στο μέσο όρο της συνολικής του υπηρεσίας, 'πού την ημέρα που προσλήφθηκε μέχρι την αφυπηρέτηση. Κάποιοι -τη λέω με όλο

το σεβασμό τη λέξη- ανακάλυψαν ότι η Κυπριακή Δημοκρατία μηχανογραφήθηκε τον Απρίλη του '91 και ότι δεν έχουν στοιχεία για πριν το '91, άρα να είναι ο μέσος όρος 'πού τον Απρίλη του '91 και εντεύθεν. Εμείς διαφωνούμε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία πριν τη μηχανογράφηση δεν μπορεί να ξέρει το μισθό του καθενός που προσλήφθηκε, γι' αυτό η τροπολογία μας λέει ότι «όχι, κύριοι, να πάτε να 'βρετε τη συνολική μισθοδοσία του υπαλλήλου τζιαι να 'βρετε το μέσο όρο». Αυτή είναι η τροπολογία μας, που ζητούμε να μπει σε ψηφοφορία.

Και το τελευταίο που δε θα ψηφίσουμε είναι η πρόταση νόμου του συναδέλφου του Νεόφυτου Κωνσταντίνου, η οποία έρχεται να δώσει αναδρομική ισχύ σε μια νομοθεσία...

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Ενσωματώθηκε.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

...η οποία επίσης ενσωματώθηκε, καλύπτοντας έναν, δύο, τρεις, δεν ξέρω πόσους, στο όριο αφυπηρέτησης στην αστυνομία...

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Των υπαστυνόμων.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

...υπαστυνόμων, υψηλές θέσεις. Με αυτό επίσης διαφωνούμε. Έθθα το ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, πάμε στις τροπολογίες.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πρόδρομος τζιαι μετά ο κ. Παπαγεωργίου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μία κουβέντα. Ενισχυτικά στην τροπολογία που κατατίθεται από το ΑΚΕΛ, και την οποία θα υποστηρίξουμε, για τον υπολογισμό των μισθών, για να δοθεί σύνταξη, επειδή έχουμε πληροφορίες ότι μπορεί κάπου να μην υπάρχουν στοιχεία πριν το '91 -μπορεί- μπορεί κάπου αλλού να υπάρχουν, αλλά να θέλει κόπο να τα βρουν, νομίζουμε ότι με αυτή την τροπολογία τζιαι τη ρύθμιση, που είναι δίκαιη, θα δοθεί και ένα κίνητρο να έβρουν τα στοιχεία και εκεί που δεν είναι αμέσως προσπελάσιμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ο κ. Παπαγεωργίου, παρακαλώ.

Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αν μου επιτρέπει ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, να τον συμπληρώσω λέγοντας ότι ένα άλλο μέρος αυτού του πολυνομοσχεδίου αφορά την πρόταση νόμου του Αβέρωφ η οποία καταργεί το μίνιμουμ στην ηλικία όσον αφορά την παροχή τμηματικής σύνταξης ή εφάπαξ και εμείς υπερψηφίζουμε αυτή την πρόταση νόμου.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Μάλιστα.

Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τώρα, επιτρέψτε μου, παρά το πεπερασμένο της ώρας...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Επιτρέψτε μου για δύο λεπτά να αναφερθώ σ' αυτό θέμα, το οποίο, εάν αφήναμε να περάσει, θα στοίχιζε στον φορολογούμενο €30 εκατομ., τα οποία θα πήγαιναν σε ανθρώπους οι οποίοι κατά τεκμήριο είναι οι πλέον υψηλόμισθοι, υπάλληλοι και διευθυντές στη δημόσια υπηρεσία. Θέλω να αναφερθώ σε αυτό, όχι διότι δεν είμαι κουρασμένος ή επειδή έχω όρεξη να μιλώ, αλλά γιατί είναι ενδεικτικό ενός συμπτώματος, πώς μερικές φορές προνομιούχες ομάδες κρύβονται πίσω από γλώσσα πολύπλοκη και τεχνοκρατική και παίρνουν πράγματα

εις βάρος των λιγότερο προνομιούχων, δηλαδή των υπολοίπων, τα οποία υπό κανονικές συνθήκες δε θα έπαιρναν. Πώς προέκυψε αυτό το θέμα; Ήρθαν και είπαν «ξέρετε, υπάρχει πρόβλημα στην εφαρμογή του νόμου, να βγάζουμε το μέσο όρο για τις συντάξεις και το εφάπαξ εκεί που δεν υπάρχουν, σε κάποιους μικρούς οργανισμούς, στοιχεία». Και απ' αυτό πρότειναν να ξεκινά ο υπολογισμός από το '91. Έκανα έναν υπολογισμό στο σπίτι, ότι αυτό το πράμα που πρότειναν στοίχιζε σε σημερινές αξίες €9 εκατομ. -στην πραγματικότητα €30 εκατομ., σε σημερινές αξίες €9 εκατομ.- και αφορούσε μόνο το ένα ένατο των δημοσίων υπαλλήλων. Και ήρθαν μετά και είπαν «ξέρετε, αν υπάρχει άλλο κενό, να βρίσκουμε το μέσο όρο ανάμεσα στις τιμές που έχουμε πληροφορία». Ε, καλά, γιατί να μην πάρουμε και το μισθό πρόσληψης και να βρούμε το μέσο όρο;

Άρα αυτό που θέλω να πω είναι ότι φτηνά τη γλιτώνουμε αυτή τη στιγμή, διότι, αν αυτό το πράμα δεν είχε προσεχτεί, επαναλαμβάνω, θα είχε ένα κόστος €30 εκατομ. Μακάρι να δώσει €30 εκατομ. η κυβέρνηση, αν τα διαθέτει, σ' αυτούς που είναι στη δημόσια υπηρεσία και δεν έχουν ούτε καν ταμείο προνοίας -και υπάρχουν τέτοια άτομα- δηλαδή, αν υπάρχουν αυτά τα λεφτά, να δοθούν σ' αυτούς που τα έχουν ανάγκη!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε.

Η τροπολογία του κ. Συλλούρη. Την έχετε μπροστά σας...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ποια τροπολογία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Του κ. Συλλούρη. Θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος για το νομοσχέδιο «Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015»

Γίνεται εισήγηση για διαγραφή της παραγράφου (α) του άρθρου 3 του νομοσχεδίου, με την οποία προτείνεται η προσθήκη νέας επιφύλαξης στο εδάφιο (1) του άρθρου 7 του βασικού νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έν' για τους υπαλλήλους της Κεντρικής Τράπεζας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, ησυχία! Γίνεται ψηφοφορία τώρα! Παρακαλώ!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να εξηγηθεί η τροπολογία. Εμείς εξηγήσαμε την!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επειδή δεν έχουμε μπροστά μας την τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, πέστε μας τι προνοεί!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Να εξηγηθεί!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μα, υπέβαλά την πριν δεκαπέντε μέρες, Άντρο μου, την τροπολογία!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ε, εντάξει...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εξήγα την, Αβέρωφ!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η τροπολογία του συναδέλφου... Η κυβέρνησή μας, ακολουθώντας την αρχή...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ!

Η κυβέρνησή μας, ακολουθώντας την αρχή ότι, «όταν υπάρχουν, κάποιες συμβάσεις είναι ευαγγέλιο», έφερε ένα νομοσχέδιο που προβλέπει ότι, ενώ κάποιος εν γνώσει τους δέχτηκαν να πάρουν αποζημίωση, γιατί οι ίδιοι επέλεξαν να φύγουν πρόωρα, και πήραν είκοσι οκτώ μισθούς, πρέπει να ἴρθουμε τώρα με νόμο να τους δώσουμε παραπάνω. Ε, θεωρούμε ότι...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν γωνιάζει!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εν πρέπει!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Με όλο το σεβασμό προς την κυβέρνησή μου, στον ιδιωτικό τομέα έχει 70 000 που έννεν μόνοι τους που ἴφταν, έχασαν τις δουλειές τους, ἴπου την ανεργία, και δεν πήραν ούτε ένα σεντ ούτε αποζημίωση. Ε, αν έχουμε λεφτά, ας τους δώσουμε λλία τζιείνους που έχουν πραγματική ανάγκη...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δώστε!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...και όχι σε όσους με δική τους επιλογή και σκεπτόμενοι μήπως και έρθει φορολογία στο εφάπαξ εβουρήσαν αμάν αμάν να φύουν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ἐγινε κατάλληλη εξήγηση της τροπολογίας του Ευρωπαϊκού Κόμματος;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σταύρος Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Επειδή και ο κόσμος που μας ακούει, αν μας ακούει, πρέπει να έχει πιο ξεκάθαρη εικόνα, μπορεί όντως να αφορά σ' αυτούς οι οποίοι έχουν αποχωρήσει πρόωρα, αφυπηρετήσει πρόωρα, από την Κεντρική Τράπεζα συγκεκριμένα και αφορά...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εν έχει σχέση.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Ἐχει σχέση!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ἐχει διαφορά!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Όταν ομνύομεν πίστη στις συλλογικές συμβάσεις, αυτός ο όρκος θα πρέπει να αφορά όλες τις συλλογικές συμβάσεις. Δεν μπορούμε να λέμε «σέβομαι τη συλλογική σύμβαση στη δημόσια υπηρεσία», αλλά για τη συλλογική σύμβαση που συνήφθη μεταξύ δύο συμβαλλομένων στην Κεντρική Τράπεζα να λέμε «όχι, σαν μεν φύουν!». Το «σαν μεν φύουν» δεν ισχύει, διότι είναι δικαιώματα τα οποία εδικαιούντο, τα είχαν δουλέψει, και η πολιτεία οφείλει να τους τα δώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Παρακαλώ, πρέπει να προχωρήσουμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κατ' ακρίβειαν αυτή η συζήτηση ξεκίνησε, η ψηφοφορία δεν έπρεπε να γίνεται...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κάθε φορά έτσι λαλείτε τζιαι κάθε φορά κάμνετε το ίδιο!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είντα μ' που να κάμουμε, κύριε Κατσοουρίδη!

Απλά ρωτώ, να αιωρείται τούτη η ερώτηση: Οι των τραπεζών, οι χίλιοι πεντακόσιοι που έφυαν εν είχαν συλλογικές συμβάσεις;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η τροπολογία του κ. Συλλούρη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

Ουδεμία.

Με τριάντα ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία του Ευρωπαϊκού Κόμματος εγκρίνεται.

Πάμε στις τροπολογίες του ΑΚΕΛ, οι οποίες είναι Α, Β, Γ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Α, Β, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Γ δεν είναι... Ναι, ναι.

Το λοιπόν, οι τροπολογίες του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015»

- A. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 3 του πιο πάνω νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 7 του βασικού νόμου, ώστε η παράγραφος (β) αυτού να αντικατασταθεί από την ακόλουθη νέα παράγραφο (β):

«(β) με την αντικατάσταση στο τέλος της υποπαραγράφου (i) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) αυτού του σημείου της άνω τελείας με άνω και κάτω τελεία, τη διαγραφή της λέξης “και” που ακολουθεί και την προσθήκη αμέσως μετά των ακόλουθων επιφυλάξεων:

“Νοείται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία για μία ή περισσότερες περιόδους συντάξιμης υπηρεσίας δεν υπάρχουν διαθέσιμα μηνιαία μισθοδοτικά στοιχεία μεταξύ της ημερομηνίας πρόσληψης και της ημερομηνίας αφυπηρέτησης, ως ‘μηνιαίες ακαθάριστες συντάξιμες απολαβές’ καθορίζεται ο μέσος όρος των διαθέσιμων στοιχείων για τις μηνιαίες απολαβές του πλησιέστερου μήνα προς την αρχή και το τέλος κάθε τέτοιας περιόδου και, σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχουν καθόλου διαθέσιμα μηνιαία μισθοδοτικά στοιχεία από την ημερομηνία πρόσληψης και για οποιαδήποτε χρονική περίοδο μετά την ημερομηνία αυτή, ως ‘συντάξιμες απολαβές αναλογούσες σε κάθε τέτοια περίοδο’ καθορίζεται ο μέσος όρος ανάμεσα στο μισθό πρόσληψης και τον πρώτο μήνα για τον οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία:

Νοείται περαιτέρω ότι οι μηνιαίες ακαθάριστες συντάξιμες απολαβές που προκύπτουν αναπροσαρμόζονται κατά την αξία της εκάστοτε ισχύουσας ασφαλιστικής μονάδας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κάθε συμπληρωμένο μήνα συντάξιμης υπηρεσίας·”».

B. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 5 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 10 του βασικού νόμου, ώστε από το εδάφιο (4) του προτεινόμενου νέου άρθρου 10 η φράση “1^η Απριλίου 1991” στην πρώτη επιφύλαξη αυτού (έβδομη γραμμή) να αντικατασταθεί από τη φράση “από την ημερομηνία πρόσληψης” και η φράση “1^η Απριλίου 1991” στη δεύτερη επιφύλαξη αυτού (πέμπτη γραμμή) να αντικατασταθεί από τη φράση “ημερομηνίας πρόσληψης”.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έν’ ομόφωνο, κύριοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, ο κύριος...

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πενήντα τρεις.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

Ο κ. Περδικής;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Απέχω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ και μία αποχή, η πρώτη τροπολογία του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, η δεύτερη τροπολογία του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εγκρίνεται.

Λοιπόν, προχωρούμε.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου «Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 13Α. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την κατάργηση των Πινάκων 1 έως 12 του βασικού νόμου και την αντικατάστασή τους με νέους Πίνακες 1, 2 και 3. Άρθρο 8.

Έναρξη της ισχύος του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένου και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2015. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

Αποχή, κύριε Περδίκη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του συνόλου του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 4...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ψηφίστηκε, ενσωματώθηκε στο προηγούμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και το υπ' αριθμόν 5.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι μαζί.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απ' ό,τι...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ετέλειωσε, 3, 4, 5.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Και τα τρία εψηφίσασμέν τα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έγινε ένα κείμενο, μας ενημερώνουν εδώ...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Και τα τρία. Σας ανακοινώνουμε όμως ότι την πρόταση νόμου που ενσωματώθηκε του Νεόφυτου Κωνσταντίνου εμείς καταψηφίζουμέν την.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Διευκρινίζεται ότι το ΑΚΕΛ, με τους δεκαοκτώ, πόσους...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Και η ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και η ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...και η ΕΔΕΚ το καταψηφίζουν το μέρος αυτό. Καταγράφεται στα πρακτικά.

Λοιπόν, πάμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα. Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Παροχή Οικονομικής Βοήθειας σε Κοινότητες που Γειτνιάζουν με την Περιοχή Βασιλικού) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015», πρόταση νόμου.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επέκταση της περιόδου μέσα στην οποία είναι δυνατό να παρασχεθεί οικονομική βοήθεια στις κοινότητες από την ΑΗΚ μέχρι το 2025.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Παροχή Οικονομικής Βοήθειας σε Κοινότητες που Γειτνιάζουν με την Περιοχή Βασιλικού) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Ζαχαρίου, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Ανδρέας Μιχαηλίδης

Χρίστος Μέσης

Γιαννάκης Γαβριήλ

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 5 Νοεμβρίου 2015 από τους βουλευτές κ. Ζαχαρία Ζαχαρίου, Γεώργιο Τάσου και Αριστοτέλη Μισό εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Νοεμβρίου 2015. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας και ο πρόεδρος του κοινοτικού συμβουλίου Ψεματισμένου, εκπροσωπώντας και τα κοινοτικά συμβούλια Ζυγίου, Μαρί, Τόχνης, Μαρωνίου, Καλαβασού και Πεντακώμου.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή είχε αρχικά κατατεθεί, είναι η τροποποίηση του περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Παροχή Οικονομικής Βοήθειας σε Κοινότητες που Γειτνιάζουν με την Περιοχή Βασιλικού) Νόμου, έτσι ώστε η περίοδος μέσα στην οποία είναι δυνατόν να παρασχεθεί οικονομική βοήθεια στις κοινότητες από την ΑΗΚ να αυξηθεί από είκοσι σε είκοσι πέντε χρόνια.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει την εν λόγω πρόταση, η τροποποίηση καθίσταται αναγκαία, δεδομένου του αργού ρυθμού απορρόφησης των κονδυλίων για τη δημιουργία αναπτυξιακών έργων προς όφελος των κοινοτήτων που γειτνιάζουν με το Βασιλικό, αλλά και δεδομένων των έργων που διεξάγονται και των οποίων η ολοκλήρωσή τους απαιτεί περισσότερο χρόνο.

Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής έγινε εισήγηση από τον πρόεδρό της όπως η συνολική περίοδος μέσα στην οποία είναι δυνατόν να παρασχεθεί η πιο πάνω αναφερόμενη οικονομική βοήθεια αυξηθεί σε τριάντα χρόνια αντί μέσα σε είκοσι χρόνια όπως αναφερόταν αρχικά στην πρόταση νόμου, εισήγηση η οποία έγινε αποδεκτή από όλους τους παρευρισκόμενους.

Επισημαίνεται ότι ο βασικός νόμος θεσπίστηκε το 1995 και ανανεώθηκε η ισχύς του έκτοτε.

Σημειώνεται ότι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν ευρύτερα με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της εν λόγω πρότασης νόμου. Σημειώνεται περαιτέρω ότι ο πρόεδρος του κοινοτικού συμβουλίου Ψεματισμένου κατέθεσε σχετικό υπόμνημα στο οποίο αναφέρεται ότι μετά από συνεννόηση με όλες τις κοινότητες που γειτνιάζουν με την περιοχή Βασιλικού προτείνεται όπως ο χρόνος λήξης της νομοθεσίας παραταθεί για περαιτέρω περίοδο δέκα χρόνων, καθώς και όπως η νομοθεσία συμπεριλάβει την εξόφληση ποσών που οφείλουν οι κοινότητες προς το κράτος ή οποιαδήποτε αρχή ή και σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, καθώς και τη χρηματοδότηση άλλων έργων που είναι αναγκαία και συμβάλλουν στην ανάπτυξη και εύρυθμη λειτουργία των εν λόγω κοινοτήτων, σε συνεννόηση πάντα με την ΑΗΚ και τον εκάστοτε οικείο έπαρχο.

Ο εκπρόσωπος της ΑΗΚ ανέφερε στην επιτροπή ότι σε ευθετότερο χρόνο θα της σταλεί αναλυτικό υπόμνημα για το ποσά που έχουν διατεθεί μέχρι στιγμής σε κάθε κοινότητα, καθώς και για τα ποσά που παραμένουν ακόμα αδιάθετα.

Υπό το φως των πιο πάνω και αφού έγιναν στο κείμενο όλες οι αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις και διορθώσεις, προκειμένου αυτό να αποδίδει τους σκοπούς του νομοθέτη, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού τάσσεται ομόφωνα υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σταύρος Ευαγόρου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, είναι υπέρ που ψήφισε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να κάμει λίγη υπομονή.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Παροχή Οικονομικής Βοήθειας σε Κοινότητες που Γειτνιάζουν με την Περιοχή Βασιλικού) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δε φαίνεται να υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επαναφέρω τώρα την εισήγησή μου, είναι η ώρα για το θέμα των εκλογικών νομοσχεδίων και προτάσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περίμενε!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πάλε να περιμένω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κάμε υπομονή!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν με άκουες προηγουμένως, ήταν να γλιτώσουμε τώρα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αναγγείλουμε τον τίτλο τουλάχιστον!

Ερχόμαστε τώρα στα θέματα που αφορούν την αναθεώρηση της εκλογικής νομοθεσίας, που αρχίζουν από τον αριθμό 7 μέχρι τον αριθμό 14. Η συζήτηση για τα θέματα αυτά θα διεξαχθεί από κοινού.

Έχετε κάτι να πείτε τώρα;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας ακούμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θέλω να αποφασίσει η ολομέλεια κατά πόσο δέχεται την εισήγησή μου για αναβολή όλων των επόμενων θεμάτων ή τουλάχιστον των νομοθετημάτων για τα εκλογικά, διότι νομίζω ότι δε θα δώσουμε την ίδια σημασία, θα αρχίσουμε να πιέζουμε, «ο ένας εμίλησε λλίον, ο άλλος πολλά». Είναι ζήτημα που μπορεί να αναπτύξει πολλές συζητήσεις, δε νομίζω να αλλάζει τίποτε την τελική κατάληξη, ούτε τα επιχειρήματα ούτε μια εβδομάδα παραπάνω αλλάζει την ουσία του θέματος κατά τη γνώμη μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο κ. Συλλούρης, ξεκαθαρίζουμε, εισηγείται την αναβολή των υπ' αριθμόν 9 μέχρι 14, διότι μετά έχουμε το υπ' αριθμόν 15 και τη συνέχεια.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Από το υπ' αριθμόν 7.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Έσκει τζιαι μουχτάρης!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, και τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, που τους περιμένουμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό! Βάλε μόνο για τα εκλογικά και, όταν θα έρθουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από το υπ' αριθμόν 9 μέχρι το υπ' αριθμόν 14, επαναλαμβάνω. Από το υπ' αριθμόν 15 και μετά νομίζω ότι είναι ομόφωνα και θα περάσουν εύκολα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Από το υπ' αριθμόν 7.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Από το υπ' αριθμόν 7, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από το υπ' αριθμόν 7, συγγνώμη.

Παρακαλώ, ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όντως υπάρχει μια κοινοβουλευτική πρακτική, όταν ένα κόμμα ή ένας συνάδελφος...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, δεν το επικαλούμαι τούτο!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...να δίδεται, όμως για το συγκεκριμένο θέμα πάρα πολύ ξεκάθαρα τόσο στην επιτροπή Εσωτερικών όσο και στις συσκέψεις υπό τον Πρόεδρο της Βουλής καθορίσαμε εδώ και τρεις εβδομάδες ότι κρίσιμα νομοσχέδια θα είναι όλα στην ολομέλεια την 26^η Νοεμβρίου και μεριμνήσαμε όλοι να είμαστε παρόντες, γι' αυτό και κάποια νομοσχέδια είχαν αναβληθεί, για να είναι όλα στη συγκεκριμένη ημερομηνία.

Στις επόμενες εβδομάδες, πέραν των πολλαπλών υποχρεώσεων στο εξωτερικό πολλών από μας, μετά είναι η συζήτηση των προϋπολογισμών. Θεωρώ πως με ακόμα μισή-μια ώρα για εξέταση αυτών των νομοσχεδίων δε χάθηκε ο κόσμος. Και αν είναι η γιορτή του Αγίου Στυλιανού -να ευχηθούμε στις Στέλλες και στους Στέλιους χρόνια πολλά!- το γνωρίζαμε, όταν ξεκινούσαμε και δευτερολογούσαμε και τριτολογούσαμε σε διάφορα ζητήματα. Ε, τώρα θεωρώ ότι πρέπει να καλύψουμε και αυτό το θέμα, για να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γιώργος Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, παρ' όλων ότι έχω πολλούς Στέλιους να πάω να δω, δεν έχω καμία αντίρρηση να μείνουμε και να συνεχίσουμε. Θέλω απλά να πληροφορήσω το σώμα ότι η δική μου ομιλία είναι πέραν της μισής ώρας. Να το ξέρετε, έχω αυτό το δικαίωμα, θα το χρησιμοποιήσω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Δε μας πειράζει, δε μας πειράζει.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μάλιστα. Ψηφίστε λοιπόν πάνω στην πρόταση του κ. Συλλούρη, αλλά έχετε υπόψη σας ότι θα μείνουμε ως τα μεσάνυχτα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ακούστε!

Παρακαλώ, ησυχία!

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, παρακαλώ!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και εμείς θα ζητήσουμε αναβολή αυτών των νομοσχεδίων, αλλά όχι για την ερχόμενη εβδομάδα, με την επόμενη Βουλή. Η θέση η δική μας είναι ότι δεν πρέπει να ψηφιστούν αυτά τα νομοσχέδια λίγους μήνες πριν από τις βουλευτικές εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, εξήτησε ο κ. Δημήτρης Συλλούρης μιας εβδομάδας αναβολή αυτών των θεμάτων...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Παπαδόπουλος εν εσοβαρομιλούσε, το πρώτο.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σοβαρομιλούμε απόλυτα!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όι, εσείς σοβαρομιλάτε απόλυτα, αλλά, εντάξει, είναι στην ημερήσια διάταξη, πρέπει να συζητηθούν και να αποφασιστούν και θα τοποθετηθείτε, όταν συζητηθεί η ουσία. Εμείς δε θα είχαμε ένσταση να δοθεί η αναβολή, αλλά, αν θα απουσιάζουν κάποιοι συνάδελφοι στο εξωτερικό, κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι δεν είναι σωστό, από τη στιγμή που είχε οργανωθεί αυτή η συζήτηση εδώ και τρεις εβδομάδες, να στερήσουμε το δικαίωμα της παρουσίας στη συζήτηση του θέματος σε κάποιους συνάδελφους οι οποίοι έχουν προγραμματισμένα ταξίδια στο εξωτερικό. Έχουμε και εμείς μέλος της κοινοβουλευτικής μας ομάδας που θα είναι στο εξωτερικό την ερχόμενη εβδομάδα. Οπότε, δεν ξέρω. Αν μπορούμε να βρούμε μια...

Και βέβαια θέλω να πω και το εξής, κύριε Πρόεδρε: Εμείς δείξαμε σε όλη αυτή τη διαδικασία πολλή ψυχραιμία, πολλή υπομονή, δεν απαντούμε σε εκείνους οι οποίοι μας βρίζουν με έναν τρόπο ισοπεδωτικό. Ε, αν θα το αναβάλουμε, για να τους έχουμε να μας βρίζουν ακόμα μια εβδομάδα, νομίζω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα πούμε ότι απαγορεύεται το βρίσιμο!

(Γέλια)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε, δεν έκανα αυτή την εισήγηση, για να καθυστερήσουμε παραπάνω, ήταν για να συντομεύσουμε, να φύγουμε. Να γίνει ψηφοφορία, να τελειώνουμε και να συνεχίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα κάνουμε ψηφοφορία, κύριε Συλλούρη, ή θα το αναβάλουμε όπως έγινε η εισήγηση...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Δε χρειάζεται ψηφοφορία, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αναβάλλεται, αλλά απαγορεύεται το βρίσιμο τούτην την εφτομάδα!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν αναβάλλεται, Πρόεδρε, αφού η πλειοψηφία διαφωνεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, θέλετε να συνεχίσουμε.

Λοιπόν, αφού η πλειοψηφία θέλει να συνεχίσουμε, θα συνεχίσουμε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Η συζήτηση για τα θέματα υπ' αριθμόν 7 μέχρι υπ' αριθμόν 14 θα διεξαχθεί από κοινού. Δεν είναι ανάγκη να διαβάσω όλους τους προτεινόμενους νόμους κ.λπ., αλλά εν τάχει νομίζω ότι είναι σωστό ο γραμματέας να τους πει όπως είναι η διαδικασία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εκσυγχρονισμός ορισμένων διατάξεων και εισαγωγή ρυθμίσεων...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τους τίτλους εννώ.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Νομίζω ότι πάμε λάθος. Τα υπ' αριθμόν 7 και 8 είναι κάτι άλλο και είναι μία η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Τα υπ' αριθμόν 9 με 14 είναι τα εκλογικά, οι προτάσεις νόμου, άλλη έκθεση. Επομένως, είναι δύο ξεχωριστά πράγματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Έτσι είναι, έτσι είναι, δεν πάμε καλά.

Το υπ' αριθμόν 8 αποσύρεται.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ναι, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα διαβαστούν μαζί και μετά θα συνεχίσουν τα υπ' αριθμόν 9 μέχρι 14. Η συζήτηση θα είναι για όλα.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Δεν μπορεί να γίνει για όλα, αυτό λέω. Το υπ' αριθμόν 7 να μπει ξεχωριστά, είναι εντελώς διαφορετικό από τα άλλα που αφορούν τον εκλογικό νόμο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον έχουμε ώρα να συζητούμε, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το πρωί στη σύσκεψη ζήτησα να γίνει ξεχωριστή συζήτηση και το απορρίψατε όλοι, λόγω του ότι υπάρχει κοινή έκθεση. Έτσι, έτσι μου είπατε, πάρτε τα πρακτικά, να τα φέρουμε τώρα να τα δείτε.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιάννο Λαμάρη)

Ε, την είχα, αλλά είπατε ότι δεν πρέπει να γίνει ξεχωριστή συζήτηση. Τώρα δεν κατάλαβα τι λέμε. Το αλλάξαμε από το πρωί; Δεν έχω πρόβλημα δηλαδή, αλλά κάποια συνέπεια δε βλάφτει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν πράγματι δύο εκθέσεις.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δύο εκθέσεις υπάρχουν! Οι αρχηγοί έκαναν λάθος. Είναι δύο οι εκθέσεις.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Δεν εννοούσαμε...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν ξέρω τι λέτε, δεν ήμουν παρών εγώ! Πάντως, εκάμετε λάθος! Προφανώς, έχει δύο εκθέσεις και πρέπει να συζητηθούν ξεχωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα η συζήτηση νομίζω δεν είναι σωστό να γίνει ξεχωριστά. Μια συζήτηση για όλα και μετά να κάνουμε ψηφοφορία ξεχωριστά.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν έχω το λόγο...

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Κάμε την απευθείας!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει λόγο γιατί να είναι ξεχωριστά, διότι βιαζόμασταν, από αυτούς που έβαλαν θέμα να αναβάλουμε, διότι ήμασταν αργά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε βιαζόμαστε! Ήταν για να γίνει ενδελεχής συζήτηση. Και αυτό το οποίο είπα το πρωί τώρα πρέπει να το κάνουμε υποχρεωτικά. Είναι δύο διαφορετικές εκθέσεις, είναι πρωτάκουστο να κάνουμε μία συζήτηση. Θα γίνει μία συζήτηση για τη μια και μία για την άλλη.

Δε βιάζομαι καθόλου, Αβέρωφ, ως το πρωί!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Λοιπόν, συνεχίζουμε με τα υπ' αριθμόν 7 και 8, που τιτλοφορούνται «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015» και «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009», πρόταση νόμου.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Σκοπός του υπ' αριθμόν 7: Εκσυγχρονισμός ορισμένων διατάξεων και εισαγωγή ρυθμίσεων σε σχέση με τον έλεγχο των εκλογικών εξόδων των υποψηφίων βουλευτών, επιδιώκοντας ταυτόχρονα συμμόρφωση της Δημοκρατίας προς τις συστάσεις της επιτροπής GRECO του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 8: Καταχώριση από τον Έφορο Εκλογής εκλογικής αίτησης κατά υποψηφίου, σε περίπτωση που αυτός δεν έχει υποβάλει έκθεση η οποία περιλαμβάνει τα ποσά τα οποία έχει δαπανήσει σε σχέση με την εκλογή ή σε περίπτωση που έχει υπερβεί το ανώτατο ποσό που δύναται να δαπανά σε σχέση με τη διεξαγωγή των εκλογών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015» και για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος

Φειδίας Σαρίκας

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Κυπριανού

Γιώργος Πεردίκης

Αθηνά Κυριακίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών κ. Γιώργο Πεردίκη, σε επτά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 23 Απριλίου και 19 Νοεμβρίου 2015. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, ο προϊστάμενος της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, εκπρόσωποι του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των πολιτικών κομμάτων, της Πλατφόρμας Ομάδων Πολιτών "Διαφάνεια Τώρα!" και του μη κερδοσκοπικού οργανισμού "Διεθνής Διαφάνεια-Κύπρος". Το Υπουργείο Οικονομικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν ορισμένες διατάξεις του και να εισαχθούν σε αυτόν ρυθμίσεις σε σχέση με τον έλεγχο των εκλογικών εξόδων των υποψηφίων βουλευτών, επιδιώκοντας ταυτόχρονα συμμόρφωση της Δημοκρατίας προς τις συστάσεις της επιτροπής GRECO του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προτείνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις στη βασική νομοθεσία:

1. Εισαγωγή σε αυτήν του νέου όρου "προεκλογική περίοδος", που σημαίνει τη χρονική περίοδο που αρχίζει τρεις μήνες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών και λήγει κατά την εν λόγω ημερομηνία, καθώς και του όρου "προεκλογικές δαπάνες", που σημαίνει τις δαπάνες που διενεργούνται κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου από τον υποψήφιο ή για λογαριασμό του από άλλο πρόσωπο.

2. Διαμόρφωση της διάταξης της η οποία προβλέπει ως κατώτατο όριο ηλικίας στην άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν από πολίτη της Δημοκρατίας το εικοστό πρώτο έτος, ώστε αυτό να καθοριστεί στο δέκατο όγδοο έτος, προκειμένου η εν λόγω διάταξη να είναι συμβατή με σχετική διάταξη του συντάγματος, σύμφωνα με την οποία καθορίζεται το δέκατο όγδοο έτος ως το κατώτατο όριο ηλικίας για εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο.
3. Διαμόρφωση της διάταξης της η οποία καθορίζει τις προϋποθέσεις στέρησης του εκλογικού δικαιώματος, ώστε να αρθεί η ισχύουσα στέρηση του εν λόγω δικαιώματος από τους φυλακισμένους και να καταστεί η εν λόγω διάταξη συμβατή με σχετική διάταξη του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου. Συναφώς, με την προτεινόμενη τροποποίηση θα στερείται του εν λόγω δικαιώματος μόνο πολίτης ο οποίος δυνάμει ειδικών διατάξεων έχει στερηθεί του δικαιώματος αυτού.
4. Κατάργηση των διατάξεων της οι οποίες ρυθμίζουν την εγγραφή πολιτών στους εκλογικούς καταλόγους, επειδή τα συναφή με αυτή θέματα διέπονται πλέον από τις διατάξεις του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου.
5. Διαμόρφωση της διάταξης της που καθορίζει το χρόνο ψηφοφορίας κατά τις εκλογές, ώστε αυτός να καθοριστεί μεταξύ των ωρών 7.00 π.μ. και 6.00 μ.μ., όπως ισχύει και για τις υπόλοιπες εκλογικές διαδικασίες που διενεργούνται στη Δημοκρατία, με απώτερο στόχο την ομοιόμορφη ρύθμιση των ωρών ψηφοφορίας για κάθε εκλογική διαδικασία.
6. Διαμόρφωση της διάταξης της με την οποία προβλέπεται η διαβίβαση από τους εκλογικούς αντιπροσώπους των υποψηφίων εκθέσεων σε σχέση με εκλογική δαπάνη προς τον Έφορο Εκλογής, με τη θεσμοθέτηση μηχανισμού ελέγχου των δαπανών κάθε υποψηφίου από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, καθώς και με την εισαγωγή πρόνοιας, σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής των εκθέσεων, θα επιβάλλεται στους υποψηφίους πρόστιμο ύψους πεντακοσίων ευρώ (€500) προσαυξανόμενο κατά πενήντα ευρώ (€50) για κάθε επιπρόσθετη ημέρα καθυστέρησης στην υποβολή τους.
7. Διαμόρφωση της διάταξης της που καθορίζει την ποινή σε περίπτωση καταδίκης για διάπραξη παράνομης ενέργειας, ώστε να αυξηθεί το ανώτατο όριο του προστίμου που δύναται να επιβληθεί από τις διακόσιες λίρες (£200), που ισχύει σήμερα, στα χίλια ευρώ (€1.000), προκειμένου η επιβαλλόμενη από το δικαστήριο ποινή να δύναται να υπερβαίνει το πρόστιμο που επιβάλλεται στους υποψηφίους, σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής των εκθέσεων σύμφωνα με τα πιο πάνω.
8. Διαμόρφωση της διάταξης της που προβλέπει ορισμένες απαγορεύσεις κατά την ημέρα διεξαγωγής της ψηφοφορίας ή την προηγούμενη αυτής, ώστε:
 - α. οι εφημερίδες που κυκλοφορούν κατά την παραμονή των εκλογών να μπορούν να δημοσιεύουν μόνο ειδήσεις από τις προεκλογικές συγκεντρώσεις της προηγούμενης ημέρας,
 - β. οι πολιτικοί αρχηγοί να μπορούν να προβαίνουν σε δήλωση προς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κατά την έξοδό τους από το εκλογικό κέντρο στο οποίο ψηφίζουν και
 - γ. να αυξηθεί το ύψος των ποινών που προβλέπονται για παράβαση των εν λόγω απαγορεύσεων.
9. Αύξηση του ύψους των προβλεπόμενων ποινών, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων που αφορούν τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων δημοσκοπήσεων η οποία έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τις εκλογές, ώστε η εν λόγω παράβαση να τιμωρείται με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τον ένα χρόνο ή με πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τα πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000), αντί με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή με πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες λίρες (£500), αντίστοιχα, που ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με τον προϊστάμενο της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών, οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο τροποποιήσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε η εκλογική νομοθεσία να εκσυγχρονιστεί, λαμβανομένων υπόψη των νέων δεδομένων και για ικανοποίηση των συστάσεων της επιτροπής GRECO. Περαιτέρω, ο ίδιος, τοποθετούμενος στις πρόνοιες του νομοσχεδίου, επισήμανε την ανάγκη άμεσης υιοθέτησης τουλάχιστον των προνοιών που αφορούν τις εν λόγω συστάσεις.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, ώστε μεταξύ άλλων ο Έφορος Εκλογής να καταχωρίζει εκλογική αίτηση κατά υποψηφίου, σε περίπτωση που αυτός δεν έχει υποβάλει την προβλεπόμενη στη βασική νομοθεσία έκθεση, η οποία περιλαμβάνει και τα ποσά τα οποία έχει δαπανήσει σε σχέση με την εκλογή, ή σε περίπτωση που έχει υπερβεί το ανώτατο ποσό που δύναται να δαπανήσει σε σχέση με τη διεξαγωγή των εκλογών.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα η παραβίαση της σχετικής διάταξης της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας η οποία αφορά τις εκλογικές δαπάνες των υποψηφίων να αποτελεί λόγο για προσφυγή στο Εκλογοδικείο, με

απώτερο στόχο τον έλεγχο των εν λόγω δαπανών και κατ' επέκταση της υπέρβασης των καθοριζόμενων ανώτατων ποσών που δικαιούται να δαπανήσει υποψήφιος σε σχέση με τη διεξαγωγή των εκλογών.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας διατύπωσε ορισμένους προβληματισμούς και επιφυλάξεις σε σχέση με την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, που αφορούν τη θεσμοθέτηση μηχανισμού ελέγχου των δαπανών των υποψηφίων, γι' αυτό και εισηγήθηκε την τροποποίηση του κειμένου του, ώστε αυτό να διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Διασαφήνιση στον ορισμό του όρου “προεκλογικές δαπάνες” ότι στις εν λόγω δαπάνες θα περιλαμβάνονται αυτές οι οποίες διενεργούνται κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου από τον υποψήφιο ή για λογαριασμό του από τον εκλογικό του αντιπρόσωπο.
2. Κάθε πληρωμή που θα διενεργείται από τον υποψήφιο ή τον εκλογικό του αντιπρόσωπο να υποστηρίζεται από τιμολόγιο ή απόδειξη και επιπρόσθετα για ποσά πέραν των εκατόν ευρώ (€100) αυτή να διενεργείται μέσω τραπεζικού εμβάσματος ή επιταγής.
3. Σύνταξη εκθέσεων από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας μετά από τη διενέργεια ελέγχου μόνο επί ορισμένων δαπανών των υποψηφίων, οι οποίες θα περιλαμβάνονται στην προβλεπόμενη στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία έκθεση εκλογικών εξόδων και ειδικότερα θα αφορούν την προβολή διαφημίσεων σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς οργανισμούς, καθώς και σε εφημερίδες, περιοδικά και διαφημιστικές πινακίδες.
4. Υποβολή στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας από τους φορείς που παρείχαν διαφημιστικές υπηρεσίες σε υποψηφίους ή για λογαριασμό αυτών συγκεντρωτικών καταστάσεων για τις υπηρεσίες που τους παρείχαν, εντός καθορισμένης προθεσμίας.
5. Ποινικοποίηση της μη συμμόρφωσης φορέα που παρέχει διαφημιστικές υπηρεσίες σε υποψηφίους με την αναφερόμενη πιο πάνω υποχρέωση υποβολής συγκεντρωτικών καταστάσεων.

Περαιτέρω, το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών εισηγήθηκε την προσθήκη στο νομοσχέδιο σχετικής πρόνοιας με την οποία να διασαφηνιστεί ότι με την υποβολή έκθεσης εκλογικών εξόδων θα δηλώνονται όλες οι χορηγίες και οι εισφορές που έλαβε ο υποψήφιος. Περαιτέρω, ο ίδιος εισηγήθηκε την επέκταση κατά ένα μήνα της προθεσμίας καταχώρισης εκλογικής αίτησης κατά υποψηφίου, επειδή η μη υποβολή έκθεσης εκλογικών εξόδων από υποψήφιο στον Έφορο Εκλογής θα συνιστά, σύμφωνα με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, παράνομη ενέργεια εκ μέρους του μετά την παρέλευση από την ημερομηνία δημοσίευσης του εκλογικού αποτελέσματος χρονικού διαστήματος μεγαλύτερου από αυτό εντός του οποίου δύναται να καταχωριστεί η υπό αναφορά εκλογική αίτηση.

Ο προϊστάμενος της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών, τοποθετούμενος επί όλων των πιο πάνω αναφερόμενων εισηγήσεων, δήλωσε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών δεν ενίσταται στην υιοθέτησή τους από την επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθέτησε τις εισηγήσεις που υποβλήθηκαν τόσο από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας όσο και από το μέλος της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και εισηγητής της πρότασης νόμου, στα πλαίσια της προώθησης αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου στην ολομέλεια της Βουλής για ψήφισή του σε νόμο σύμφωνα με τα πιο πάνω, δήλωσε ότι αποσύρει την εν λόγω πρόταση νόμου, αφού ο σκοπός για τον οποίο κατατέθηκε επιτελείται πλέον μέσα από το νομοσχέδιο που προωθείται για ψήφιση.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με την προαναφερθείσα θέση της επιτροπής, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 8 αποσύρεται.

Ποιοι ζητούν το λόγο;

Ο κ. Περδίκη, αλλά, κύριε Περδίκη, να υπενθυμίσω ότι εκεί στους αρχηγούς αποφάσισαν πέντε λεπτά το κάθε κόμμα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δικαίωμά τους να αποφασίζουν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δικαίωμά τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι δικαίωμά τους, δεν μπορεί και εμείς να το ακολουθήσουμε;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι, γιατί να το ακολουθήσουμε; Έχει σύνταγμα, που είναι ανώτερο από απόφαση οποιουδήποτε άλλου οργάνου.

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, έχω το λόγο ή δεν τον έχω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο βήμα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έθθα 'ρτω στο βήμα, είμαστε στα υπ' αριθμόν 7 και 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, εννά το κάμεις σύντομα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θέλω να δώσω μια διευκρίνιση για τα υπ' αριθμόν 7 και 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ακούω.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μισό λεπτό κουβέντα!

Λοιπόν, θέλω να διευκρινίσω ότι το υπ' αριθμόν 8, κύριε Πρόεδρε, αποσύρεται για νομοτεχνικούς λόγους, αλλά στην ουσία κατά τα τρία τέταρτα έχει υιοθετηθεί από την επιτροπή και από την εκτελεστική εξουσία. Οι πρόνοιες του υπ' αριθμόν 8 έχουν ουσιαστικά απορροφηθεί μέσα στο κυβερνητικό νομοσχέδιο, μετά από τη σύμφωνη γνώμη και τη διαμόρφωση του νομοσχεδίου από την εκτελεστική εξουσία και από την επιτροπή ομόφωνα, νομίζω, ομόφωνα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, για το υπ' αριθμόν 7, που είναι ξεχωριστή έκθεση, ποιος θέλει να μιλήσει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Ο κ. Λαμάρης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Έχει δίκαιο ο κ. Περδίκης, η πρόταση νόμου του ενσωματώθηκε κατά μεγάλο μέρος στο νομοσχέδιο της κυβέρνησης, το οποίο απλά τακτοποιεί κάποια πράγματα που έχουν σχέση με τις εκλογές, τους χρόνους, να είναι ενιαία η έναρξη, η λήξη της ψηφοφορίας, τέτοια ζητήματα, αλλά, το κύριο, ρυθμίζει τον έλεγχο των εξόδων των υποψηφίων για τις εκλογές.

Εγώ απλά να πω ότι δυστυχώς δεν κατορθώσαμε να πείσουμε να βρεθεί μηχανισμός συλλογικός που να ελέγχει τα έξοδα των υποψηφίων, να τα ελέγχει όλα. Η δυνατότητα του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας,

που αποδέχτηκε μετά από κόπο να είναι ο ελεγκτής, να ελέγξει περιορίστηκε σε έξοδα τα οποία μπορεί να παραχωρηθούν με εύκολο τρόπο. Δηλαδή διαφημίσεις σε πινακίδες, ηλεκτρονικά μέσα, έντυπα μέσα, όλα αυτά. Όλα τα υπόλοιπα αδυνατεί να τα ελέγξει.

Εμείς προτείναμε να είναι ακόμα και γι' αυτό ο Γενικός Ελεγκτής, το Γραφείο του Γενικού Ελεγκτή, του Γενικού Λογιστή και ένας της Νομικής Υπηρεσίας. Δεν αποδέχονται, οπότε προχωρούμε με αυτό που γίνεται αποδεκτό, για να δούμε παρακάτω πώς ρυθμίζουμε τα ζητήματα. Μένει και μια εκκρεμότητα, η οποία δεν απαλλάσσει βέβαια τώρα δημάρχους, δημοτικούς συμβούλους, αλλά δυνητικά το αφήνει στο να ξαναπροφασίσουμε αν θα υπόκεινται και αυτοί στον ίδιο έλεγχο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με τη διευκρίνιση που έχει γίνει, κύριε Πρόεδρε, ότι αποσύρεται η πρόταση νόμου υπ' αριθμόν 8, δηλώνουμε ότι θα υπερψηφίσουμε και εμείς το υπ' αριθμόν 7 νομοσχέδιο, καθώς αποτελεί μία από τις εισηγήσεις της έκθεσης GRECO, τις οποίες είχαμε εμείς δεσμευτεί ότι θα αποδεχθούμε και γι' αυτό ακριβώς το λόγο θα ψηφίσουμε σήμερα.

Απλά, θα ήθελα για ακόμα μια φορά να υπενθυμίσω πως εμείς επιμένουμε στη δική μας εισήγηση και πρόταση για την πλήρη απαγόρευση των συνεισφορών από επιχειρήσεις και ιδιώτες σε πολιτικά κόμματα. Να παραμείνουν μόνο με την κρατική χορηγία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, δε φαίνεται να υπάρχει άλλος ομιλητής. Το υπ' αριθμόν 7 θέμα θα τεθεί σε ψηφοφορία.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 7 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την κατάργηση του Τέταρτου Μέρους αυτού. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 46 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 52 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 55 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 63 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 63Α του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 13;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 13 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 9 μέχρι 14 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2011», «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015», «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2015», «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2015», «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2015» και «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2015». Είναι όλα προτάσεις νόμων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς των νομοσχεδίων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Σκοπός της υπ' αριθμόν 9 πρότασης νόμου: Θεσμοθέτηση διαδικασίας οριζόντιας ψηφοφορίας για ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σκοπός της υπ' αριθμόν 10 πρότασης νόμου: Αναθεώρηση του ελάχιστου ποσοστού επί του συνόλου των έγκυρων ψήφων σε ολόκληρη την επικράτεια της Δημοκρατίας που προβλέπεται στο βασικό νόμο για σκοπούς συμμετοχής των αυτοτελών κομμάτων στην πρώτη φάση και στη δεύτερη φάση της δεύτερης κατανομής αδιάθετων εδρών.

Σκοπός της υπ' αριθμόν 11 πρότασης νόμου: Κατάργηση του εκλογικού μέτρου κατά τη δεύτερη κατανομή αδιάθετων εδρών και ρυθμίσεις, ώστε η κατανομή των εν λόγω εδρών να γίνεται στις επιμέρους εκλογικές περιφέρειες με βάση την εκλογική δύναμη της καθεμιάς αντί στη βάση του ότι η Δημοκρατία θεωρείται ενιαία εκλογική περιφέρεια, όπως ισχύει σήμερα.

Σκοπός της υπ' αριθμόν 12 πρότασης νόμου: Διαφοροποίηση προς τα κάτω των κατώτατων ποσοστών συμμετοχής των συνασπισμών κομμάτων στη δεύτερη κατανομή αδιάθετων εδρών.

Σκοπός της υπ' αριθμόν 13 πρότασης νόμου: Καθιέρωση της οριζόντιας ψηφοφορίας μόνο για την εκλογή δεκαεσάρων βουλευτών επικρατείας από το σύνολο του εκλογικού σώματος.

Σκοπός της υπ' αριθμόν 14 πρότασης νόμου: Ρυθμίσεις, ώστε για την εκλογή των αρχηγών των κομμάτων ή των επικεφαλής συνασπισμών πλειόνων συνεργαζόμενων κομμάτων ως μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων να απαιτείται να δίνεται από τους ψηφοφόρους σταυρός προτίμησης, όπως ισχύει και για τους υπόλοιπους υποψηφίους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος
Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου
Χρίστος Μέσης
Ανδρέας Κυπριανού
Νίκος Νουρής
Νεόφυτος Κωνσταντίνου
Αθηνά Κυριακίδου
Φειδίας Σαρίκας
Δημήτρης Συλλούρης
Γιώργος Περδίκης

Μη μέλη της επιτροπής:

Αβέρωφ Νεοφύτου
Ευθύμιος Δίπλαρος
Μάριος Μαυρίδης
Αριστοτέλης Μισός
Γιώργος Λουκαΐδης
Άριστος Δαμιανού
Πανίκκος Σταυριανός
Ειρήνη Χαραλαμπίδου
Ρούλα Μαυρονικόλα
Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τις πρώτες τρεις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Γιώργο Περδίκη του

Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και κ. Γιώργο Βαρνάβα εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, αντίστοιχα, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12 Νοεμβρίου 2015. Η τέταρτη και πέμπτη πρόταση νόμου του επισυνημένου παραρτήματος κατατέθηκαν στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Νικόλα Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και κ. Δημήτρη Συλλούρη του Ευρωπαϊκού Κόμματος, αντίστοιχα, και μελετήθηκαν από την επιτροπή στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2015, καθώς και πριν από την κατάθεσή τους στη Βουλή στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2015. Η έκτη πρόταση νόμου του επισυνημένου παραρτήματος κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ζαχαρία Κουλία και μελετήθηκε από την επιτροπή πριν από την κατάθεσή της στη Βουλή στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2015.

Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκε και παρευρέθηκε στην επιτροπή ο προϊστάμενος της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, ο οποίος εκπροσώπησε και το Υπουργείο Εσωτερικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και η Ομοσπονδία Κυπριακών Οργανώσεων Ελλάδας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των προτάσεων νόμου είναι η τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, ώστε μεταξύ άλλων να εισαχθεί ο θεσμός της οριζόντιας ψηφοφορίας, να διαμορφωθεί η διαδικασία κατανομής των βουλευτικών εδρών και να αναθεωρηθούν τα προβλεπόμενα σε αυτόν κατώτατα ποσοστά συμμετοχής των αυτοτελών κομμάτων και των συνασπισμών κομμάτων στη δεύτερη κατανομή βουλευτικών εδρών.

Ειδικότερα, με την πρώτη πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών κ. Γιώργο Πεردίκη, σκοπείται η θεσμοθέτηση διαδικασίας οριζόντιας ψηφοφορίας για ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, ώστε κατά την εν λόγω εκλογική διαδικασία να παρέχεται η ευκαιρία στους πολίτες να ψηφίζουν υποψηφίους από διάφορους συνδυασμούς κομμάτων ή συνασπισμούς συνεργαζόμενων κομμάτων ή συνασπισμούς ανεξαρτήτων ή περισσότερους από έναν ανεξάρτητους υποψηφίους.

Με τη δεύτερη πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, σκοπείται η αναθεώρηση του ελάχιστου ποσοστού επί του συνόλου των έγκυρων ψήφων σε ολόκληρη την επικράτεια της Δημοκρατίας που προβλέπεται στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία για σκοπούς συμμετοχής των αυτοτελών κομμάτων στην πρώτη φάση και στη δεύτερη φάση της δεύτερης κατανομής αδιάθετων εδρών από 1/56 και 2/56, που ισχύει σήμερα, σε πέντε τοις εκατό (5%), αντίστοιχα.

Με την τρίτη πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γιώργο Βαρνάβα εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, σκοπείται η κατάργηση του προβλεπόμενου στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία εκλογικού μέτρου κατά τη δεύτερη κατανομή αδιάθετων εδρών και γίνεται εισήγηση η κατανομή των εν λόγω εδρών να γίνεται στις επιμέρους εκλογικές περιφέρειες με βάση την εκλογική δύναμη της καθεμιάς αντί στη βάση του ότι η Δημοκρατία θεωρείται ενιαία εκλογική περιφέρεια, που ισχύει σήμερα.

Με την τέταρτη πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Νικόλα Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σκοπείται η διαφοροποίηση προς τα κάτω των προβλεπόμενων στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία κατώτατων ποσοστών συμμετοχής των συνασπισμών κομμάτων στη δεύτερη κατανομή αδιάθετων εδρών. Ειδικότερα, με την εν λόγω πρόταση νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, όσον αφορά συνασπισμό δύο κομμάτων, προτείνεται ως κατώτατο ποσοστό συμμετοχής στη δεύτερη κατανομή το ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%), αντί του ποσοστού του δέκα τοις εκατό (10%), που ισχύει σήμερα, ενώ για συνασπισμό κομμάτων άνω των δύο προτείνεται κατώτατο ποσοστό συμμετοχής δεκαέξι τοις εκατό (16%) αντί του είκοσι τοις εκατό (20%), που ισχύει σήμερα. Σημειώνεται ότι με την πρόταση νόμου προβλέπεται όπως οι προτεινόμενες ρυθμίσεις τεθούν σε εφαρμογή από την 1^η Ιανουαρίου 2017.

Με την πέμπτη πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κόμματος κ. Δημήτρη Συλλούρη, σκοπείται η καθιέρωση της οριζόντιας ψηφοφορίας μόνο για την εκλογή δεκατεσσάρων βουλευτών επικρατείας από το σύνολο του εκλογικού σώματος. Για τους σκοπούς της εκλογής των εν λόγω βουλευτών η επικράτεια της Δημοκρατίας θα θεωρείται ενιαία εκλογική περιφέρεια και η ψηφοφορία θα διεξάγεται με ξεχωριστό ψηφοδέλτιο.

Με την έκτη πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ζαχαρία Κουλία, σκοπείται η τροποποίηση της υπό αναφορά βασικής νομοθεσίας, ώστε για την εκλογή των αρχηγών των κομμάτων ή των επικεφαλής συνασπισμών πλειόνων συνεργαζόμενων κομμάτων ως μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων να απαιτείται να δίνεται από τους ψηφοφόρους σταυρός προτίμησης στα εν λόγω πρόσωπα, όπως ισχύει και για τους υπόλοιπους υποψηφίους για ανάδειξή τους στο

εν λόγω αξίωμα. Περαιτέρω, με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου προτείνεται όπως η κατάταξη των υπό αναφορά προσώπων στο ψηφοδέλτιο γίνεται με βάση την αλφαβητική σειρά του επωνύμου τους, όπως ισχύει και για τους υπόλοιπους υποψηφίους.

Σημειώνεται ότι μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την έντονη διαφωνία τους για το γεγονός ότι η εισήγηση για αλλαγή του νόμου που διέπει τις εκλογές για ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων γίνεται σε χρόνο πολύ κοντά στη διεξαγωγή των επερχόμενων βουλευτικών εκλογών, υποστηρίζοντας ότι οποιοσδήποτε τροποποιήσεις του εν λόγω νόμου έπρεπε να είχαν γίνει σε χρόνο που να απέχει κατά πολύ της διεξαγωγής των εν λόγω βουλευτικών εκλογών.

Όσον αφορά την πρώτη πρόταση νόμου, σύμφωνα με τον εισηγητή της, με τις πρόνοιές της εισάγεται η οριζόντια ψηφοφορία για ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα σε όσους πολίτες δεν επιθυμούν να υποστηρίξουν συγκεκριμένο κόμμα να μπορούν να ψηφίζουν υποψηφίους από διάφορους συνδυασμούς. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση τα ψηφοδέλτια στα οποία δε θα καταγράφεται κομματική προτίμηση, αλλά θα επιλέγονται υποψήφιοι από διάφορους συνδυασμούς ή/και ανεξάρτητοι υποψήφιοι δε θα θεωρούνται άκυρα, όπως ισχύει σήμερα. Συναφώς, όσοι πολίτες δεν έχουν κομματική επιλογή θα μπορούν να συμμετέχουν στην εκλογική διαδικασία, αντί να επιλέγουν την αποχή και την αποστασιοποίηση από την πολιτική.

Όσον αφορά τη δεύτερη πρόταση νόμου, σύμφωνα με τον εισηγητή της, η αναθεώρηση του εκλογικού μέτρου κατά τη δεύτερη κατανομή εδρών κρίνεται αναγκαία, τόσο για να συνάδει με τις αντίστοιχες πρακτικές που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και για να συμβάλει στην καλύτερη και πιο αποδοτική λειτουργία της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν εκ μέρους του εισηγητή της τρίτης πρότασης νόμου, με τις πρόνοιές της καταργείται το προβλεπόμενο στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία εκλογικό μέτρο κατά τη δεύτερη κατανομή αδιάθετων εδρών και παράλληλα εισάγεται πρόνοια για συμμετοχή των ανεξάρτητων υποψηφίων κατά την εν λόγω κατανομή αδιάθετων εδρών. Η κατάθεση της πρότασης νόμου στη Βουλή, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς ισονομίας και δίκαιης αντιμετώπισης όλων των υποψηφίων στη δεύτερη κατανομή εδρών, είτε αυτοί είναι ανεξάρτητοι υποψήφιοι είτε είναι υποψήφιοι σε συνδυασμό κόμματος ή σε συνασπισμό κομμάτων ή σε συνδυασμό ανεξαρτήτων, ώστε να αρθεί η δυσμενής μεταχείριση των ανεξάρτητων υποψηφίων κατά την εν λόγω κατανομή.

Όσον αφορά την τέταρτη πρόταση νόμου, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν εκ μέρους του εισηγητή της, αυτή στοχεύει να δημιουργήσει καλύτερες προϋποθέσεις για τα κόμματα που επιθυμούν να κατέλθουν στις εκλογές συνασπιζόμενα με άλλα κόμματα, για να εξασφαλίσουν έδρα στη Βουλή, με τη μείωση του προβλεπόμενου στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία ποσοστού συμμετοχής τους στη δεύτερη κατανομή αδιάθετων εδρών.

Όσον αφορά την πέμπτη πρόταση νόμου, σύμφωνα με τον εισηγητή της, με τις πρόνοιές της σκοπείται ο εκσυγχρονισμός του ισχύοντος εκλογικού νόμου, ώστε αυτός να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας. Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, σύμφωνα με τον εισηγητή, για να παρασχεθεί η δυνατότητα στους πολίτες να ψηφίζουν είτε υποψηφίους από περισσότερους από έναν κομματικούς συνδυασμούς ή συνασπισμούς συνεργαζόμενων κομμάτων είτε συνασπισμούς ανεξαρτήτων ή περισσότερους από έναν ανεξάρτητους υποψηφίους.

Όσον αφορά την έκτη πρόταση νόμου, σύμφωνα με τον εισηγητή της, με τις πρόνοιές της προάγεται η δημοκρατία και η δίκαιη αντιμετώπιση όλων των υποψηφίων κατά τη διαδικασία ανάδειξής τους στο αξίωμα του μέλους της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ειδικότερα, όπως δήλωσε ο εισηγητής, με την πρόταση νόμου προτείνεται να απαιτείται η σημείωση σταυρού προτίμησης σε όλους τους υποψηφίους, συμπεριλαμβανομένων και των αρχηγών των κομμάτων ή των επικεφαλής συνασπισμών κομμάτων, και να μην εξαιρούνται από τη σημείωση σταυρού προτίμησης τα εν λόγω πρόσωπα, όπως ισχύει σήμερα.

Ο προϊστάμενος της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, τοποθετούμενος επί των προνοιών των προτάσεων νόμου, ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Όσον αφορά την πρώτη πρόταση νόμου, δήλωσε πως, σε περίπτωση που ψηφιστεί σε νόμο από τη Βουλή, για την εφαρμογή των διατάξεών της θα απαιτηθεί η αλλαγή του μηχανογραφικού συστήματος του Υπουργείου Εσωτερικών. Παράλληλα, επισήμανε πως με τις πρόνοιές της ενδέχεται να εκλέγεται βουλευτής υποψήφιος με την προικοδότηση ψήφων των ψηφοφόρων οι οποίοι δεν του έχουν δώσει σταυρό προτίμησης.
2. Όσον αφορά τη δεύτερη και την τέταρτη πρόταση νόμου, ανέφερε πως, σε περίπτωση που αυτές ψηφιστούν σε νόμους από τη Βουλή, το Υπουργείο Εσωτερικών θα είναι έτοιμο να εφαρμόσει τις πρόνοιές τους.
3. Όσον αφορά την τρίτη πρόταση νόμου, ανέφερε ότι η προτεινόμενη με αυτή διαδικασία κατανομής των βουλευτικών εδρών στις επιμέρους εκλογικές περιφέρειες με βάση την εκλογική δύναμη της καθεμιάς

είναι ανάλογη με αυτή που ακολουθείται για την ανάδειξη των δημοτικών συμβούλων και των μελών των κοινοτικών συμβουλίων κατά τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές, αντίστοιχα. Συναφώς, όπως δήλωσε ο ίδιος, σε περίπτωση που η εν λόγω διαδικασία υιοθετηθεί από τη Βουλή, το Υπουργείο Εσωτερικών θα την εφαρμόζει και στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ωστόσο, επισήμανε πως, εάν εφαρμοζόταν η προτεινόμενη με την πρόταση νόμου ρύθμιση κατά την εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων που διενεργήθηκε το 2006, θα εξελέγετο βουλευτής υποψήφιος κόμματος το οποίο είχε εξασφαλίσει παγκύπριο ποσοστό επί του συνόλου των έγκυρων ψήφων σε ολόκληρη την επικράτεια της Δημοκρατίας μικρότερο του 1,8%.

4. Όσον αφορά την πέμπτη πρόταση νόμου, επισήμανε στην επιτροπή την ανάγκη τροποποίησης του προτεινόμενου με αυτή πίνακα, στον οποίο καθορίζεται ο αριθμός των βουλευτικών εδρών κατά εκλογική περιφέρεια λόγω της προτεινόμενης μείωσης του συνολικού αριθμού των εν λόγω εδρών, δεδομένου ότι οι δεκατέσσερις από τις πενήντα έξι βουλευτικές έδρες προτείνονται να είναι βουλευτικές έδρες επικρατείας, ώστε να ανταποκρίνεται στον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων κατά εκλογική περιφέρεια. Ειδικότερα, όπως ανέφερε ο ίδιος, ο αριθμός των βουλευτικών εδρών για τις εκλογικές περιφέρειες Αμμοχώστου και Λάρνακας, με βάση τον εκλογικό κατάλογο με τον οποίο διεξήχθησαν οι τελευταίες εκλογές για ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, πρέπει να καθοριστεί στις εννέα και στις τέσσερις έδρες, αντίστοιχα, αντί στις οκτώ για την επαρχία Αμμοχώστου και στις πέντε για την επαρχία Λάρνακας, όπως προτείνεται. Περαιτέρω, ο ίδιος ανέφερε πως στα πλαίσια της διεξαγωγής της ψηφοφορίας για σκοπούς εκλογής βουλευτών επικρατείας θα δύναται να χρησιμοποιούνται οι ίδιες κάλπες οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας για σκοπούς εκλογής βουλευτών περιφερειών.
5. Όσον αφορά την έκτη πρόταση νόμου, ανέφερε πως, σε περίπτωση που ψηφιστεί από τη Βουλή, θα απαιτηθεί τροποποίηση στους ισχύοντες περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Κανονισμούς, ώστε να προβλέπεται και σε αυτούς ανάλογη ρύθμιση.

Στα πλαίσια της συζήτησης των προτάσεων νόμου, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις συμφώνησαν με την ανάγκη αύξησης του ισχύοντος στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία κατώτατου ποσοστού συμμετοχής των αυτοτελών κομμάτων στη δεύτερη κατανομή αδιάθετων εδρών, γιατί, όπως υποστήριξαν, η ρύθμιση αυτή θα συμβάλει στην καλύτερη και πιο αποδοτική λειτουργία της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ωστόσο, παρά την πιο πάνω θέση τους, επισήμαναν πως το προτεινόμενο με τη δεύτερη υπό αναφορά πρόταση νόμου ποσοστό κρίνεται ιδιαίτερα υψηλό, γι' αυτό και εισηγήθηκαν τη μείωσή του από το 5%, που προτείνεται, σε 3,6%.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού υιοθέτησαν την πιο πάνω εισήγηση για τροποποίηση της δεύτερης πρότασης νόμου, που υποβλήθηκε από τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Συναφώς, η επιτροπή κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού διαμόρφωσαν ανάλογα το κείμενό της με βάση τα πιο πάνω. Περαιτέρω, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των εν λόγω κοινοβουλευτικών ομάδων αποφάσισαν κατά πλειοψηφία τη διαμόρφωση της διάταξης της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας σύμφωνα με την οποία τα αυτοτελή κόμματα που συμμετέχουν στη δεύτερη κατανομή δικαιούνται δεύτερη έδρα από την εν λόγω κατανομή, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν συγκεντρώσει τα 2/56 του συνόλου των έγκυρων ψήφων σε ολόκληρη την επικράτεια της Δημοκρατίας, ώστε το εν λόγω μέτρο να καθοριστεί στο ποσοστό 3,6%, για να συνάδει με το προαναφερθέν κατώτατο ποσοστό συμμετοχής των αυτοτελών κομμάτων στη δεύτερη κατανομή αδιάθετων εδρών.

Στα πλαίσια της μελέτης της τέταρτης πρότασης νόμου τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κατέθεσαν στην επιτροπή εκ μέρους του εισηγητή της πρότασης νόμου αναθεωρημένο κείμενό της, με το οποίο προτείνεται περαιτέρω μείωση του κατώτατου ποσοστού συμμετοχής συνασπισμού κομμάτων άνω των δύο στη δεύτερη κατανομή στο δώδεκα τοις εκατό (12%) από δεκαέξι τοις εκατό (16%), που προτεινόταν αρχικά στην πρόταση νόμου.

Ο εισηγητής της πέμπτης πρότασης νόμου, στη βάση των όσων ανέφερε στην επιτροπή ο προϊστάμενος της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών σε σχέση με τις πρόνοιες της εν λόγω πρότασης νόμου, διαμόρφωσε το κείμενό της ως ακολούθως:

1. Με την εισαγωγή σε αυτό πρόνοιας σύμφωνα με την οποία η κατανομή των βουλευτικών εδρών κατά περιφέρεια θα γίνεται βάσει του αριθμού των εγγεγραμμένων εκλογέων κάθε εκλογικής περιφέρειας, όπως αυτό προκύπτει από τον εκάστοτε ισχύοντα τελευταίο εκλογικό κατάλογο, αντί η εν λόγω κατανομή να καθορίζεται σε πίνακα στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία.
2. Με τη διαγραφή της πρόνοιας που περιλαμβάνεται σε αυτό, σύμφωνα με την οποία η ψηφοφορία για σκοπούς εκλογής βουλευτών επικρατείας θα γίνεται με τη χρήση ξεχωριστών καλπών από αυτές που

χρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας για σκοπούς εκλογής βουλευτών περιφερειών, ώστε και για τις δύο εκλογικές διαδικασίες να χρησιμοποιείται κοινή κάλπη.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Σε σχέση με την πρώτη πρόταση νόμου διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:
 - α. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις διαφώνησαν με τις πρόνοιές της και δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα την καταψηφίσει.
 - β. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Ευρωπαϊκού Κόμματος δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί των προνοιών της κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.
 - γ. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δήλωσε ότι συμφωνεί με τις πρόνοιές της και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, όπως αυτή κατατέθηκε στη Βουλή.
2. Σε σχέση με τη δεύτερη πρόταση νόμου διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:
 - α. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι υιοθετούν τις διαμορφωμένες, σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή τους, πρόνοιές της με τις οποίες καθορίζεται το κατώτατο ποσοστό συμμετοχής των αυτοτελών κομμάτων στη δεύτερη κατανομή αδιάθετων εδρών στο 3,6%, καθώς και το ελάχιστο ποσοστό για εξασφάλιση δεύτερης έδρας από τα αυτοτελή κόμματα κατά την εν λόγω κατανομή στο 3,6%.

Όσον αφορά την πρόνοια της πρότασης νόμου σύμφωνα με την οποία προτείνεται αύξηση του εκλογικού μέτρου κατά τη δεύτερη φάση της δεύτερης κατανομής αδιάθετων εδρών από 2/56 στο ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%), τα μέλη των πιο πάνω κοινοβουλευτικών ομάδων δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν επί της πρόνοιας αυτής κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου στην ολομέλεια της Βουλής.
 - β. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα τοποθετηθεί επί των προνοιών της κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.
 - γ. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Ευρωπαϊκού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών διαφώνησαν με τις πρόνοιές της και δήλωσαν πως θα την καταψηφίσουν.
3. Σε σχέση με την τρίτη πρόταση νόμου διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:
 - α. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις διαφώνησαν με τις πρόνοιές της και δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα την καταψηφίσει.
 - β. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί των προνοιών της κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.
 - γ. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις πρόνοιές της, γι' αυτό και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.
4. Σε σχέση με την τέταρτη πρόταση νόμου διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:
 - α. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και τα μέλη της βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Ευρωπαϊκού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί των προνοιών της κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.
 - β. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα υιοθετεί τις πρόνοιές της, όπως αυτές έχουν

διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, γι' αυτό και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

5. Σε σχέση με την πέμπτη πρόταση νόμου διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:
 - α. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις διαφώνησαν με τις πρόνοιές της και δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα την καταψηφίσει.
 - β. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και τα μέλη της βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί των προνοιών της κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.
 - γ. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος δήλωσε ότι συμφωνεί με τις πρόνοιές της, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.
6. Σε σχέση με την έκτη πρόταση νόμου διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:
 - α. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις διαφώνησαν με τις πρόνοιές της και δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα την καταψηφίσει.
 - β. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί των προνοιών της κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.
 - γ. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις πρόνοιές της, γι' αυτό και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια της Βουλής για τη λήψη τελικής απόφασης επί των προτάσεων νόμου. Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που οποιοσδήποτε προτάσεις νόμου ψηφιστούν από τη Βουλή σε νόμους, οι πρόνοιές τους θα ενσωματωθούν σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2011». (Πρόταση νόμου).
2. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015». (Πρόταση νόμου).
3. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2015». (Πρόταση νόμου).
4. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2015». (Πρόταση νόμου).
5. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2015». (Πρόταση νόμου).
6. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2015». (Πρόταση νόμου).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, υπάρχουν και τέσσερις τροπολογίες στην υπ' αριθμόν 10 πρόταση νόμου, αλλά θα τις δούμε πιο μετά. Τώρα αρχίζει η συζήτηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ποιοι θέλουν να πάρουν το λόγο;

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Να εισηγηθώ να δοθεί κατάλογος από τώρα, να δηλώσουμε ποιοι θέλουμε να μιλήσουμε, να είναι καταγραμμένο, για να ξέρουμε ότι υπάρχει αυτός ο χρόνος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κανένα πρόβλημα.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ένας από κάθε κόμμα και με βάση την εκλογική δύναμη, όπως και στους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο Γιώργος Περδίκης είναι πρώτος. Μετά θα δίνω το λόγο σε έναν από κάθε κόμμα, νοουμένου ότι τον ζητά.

Κύριε Περδίκη, έχετε το λόγο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι αξιοσημείωτο -και δε θα παραλείψω να το υπογραμμίσω- ότι ένα τόσο σημαντικό πακέτο ή, ελληνιστί, δέσμη νομοσχεδίων, συζητείται στην πλέον ακατάλληλη ώρα. Είναι ελάχιστες οι φορές -και προκαλώ τον οποιοδήποτε να το ερευνήσει- που νομοσχέδια τα οποία έχουν τόση σοβαρότητα και για τα οποία δεν υπάρχουν ασφυχτικές και συχνά από έξω καθορισμένες προθεσμίες συζητούνται σε τέτοια προχωρημένη ώρα και μετά από σχεδόν τεσσερισήμισι ώρες συνεδρίασης της ολομέλειας.

Αν κάποιος ήταν επιρρεπής στη συνωμοσιολογία, θα έλεγε ότι και αυτό που ζούμε αυτή την ώρα ήταν μέρος ενός καλομελετημένου σχεδίου, για να είναι σε προχωρημένη ώρα η συζήτηση, να μειωθεί το ενδιαφέρον του οποιοδήποτε κοινού, να έχουν κλείσει οι σελίδες των εφημερίδων, να έχουν νυστάξει τα πορτάλ, να αδειάσουν οι αίθουσες και να περάσει το θέμα όσο γίνεται πιο ήρεμα και αβλαβώς. Έχω την άποψη ότι, όταν μιλούμε...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Αύριο το πρωί ερχόμαστε!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Υπάρχει εισήγηση για αύριο το πρωί.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όχι, το απόγευμα!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να συνεχίσω ή εννά συνεχιστεί αυτή η κατάσταση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παρακαλέσω, αν υπάρχουν εισηγήσεις... Έγιναν εισηγήσεις, έχουν απορριφθεί, αρχίσαμε τη συζήτηση!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Προσβάλλει το σώμα, κύριε Πρόεδρε, προσβάλλει το σώμα! Ότι εκάμαμεν συνωμοσία να είναι η ώρα τέθκοια να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απαντάτε μετά, κύριε Γιάννο, απαντάτε μετά! Αφήστε τον ομιλητή να πει ό,τι θέλει.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και, θα μιλήσω, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και, σας παρακαλώ, λίγη ησυχία και, αν θέλετε, να απαντήσετε μετά!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...θα μιλήσω, γιατί, όπως είπα και πριν, και στην προηγούμενη συνεδρίασή μας στην ολομέλεια -θα το επαναλάβω και σήμερα- δεν πρόκειται να μας κάμετε να δειλιάσουμε ούτε να παραδοθούμε. Θα σας παλέψουμε! Θα σας παλέψουμε, όποιοι και να 'στε, όσο δυνατοί και να 'στε. Όχι μεταξύ σας να συμμαχήσετε, και με το διάβολο να συμμαχήσετε, εμείς θα σας παλέψουμε!

Έλεγα λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, ότι -με όλο το σεβασμό στα προηγούμενα θέματα, τα οποία κατά την άποψή μου ήταν πάρα πολύ σημαντικά γι' αυτό τα παρακολούθησα με πάρα πολλή προσοχή- συζητείται επιτέλους ενώπιον της Βουλής μετά από πολλά χρόνια που συζητείται δημόσια και γίνονται πολλές συζητήσεις και έχουμε πολλές και διαφορετικές προσεγγίσεις του θέματος, επιτέλους φτάνει στη Βουλή για συζήτηση και ψηφοφορία η οριζόντια ψηφοφορία, που, σύμφωνα με δεκάδες έρευνες της κοινής γνώμης, είναι το ποθούμενο για το 70%, το 80%, κάποιιοι λένε και για το 85% του κυπριακού λαού, είναι αυτό που ζητούν δηλαδή τετρακόσιες χιλιάδες ψηφοφόροι. Νομίζω ότι η εικόνα που παρουσιάζουμε ως κοινοβούλιο, να συζητούμε αυτό το θέμα αργά τη νύχτα και με τις παρουσίες που βλέπετε όλοι μπροστά σας, αφήνει όλους να σκέφτονται και να διερωτώνται εύλογα, θα έλεγα, για τη σοβαρότητα της πολιτικής και των πολιτικών στη χώρα μας!

Λυτούμαι πραγματικά που αυτό το πολύ σοβαρό θέμα, της οριζόντιας ψηφοφορίας, ούτε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συζητήθηκε, παρά τις δύο συνεδριάσεις που κάναμε. Και είμαι βέβαιος 100% ότι οι περισσότεροι από αυτούς που μας ακούν εδώ στη Βουλή αυτή τη στιγμή ούτε καν έκαναν τον κόπο να διαβάσουν την πρόταση των Οικολόγων, η οποία είναι μια πρόταση για την οριζόντια ψηφοφορία επί του συνόλου των υποψηφίων βουλευτών. Είναι αυτό δηλαδή που ζητούν οι πολίτες. Και θα ξεκινήσω, κύριε Πρόεδρε, από αυτό το θέμα, το θέμα της οριζόντιας ψηφοφορίας, που είναι και η σημαντικότερή μας πρόταση.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι εδώ είμαστε εκπρόσωποι πολιτικών κινημάτων και κομμάτων. Έχουμε όλοι ενστερνιστεί τη φιλοσοφία και την άποψη ότι η πολιτική ζωή εκφράζεται κυρίως από τα πολιτικά κόμματα. Όμως, πρέπει να παραδεχθούμε ότι χιλιάδες πολίτες εκεί έξω δε συμφωνούν μαζί μας. Χιλιάδες πολίτες θεωρούν ότι η δημοκρατία πάει πέραν των πολιτικών κομμάτων. Χιλιάδες πολίτες μας κατηγορούν ότι δεν έχουμε δημοκρατία στην Κύπρο, αλλά ουσιαστικά ολιγαρχία των κομμάτων. Θα γυρίσουμε την πλάτη μας σε αυτές τις χιλιάδες των πολιτών; Ο οποιοσδήποτε Κύπριος πολίτης δε θέλει επ' ουδενί να δώσει την ψήφο του σε ένα κόμμα, είτε αυτό είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός είτε το ΑΚΕΛ είτε το ΔΗΚΟ είτε οποιοδήποτε άλλο κόμμα, τζιαι θέλει να ψηφίσει προσωπικότητες, υποψηφίους από διάφορα πολιτικά κόμματα, αυτό πρέπει να του το στερούμε; Να συνεχίζουμε να του το στερούμε;

Κάποια πολιτικά κόμματα είχαν την τόλμη σε χρόνο ανύποπτο να απαντήσουν ότι είναι καιρός να προβληματιστούμε. Και αναφέρομαι στο Δημοκρατικό Συναγερμό και αναγνωρίζω ότι ήταν η πρώτη ίσως πολιτική δύναμη η οποία εισηγήθηκε οριζόντια ψηφοφορία. Όμως αυτή της η πρωτοβουλία έμεινε στη συνέχεια μετέωρη, έκθετη, ως μπαστάρτικο μωρό! Δεν αναγνωρίζει ο Δημοκρατικός Συναγερμός σήμερα ότι η οριζόντια ψηφοφορία είναι προτεραιότητα. Δεν έχει καταθέσει πρόταση νόμου. Πριν από λίγους μήνες συνεργάστηκε μαζί με την ομάδα οργανώσεων "Διαφάνεια Τώρα!" σε μια πρωτοβουλία στη βάση της κλασματικής ψήφου για οριζόντια ψηφοφορία επί του συνόλου των πενήντα έξι βουλευτών, υιοθέτησε με τυμπανοκρουσίες -ενώπιον του κοινού μάλιστα- ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού αυτή την εισήγηση, δεσμεύτηκε -της μόδας το "δεσμεύομαι!"- ενώπιον πενήντα, εξήντα ανθρώπων -ο άλλος δεσμεύτηκε ενώπιον μισού εκατομμυρίου, εντάξει!- ότι θα φέρει αυτή την πρόταση στη Βουλή, όποιοι και να 'ναι αυτοί που θα συμφωνήσουν ή θα διαφωνήσουν, έκαμε το γύρο του στα κόμματα τζιαι μετά κατέληξε ότι «επειδή διαφωνούν τα μεγάλα κόμματα, δε θα φέρω αυτή την πρόταση στη Βουλή»!

Σ' αυτή όμως τη διαδικασία των διαβουλεύσεων φαίνεται ότι βρήκε συμφωνία μήνες πριν με το έτερο μεγάλο κόμμα. Έκλεισαν συμφωνία να υποστηρίξει ο μεν τον πρώτο στην κατάργηση της απλής αναλογικής και ο δεύτερος να αφήσει έκθετο και απροσπάτετο το νομοσχέδιο και την πρόταση που είχε προετοιμάσει με άλλα δύο πολιτικά κόμματα και κινήματα και με κινήματα πολιτών για την οριζόντια ψηφοφορία.

Αυτό, κυρίες και κύριοι, ερμηνεύει αυτό που πείραξε κάποιους, ότανμίλησα περί πολιτικής αληθείας. Αυτό είναι κατά την άποψή μου πολιτική αλητεία. Να προδίδεις τους συνεργάτες σου, να τους αφήνεις στα κρύα του λουτρού, να τους εκθέτεις, επειδή τα βρήκες με κάποιον άλλο, για να καταστρέψεις τους προηγούμενους συνεργάτες σου. Αυτό είναι αλητεία. Το "πολιτική" μπήκε μπροστά έτσι, για να το κάμει πιο εύπεπτο! Αλλά στην πραγματικότητα είναι αλητεία.

Η οριζόντια ψηφοφορία, κυρίες και κύριοι, υποστηρίζω ότι είναι εξέλιξη του πολιτικού συστήματος της Κύπρου. Δίνει το δικαίωμα σε πολλούς πολίτες που είναι από τώρα αποφασισμένοι να μη συμμετάσχουν στις εκλογές να συμμετάσχουν στις εκλογές. Επειδή όλοι κάνουμε ότι πιστεύουμε ή πιστεύουμε τις δημοσκοπήσεις, θα επικαλεστώ πολλές από αυτές οι οποίες απέδειξαν, όσο επιστημονικά μπορεί να αποδειχθεί από δημοσκοπήσεις, ότι περίπου οι μισοί από αυτούς που δηλώνουν ότι δε θα πάνε να ψηφίσουν στην ερώτηση, εάν θα υπάρχει οριζόντια ψηφοφορία, αν θα ψηφίσουν απαντούν καταφατικά. Η οριζόντια ψηφοφορία μπορεί να είναι σε κάποιο βαθμό και η απάντηση στη μεγάλη αποχή. Αλλά τα μεγάλα κόμματα ενδιαφέρονται για την αποχή; Αφού η αποχή πολλαπλασιάζει τη δυναμική τους, διότι δίνει αξία, δίνει βάρος στους κομματικοποιημένους και καλά τσιμεντομένους ψηφοφόρους, τους οποίους διαθέτουν. Δεν ενδιαφέρονται τα μεγάλα κόμματα αν θα έχουμε 20%, 30%, 40% ή 50% αποχή στις ερχόμενες εκλογές. Αρκεί να έχουν πάλι μοιράσει, κατά το μάλλον ή ήττον, τις έδρες στο κοινοβούλιο, γιατί αυτό είναι που έχει σημασία για τα μεγάλα κόμματα.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικαθιστά στην έδρα η κ. Μαρία Κυριακού.)

Εμείς θεωρούμε ότι η πρόταση που έχετε μπροστά σας για την οριζόντια ψηφοφορία είναι η καλύτερη δυνατή υπό τις συνθήκες. Δίνει την ευκαιρία στον πολίτη που πιστεύει ότι δεν ανήκει σε κόμμα να κάμει την επιλογή του ευθύς εξαρχής, να ψηφίσει οριζόντια και, αν αυτά τα οριζόντια ψηφοδέλτια είναι τόσα, ώστε να συμπληρωθούν τον αριθμό του εκλογικού μέτρου, θα δικαιούνται και εκλογική έδρα, την οποία θα παίρνει ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης. Αυτός ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης βεβαίως δε θα δικαιούται έδρα από τη συμμετοχή του στο κομματικό ψηφοδέλτιο. Πολλοί μου λεν ότι έτσι θα έχουν περισσότερες ευκαιρίες τα μεγάλα κόμματα. Αδιαφορώ. Δεν είναι αυτό που με ενδιαφέρει. Δε με ενδιαφέρει να μειώσω τους βουλευτές των μεγάλων κομμάτων. Δεν είναι αυτός ο στόχος μου. Στόχος τους είναι εκείνοι να μου μειώσουν τη δυναμική μου, ως Κινήματος Οικολόγων ή Ευρωπαϊκού Κόμματος κ.ο.κ.

Εμείς δεν έχουμε την ίδια κακία, εμείς δεν έχουμε την ίδια μοχθηρία, εμείς δε θέλουμε να μειώσουμε τις έδρες σας. Εάν έχετε αξιόλογα πρόσωπα να κερδίσετε και από την οριζόντια ψηφοφορία, ας κερδίσετε. Κανένα πρόβλημα! Γιατί για μας, τους Οικολόγους, σημαντικότερο όλων είναι να δοθούν στους πολίτες δικαιώματα και όχι στα κόμματα. Είναι να δοθούν περισσότερες ευκαιρίες στους πολίτες, όχι στα κόμματα και δε μας απασχολεί αν αυτοί οι οποίοι θα εκλεγούν από την οριζόντια ψηφοφορία προέρχονται από το Δημοκρατικό Συναγερμό ή προέρχονται από το ΑΚΕΛ. Ας προέρχονται. Αρκεί να είναι εκλεγμένοι με αυτή τη σύγχρονη μέθοδο της οριζόντιας ψηφοφορίας.

Αυτός μας ο έρωτας για την οριζόντια ψηφοφορία ήταν που μας οδήγησε από το 2011, όταν όλοι είχαν ξεχάσει την οριζόντια ψηφοφορία, να καταθέσουμε σχετική πρόταση νόμου. Ξέρετε, αυτή μας την προσπάθεια, για να προλάβουμε το υψηλό ποσοστό της αποχής στις εκλογές του 2011, κάποιος τη χρησιμοποιούν σήμερα ως επιχείρημα και λένε «μα ξέρετε, δεν είμαστε μόνο εμείς που ερχόμαστε την τελευταία ώρα να βάλουμε αλλαγή του εκλογικού νόμου, το έκαναν και οι Οικολόγοι το 2011 και έφεραν την πρόταση νόμου για την οριζόντια ψηφοφορία». Κάποιοι το λένε μέχρι τέλους, «έφεραν την οριζόντια», οι εξ αριστερών. Οι εκ δεξιών επικοινωνιακά έξυπνα σκεπτόμενοι κόβουν το «οριζόντια». Λένε «έφεραν πρόταση νόμου το '11 πριν τις εκλογές», γιατί δεν τους αρέσει να λένε ότι άλλοι έφεραν πρόταση νόμου για την οριζόντια και έτσι να θυμίζουν ότι από το '11 το μοναδικό κόμμα που προτείνει στη Βουλή την οριζόντια ψηφοφορία είναι οι Οικολόγοι.

Τι έκαναν τα δύο μεγάλα κόμματα το '11, λίγους μήνες πριν τις εκλογές, όταν έφεραν οι Οικολόγοι την πρόταση νόμου για την οριζόντια ψηφοφορία; Μας είπαν «μα, δεν μπορούμε εμείς λίγους μήνες πριν τις εκλογές να συζητήσουμε για αλλαγή του εκλογικού νόμου». Και τους είπαμε εμείς «εντάξει, να συζητήσουμε μετά τις εκλογές» και βεβαίως δε συζητήσαμε ποτέ, γιατί ουδέποτε θέλησαν να συζητήσουν είτε οι μεν είτε οι δε το θέμα της οριζόντιας ψηφοφορίας. Και όμως τολμούν να φέρνουν αυτό το επιχείρημα και να λένε ότι φέραμε πρόταση νόμου παραμονές των εκλογών, ξεχνώντας βέβαια να πληροφορήσουν το κοινό ότι, όταν έβαλαν οι ίδιοι το επιχείρημα ότι είναι κοντά στις εκλογές, εμείς το σεβαστήκαμε και δε ζητήσαμε να φτάσει εκείνη η πρόταση στην ολομέλεια της Βουλής.

Επειδή είμαστε σε αυτό το θέμα, στο θέμα της καθυστερημένης κατάθεσης της πρότασης νόμου για αλλαγή του εκλογικού νόμου, στο οποίο νομίζω ότι λίγο πολύ όλοι συμφωνούμε και είμαι σίγουρος ότι συμφωνεί και η κοινή γνώμη ότι πολύ καθυστερήσατε να σκεφτείτε τον εκλογικό νόμο, πρέπει να πω ότι υπάρχουν καταγραμμένες και οι δηλώσεις σας, όπως και οι δηλώσεις του νυν Προέδρου της Δημοκρατίας, όταν απέσυρε τον Ιούνιο του 2010 την κοινή σας και πάλι πρόταση για αύξηση του εκλογικού μέτρου.

Πρέπει να σας πω επίσης ότι αυτή η νοοτροπία, το να αλλάζουν οι εκλογικοί νόμοι λίγο πριν τις εκλογές, υπήρχε και στην Ελλάδα μέχρι πρόσφατα και μετά από αλλεπάλληλα παθήματα αποφάσισαν στο ελληνικό κοινοβούλιο διά νόμου πλέον να εφαρμόζουν αυτό που έχετε μπροστά σας σήμερα να ψηφίσετε ως πρόταση νομίζω και του ΔΗΚΟ, αλλά και δική μας, οι οποιοσδήποτε αλλαγές να γίνονται για τις επόμενες εκλογές.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Για τις μεθεπόμενες.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι, τις μεθεπόμενες ουσιαστικά. Εφόσον βρισκόμαστε σε προεκλογική περίοδο, οι επόμενες εννοώ εγώ, σωστά το λέτε “μεθεπόμενες”. Είναι μια πάρα πολύ σωστή πρόταση, που καθιστά ουσιαστικά έναν άγραφο νόμο σε γραπτό. Βέβαια, από τον καιρό που μπήκα εγώ στην πολιτική, ιδίως σε αυτό το κοινοβούλιο, όλοι μου έλεγαν «ξέρεις, γιε μου, οι άγραφοι νόμοι είναι πιο ισχυροί από τους γραπτούς!»! Αλλά και αυτός ο μύθος καταρρίφθηκε. Έναν άγραφο νόμο που ίσχυε μέχρι πριν λίγες βδομάδες η συμφωνία ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ ή ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ, όπως θέλετε πέστε το, τον κατέρριψε. Γιατί υπάρχουν συγκεκριμένες σκοπιμότητες. Ποιες είναι αυτές οι σκοπιμότητες; Κατά την άποψή μου, είναι οι εξής:

Πρώτα και κύρια με τον αποκλεισμό των μικρών κομμάτων από τη Βουλή τα δύο μεγάλα κόμματα θέλουν να επωφεληθούν περισσότερων εδρών. Θα μου πείτε τώρα είναι οι τρεις και οι τέσσερις έδρες που κάνουν τη διαφορά; Βεβαίως και κάνουν οι τέσσερις έδρες διαφορά! Εδώ γίνεται σκοτωμός για μία έδρα και μία έδρα, κατά τη ρήση του κ. Αβέρωφ, αν επιτρέπεται να χρησιμοποιήσω το όνομά του, μπορεί να κάνει τη διαφορά μεταξύ του “ναι” και του “όχι” για ένα σημαντικό νομοσχέδιο. Το είδαμε και σήμερα να συμβαίνει. Ναι, οι τέσσερις έδρες, οι πέντε έδρες των μονοεδρικών κομμάτων είναι το μήλον της Έριδος, για να μπορέσουν να έχουν περισσότερη πολιτική δύναμη και περισσότερη επιρροή.

Δεύτερον, για να επωφεληθούν των μεριδίων τους από την κρατική χορηγία. Αυτό άλλωστε έκαναν την προηγούμενη βδομάδα από κοινού, αλλάζοντας τη διαδικασία κατανομής της κρατικής χορηγίας. Μα, είναι δυνατό να κάνουν όλα αυτά τα πράγματα, διερρωτάται ένας απλός πολίτης, για €100.000 και για €200.000; Μπορεί να κάμουν και χειρότερα για πιο λίγα λεφτά!

Τρίτον, αποκλείουν ή έστω περιορίζουν στο ελάχιστο το ενδεχόμενο αποστασίας από τα κόμματά τους και τα τελευταία γεγονότα έχουν αποδείξει ότι αυτός ο κίνδυνος τους απασχολεί ιδιαίτερω.

Επίσης, ένας τέταρτος λόγος είναι ότι θέλουν να περιορίσουν αντίθετες φωνές στον κύριο άξονα της πολιτικής τους συμφωνίας, που είναι το Κυπριακό. Άλλωστε, το λένε συνέχεια και παντού: «Είμαστε εμείς δύο, είσατε εσείς έξι φωνές. Με πιο μικρό ποσοστό έξι φωνές. Εμείς είμαστε το 60%, είμαστε δύο φωνές».

Πέμπτον, επειδή βλέπουν ότι υπάρχει φοβερή απογοήτευση και αποστροφή από τον κόσμο, φοβούνται τη δημιουργία νέων πολιτικών δυνάμεων και νέων πολιτικών ομάδων, οπότε ανεβάζοντας το ποσοστό προσπαθούν να περιορίσουν την εμφάνιση νέων πολιτικών ομάδων και προφανώς να περιορίσουν και τις δικές τους διαρροές. Βέβαια, για να σας πληροφορήσω και να σας φέρω κάποια νέα, αυτή η προσπάθεια δε φαίνεται να πετυχαίνει, διότι, αν στις προηγούμενες εκλογές είχαμε δέκα πολιτικά σχήματα, στην πρόσφατη σύσκεψη στο Υπουργείο Εσωτερικών για τις εκλογές εμφανίστηκαν δώδεκα πολιτικά σχήματα και μπορεί ως τις εκλογές τελικά να εμφανιστούν και πολύ περισσότερα. Άρα, το επιχείρημα ότι τάχα μου τάχα μου το 1,8% δημιουργεί έφεση για δημιουργία νέων κομμάτων φαίνεται να καταρρίπτεται από την ίδια την πραγματικότητα, διότι τα κόμματα δε δημιουργούνται, επειδή τα ποσοστά είναι χαμηλά για την είσοδο στη Βουλή, δημιουργούνται, όταν υπάρχουν πρωτοβουλίες και ανάγκες κοινωνικές.

Δεν είναι λίγες οι φορές άλλωστε, αγαπητοί φίλοι και φίλες, που είδαμε τα δύο μεγάλα κόμματα εντός Εθνικού Συμβουλίου να δυσανασχετούν, γιατί τα μικρότερα κόμματα εξασκούσαν το δικαίωμα του λόγου. Βέβαια, πρέπει να θυμίσουμε ότι κάποτε στο Εθνικό Συμβούλιο, ελέω του μακαρίτη του αείμνηστου Γλαύκου Κληρίδη, μπήκαν και κόμματα τα οποία δεν είχαν καν κοινοβουλευτική εκπροσώπηση. Έδωσε το δικαίωμα σε κόμματα που δεν είχαν καν κοινοβουλευτική εκπροσώπηση να συμμετάσχουν στο Εθνικό Συμβούλιο ο Γλαύκος Κληρίδης. Σήμερα οι πολιτικοί του απόγονοι και κληρονόμοι αποφάσισαν ότι θέλουν να στερήσουν τη συμμετοχή στο Εθνικό Συμβούλιο ακόμα και από αυτούς που έχουν κοινοβουλευτική εκπροσώπηση.

Για να στηρίξουν την άποψή τους και την αίολη τοποθέτησή τους ότι η απλή αναλογική πρέπει να καταργηθεί, τα δύο μεγάλα κόμματα έχουν εφεύρει διάφορα επιχειρήματα. Μας είπαν για παράδειγμα στην αρχή ότι σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση το εκλογικό μέτρο είναι 4% ή 5%. Αποδείχθηκε στη συνέχεια από μια μικρή έρευνα ότι τουλάχιστον σε εννέα χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το εκλογικό μέτρο είναι μικρότερο από το δικό μας ή δεν υπάρχει καθόλου, με αποτέλεσμα να αντιπροσωπεύονται στη Βουλή τους κόμματα με 0,5%, με 1%, με 1,5% και, προσέξτε, όχι σε μια Βουλή όπως τη δική μας, η οποία δεν καθορίζει το αν θα υπάρχει κυβέρνηση ή όχι, γιατί ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι είμαστε ίσως η μοναδική χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση όπου η εκλογή κυβέρνησης δεν εξαρτάται από την κοινοβουλευτική πλειοψηφία και αυτό μπορεί να το ξέρουν οι περισσότεροι Κύπριοι. Υπάρχουν λοιπόν χώρες στις οποίες η εκλογή κυβέρνησης εξαρτάται από την κοινοβουλευτική πλειοψηφία και οι οποίες επιτρέπουν την εκλογή κομμάτων με πολύ μικρότερο ποσοστό από αυτό που θέλουν να κατοχυρώσουν και να ανεβάσουν τα δύο μεγάλα κόμματα.

Λένε επίσης ότι είναι εκσυγχρονισμός η κατάργηση της απλής αναλογικής. Αναφέρονται στα αποτελέσματα των τελευταίων ευρωεκλογών. Τους διαφεύγει βέβαια η μικρή λεπτομέρεια ότι στις ευρωεκλογές με βάση ευρωπαϊκή Οδηγία εφαρμόζεται η απλούστερη της απλής αναλογικής που εφαρμόζεται στην Κύπρο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Πλήρης απλή αναλογική. Πλήρης απλή αναλογική. Ισχύει με Οδηγία. Υπάρχει απόφαση του Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου της Καρλσρούης, όταν πήγα στη Γερμανία, να ανεβάσουν το εκλογικό μέτρο, που απέρριψε τις ενέργειες των μεγάλων κομμάτων. Υπάρχει απόφαση του δικού μας του δικαστηρίου στην προσφυγή του κ. Μαυρογένη που ονοματίζει την απλή αναλογική ως το πιο δημοκρατικό σύστημα. Υπάρχει ακόμα και απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης που αναφέρεται στην απλή αναλογική και την καθορίζει ως το καλύτερο εκλογικό σύστημα. Δεν υπάρχει αμφισβήτηση περί τούτου. Η αναλογικότητα είναι μία από τις βασικές αρχές της σύγχρονης δημοκρατίας. Θέλουν να την καταργήσουν. Σας είπα γιατί θέλουν να την καταργήσουν.

Ένα από τα επιχειρήματα που βάζουν λέει: «Μα, τα μικρότερα κόμματα ήταν στη Βουλή τόσα χρόνια, είχαν την ευκαιρία τους, την έχασαν». Καλά, ποιος αποφασίζει γι' αυτό το πράμα; Έχει κάποιον που έχει διορίσει τον έναν αρχηγό του μεγάλου κόμματος και τον άλλο ως τους μεγάλους ιεροεξεταστές που κάμνουν εξέταση των κομμάτων τζαι δίνουν πασαπόρτι στα κόμματα; Εξετάζουν τα κόμματα και την ικανότητά τους, για να πουν ότι αυτό το κόμμα έχει καταξιωθεί και πρέπει να παραμείνει στη Βουλή και αυτό δεν έχει καταξιωθεί και πρέπει να φύγει; Τζαι καλά, μιλούμε για τους Οικολόγους. Να το δεχτώ ότι εδώσαμεν εξετάσεις στον κ. Άντρο Κυπριανού και στον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου κι έχουμε αποτύχει για πολλούς και διάφορους λόγους. Το οποιοδήποτε καινούριο κόμμα σχηματιστεί σήμερα ή αύριο γιατί να πρέπει να τιμωρηθεί και να πρέπει να φτάσει σε εκλογικό μέτρο διπλάσιο από αυτό που αναλογεί με την απλή αναλογική; Δώστε μου μία απάντηση.

Μας λένε επίσης ότι τα μικρά κόμματα είναι πρόβλημα στη δημοκρατική διαχείριση του κοινοβουλίου. Ε, τα είδαμε και σήμερα. Είδαμε πόσο εμπόδισαν τα μικρά κόμματα αυτή τη σημερινή συνεδρίαση. Είδαμε αν είναι τα μικρά κόμματα που καθυστέρησαν τόσο τζιαιρό να φέρουν στην ολομέλεια ένα σημαντικό νομοσχέδιο σαν αυτό που ψηφίστηκε σήμερα ή τόσα άλλα νομοσχέδια, δύο νομοσχέδια που καθυστέρησαν να έρτουν στην ολομέλεια, ή τόσα άλλα νομοσχέδια που καθυστερούν. Κυβερνητικά νομοσχέδια, που καθυστερούν να έρτουν στη Βουλή να ψηφιστούν ή καθυστερούν στη Βουλή, γιατί τα δύο μεγάλα κόμματα έχουν να κάμουν τες δικές τους συνεννοήσεις ή τες δικές τους διασυνδέσεις.

Μας λένε ότι τα μικρά κόμματα είναι προσωποπαγή. Και μάλιστα συμμετέχουν σε ανοίκεια αλισβερίσια κατά τις προεδρικές εκλογές. Έλεος, έλεος! Θέλω να σεβαστώ κάποια κόμματα που είναι εδώ στη Βουλή με πολλούς βουλευτές και που είδαμε πώς συμπεριφέρονται κατά τις προεδρικές εκλογές. Που τη μια νύχτα τζιοιμούνται με τον έναν τζιαι το πρωί ξυπνούν με άλλον υποψήφιο! Τζιαι ο νοών νοείτω! Ξέρουμε ποιοι στην πολιτική ζωή αυτής της χώρας πηδούν 'πού το ένα κρεβάτι στο άλλο μέσα σε μια νύχτα, ανεβάζοντας τζιαι κατεβάζοντας Προέδρους! Ε, αυτοί βεβαίως δεν είναι τα μικρά κόμματα!

Μας είπαν επίσης ότι τα μικρά κόμματα δεν μπορούν να παράξουν πολιτική. Ε, τους προκαλώ να δούμε ποιος έσει παράξει έργο σ' αυτή τη Βουλή. Να παρουσιάσει ο καθένας το έργο του ως βουλευτής και ως κόμμα, για να δούμε ποιος έχει κάμει παραπάνω δουλειά. Όπως κάμνουν και στο Ευρωκοινοβούλιο, που υπάρχει ανεξάρτητη διαδικασία ελέγχου τζιαι αξιολόγησης της δουλειάς των ευρωβουλευτών. Ας τη μετρήσουμε τη δουλειά που έχει κάμει ο καθένας μας. Τες παρουσίες, τες συμμετοχές, την παραγωγή έργου τζιαι όι μόνο το μπλαμπλά! Έτσι;

Εμείς θεωρούμε ότι αυτό που πάει να γίνει είναι εξαιρετικά άδικο. Είναι... Πραγματικά, έτσι, εκράτησα πάρα πολλά την υπομονή μου ακούοντας κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίασης πολλούς από εσάς να βγαίνετε στο βήμα τζιαι να μιλάτε για ανθρώπινα δικαιώματα. Να λέτε, «μα, εμείς είμαστε οπαδοί της αστικής δημοκρατίας», η οποία θεμελιώθηκε στη βάση του γαλλικού Διαφωτισμού, τζιαι να θυμάστε το Βολταίρο. Λένε ότι είναι ο Βολταίρος που είπε την εξής κουβέντα...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εμείς είπαμε έτσι πράμα;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Απού έσει μούγια μουγιάζεται. Τι να σου πω, ρε Άντρο; Εσύ είπες έτσι πράμα; Εσύ είπες για το Λένιν. Τούτοι έν' της αστικής δημοκρατίας και του Βολταίρου, ο οποίος είπε... Από αυτό το βήμα σήμερα ακούστηκε η ρήση του Βολταίρου, ότι «διαφωνώ, κύριε, με αυτό που λες, αλλά θα αγωνιστώ όσο μπορώ, για να έχεις το δικαίωμα να το λες». Εσείς τι πάτε να κάμετε; Το αντίστροφο! «Διαφωνώ, κύριε, με αυτό που λες τζιαι θα κάμω ό,τι μπορώ, για να σε σιωπήσω, να σου κλείσω το στόμα σου, να σου δώσω 'πού πάνω κάμποσες, να σου κλείσω τζιαι τα σιέρκα σου -έτσι, χειροπόδαρα- τζιαι τα σιέρκα σου πίσω τζιαι τα πόδια σου δεμένα τζιαι να σου πω: «Πήαινε, εύρε ψήφους!». Εννά βρούμε! Σας το λέω ότι θα βρούμε!

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Καλή επιτυχία!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Θα το κάμουμε προς πείσμα σας. Θα σας αφήσουμε στα κρύα του λουτρού μαζί με τους συντρόφους σας. Γιατί, ξέρετε, τα άδικα δεν ευλογούνται. Αυτό που κάμνετε σήμερα, κύριοι και κύριοι -οι κυρίες εξαιρούνται- είναι πραγματικά μία βάρβαρη πράξη. Ένας πολιτικός τζιχαντισμός! Είναι μια άδικη ενέργεια, η οποία δεν μπορεί να δικαιολογηθεί. Κι έχω αποδείξει γιατί. Διότι από τη μια καταστρέφετε μία κατάκτηση της δημοκρατίας, ενώ κλείετε το δρόμο για κάτι το καινούριο και εκσυγχρονιστικό, που είναι η οριζόντια ψηφοφορία.

Θυμήθηκαν κάποιοι και το μακαρίτη τον Εζεκία Παπαϊωάννου και το Γλαύκο Κληρίδη, γιατί είχαν, λέει, συμφωνήσει, εν έτει 1995...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επέθανε το '88 ο Εζεκίας.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Συγγνώμη;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το '88 επέθανε ο Εζεκίας!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει. Ευχαριστώ πολύ.

Είχανε, λέει, συμφωνήσει, τότε, να φέρουν το εκλογικό μέτρο του 4%. Όταν όμως είχαν φέρει το 4% το '95 και το ΑΚΕΛ και ο Συναγερμός, ξεχάννετε ότι ήταν να το πάρετε από το 8% στο 4%. Το 4% τότε ήταν εκσυγχρονιστικό, γιατί έκαμνε το 8% 4%. Εσείς κάμνετε το αντίστροφο! Κάμνετε το 1,8% 3,6%. Πάτε ανάποδα! Πάτε πίσω πίσω! Οπισθοδρομείτε, κύριοι, κανονικά!

Κάποιοι λένε: «Μα, τούντο 1,8%, ρε παιδικιά, είναι μ' που 'ναι; Γιατί τόση μανία;». Μα, δεν είναι το 1,8%, κυρίες και κύριοι. Το 1,8% δεν το σκέφτηκαν οι βουλευτές του 1995. Δεν κατέβηκε ως επιφοίτηση σε αυτό το κοινοβούλιο. Είναι απλά το ένα πεντηκοστό έκτο. Είναι αυτό που αναλογεί. Είναι η εφαρμογή της αναλογικότητας. Άμα ξεφύγεις 'πού το ένα πεντηκοστό έκτο, άμα ξεφύγεις από την αναλογικότητα, τότε μπορεί να πάεις όπου θέλεις. Τζιαι το είδαμε. «Πέντε», είπε ο ένας, «τρεισήμισι», είπε ο άλλος, αύριο μπορεί να πείτε «τεσσερισήμισι», αναλόγως όπως σκεφτεί ο καθένας! Ξεφεύγουμε από μια αρχή. Έχετε την πλειοψηφία. Μπορεί να την εφαρμόσετε, αν θέλετε. Να εφαρμόσετε ό,τι θέλετε. Έχετε το δικαίωμα. Σας το αναγνωρίζουμε. Αλλά να ξέρετε ότι αυτό που κάμνετε είναι μία μεγάλη αδικία, είναι ένα πισωγύρισμα. Και να το ξέρετε επίσης ότι δε θα πιάσει. Πάνω μας δε θα πιάσει.

Λεν πολλοί: «Μα, γιατί φωνάζετε; Στο κάτω κάτω της γραφής από ό,τι φαίνεται μπορείτε να πιάσετε το 3,6%». Με λίγη προσπάθεια παραπάνω... Ακόμα λίγόν εννά μας πείτε ότι πρέπει να είμαστε τζιαι ευγνώμονες, γιατί εννά μας βοηθήσετε να ανεβάσουμε τα ποσοστά μας! Ευχαριστούμε πάντως. Αλλά η ουσία δεν είναι εκεί, στα ποσοστά μας. Δεν είναι εκεί. Το θέμα είναι να είσαι ένα πολιτικό κόμμα και κίνημα το οποίο στηρίζει και υποστηρίζει αρχές. Και να είσαι συνεπής.

Και να πω γιατί νιώθουμε ότι τα έχετε μαζί μας. Βεβαίως, θα σας πω. Τζιαι λυπούμαι που λείπει ο συγκεκριμένος βουλευτής ο οποίος σήμερα αμφισβήτησε ότι, ναι, ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το ΑΚΕΛ μαζί με το ΔΗΚΟ εψήφισαν σε πάρα πολλές περιπτώσεις κατά τρόπο ο οποίος πιστοποιεί μία συνεργασία. Κάποιος αμφισβήτησε, για παράδειγμα, σήμερα ότι το Δεκέμβρη του 2012 ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ και ΔΗΣΥ εψήφισαν τον περί Παροχής Επιδόματος Μάνας, τον περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου, τον περί Παροχής Φοιτητικής Χορηγίας -σήμερα είχαμε τους φοιτητές να διαμαρτύρονται για την περικοπή της φοιτητικής χορηγίας, αλλά η φοιτητική χορηγία περικόπηκε στες 12 Δεκεμβρίου του 2012 με κοινή υπερψήφιση από το ΔΗΚΟ, το ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ- τον περί Χορηγίας Τέκνου και άλλα νομοσχέδια, που ήταν το πρώτο κύμα, το πρώτο τσουνάμι της τρόικας άλφα. Διότι την τρόικα βεβαίως οι μιν μάζ την εφέρασιν και οι δε μάζ την εσερβίρασιν, βεβαίως. Και δεν είναι η πρώτη φορά. Ήρτεν και δεύτερη φορά. Στις 6 Σεπτεμβρίου 2014 μαζί τα τρία κόμματα εφορτώνναν στον κυπριακό λαό τον περί Εκπονήσεως Νόμο ή, για να τον πούμε πιο σωστά, τον περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2014. Μαζί! Μαζί!

Η συνεργασία των δύο μεγάλων κομμάτων, των σοβαρών κομμάτων του τόπου μας, είναι διαπιστωμένη σε πολλά θέματα, σε πάρα πολλά θέματα. Δεν αναφέρομαι στο Κυπριακό, γιατί είμαι σίγουρος ότι άλλοι συνάδελφοι, και δη ο φίλος Ζαχαρίας Κουλίας, θα ενδιατρίψουν σε αυτό το θέμα και θα αποδείξουν τη συνεργασία σας. Η οποία έχει και βάθος και πλάτος και απύθμενο άλγος, θα έλεγα.

Εγώ θα μείνω μόνο στα θέματα που αφορούν την κοινωνική πολιτική, τη διαφθορά. Γιατί σας ενοχλούμε; Ενοχλούμε σας, γιατί είμαστε οι πρώτοι που εμιλήσαμε για τα υπερβολικά αξιώματα των πολιτικών αρχηγών, νυν και τέως αρχηγών κομμάτων και Προέδρων. Ενοχλούμε σας, γιατί είμαστε το μοναδικό πολιτικό κίνημα το οποίο εστάθηκεν πόξω 'πού το Προεδρικό μετά το Μαρί. Τζιαι εσταθήκαμε πραγματικά μαζί με τους

πολίτες που διαμαρτύρονταν. Ενοχλούμε σας, γιατί εσταθήκαμε δίπλα από τους κατόχους των αξιογράφων τζιαι κατηγορηθήκαμε τζιόλας ότι είμαστε -όπως το ακούσαμε και πρόσφατα- οι υποκινητές! Ενοχλούμε σας, γιατί στεκόμαστε μπροστά σας για τα δόλια τζιαι υποχθόνια σχέδια τα οποία βαφτίζετε “ανάπτυξη” τζιαι έν’ καταστροφή. Ενοχλούμε σας, γιατί εβάλαμε θέμα των διπλών συντάξεων και των λιμουζινών. Ενοχλούμε σας, γιατί επιμένουμε στη διαφάνεια. Είμαστε ενοχλητικοί -δεν το κρύβουμε- και θα παραμείνουμε ενοχλητικοί!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Άρα, θα ξεπεράσετε το 3,6%!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τζιαι, όταν πολλύνουμε και άλλο, θα είμαστε ακόμα περισσότερο ενοχλητικοί, να το ξέρετε. Και θα συνεχίσουμε να είμαστε ενοχλητικοί. Και όσο συμπεριφέρεστε με αυτό τον τρόπο απέναντί μας τον ισοπεδωτικό, με τη λογική της μπουλντόζας, άλλο τόσο θα μας πεισμώνετε και θα μας βρίσκετε μπροστά σας. Και να μη σας ενοχλούν καμιά φορά κάποιες σκληρές εκφράσεις, που αμυνόμενοι εκστομίζουμε. Δικαιούμαστε ως μικροί και αδύνατοι να αντιδρούμε κάποτε απέναντι στον οδοστρωτήρα ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ ξεπερνώντας φραστικά τα όρια. Εδώ μιλούμε για την άκρατη βαναυσότητα εις βάρος μας. Γιατί να μην πούμε μια κουβέντα παραπάνω; Έχουμε κάθε δικαίωμα ως οι κατατρεγμένοι και οι διωγμένοι. Αλλά να ξέρετε: όσο και να μας κυνηγάτε, με όποιους και να συμμαχήσετε, δεν πρόκειται σε καμιά περίπτωση να μας κάμετε να σιωπήσουμε. Τη φωνή μας θα την ακούτε ως τη Δευτέρα Παρουσία, όσοι από σας πιστεύουν στη Δευτέρα Παρουσία!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Ο κ. Σαρίκας,

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα να πω ότι διερωτώμαι αν αξίζει κάποιος να απευθύνει το λόγο σε κενά έδρανα για ένα τόσο σημαντικό θέμα και κατά πόσο θα ήταν πιο φρόνιμο να ψηφίζαμε απευθείας, εφόσον υπάρχει διαμορφωμένη πλειοψηφία, για να γίνει αυτό που θέλουν να γίνει. Όμως, εφόσον αυτή είναι η απόφαση, θα προχωρήσω.

Η επιχειρούμενη σήμερα αλλαγή του εκλογικού νόμου, με την αύξηση του ποσοστού εισδοχής στο κοινοβούλιο, είναι μια ενέργεια προς λανθασμένη κατεύθυνση και συνιστά σίγουρα δημοκρατική εκτροπή. Σε μια περίοδο που τα εθνικά και κοινωνικά προβλήματα επιβάλλουν τη μεγαλύτερη δυνατή συνεννόηση πολιτικών κομμάτων, οργανώσεων και πολιτών, αλλά και σε μια περίοδο που η πολιτική απαξιώνεται από τους πολίτες, η απάντηση θα πρέπει να είναι ενίσχυση της διαφάνειας, της συλλογικότητας και των δημοκρατικών θεσμών. Το παράδοξο είναι ότι αυτή η εκτροπή προωθείται από τα δύο μεγαλύτερα κόμματα μετά από μια ύποπτη υπόγεια συνεργασία. Αποφάσισαν έξι μήνες πριν τις βουλευτικές εκλογές, παρ’ όλο που υπήρχε τα τελευταία χρόνια μια άτυπη συμφωνία μεταξύ των κομμάτων, να μην προωθούνται για ψήφιση νομοσχέδια τα οποία επηρεάζουν τον εκλογικό νόμο ή που πιθανόν να εξυπηρετούν συγκεκριμένα συμφέροντα. Είναι μια αρχή που τηρήθηκε τα τελευταία χρόνια και είναι φυσικό να μας προβληματίζει ο πραγματικός λόγος αυτής της αλλαγής. Πού στοχεύει και σε ποιους στοχεύει; Αυτές οι προτάσεις για αλλαγή του εκλογικού νόμου θα έπρεπε να τεθούν έγκαιρα, ώστε να δοθεί η δυνατότητα συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των κομμάτων, αλλά και να δοθεί η δυνατότητα δημοσίου διαλόγου. Δεν το έπραξαν όμως. Είναι γι’ αυτό που θα πρέπει να απαντήσουν στους πολίτες ποιο ήταν το πρόβλημα που δημιούργησε η απλή αναλογική με το ποσοστό εισδοχής στο 1,8%. Μήπως στοχεύουν στη φίμωση των μικρών κομμάτων ή των ομάδων πολιτών που πιθανόν να προσπαθήσουν να εκπροσωπηθούν στο κοινοβούλιο, για να εκφράσουν μια άλλη άποψη; Μήπως δε βολεύει η πολυφωνία σε μια χρονική περίοδο που καλούμαστε όλοι σε προβληματισμό, έκφραση άποψης και πιθανόν λήψη σοβαρών αποφάσεων για το εθνικό μας θέμα;

Θα πρέπει επίσης να εξηγήσουν στους πολίτες ποια είναι τα προβλήματα που εντοπίζουν, όπως ισχυρίζονται, στη λειτουργία της Βουλής σε μια προεδρική και όχι κοινοβουλευτική δημοκρατία, όπου δεν ελλοχεύει οποιοσδήποτε κίνδυνος κυβερνητικής αστάθειας. Πώς θα συμβάλει η αύξηση του εκλογικού μέτρου στην καλύτερη και πιο αποδοτική λειτουργία της Βουλής; Ο αποκλεισμός και η φίμωση νομίζουν ότι θα βοηθήσουν στην επίλυση των όποιων προβλημάτων ή προσδοκούν απλά σε κομματικά οφέλη ελπίζοντας στην αύξηση των εκλογικών τους ποσοστών;

Αντίθετα, πιστεύω ότι η αλλαγή του εκλογικού νόμου θα ενθαρρύνει και θα συσπειρώσει ομάδες του πληθυσμού με πιο ριζοσπαστικές απόψεις για όλα τα θέματα που απασχολούν τον τόπο, πολιτικά και

κοινωνικά. Τουλάχιστον αυτό αποδεικνύουν τα παραδείγματα άλλων ευρωπαϊκών χωρών όπου κινήματα με ακραίες πολιτικές θέσεις και απόψεις αγκαλιάστηκαν από πολίτες, αναπτύχθηκαν και εδραιώθηκαν επικίνδυνα στην πολιτική ζωή αυτών των χωρών. Γνωρίζουν ότι οι πολίτες διαφωνούν και ζητούν τη συμμετοχή, περισσότερη δημοκρατία και αντιπροσωπευτικότητα σε θεσμούς όπως είναι το κοινοβούλιο; Οι τελευταίες δημοσκοπήσεις το επιβεβαιώνουν και δείχνουν ότι το εβδομήντα τοις εκατό των πολιτών διαφωνεί με την αλλαγή του εκλογικού νόμου.

Κυρία Πρόεδρε,

Το μεγαλύτερο πρόβλημα, κατά την άποψή μας, στην Κύπρο είναι η απαξίωση που βιώνουμε, η απογοήτευση των πολιτών και το πρόβλημα αποχής από τις εκλογικές αναμετρήσεις, που πήρε πραγματικά ανησυχητικές διαστάσεις. Διαπιστώνουμε την απουσία των πολιτών, την άρνησή τους για συμμετοχή και έκφραση άποψης. Σήμερα καλούμαστε να βρούμε λύσεις σ' αυτό το σημαντικό πρόβλημα. Η λύση για μας σίγουρα δεν είναι ο αποκλεισμός. Θα πρέπει να εμπνεύσουμε τους πολίτες, να τους πείσουμε για ενεργό συμμετοχή και έκφραση άποψης. Με την αύξηση του εκλογικού ποσοστού στο 3,6% για εισδοχή στη Βουλή, είμαι σίγουρος ότι το πρόβλημα της αποχής θα αυξηθεί περαιτέρω. Η απαξίωση και η απογοήτευση που θα βιώσουμε θα είναι ακόμη μεγαλύτερες. Η απάντηση σ' αυτά τα εκλογικά τεχνάσματα και τις παρασκηνιακές μεθοδεύσεις για αλλαγή του εκλογικού νόμου πρέπει να είναι ακόμη μεγαλύτερη διαφάνεια, περισσότερη δημοκρατία και μεγαλύτερη ενίσχυση της απλής αναλογικής. Και είναι ακριβώς αυτό που προτείνουμε με την πρόταση νόμου της ΕΔΕΚ. Η πρόταση η δική μας προνοεί η πρώτη και η δεύτερη κατανομή να ολοκληρώνονται ξεχωριστά σε μία περιφέρεια και στη δεύτερη κατανομή να μην υπάρχει όριο εισδοχής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εκλογική διαδικασία πρέπει να το αντιληφθούμε ότι δεν είναι υπόθεση μόνο των κομμάτων, αλλά και των ίδιων των πολιτών. Πιστεύω ότι αυτή τη φορά οι πολίτες θα το συνειδητοποιήσουν, θα αντιδράσουν και θα τιμωρήσουν με την ψήφο τους.

Μια και έχω το λόγο, κυρία Πρόεδρε, να αναφερθώ και στο τι στάση θα τηρήσουμε απέναντι στις διάφορες προτάσεις νόμου και στις τροπολογίες. Πρώτα να πω κάτι όσον αφορά την τροπολογία της ΕΔΕΚ και απλά να αναφέρω ότι προνοεί τη συμμετοχή ενός κόμματος στη δεύτερη φάση της δεύτερης κατανομής, που είναι ουσιαστικά η τρίτη κατανομή, εφόσον εξασφαλίσει το ποσοστό που θα του επιτρέπει να περάσει στη δεύτερη κατανομή. Θα ψηφίσουμε εναντίον της τροπολογίας του Δημοκρατικού Συναγερμού για το 7,2%, ενώ θα ψηφίσουμε υπέρ της τροπολογίας του ΕΥΡΩΚΟ και των τροπολογιών των Οικολόγων.

Όσον αφορά τις προτάσεις νόμου, θα ψηφίσουμε εναντίον της πρότασης νόμου των Οικολόγων και του Δημοκρατικού Συναγερμού και της πρότασης του συνάδελφου του Ζαχαρία Κουλία, θα ψηφίσουμε σίγουρα υπέρ της δικής μας πρότασης νόμου και της πρότασης του Δημοκρατικού Κόμματος. Όσον αφορά την πρόταση νόμου του ΕΥΡΩΚΟ, θα τηρήσουμε αποχή, παρ' όλο που θεωρούμε ότι είναι μια πρόταση προς τη σωστή κατεύθυνση για εκσυγχρονισμό του εκλογικού νόμου με την εισαγωγή του θεσμού των βουλευτών επικρατείας, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα επιλογής στους πολίτες για οριζόντια ψηφοφορία. Όμως πιστεύουμε ότι χρειάζεται χρόνος για συζήτηση της πρότασης μεταξύ των κομμάτων τα οποία έχουμε απόψεις για σημαντικές πρόνοιες, όπως παραδείγματος χάριν όσον αφορά τον αριθμό των βουλευτών επικρατείας που πιθανόν, κατά την άποψή μας, να ικανοποιεί και ο αριθμός 7 και να είναι υπεράριθμος αυτός ο αριθμός των πενήντα έξι βουλευτών, κάτι που αναγνωρίζουμε ότι αυτή τη χρονική στιγμή, λόγω των δημοσιονομικών του κράτους, είναι δύσκολο να τύχει εφαρμογής μια τέτοια πρόταση. Είναι γι' αυτό που πιστεύω ότι θα πρέπει σήμερα να υπάρξει μια δέσμευση απ' όλες τις πλευρές για περαιτέρω συζήτηση αυτής της πρότασης, στην προσπάθεια να καταλήξουμε, άμα είναι δυνατό, σε ομοφωνία και να τύχει εφαρμογής μετά τις επικείμενες βουλευτικές εκλογές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Ναι, η κ. Κυριακίδου.

A. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, επειδή απόψε είναι η κατά συνείδηση ψήφος, είναι η μέρα της κατά συνείδηση ψήφου, δηλώνω ότι θα ψηφίσω, κατά τη συνείδηση, την αύξηση του εκλογικού μέτρου όπως προτείνεται από τα κόμματα, κρατώντας και τηρώντας με συνέπεια αυτό το οποίο είχα ψηφίσει και στην Κεντρική Επιτροπή του κόμματός μου πριν κάποια χρόνια, όταν είχε θεθεί το ίδιο θέμα, αν και τότε ήμουν μειοψηφία. Μπορεί και σήμερα να είμαι μειοψηφία, αλλά, μιας και είναι η μέρα της κατά συνείδηση ψήφου, είπα να ακολουθήσω τη συνείδησή μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχει κάποιος άλλος;

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Άτε, να πάμε εις την ψηφοφορία.

Ψηφοφορία, κυρία Πρόεδρε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Παρακαλώ!

Ναι, ο κ. Κουλίας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω, μετά απ' όσα είπε ο κ. Περδίκης, περιπεύει να μιλήσω, διότι περιέγραψε με τα πλέον γλαφυρά χρώματα ποια είναι η κατάσταση που επικρατεί. Και ασφαλώς είναι παραδεκτό ότι σε μια ευνομούμενη Δημοκρατία δεν επιχειρούμε την ανατροπή του εκλογικού συστήματος, διότι είναι σαν να πιάνεις τους υπόλοιπους εξαπίνης. Ούτε φαντάζομαι τα δύο μεγάλα κόμματα δεν έλαβαν υπόψη τι είναι που κάμνουν, αλλά προσμετρώντας τα κέρδη και τις ζημιές... Ή μάλλον να το τοποθετήσω πιο σωστά: Κάτω από τα ανομήματα και τα αμαρτήματα της διακυβέρνησης των οκτώ χρόνων, πανικοβλημένοι εσκέφτηκαν ότι το τελευταίο που έπρεπε να κάμουν ήταν, «αφού εκουρέψαμεν τα λεφτά των πολιτών, αφού εκάμαμε τι εκάμαμε, είπαμε να κάνουμε και ένα κούρεμα της δημοκρατίας και, αν τα καταφέρουμε, εκαταφέραμέν τα!».

Ευελπιστώ, κύριοι συνάδελφοι, ότι το εκλογικό σώμα -και πιο πολλά δεν απευθύνομαι στους εντός της αιθούσης, αλλά σε εκείνους που είναι εκτός της αιθούσης, που καθορίζουν ποιοι θα 'ρθουν σε τούτη τη Βουλή και ποιοι θα κάθονται στο Προεδρικό Μέγαρο- ευελπιστώ, μετά από το καλό μάθημα που εκάμετε επί οκταετία, ότι θα ξέρει να επιλέγει πιο σωστά. Και, όι να το κάμετε 3,8%, 103,8% να το κάμετε, ελπίζω οι πολίτες τούτη τη φορά να βάλουν τον κάθε κατεργάρη στον πάγκο του!

Είναι δηλαδή αδιανόητο τούτο που γίνεται κάτω από προεδρικό σύστημα, να επηρεάζουμε την απλή αναλογική. Για τόσα χρόνια πρωτοστατούσατε. Να το πάρουμε ότι ήταν δημοκρατικό μέτρο; Και είναι όντως δημοκρατικό μέτρο! Δηλαδή, τι ενοχλεί η απλή αναλογική, που είναι έκφραση δημοκρατική; Και εις το προεδρικό σύστημα, που δεν είναι κοινοβουλευτικό, για να κινδυνεύει να πέσει μια κυβέρνηση. Απεναντίας, βοηθά εις τη λειτουργία της δημοκρατίας.

Μένω ως εδώ όσον αφορά τούτο το βασικό θέμα, αλλά θέλω να πω δυο λόγια για την πρόταση νόμου που έβαλα. Δεν έχω τίποτε εναντίον των αρχηγών των κομμάτων. Εξάλλου, για να είναι αρχηγοί των κομμάτων, τους επιλέγουν μέσα από τις διαδικασίες που όλοι ξέρουμε! Εντάξει, γράφουμε καμπόσους, έρχονται και ψηφίζουν, μπορεί και να φέρνουμε και δανεικούς με υποσχετική 'που άλλα κόμματα, γίνονται διάφορα συστήματα εκλογής των αρχηγών!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Σωστό!

(Γέλια)

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Διάφορες χημείες και αλχημείες, θα έλεγα πιο σωστά. Οι αλχημείες είναι η δουλειά μας! «Άμα γίνει αρχηγός», λέει, «εν χρειάζεται ψήφους!».

Αγαπητοί συνάδελφοι, πάντα μου ήταν ενοχλητικό, διότι νομίζω ότι τούτο ούτε και τους αρχηγούς τούς βοηθά, διότι ο αρχηγός έπρεπε από μόνος του να επιδιώκει να παίρνει έγκριση και νομιμοποίηση απευθείας 'που το εκλογικό σώμα. Όι να την πιάνει περίπου διά της πλαγίας και της τεθλασμένης... Επειδή έτυχε να είναι αρχηγός, να γίνεται και βουλευτής.

Και λέει το σύνταγμα -ηύρα το, επαρακάλεσα τις υπηρεσίες τζιαι εδώκαν μού το- είναι στο άρθρο 62, λέει ότι εκλέγονται οι βουλευτές, δηλαδή πρέπει να είσαι τόσο χρονών, να μην έχεις ποινικό μητρώο... Φυσικά, τωρά εκάμαμεν καμπόσοι ποινικό μητρώο με τα νομοσχέδια που εψηφίσαμεν! Διερωτώμαι αν έπρεπε να ξαναβάλουμε με τα νομοσχέδια που πέρασαν 'που τούτη τη Βουλή! Αλλά εν πάση περιπτώσει γίνεται να εφαρμόζουμε το μισό νόμο; Ο νόμος λέει ότι οι βουλευτές -το άρθρο 62 του συντάγματος κάμνει ανάλυση- εκλέγονται από το λαό με άμεση ψηφοφορία! Ε, πώς γίνεται ένας βουλευτής; Βάλλουν μας πάνω στο

ψηφοδέλτιο και βέβαια πρέπει να πάρεις σταυρούς προτίμησης. Καλά, ο αρχηγός γιατί να μην παίρνει; Είναι ο αρχηγός έπρεπε να παίρνει πιο ενισχυμένα 'που τους άλλους, που εννά κάμνει τζιαι τον αρχηγό!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Δύο σταυρούς!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν ηξέρω αν θα παίρνει δκυο, αλλά αντιλαμβάνομαι, και πρέπει να το κατανοεί ο καθένας, ότι αυτό δεν είναι σωστό. Και πιστεύω, όταν διαβάσει κάποιος προσεκτικά το σύνταγμα... Εντάξει, μπορεί να μην προσέφυγε κανένας, αλλά μια προσφυγή για τούτο το θέμα θα ανατρέψει... Είναι καθαρά αντισυνταγματικό, αλλά, πέραν της συνταγματικότητας ή μη της εκλογής, να το πάρουμε από την πλευρά της δημοκρατίας. Δεν πρέπει οι αρχηγοί των κομμάτων, που θέλουν να έχουν και πέντε-έξι αστυνομικούς τζιαι παίρνουν τους τζιαι φέρνουν τους, έντζιε έχουν τζιαι πολλή δυσκολία να εκλεγούν... Γιατί να μην παίρνουν σταυρούς; Να παίρνουν σταυρούς προτίμησης! Και αυτό είναι το σωστό δηλαδή. Και θα χαρώ πραγματικά πρώτοι και καλύτεροι οι αρχηγοί να πρωτοστατήσουν και να πουν έν' σωστή τούτη η πρόταση και να την ψηφίσουν. Είδα τωρά μέσα στην έκθεση ότι κάμποσοι έν' εναντίον. Εντάξει, ό,τι κάμνετε του εκλογικού νόμου κάμνετε και σε τούτο, αλλά αυτό βλάπτει σοβαρά τη δημοκρατία και επιγραμματικά θα έλεγα τη μολύνει!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Θα προχωρήσουμε στην ψηφοφορία...

Ναι, ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Επειδή είναι προχωρημένη η ώρα τζιαι έν' ούλλοι κουρασμένοι, εγώ θα ξεκινήσω λέγοντας κάτι άσχετο με το θέμα που συζητούμε. Είμαι κυριολεκτικά πανικοβλημένος εγώ και, επειδή τρέμουν τα πόδια μου, η παράκλησή μου είναι να φέρετε κανέναν να με σηκώσει τωρά που εννά ππέσω κάτω από τον πανικό μου!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ambulance!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ να ξεκινήσω λέγοντας ότι κανένας δεν κατέχει την απόλυτη αλήθεια. Σε τέτοια ζητήματα, όταν συζητούμε, νομίζω ότι κανένας δεν είναι απόλυτα βέβαιος αν εκείνο που κάμνει έν' σωστό ή αν είναι λανθασμένο. Εκείνο που απαιτείται βέβαια, όταν συζητούμε τέτοια ζητήματα, είναι να υπάρχει μεταξύ μας ένας στοιχειώδης αλληλοσεβασμός. Και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι όλο αυτό το διάστημα που συζητείται αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα κάθε άλλο παρά εδείξαμε έναν πολιτικό πολιτισμό. Ακούστηκαν πολύ προσβλητικές αναφορές, οι οποίες βέβαια, κατά την άποψή μου, δείχνουν το επίπεδο του καθενός και δείχνουν πόσο σέβεται τη δημοκρατία πραγματικά στην πράξη, όχι στα λόγια, διότι είναι εύκολο να βγάλεις διθυράμβους υπέρ της δημοκρατίας και να τη βιάζεις με τη μεγαλύτερη ευκολία με τη συμπεριφορά σου. Ακούστηκαν αναφορές ότι είμαστε κουφάλες, ότι είμαστε πολιτικοί αλήτες, είμαστε ξευτιλισμένοι, είμαστε τζιχαντιστές, δεν έχουμε αρχές! Το είδαμε και αυτό σε συνεντεύξεις κάποιων συναδέλφων μας! Δικαίωμά τους να έχουν την άποψή τους, αλλά επαναλαμβάνω ότι ένας στοιχειώδης αλληλοσεβασμός μεταξύ μας δε βλάπτει τη δημοκρατία. Αντιθέτως, θεωρώ ότι ωφελεί τη δημοκρατία. Και να ξεκαθαρίσω ότι εμείς δεν είμαστε εξεταστικό σώμα, δε θέλουμε να δίνει κανένας εξετάσεις σε μας. Όλοι μας δίνουμε εξετάσεις στον κόσμο. Και από τον κόσμο αναμένουμε να μας υποστηρίξει ή να μας καταψηφίσει. Τουλάχιστον εμείς ως ΑΚΕΛ έτσι λειτουργούμε. Επαναλαμβάνω εμείς σε όλες αυτές τις απαξιωτικές αναφορές επιχειρήσαμε να απαντήσουμε όσο το δυνατό πιο τεκμηριωμένα, γιατί επιμένουμε ότι η δημοκρατία επιβάλλει η πολιτική να ασκείται με επιχειρήματα και όχι με λαϊκιστικά συνθήματα.

Είναι θέμα δημοκρατίας το θέμα που συζητούμε; Σίγουρα, είναι θέμα δημοκρατίας. Εμείς θεωρούμε όμως ότι χρειάζεται μια ισορροπία μεταξύ της δημοκρατικής συμμετοχής στη Βουλή των Αντιπροσώπων, όπου εκφράζεται η λαϊκή βούληση, και της σοβαρότητας, η οποία θα πρέπει να συνοδεύει αυτό το σώμα. Αυτή τη στιγμή απαιτούνται πέντε χιλιάδες ψήφοι, για να μπει κάποιος στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Και είναι θέμα άποψης. Εγώ δε θα πω ότι όσοι έχουν διαφορετική θέση από εμάς είναι οτιδήποτε άλλο, αλλά είναι θέμα άποψης εάν οι πέντε χιλιάδες ψήφοι είναι αρκετές, για να εκφράζεται η δημοκρατική συμμετοχή, ή κατά πόσο χρειάζονται δεκάμισι ή έντεκα χιλιάδες ψήφοι, για να είναι πιο δημοκρατική η συμμετοχή στη Βουλή των Αντιπροσώπων, ένα σώμα που, επαναλαμβάνω, πρέπει, πέρα από τη δημοκρατική συμμετοχή, να εκφράζει και τη σοβαρότητα, όχι με την έννοια της σοβαρότητας των ανθρώπων αλλά της υποστήριξης που τυγχάνουν

από την κοινωνία. Και να υπενθυμίσω ότι, πριν να έχουμε αυτή την υψηλή αποχή, οι ψήφοι που χρειαζόταν κάποιος, για να μπει στη Βουλή, το 1,8% δηλαδή, ήταν γύρω στις δέκα με δεκάμισι χιλιάδες. Ως εκ τούτου, η αύξηση του εκλογικού μέτρου απλώς μας επαναφέρει σε εκείνο το επίπεδο.

Κάμνω μια παρένθεση, για να πω το εξής, κυρία Πρόεδρε: Έχει σημασία να εφαρμόζουμε κάτι που νομίζω κάποιος το είπε πριν, είναι ο κ. Τορναρίτης, ό,τι λέμε πίσω από κλειστές πόρτες να είμαστε έτοιμοι να το λέμε και δημόσια. Έτσι εξυπηρετείται η δημοκρατία και η διαφάνεια. Και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι δεχόμαστε... Δε θα πω τι είπαμε πίσω από κλειστές πόρτες με κάποια πολιτικά κόμματα -θέλω να το ξεκαθαρίσω αυτό, γιατί θεωρώ ότι οι ιδιωτικές συνομιλίες πρέπει να παραμένουν ιδιωτικές, όχι να χρησιμοποιούνται δημόσια- αλλά γενικά θα πω ότι δεν είναι σωστό πίσω από κλειστές πόρτες να λέγονται άλλα και δημόσια να κατακεραυνωνόμαστε για θέσεις από άτομα που ασπάζονται τις ίδιες θέσεις μαζί μας. Και βέβαια, μιλώντας για τη δημοκρατία, θέλω να υπενθυμίσω κάποια...

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Αντρου Κυπριανού ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανήλθε στην έδρα.)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε στην ομάδα μας κάτι επείγον. Αν είναι, ένα λεπτό να κάμει μια δήλωση ο κ. Χαμπούλλας.

EY. ΧΑΜΠΟΥΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απολογούμαι που διακόπτω, συμφωνώ με τη γραμμή του κόμματος όπως θα κατατεθεί, αλλά πρέπει να αποχωρήσω για προσωπικούς λόγους. Συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς, είναι έκφραση, αλλά δεν μπορεί να θεωρηθεί και ψήφος.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Συνεχίστε, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Λέω ότι όλοι υπερασπιζόμαστε τη δημοκρατία, αλλά κανέναν δεν ενόχλησε το γεγονός ότι πριν από μερικά χρόνια ήταν από τη μια πλευρά μια φωνή και από την απέναντι πλευρά εφτά φωνές. Τότε δεν υπήρχε δημοκρατία, για να την υπερασπιστούμε! Κανέναν δεν ενόχλησε το γεγονός ότι, ενώ η νομοθεσία λέει ότι θα πρέπει να παίρνουμε ισότιμο χρόνο στα δελτία ειδήσεων των μέσων ενημέρωσης, πολλές φορές μικρά πολιτικά κόμματα παίρνουν πολύ περισσότερο χρόνο από κατά πολύ τους μεγαλύτερα πολιτικά κόμματα. Κανέναν δεν ενόχλησε, όταν εστήνονταν οι εκπομπές από τη δημόσια ραδιοτηλεόραση, για να κατακεραυνωθεί η προηγούμενη κυβέρνηση με διάφορες ευκαιρίες. Τότε δεν ενοχλείτο κανένας για τη δημοκρατική λειτουργία στον τόπο μας, όταν προσκαλούνταν σε τηλεοπτικές συζητήσεις από τη δημόσια ραδιοτηλεόραση ειδικό τάχα, οι οποίοι όμως συμπτωματικά είχαν όλοι την ίδια άποψη για το θέμα το οποίο συζητιόταν. Τότε δε μας ενοχλούσε που η δημοκρατία σιγηνόταν στο απόσπασμα και επιχειρείτο μέσα από μια προπαγάνδα να περάσουν συγκεκριμένες απόψεις!

Θα πω ακόμα και το εξής: Δε γίνεται να υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά, δε γίνεται, όταν συζητούμε για το εκλογικό μέτρο, να λέμε ότι θα πρέπει να υπάρχει το αναλογικό, αλλά, όταν συζητούμε για την κατανομή της χορηγίας, τότε θα πρέπει να ακολουθείται μια άλλη, διαφορετική, μέθοδος υπολογισμού για το ποια χορηγία θα πάρει το κάθε πολιτικό κόμμα. Εάν υποστηρίζουμε κάτι, θα πρέπει να το υποστηρίζουμε σε όλες τις περιπτώσεις, όχι επιλεκτικά με βάση το τι μας βολεύει. Έχουμε απλή αναλογική; Πώς φτάσαμε καταρχάς στο συγκεκριμένο αποτέλεσμα, το 1,8%; Ερωτώ, για να δούμε κατά πόσο συζητήσαμε διεξοδικά στην κυπριακή Βουλή και κρίναμε συλλογικά μέσα από μια δημοκρατική συζήτηση ότι η δημοκρατία εξυπηρετείται καλύτερα με το να είναι το εκλογικό μέτρο 1,8%. Εάν κάποιος υποστηρίξει τέτοιο πράγμα, είναι ψεύτης. Ξέρουμε πώς καταλήξαμε στο 1,8%. Εμείς είπαμε τότε ότι το 8% ήταν πάρα πολύ υψηλό ποσοστό και η δημοκρατική συμμετοχή θα εξυπηρετείτο με ένα ποσοστό του ύψους του 4%. Αυτή ήταν η άποψή μας τότε, αυτή την άποψη διατυπώσαμε μερικές φορές μέχρι σήμερα. Δεν την αναθεωρήσαμε τώρα, για να κυνηγήσουμε ή να συνωμοτήσουμε ενάντια στον οποιοδήποτε. Τότε γίνονταν συζητήσεις. Κάποιοι όντως φοβούνταν ότι ενδεχομένως να υπήρχαν αποστασίες από τα κόμματά τους και τους ενοχλούσε η μείωση από

το 8% στο 4%. Και, όταν διαπίστωσαν ότι δεν υποχωρούσαμε μπροστά στις πιέσεις τους, την τελευταία στιγμή, δίχως να προηγηθεί οποιαδήποτε συζήτηση, κατέθεσαν το 1,8%. Και ψηφίστηκε το 1,8%. Δεν ήταν αποτέλεσμα, δεν ήταν προϊόν μιας σοβαρής συζήτησης η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το 1,8% είναι το πιο αντιπροσωπευτικό για τη δημοκρατία.

Κατατέθηκε μια πρόταση από το Δημοκρατικό Συναγερμό, είπαν ότι θα πρέπει να αυξηθεί το εκλογικό όριο στο 5%. Βέβαια, να ξεκαθαρίσουμε ότι στον πρώτο γύρο δεν υπάρχει όριο. Στον πρώτο γύρο υπάρχει το όριο το οποίο καθορίζεται από τον αριθμό των εδρών σε κάθε ξεχωριστή εκλογική περιφέρεια. Είναι στο δεύτερο γύρο που καθορίζεται το εκλογικό όριο για την εισδοχή, αλλά ο πρώτος γύρος είναι απλή αναλογική, με βάση τις έδρες που υπάρχουν σε κάθε εκλογική περιφέρεια. Κατατέθηκε λοιπόν μια πρόταση από το Δημοκρατικό Συναγερμό, 5%. Και εμείς προβληματιστήκαμε και είπαμε ότι, από τη στιγμή που πρέπει να συζητηθεί αυτό το θέμα, θα πρέπει να τοποθετηθούμε. Και, επαναλαμβάνω, κρίναμε, εν τη σοφία μας, ότι το 3,6% από τη μια θα διασφάλιζε τη δημοκρατικότητα της συμμετοχής στο κοινοβούλιο και από την άλλη θα εξασφάλιζε μια σοβαρή υποστήριξη στις πολιτικές δυνάμεις, οι οποίες θα διεκδικούσαν το δικαίωμα να μπουν στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Και, επαναλαμβάνω, σεβόμαστε τις όποιες διαφορετικές απόψεις, απαιτούμε όμως να μας σέβονται και εμάς γι' αυτά τα οποία υποστηρίζουμε.

Έχει δίκαιο η άποψη, και είναι βάσιμο επιχειρήμα, ότι είμαστε σχετικά κοντά στις εκλογές, είμαστε επτά μήνες, έξι μήνες πριν τις βουλευτικές εκλογές. Αυτό δεν εμπόδισε βέβαια στο παρελθόν κάποιους να καταθέσουν προτάσεις δυο μήνες πριν τη διεξαγωγή εκλογών για αλλαγή του εκλογικού νόμου, οι οποίοι σήμερα είναι διαπρύσιοι κήρυκες και κατήγοροί μας, γιατί συζητούμε αυτό το θέμα έξι μήνες πριν, επτά μήνες πριν. Και βέβαια να πω ότι, αν ήθελαν να είναι συνεπείς με τη θέση που εκφράζουν, εν έπρεπε να καταθέσουν τροποποιήσεις πάνω στην πρόταση την οποία κατέθεσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Εάν θεωρούν ότι είμαστε πολύ κοντά στην ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών, για να είναι συνεπείς με τη θέση αρχής, έπρεπε να πουν ότι «εμείς δεν καταθέτουμε καμιά πρόταση». Κατέθεσαν! Εκείνοι λοιπόν είχαν το δικαίωμα να καταθέσουν, εμείς ως ΑΚΕΛ εν είχαμε δικαίωμα να καταθέσουμε, εμείς είμαστε συνωμότες, εμείς καταδιώκουμε κάποιους, για να τους εξοντώσουμε! Ε, λυπούμαι γι' αυτή τη λογική!

Θέλω να σχολιάσω τζιαι κάποια άλλα πράγματα, πριν να πάω στο θέμα της οριζόντιας ψηφοφορίας.

Δυσανασχετήσαμε από το γεγονός ότι κάποιοι μιλούν στο Εθνικό Συμβούλιο. Εγώ προκαλώ το συνάδελφο να μας πει τότε το ΑΚΕΛ εξέφρασε την όποια δυσανασχέτηση, γιατί κάποιοι μίλησαν στο Εθνικό Συμβούλιο. Να μας πουν τότε είπαμε «δεν πρέπει να μιλάτε εσείς». Αντιθέτως, μιλούν πολύ περισσότερο απ' ό,τι μιλούμε εμείς στο Εθνικό Συμβούλιο, το οποίο απαξίωσαν βέβαια κατ' επανάληψη δημόσια.

Δε θέλουμε αντίθετες φωνές. Ε, λυπούμαι! Επαναλαμβάνω ότι κάποτε ήταν μια η φωνή μας τζι' είχαμε επτά απέναντί μας τζι εν ενοχλούσε κανέναν. Εν μας ενοχλεί να υπάρχουν αντίθετες φωνές. Εκείνο που μας ενοχλεί είναι να μη μας σέβονται και να μην υπάρχει, επαναλαμβάνω, ένας στοιχειώδης έστω σεβασμός του ενός προς τον άλλον. Αυτό μας ενοχλεί! Πέραν τούτου, τίποτε άλλο απολύτως δε μας ενοχλεί.

Θέλουμε να φιμώσουμε κάποιους, γιατί επίκεινται εξελίξεις στο Κυπριακό. Κανέναν δε θέλουμε να φιμώσουμε! Θέλουμε όλες οι απόψεις να ακούγονται. Και θέλω να επαναλάβω, γιατί ακούω κάποιους ανεύθυνους να λένε σε διάφορες περιπτώσεις «τούτοι εννά 'ρτουν στη συνέχεια και θα επιβάλουν ψήφιση της όποιας λύσης από τη Βουλή των Αντιπροσώπων», ότι δεν υπάρχει μεγαλύτερο ψέμα και μεγαλύτερη προσβολή. Δηλώνω λοιπόν επίσημα για ακόμα μια φορά ότι το Κυπριακό θα αποφασιστεί, αν καταλήξουμε σε συμφωνία, και η τύχη αυτής της συμφωνίας θα αποφασιστεί σε δημοψήφισμα. Και δεν υπάρχει περίπτωση εμείς να δεχτούμε οτιδήποτε άλλο.

Κατηγορούμαστε για συνεργασία με το Δημοκρατικό Συναγερμό. Ξέρετε, έν' αστειό να ακούμε αυτή την κατηγορία από εκείνους οι οποίοι για χρόνια ολόκληρα ήταν χέρι με χέρι με το Δημοκρατικό Συναγερμό, επιχειρώντας να ισοπεδώσουν το ΑΚΕΛ. Έν' αστειό σήμερα να διατυπώνεται αυτή η κατηγορία σε βάρος του ΑΚΕΛ, την ώρα που όλοι ξέρουν πώς το ΑΚΕΛ τοποθετείται.

Και σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, θα επαναλάβω για ακόμα μια φορά. Ό,τι ελέαμεν πριν τριάντα οκτώ χρόνια το επαναλαμβάνουμε με τον ίδιο τρόπο σήμερα. Επί διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια για το Κυπριακό, τότε που μας ισοπεδώσατε, επιχειρήσατε να μας ισοπεδώσετε όλοι, τότε που ενομίσατε ότι ήταν μοναδική ευκαιρία, για να μας θάψετε τζιαι να θάψετε μαζί μας και τις ιδέες τις οποίες εκπροσωπούσαμε, εμείς, αδιαφορώντας για το πολιτικό κόστος, ελέαμεν τις ίδιες θέσεις. Πόσω μάλλον σήμερα, που γίνεται πιο πλατιά αποδεκτό ότι μόνο με τις δικές μας τις απόψεις μπορούμε να βρούμε από τα αδιέξοδα στα οποία έχουμε περιέλθει.

Σε ό,τι αφορά δε τη διαφθορά, εγώ θεωρώ ως ανάξιο αυτό να το απαντήσω. Θα πω απλώς ότι ο καθένας μας έχει την ιστορία του σε αυτό τον τόπο. Και ο χρόνος θα δείξει ποιος είναι ο καθένας, όσο και αν πρόσκαιρα βρίσκετε κάποια επιχειρήματα για να κατηγορείτε το ΑΚΕΛ.

Έρχομαι στο θέμα της οριζόντιας ψηφοφορίας. «Είναι ένα εκσυγχρονιστικό μέτρο». Εγώ λέω ότι μας οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στο μεσαίωνα, στην εποχή που τα πρόσωπα εθεωρούνταν οι θεοί και εκαλείτο

ο κόσμος να ψηφίζει με βάση την προσωπικότητα και όχι στη βάση των πολιτικών θέσεων που διατυπώνει ο καθένας. Εάν θα ψηφίζουμε άτομα, με ποιο κριτήριο θα τα ψηφίζουμε; Είπα το πολλές φορές τζαι θα το ξαναπώ, όσο και αν ενοχλεί κάποιους. Θα ψηφίζουμε με βάση το ποιος μιλά πιο ωραία, με βάση το ποιος ντύνεται πιο ωραία, με βάση το ποιος έχει πιο ωραίο παρουσιαστικό, με βάση το ποιος λαϊκίζει παραπάνω; Εκεί θέλουμε να οδηγήσουμε την πολιτική ζωή του τόπου; Να αρτιρούμε ο καθένας σε λαϊκισμό, για να καταφέρνουμε να παίρνουμε σταυρούς, ή θα πρέπει να μας επιλέγει ο κόσμος με βάση τις πολιτικές μας θέσεις; Και, αν θα μας επιλέγει με βάση τις πολιτικές μας θέσεις, πώς μπορεί να επιλέξει κάποιον από το χώρο του ΑΚΕΛ και την ίδια στιγμή να επιλέγει και κάποιον από ένα χώρο πολιτικό, που διατυπώνει εκ διά μέτρου αντίθετες απόψεις;

Θέλω να κάμω ένα σχόλιο και για το θέμα της αποχής. Η αποχή έχει φτάσει στα επίπεδα που έχει φτάσει για διάφορους λόγους και λόγω του γεγονότος ότι εκλείπει σταδιακά η σοβαρότητα από την πολιτική ζωή του τόπου. Εμείς με τη συμπεριφορά μας απαξιώνουμε τον εαυτό μας, απαξιώνουμε τη Βουλή των Αντιπροσώπων, απαξιώνουμε τα πολιτικά κόμματα σε μια προσπάθεια λαϊκίστικα να περάσουμε τις δικές μας απόψεις, να πείσουμε ότι εμείς κατέχουμε την απόλυτη αλήθεια και όλοι οι υπόλοιποι είναι οι διεφθαρμένοι, δημιουργώντας εικόνες οι οποίες είναι αρνητικότερες για το σύνολο των πολιτικών και των πολιτικών κομμάτων. Εμείς, με τις ατεκμηρίωτες επιθέσεις που κάμνουμε σε πάρα πολλές περιπτώσεις και, να μου επιτρέψετε να πω, και με τους θεατρinizμούς μας. Και θα πρέπει, επαναλαμβάνω, εάν θέλουμε ο κόσμος να μας υποστηρίξει ξανά, να νιώσει ότι μπορεί να μας εμπιστευτεί, να λειτουργήσουμε με πλήρη διαφάνεια, να λειτουργήσουμε με καθαρότητα σε πολιτικές θέσεις, αλλά και με σοβαρότητα στη συμπεριφορά μας. Με απαξιωτικές συμπεριφορές δε θα πείσουμε κανένα.

Δε θα τοποθετηθώ πώς θα ψηφίσουμε. Θα το δείτε στη συνέχεια. Θα πω απλώς ότι εμείς θα καταψηφίσουμε την πρόταση της ΕΔΕΚ, γιατί θεωρούμε ότι τα πολιτικά κόμματα είναι ενιαία και λειτουργούν σε παγκύπρια κλίμακα. Δεν είναι ένα ομοσπονδιακό μόρφωμα που έχουν οργανώσει σε κάθε επαρχία, που ενώνονται σε μια ομοσπονδία. Και, επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, καταλήγοντας, ότι εμείς σεβόμαστε την κάθε διαφορετική άποψη και η παράκλησή μου είναι, όπως εμείς σεβόμαστε την κάθε διαφορετική άποψη, και εκείνοι να μας σεβονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Παρακαλώ, υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Από τη θέση μου.

Ξέρω την κούραση, άκουσα τζαι τα σχόλια, όμως είμαι υπόχρεος να υπερασπιστώ και την επιτροπή Εσωτερικών, διότι ο κ. Περδίκης έχει πει πάρα πολλά απαξιωτικά, μέχρι ότι δε διαβάσαμε την πρότασή του. Και θέλω να μου επιτρέψετε -υπομονή, ένα λεπτό- να πω την πρόταση του κ. Περδίκη, της οριζόντιας ψηφοφορίας, η οποία λέει ότι θα δικαιούται στη Λευκωσία, που έχει έξι σταυρούς προτίμησης κάποιος, να ψηφίσει ένα κόμμα με τρεις σταυρούς, να του βάλει τρεις σταυρούς, και τους άλλους τρεις να τους βάλει οριζόντια. Και αν οι οριζόντιοι σταυροί συγκεντρώσουν το μέτρο της επαρχίας, τότε να εκλεγεί αυτός που πήρε τους περισσότερους. Δηλαδή ένας που ψήφισε το ΑΚΕΛ και το Νίκο Τορναρίτη, το Νεόφυτο Κωνσταντίνου και τον κ. Περδίκη, αν αυτοί συγκεντρώνουν τις 7 000 ψήφους, που είναι το μέτρο της Λευκωσίας του 2011, θα εκλέξουν έναν και θα βγει αυτός που πήρε τους περισσότερους. Αν ο κ. Τορναρίτης πήρε τους περισσότερους και εκλέγηκε και από το κόμμα του, επήεν. Αν ο κ. Φύτος εκλέγηκε από το κόμμα του, που είναι ο δεύτερος, επήεν, τρίτος ο κ. Περδίκης, εκλέγεται. Οι υπόλοιποι όμως εψηφίσαν τους άλλους δύο, όχι τον κ. Περδίκη, για να εκλεγεί. Αυτή είναι η πρόταση του κ. Περδίκη.

Το δεύτερο που θέλω να πω, κοιτάξετε να δείτε, για να μην επικαλούμαστε ο καθένας μας τη δημοκρατία, όπως τον βολεύει τον καθένα, για να περάσει μες στις συνθήκες που ζει, η δημοκρατία είναι ευρύτερη έννοια. Το δεύτερο δημοκρατικό στοιχείο του κ. Περδίκη, γιατί εγώ ένιωσα πολλά προσβεβλημένος... Ο κ. Περδίκης κάμνει τροπολογία η οποία τι λέει; Οι όποιες αλλαγές στο νόμο να ισχύουν έξι μήνες πριν την ημέρα της εκλογής. Σήμερα έχουμε 26 του μήνα. Αν ψηφίζαμε στις 19 του μήνα, θα καλύπταμε τους έξι μήνες. Αν πάρουμε τις εκλογές στις 29, θα καλύπταμε τους έξι μήνες. Δέχεται ο κ. Περδίκης; Αυτή είναι η σοβαρότητα του πολιτικού μας λόγου; Λυπούμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εμείς δεν έχουμε μιλήσει ποτέ υβριστικά και απαξιωτικά για κανέναν. Έχουμε πει επιχειρήματα πολιτικά από τον καιρό που ιδρύθηκε το Ευρωπαϊκό Κόμμα, προτάσεις, έχουμε εκφράσει τις συμφωνίες και τις διαφωνίες μας, νομίζω, με αντικειμενικότητα και ορθολογισμό, πολλές φορές χωρίς καν να κοιτάζουμε το κομματικό μας συμφέρον.

Να εξηγήσω όμως πρώτα την πρόταση μας για οριζόντια ψηφοφορία, η οποία είναι μια πρόταση και πολυμελετημένη και συζητημένη με άλλα κόμματα στο παρελθόν και καλύπτει, αν θέλαμε να είμαστε αντικειμενικοί, και την εκπροσώπηση σε επαρχιακό επίπεδο με τους σαράντα δύο βουλευτές και την εκπροσώπηση σε παγκύπριο επίπεδο, όπου θα επιτρέπεται μόνο εκεί η οριζόντια ψηφοφορία, με δεκατέσσερις βουλευτές. Κάποιοι είπαν -και η ΕΔΕΚ προηγουμένως- γιατί να μην είναι εφτά και νάν' δεκατέσσερις; Συν το οικονομικό ζήτημα και όλα αυτά. Αν υπήρχε η διάθεση και δεν είχαμε να αντιμετωπίσουμε... Ε, παραδεχτείτε το επιτέλους, δεν υπάρχει λόγος! Εξάλλου, δε θεωρώ ότι με το να συζητούμε αυτά τα θέματα βοηθά κανέναν η προσυνηνόηση. Θα μπορούσαμε να συζητήσουμε εναλλακτικές προτάσεις στη βάση αυτής της προσέγγισης και φιλοσοφίας. Είπε ο κ. Κυπριανού, και παρεμπιπτόντως το είπε και με άλλο τρόπο σε συζήτηση ο κ. Ανδρέας Κυπριανού εκ μέρους του ΔΗΣΥ, ότι περίπου καταργούνται οι ιδεολογίες, άμα δεχτούμε την οριζόντια ψηφοφορία, δίδουμε έμφαση σε άτομα ίσως όχι τόσο σημαντικά αλλά επικοινωνιακά σωστά. Όμως, κύριε Κυπριανού, πρέπει εσείς να απαντήσετε πώς επιλέγετε τα άτομα που βάζετε στις Νέες Δυνάμεις. Δεν είναι κάτι το ανάλογο και μάλιστα με κομματική νιρεκτίβα ίσως να ψηφιστούν ή όχι, όπως κάτι ανάλογο κάμνει ο Δημοκρατικός Συναγερμός...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μπορώ να έχω το λόγο;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Βεβαίως, θα σας δώσω το λόγο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θέλω να απαντήσω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να ολοκληρώσω την ερώτησή μου και να μου απαντήσετε.

Όπως κάμνει ο Δημοκρατικός Συναγερμός με τους αριστίνδην! Δηλαδή είναι κατά την άποψή σας πιο δίκαιο και πιο δημοκρατικό μια κομματική ηγεσία να διαλέγει έναν που επικοινωνιακά πουλά, να τον βάλει στις Νέες Δυνάμεις ή στους αριστίνδην, να δίνει και την ώθηση της επιλογής και μετά να λέμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άντρο Κυπριανού)

Βεβαίως, απαντήστε!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Διατυπώνετε τούτες τις απόψεις, γιατί δεν είσατε σωστά πληροφορημένος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, πέστε μας.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ούτε ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ έχει δικαίωμα, αλλά ούτε η ηγεσία του κόμματος έχει δικαίωμα να επιλέξει κάποιον τζιαι να τον βάλει πάνω στο ψηφοδέλτιο. Έχουμε διαδικασίες.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, ξέρω ότι το κάθε κόμμα έσκει τις διαδικασίες του, αλλά καταλήγουμε σε τούτο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να πω ποιες έν' οι διαδικασίες όμως.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, ναι, περίπου τις ξέρω, αλλά πέστε τες, να δούμε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πάμε στις κομματικές ομάδες βάσης. Έχουμε παγκύπρια γύρω στις πεντακόσιες κομματικές οργανώσεις βάσης, συνεδριάζουν μαζί με φίλους του κόμματος, υποβάλλονται υποψηφιότητες, ερωτώνται σε κάθε αντίστοιχη επαρχία οι υποψήφιοι, γίνεται μια αξιολόγηση από τις επαρχιακές επιτροπές τζιαι πάμε σε

εκλογικές συνδιασκέψεις σε κάθε επαρχία που εφτακόσια πενήντα άτομα περίπου ψηφίζουν τζιαι καταρτίζουν το ψηφοδέλτιο. Αυτή είναι η διαδικασία. Εν αποφασίζω εγώ ποιοι θα είναι πάνω στα ψηφοδέλτια.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, ναι, σωστό. Απ' εκεί και πέρα αυτή τη διαδικασία τι σας ενοχλεί να την εφαρμόσετε για τους δεκατέσσερις που θα μπουν στην οριζόντια ψηφοφορία, έχοντας ως κριτήριο μάλιστα ότι σας δίδεται η δυνατότητα σε παγκύπρια βάση να είναι πιο αναβαθμισμένες αυτές οι προσωπικότητες που θα βάλετε;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη)

Το "αριστίνδην" το έχετε εσείς. Οι νέες δυνάμεις είναι απ' εδώ!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Συγγνώμη;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ξέρετε, όταν, για να εξηγήσεις μία θέση, χρειάζεσαι πολλά επιχειρήματα, λέγεται ότι είναι διότι δεν έχεις σοβαρό επιχειρήμα.

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Αθηνά Κυριακίδου)

Έχεις κάποια εισήγηση, Αθηνά, για μένα; Πες τη, να δούμε. Πες την. Πρέπει να το ακούσουμε, διότι μπορεί, αν μου αρέσει, να τελειώσω, να κάτσω κάτω! Πες την!

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Είτε νέες δυνάμεις είτε αριστίνδην, υπάρχει απάντηση!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, υπάρχουν και οι ευρωπαϊκές δυνάμεις. Αν το αλλάξουν, μπορεί να το σκεφτώ. Και οι μεν και οι δε.

Έχω ακούσει διάφορα λογικοφανή -δε θα τα έλεγα ψεύτικα- επιχειρήματα, για να στηριχτεί η αύξηση του εκλογικού μέτρου ή για να πολεμηθεί η απλή αναλογική.

Το πρώτο παραπλανητικό -πού έν' ο κ. Λαμάρης;- μας το είπε σήμερα το μεσημέρι στο ΡΙΚ ο κ. Λαμάρης. Και επέμενε -βάλτε την ταινία να την ακούσετε ξανά- ότι, αν πάρει κάποιος 3,5%, με τούτο που εννά ψηφίσετε σήμερα μπαίνει στη Βουλή! Αν δε με πιστεύετε, να σας στείλω αύριο την κασέτα. Τον ερώτησα τρεις φορές και επέμενε!

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Και με 2% μπορείς να μπεις.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Άστε το "μπορεί". «Αν πάρει ένας 3,5%, μπαίνει στη Βουλή». Εγώ σου λέω μπορεί να μπει και ένας με εκατόν άλλους τρόπους. Εδώ αυτό που κάμνετε -και να το ξέρει ο κόσμος και να το πείτε και να το στηρίξετε- είναι ότι ανεβάζετε το 1,8% στο 3,6%, εκφεύγοντας από την αρχή της απλής αναλογικής, επιλέγοντας ένα ποσοστό αυθαίρετα. Κρίνετε ότι που τζιαιμαί τζιαι κάτω ένας δεν μπορεί να είναι στη Βουλή. Μη λέτε το επιχειρήμα -να χάνουμε και το χρόνο μας να το απαντούμε- ότι η απλή αναλογική μένει ατόφια κατά επαρχία. Βεβαίως ατόφια κατά επαρχία. Αλλά το ατόφιο σημαίνει 5% το ελάχιστο και μόνο για τη Λευκωσία. Αλλού μπορεί να πάει 12%, να πάει 15%, να πάει 25% στην Πάφο. Έννεν επιχειρήματα να τα λέμε τζιαι μεταξύ μας.

Τζιαι ύστερα έν' τζιαι τούτο, κύριε Κυπριανού, με όλο το σεβασμό, θέμα, νομίζω, σεβασμού της λογικής μας. Δηλαδή εν μπορώ να κάθομαι σ' ένα τραπέζι να συζητώ και να μου λες «Μα, τι έπαθες; Απλή αναλογική, με 3,5% μπαίνεις, μπορεί τζιαι λιγότερο». Για όνομα του Θεού! Πέστε την πραγματικότητα. Εξηγήστε γιατί το κάμνετε. Γιατί εδιαλέξετε αυτό τον αυθαίρετο αριθμό; Γιατί δεν εβάλετε 10%; Η Τουρκία έχει 10% για συγκεκριμένο λόγο, να αποκλείει τους Κούρδους. Η Ελλάδα εβάλε 3% για συγκεκριμένο λόγο και τον ξέρετε, να μην τον επαναλάβω από το βήμα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άντρο Κυπριανού)

Όχι, όχι! Για συγκεκριμένο λόγο, αν θέλεις, να σου τον πω κατ' ιδίαν...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πάντως εξήγησα. Τώρα, αν δε συμφωνείς, έν' άλλη ιστορία.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ποιος έν' ο λόγος;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αφού είπα τον...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Τι;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άντρο Κυπριανού)

Όι, απλώς... Τούτα που έδωσες ήταν εξήγηση; Εμίλας στα εννιά δέκατα της ομιλίας σου, για να μας πεις ότι σε βρίζουν, σε υποτιμούν, δε σε σέβονται κτλ.! Επιχείρημα γιατί 3,6% και όχι 3,5% και όχι 3% και όχι 5% και όχι 15%; Αυθαίρετα λες «εμείς κρίνουμε ότι το 5% έν' πολύ, βάλλουμε 3,6%».

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Να απαντήσω...

Ναι, ναι, να απαντήσω γιατί επιμένουμε εμείς. Εμείς παραμένουμε στην απλή προσέγγιση της αρχής της απλής αναλογικής. Άκουσα και από δεξιά να λεν «μα, καλά, αν είναι έτσι πιο δημοκρατία, γιατί εν το κάμνετε 1,5%, γιατί εν το κάμνετε 1%, γιατί εν το κάμνετε 0,5%;». Ωραία!

Έχω την εντύπωση ότι ούτε το πνεύμα εκαταλάβετε της απλής αναλογικής καμιά φορά ούτε το εστηρίζετε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έν' πολύ προσωπικές οι αναφορές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, να απαντήσεις...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επειδή έν' πολύ προσωπικές οι αναφορές...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν έχω ένσταση.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...αν μου επιτρέπετε να πω, αν μου επιτρέπεται ο κ. Συλλούρης...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Βεβαίως επιτρέπω, αλλά εν νομίζω... Είναι επιχειρήματα που λέω, εν νομίζω να τα θεώρησες και προσβλητικά!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Συλλούρη, έν' επιχειρήματα, αλλά να μου επιτρέψεις να πω τζιαι το εξής, επειδή υποτιμάς εσύ τη δική μας τη νοημοσύνη!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, πέστε μου.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Με βάση τη δική σου τη λογική, στη Γερμανία, που έχουν εν ηξέρω πόσες έδρες -600 έδρες;- έπρεπε, για να έχουν απλή αναλογική, το εκλογικό όριο να ήταν 0,16%. Στην Ελλάδα, που έχουν 300 έδρες, έπρεπε το εκλογικό όριο να ήταν 0,33%, για να έχουμε απλή αναλογική! Αυτό λέτε. Αυτό λέτε εσείς τώρα! Και λέτε ότι έν' αυθαίρετο το 3,6%!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να απαντήσω. Να σας εξηγήσω, κύριε...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το 3,6% έν' το διπλάσιο του 1,8%. Αυτή είναι η λογική του.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να σας εξηγήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, να παρακαλέσω, απευθύνετε το λόγο... Ε, άφησα λίγο να γίνει διάλογος, αλλά το σωστό είναι να μιλήσετε και, αν θέλουν άλλοι, να απαντήσουν στη συνέχεια.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, δεν έχω πρόβλημα να με διακόπτουν. Αν έχετε εσείς πρόβλημα, μπορείτε να μη δίνετε το λόγο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν τον δίνω!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ε, να μην τον δίνετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εσείς...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ε, γιατί αναφέρεσαι σε μένα;

(Γέλια)

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έχει δικαίωμα ο ομιλητής!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ο ομιλητής έχει κάθε δικαίωμα, διάβασ' τους κανονισμούς, κύριε Πρόεδρε!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έτσι μπράβο!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αλλά, αν μου το ζητάτε, εγώ θα λέω «πάρτε άδεια από τον Πρόεδρο» από τούδε και εις το εξής. Δεν έχω πρόβλημα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σε έντονο ύφος)

Η άδεια ζητείται από τον Πρόεδρο και λέει ο κανονισμός «εάν ο ομιλητής επιτρέπει». Εάν ο Πρόεδρος δεν επιτρέπει, δε θα κάμετε διάλογο δαμέσα!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συνεργάστου, ρε Πρόεδρε, τζιαι συ μια φορά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σε παρακαλώ, κύριε Κουλία!

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Η αποβολή πότε εννά γίνει;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπου τζιαι να 'σαι!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Η δική μου η λογική, κύριε Κυπριανού, λέει ότι δεν πρέπει να συγκρίνετε ανόμοια πράγματα ή, αν θα τα συγκρίνετε τα ανόμοια πράγματα, να μεταφέρετε το σύνολο του συστήματος, αν θέλετε, από τη Γερμανία, αν θέλετε, από τη Φινλανδία. Δεν μπορεί να παίρνετε ένα κομμάτι και να νομίζετε ότι αυτό το πράγμα μπορούμε να το δεχτούμε και σαν λογική και εμείς και ο λαός.

Ελέχθη -και αυτό δεν πρέπει να θεωρηθεί από κανέναν προσβλητικό και σίγουρα δε μας πιάνει εμάς, αλλά νιώθω την ανάγκη να το σχολιάσω- ότι η Βουλή έγινε πολλές φορές Βαβυλωνία, η Βουλή δυσλειτούργησε λόγω της ύπαρξης της απλής αναλογικής.

Κύριοι συνάδελφοι, τρεις βουλευτές μέσα στους περίπου εκατό πενήντα βουλευτές αυτά τα χρόνια εκλέχθηκαν μονοεδρικά. Εμείς δεν εκλεχθήκαμε καμιά φορά μονοεδρικά και παρ' όλο τούτο νιώθω την ανάγκη, επειδή είναι για θέμα αρχής που υποστηρίζω την απλή αναλογική, όπως την υποστήριζα, όταν ήμουν στο Δημοκρατικό Συναγερμό... Δεν την υποστήριζα, διότι με συνέφερε.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Έβλεπα μπροστά!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ελπίζω να...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε, εννά τον αποβάλεις από την αίθουσα ή όχι;

(Γέλια και θόρυβος στην αίθουσα)

Αυτά που λέμε εμείς στο Ευρωπαϊκό Κόμμα, κύριοι συνάδελφοι, δεν τα λέμε τώρα, διότι επηρεαζόμαστε. Επηρεαζόμαστε, αλλά δεν είναι αυτός ο λόγος που τα λέμε. Τα λέμε, διότι είναι θέμα αρχής για μας. Όταν ήρθαν εισηγήσεις εις την επιτροπή για τη χρηματοδότηση και λέγαμε να χρηματοδοτούνται από το 1,5% που το κάμετε εσείς -ξέρω 'γώ- 3%, 3,5% -πόσο;- δεν ήταν για το Ευρωπαϊκό Κόμμα, ήταν για κάποια άλλα κόμματα που ήταν εκτός Βουλής.

Είναι φανερό ότι έχουμε διαφορά εις το πώς κατανοούμε και πώς καταλαβαίνουμε τη δημοκρατία, τεράστια διαφορά! Και ξέρετε, από μέρους του ΑΚΕΛ μπορεί να είναι και φυσικό. Άλλως πως αντιλαμβάνονται τη δημοκρατία. Εξάλλου, είναι ένα κόμμα το οποίο προέρχεται από μία φιλοσοφία που θα έλεγα ότι, αν μπορούσαν, θα στήριζαν μονοκομματισμό. Συμβιβάζονται στην αστική δημοκρατία...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ο καθένας ό,τι θέλει λαλεί!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αυτή έν' η φιλοσοφία σας, κύριε Κυπριανού...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ο καθένας ό,τι θέλει λαλεί!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είτε είσαστε κομμουνιστικό κόμμα είτε δεν είσαστε! Αν δεν είσαστε, να το δηλώσετε!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αποδείξαμε ποιοι είναι οι πιο δημοκράτες σε αυτό τον τόπο, κύριε Συλλούρη, το 1974! Γι' αυτό νομίζω ότι κάποιοι θα έπρεπε να δείχνουν περισσότερο σεβασμό! Τζιαι εν θα πω τίποτε άλλο!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μα, γιατί αναφέρεσαι στο '74 τωρά;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άντρο Κυπριανού)

Εκοντέψαν οι εκλογές πάλε; Εκοντέψαν οι εκλογές;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έθθα πω τίποτε άλλο!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Η λειτουργία του κόμματός σας εδράζεται στο μαρξισμό-λενινισμό, είναι η βάση του μονοκομματισμού και η λειτουργία των κομμάτων είναι μια προσέγγιση η οποία... Η δύναμη είναι από πάνω προς τα κάτω, δεν είναι από κάτω προς τα πάνω! Γι' αυτό και δεν μπορώ να σας παρεξηγήσω ότι δε δέχεστε...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να σας στείλω το καταστατικό μας, κύριε Συλλούρη...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Συγγνώμη;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να σας στείλω το καταστατικό μας να δκιαβάσετε είναι μ' που λέμε για τούτα τα ζητήματα!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μα, εννά ανακαλύψουμε τον ορισμό του κομμουνισμού ξανά σήμερα εδώ στην Κύπρο; Οι ορισμοί τούτοι έν' καθιερωμένοι, έχω την εντύπωση! Εννά τα ξαναανακαλύψουμε δαμαί; Δεν είπα ότι έτσι πιστεύετε και έτσι λέτε σήμερα. Εκεί είναι η βάση της ιδεολογίας σας! Όπως η βάση, υποτίθεται, της ιδεολογίας του ΔΗΣΥ έπρεπε να ήταν ο πλουραλισμός, η πολυφωνία, ο σεβασμός στην αντίθετη άποψη, η ενθάρρυνση καινούριων απόψεων, η στήριξη ομάδων μικρών που παράγουν νέες ιδέες. Αυτή είναι η ιδεολογία που έχω εγώ! Αυτή είναι η ιδεολογία που έχουμε στο Ευρωπαϊκό Κόμμα! Για μας είναι πιο χρήσιμη η αντίθετη άποψη απ' όσο πιο μικρό κόμμα ή ομάδα παράγεται παρά η άποψη της πλειοψηφίας. Και η διαφορά μας -και προσέξτε το και ας μην ενοχλείστε- και με τους δύο είναι η εξής: Πάτε να αναπτύξετε μία προσέγγιση, είτε το καταλαβαίνετε είτε όχι, που αγγίζετε το τεχνικό λειτουργικό μέρος της δημοκρατίας παρά το ουσιαστικό μέρος της δημοκρατίας.

Ξέρετε, η αντιπροσωπευτική δημοκρατία είναι και μία ορολογία αντιφατική, διότι δημοκρατία ήταν, όταν μαζεύονταν στο δήμο και αποφάσιζαν και ο καθένας έλεγε την άποψή του και ψήφιζε ως άτομο. Λόγω μεγεθών αναγκάζομαστε να πάμε στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία. Σ' αυτή την αντιπροσωπευτική δημοκρατία όμως, όταν λοξοδρομήσουμε από την ουσία της δημοκρατίας και μας μείνει το τεχνικό μέρος, το οποίο εις την απλούστερή του μορφή λέει πως ό,τι αποφασίσει η πλειοψηφία είναι νόμος, κανόνας και οι άλλοι δε δικαιούνται να τον κριτικάρουν, δε δικαιούνται να πουν άλλη άποψη... Ιδιαίτερα, όταν μεταφερθεί αυτή η νομεριστική προσέγγιση της δημοκρατίας στα υψηλά κομματικά δώματα, που αποφασίζουν κάποιοι έμμισθοι, που είναι οι ευνοούμενοι της ηγεσίας και τ' ανάποδο, για να στηρίζουν την ηγεσία, τότε όχι μόνο δεν έχουμε δημοκρατία, δεν έχουμε ούτε τη στοιχειώδη μορφή αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Έχουμε μία δημοκρατία την οποία και τα πιο ολοκληρωτικά καθεστώτα μπορεί να επικαλεστούν ότι την έχουν! Αυτή είναι η τεράστια μας διαφορά και με τους δύο σας και είναι το ουσιώδες που ήθελα να καταθέσω σήμερα, ίσως και σας προβληματίσω.

Κάποιος από τους συζητητές στα πάνελ είπε «μα, θέλετε αλλαγή;». Θέλουμε αλλαγή, μεταρρύθμιση. «Δεν είναι αλλαγή τούτη;» Ναι, είναι αλλαγή, προς τα πίσω, όχι προς τα μπροστά! Είναι οπισθοδρόμηση, δεν είναι εκσυγχρονισμός, δεν είναι πρόοδος! Έπρεπε όλοι να 'μαστε περήφανοι για την απλή αναλογική, να την προβάλλουμε εις την Ευρώπη και έπρεπε να την προβάλλουμε και ως βάση, όταν συζητούμε και τη λύση του Κυπριακού. Και εμείς την προβάλλουμε. Σας ενοχλεί φυσικά τούτο!

Έχει λεχθεί επίσης η κατηγορία, σαν επιχείρημα, ότι τα μονοεδρικά κόμματα είναι ευκαιριακά και κάμνουν συναλλαγές και παίρνουν ανταλλάγματα. Όπως δήλωσα στο "Φιλελεύθερο", κύριε Νεοφύτου, το Ευρωπαϊκό Κόμμα δε μιλούσε με το Δημοκρατικό Συναγερμό. Πράγματι δε μίλησε. Μίλησε με τον κ. Αναστασιάδη. Όπως έπρεπε να γνωρίζεις -και αν δε γνωρίζεις, ρώτησ' τον κ. Αναστασιάδη- εμείς δε ζητήσαμε αντάλλαγμα, για να τον υποστηρίξουμε. Εκείνος μας πρόσφερε υπουργείο, συγκεκριμένο υπουργείο, και ούτε έχουμε απαίτηση! Και δεν υπάρχει πουθενά ούτε γραπτά ούτε προφορικά και δε θα κάμουμε παράπονο, αν και αύριο το πρωί θέλει να παραιτήσει τον υπουργό, διότι είναι στο Ευρωπαϊκό Κόμμα! Να το ξεκαθαρίζουμε και τούτο. Ουδέποτε εμείς ζητήσαμε αντάλλαγμα από κανέναν, για να κάνουμε συναλλαγή. Ούτε ζητήσαμε στο πρόγραμμά του να βάλει οτιδήποτε. Ιδέες και απόψεις τού στείλαμε και αυτό πιθανόν να το γνωρίζεις, όχι στη βάση όμως του «αν δεν το βάλεις τούτο...» Κατηγορείται ο κ. Αναστασιάδης από το ΑΚΕΛ ότι δεν περιέλαβε τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία. Ρωτήστε τον. Του το ζητήσαμε εμείς; Το βάλουμε σαν όρο εμείς;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εβάλετέ το στην πράξη όμως, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Άφησ' τα τούτα, ρε Ζαχαρία, γιατί σου απαγορεύει ο Πρόεδρος να με διακόπτεις.

Θα τελειώσω με δύο-τρία σημεία, γιατί νιώθω ότι μακρηγόρησα, παρ' όλο που γι' αυτό το ζήτημα θα μπορούσα να μιλώ για πολλές ώρες. Και αν θέλετε, έστω και αν θα το ψηφίσετε και πιστεύετε στο διάλογο και δεν ακολουθείτε αυτό το οποίο θεωρείται υπεραπλουστευμένα δημοκρατική προσέγγιση... Όπως ελέχθη και σήμερα και αλλού -σήμερα από το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ- «τα κόμματα είναι μικρά, να μην έχουν χρόνο να μιλήσουν»... Ξέρετε, αυτό μου θυμίζει την πάλη σε ένα θεατρικό έργο -δε θα την πω τώρα- που περίπου έλεγε «μη με πιάσεις από το κεφάλι, μη με πιάσεις από τα πόδια, μια πιθαμή πάνω από το κεφάλι, άμα με

πιάσεις, δέχομαι να παλέψουμε». Αυτό μας κάμνετε. Πάτε στο ΡΙΚ, μας αφήνετε να μιλήσουμε, να κάνουμε καμιά δήλωση κανένα λεπτό. Πάρτε δελτία ειδήσεων και, αν ήσαστε στη θέση μας, να δούμε αν θα μπορούσατε να προβάλατε έστω και μία θέση. Είναι με τα δευτερόλεπτα... Μπορεί να κοπεί η λέξη στη μέση και να μη βγει νόημα. Όλα τα πρωινά δικά σας. Και έρχεστε και λέτε «και η χρηματοδότηση αναλογικά». Και εδώ έχουμε τεράστια άποψη, αντίληψη, όχι διότι σήμερα είμαστε μονοεδρικό κόμμα που διασπαστήκαμε για συγκεκριμένους λόγους, που ο Δημοκρατικός Συναγερμός έπρεπε να θυμάται. Εσείς πρέπει να επιχαίρετε, διότι έρχεται σαν τιμωρία από το Δημοκρατικό Συναγερμό προς εμάς και δικαίως, αλλά είναι η άποψή μας πάντα. Δε λέμε ότι θα έπρεπε να ήταν ίση αλλά ισότιμη και έτσι ήταν παλιά η παρούσα.

Πέραν τούτου, αν ήμουν εγώ μεγάλο κόμμα θα έδινα περισσότερο χρόνο και μεγαλύτερη ενίσχυση στα μικρά κόμματα. Αυτή είναι η διαφορά μου από εσάς όσον αφορά τη δημοκρατία. Κι εμείς θα γίνουμε μεγάλο κόμμα και θα δείτε στην πράξη αυτά που σας λέω, ότι θα δώσουμε περισσότερο λόγο στα μικρά κόμματα, γιατί αυτή είναι η δημοκρατία, και περισσότερη οικονομική στήριξη, αν θέλουμε πλουραλισμό.

Έχετε πει ότι εκλέγονται κάποια άτομα, και είπαμε τρεις στους εκατόν πενήντα περίπου εκλέχθηκαν, και δεν ξέρω σε τι έβλαψαν τη λειτουργία της Βουλής. Αντίθετα, η λειτουργία της Βουλής βλάπτεται με σκηνές που βλέπουμε στις επιτροπές, που κατά κανόνα δεν έχουμε απαρτία λόγω της απουσίας των βουλευτών των μεγάλων κομμάτων. Είδαμε ότι τα έδρανα ήταν εδώ κενά, όχι γιατί απουσίαζε ο κ. Περδίκης ή οι δύο-τρεις βουλευτές της ΕΔΕΚ. Αλλά είπατε ότι εκλέγονται και κάποιοι ευκαιριακά. Ε, δε θα αναφερθώ σε άτομα, αλλά δεν μπορώ να μην το πω. Εσείς παίρνετε άτομα τα οποία απέρριψε η απλή αναλογική και δεν τους έβαλε στη Βουλή και τα εκλέγετε. Αν το να απορριφθούν από την απλή αναλογική και μόνο ήταν κριτήριο, να πείτε: «Ε, όι τζιαι έτσι. Ούτε το 1,8% εν επικίασαν, γιατί τους επικίασατε τζιαι τους εκλέξατε;» Εδώ είναι η συναλλαγή. Εδώ είναι η διαπλοκή. Δεν είναι εις την εκλογή ενός βουλευτή ενός μονοεδρικού κόμματος.

Και επαναλαμβάνω, γιατί δεν είναι και εύκολο να το αποδείξω. Αυτές τις θέσεις πρέπει να θυμηθείτε ότι τις είχα πάντα. Δεν τις έχω σήμερα, γιατί γίνεται αυτή η κίνηση λίγους μήνες πριν από τις εκλογές, για να κοπούν τα μονοεδρικά κόμματα. Είπατε μάλιστα «μα, αν έσειι πολλά κόμματα στη Βουλή, έν' κακό». Ε, είντα μ' που εννά κάμετε αύριο, αν δέκα κόμματα πάρουν από 10%, αν οκτώ κόμματα πάρουν από 11%; Θα βάλετε όρο μόνο τα πρώτα δύο-τρία κόμματα να βκάλλουν βουλευτές;

Φυσικά, σήμερα το θεωρείτε απίθανο. Μετά από δέκα χρόνια μπορεί να είναι το φυσιολογικό και η δημοκρατία να δώσει τη λύση. Άρα, έχω την εντύπωση ότι...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να αλλάξουμε το νόμο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δε θα μπορείτε να τον αλλάξετε, Γιώργο, τότε. Θα αλλάξουν τα δεδομένα και θα χρειαστείτε πολλούς συμμάχους, για να αλλάξετε τα δεδομένα. Εύρετε έναν τρόπο τωρά, ώσπου έν' γλήορα. Και πέστε ότι θα γίνονται εκλογές για την καλύτερη λειτουργία της Βουλής. Είναι εύηχο σύνθημα. Θα εκλέγουν βουλευτές μόνο τα δύο πρώτα κόμματα! Και προσπαθήστε να είσαστε και οι δύο πρώτα κόμματα, γιατί δεν είναι βέβαιο ότι θα είστε!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεμιστοκλέους, παρακαλώ.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Μετά το ΕΥΡΩΚΟ, που εννά είναι πρώτο κόμμα, δε θα είναι ο ΔΗΣΥ;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Άσε τις ειρωνείες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Την ειρωνεία μόνο ξέρετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτον, θα πω ότι η θεωρία της οριζόντιας ψηφοφορίας προερχόμενη είτε από τον κ. Περδίκη είτε από τον κ. Συλλούρη με βρίσκει κάθετα αντίθετο. Με βρίσκει κάθετα αντίθετο για τους εξής λόγους:

Πρώτον, διότι το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν αναγνωρίζει τίτλους ευγενείας. Βουλευτές επικρατείας, εξ όσων γνωρίζω, μόνο στην Ελλάδα υπάρχουν. Ήταν ένας θεσμός ο οποίος ξεκίνησε επί Κωνσταντίνου Καραμανλή και ξεκίνησε με τη σκέψη να εισαγάγει στην πολιτική ζωή της Ελλάδας ανθρώπους νέους, που δεν είχαν την τότε τεχνική να μπουν στη Βουλή. Και κατέληξε αυτός ο θεσμός στο ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα, στο να μπαίνουν στην ελληνική Βουλή μόνο προσωπικότητες, πρώην πρωθυπουργοί, πρώην αρχηγοί κομμάτων.

Δεύτερον, θα πρέπει να πούμε ότι εκεί στην Ελλάδα είναι δώδεκα στους τριακόσιους, δηλαδή πάρα πολύ μικρό ποσοστό σε σχέση με το γιγαντιαίο ποσοστό των δεκατεσσάρων προς τους πενήντα έξι.

Τρίτον, βουλευτές επικρατείας σημαίνει βουλευτές ανευθυνότητας. Σημαίνει βουλευτές που δεν είναι υπόλογοι σε κανέναν. Σημαίνει βουλευτές που θα τους εκλέγουν βασικά τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και θα προέρχονται αυτοί από τους διασημότερους κατά την προεκλογική περίοδο. Βουλευτές επικρατείας σημαίνει βουλευτές -μαζί με τους υπόλοιπους- δύο διαφορετικών τρόπων εισδοχής στη Βουλή, δύο δημοκρατικών νομιμοποιήσεων, δύο διαφορετικών υπευθυνοτήτων. Βουλευτές επικρατείας σημαίνει βουλευτές προσβολής του κοινού νου. Είναι δικαίωμα των κομμάτων να ψηφίσουν βουλευτές επικρατείας. Μα, γιατί μόνο δεκατέσσερις; Εγώ λέω, αν τους κάμετε είκοσι τέσσερις, τριάντα τέσσερις... Στους αρχηγούς όμως των κομμάτων, μεταξύ αυτών και ο δικός μου αρχηγός, θα δώσετε μία δυνατότητα απεριόριστη. Είναι δεκατέσσερις; Αναλογούν στο Συναγερμό, ας πούμε, οι τρεις; Θα επιλέγουν τους τρεις που θα θέλουν να εκλέξουν στη Βουλή, θα επιλέγουν και έντεκα κατά την κοινώς λεγόμενη λέξη "γεμωσιά" και θα εκλέγονται, βασικά θα διορίζονται...

Εγώ λέω να αλλάξουμε το σύνταγμα και να δώσουμε το δικαίωμα στους αρχηγούς...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Απαντάς μου εμένα τώρα ή του Συναγερμού;

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Και σε σένα, κύριε Συλλούρη, διότι έν' πρόταση δική σου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, ο Συναγερμός μίλησε πρώτος για επικρατείας.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Άσε το Συναγερμό. Πρόταση δική σου, λέει το χαρτί.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, ναι! Σήμερα έν' πρόταση δική μου. Δηλαδή, τότε που ο Συναγερμός την έλεγε, τι έκαμνε;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όσα άκουσα 'πού σένα άκουσα και από το Θεμιστοκλέους. Είντα μ' που έν' το πρόβλημα;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έντζιε έχω πρόβλημα να ακούσω, αλλά μήπως επάθαμεν αμνησία δαμαί!

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όι, εν έχουμεν αμνησία.

Να τελειώσουμε, κύριε.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Αποσύραν την τζιαι άρκησες να το καταλάβεις.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Αυτοί λοιπόν οι βουλευτές επικρατείας και μάλιστα με οριζόντια... Δηλαδή επιλέγει ο ψηφοφόρος τον κ. Θεμιστοκλέους, τον κ. Προδρόμου και τον κ. Νουρή, τρεις διαφορετικές τηλεπερσόνες, με τρεις διαφορετικές πολιτικές πεποιθήσεις. Τελικά, όταν θα έρθει το θέμα στη Βουλή, αυτός ο ψηφοφόρος είντα μ' που θέλει να ψηφίσουν οι επίλεκτοί του;

Λοιπόν, ούτε βουλευτές επικρατείας ούτε βουλευτές οριζοντίας. Ερχόμαστε το ΑΚΕΛ και ο Συναγερμός, το κόμμα μου, να ανεβάσουμε το εκλογικό μέτρο και να περιορίσουμε τα προσωποπαγή κόμματα, τα “αποκόμματα”, τα “κατακόμματα” και τα “υποκόμματα”. Ε, και την ίδια ώρα που θέλουμε κόμματα αρχών, καλά και δημοκρατικά οργανωμένα, ερχόμαστε να θέσουμε πάνω από ιδεολογίες, πάνω από παρατάξεις τα πρόσωπα που έρχονται και παρέρχονται; Αυτή είναι η λογική μας;

Γι’ αυτό θα καταψηφίσω -τζιαι είμαι τζιαι πολλά περήφανος- και την οριζόντια και τους βουλευτές επικρατείας. Σε ό,τι αφορά το εκλογικό μέτρο, επειδή βλέπω σχηματισμένη στο πρόσωπο του Αβέρωφ Νεοφύτου την αγωνία...

(Γέλια)

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν έχω καμία αγωνία...

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

...ότι θα περάσει... Θα περάσει.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Καμία αγωνία δεν έχω. Εσύ...

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Μα, γιατί ενοχλείστε, κύριε Πρόεδρε;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να τοποθετηθείς.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Εγώ να τοποθετηθώ;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Καλά, εψήφισες τζιαι τίποτε σήμερα;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Καμία αγωνία δεν έχω.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ο Προδρόμου με το ζόρι να το κάμει υποχρεωτικό!

Αν κινδύνευε...

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, συνεχίστε.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ναι, Νίκο μου. Θέλεις να πεις κάτι; Θέλεις να τα πεις εσύ;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όι, είμαι μια χαρά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, συνεχίστε.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Σε ό,τι αφορά το εκλογικό μέτρο, είναι διαχρονική η προσωπική μου άποψη ότι δε θα έπρεπε να είχε ανεβεί και μάλιστα στο 5%. Θεωρώ ότι το 3,6% μπορεί να κινείται σε πολύ πιο λογικά επίπεδα, αλλά την ίδια ώρα θέλω να πω το εξής: Αν κινδύνευε η κυβερνητική σταθερότητα, θα ήμουν ο πρώτος εισηγητής να γίνει 10%. Πρώτο προαπαιτούμενο είναι να κυβερνηθεί η χώρα, δεύτερο, επόμενο είναι να εκπροσωπηθεί ο λαός. Παρά ταύτα και παρά τις προσωπικές μου έντονες απόψεις τις οποίες κατ’ επανάληψη δημοσιοποίησα και για

τις οποίες μάλιστα καταβάλλω και κάποιο σχετικό πολιτικό κόστος, εντούτοις θα υπακούσω στο κόμμα μου με βαριά καρδιά και θα ψηφίσω, για να τιμήσω, κύριε Λαμάρη...

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Αθηνά Κυριακίδου)

...το 3,6%, κυρία Αθηνά Κυριακίδου, αλλά και για να βοηθήσω να βγείτε κι εσείς από τη δύσκολη θέση.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω τη γνώμη, παρακαλώ, ότι πρέπει να προχωρήσουμε.

Να θέσουμε σε ψηφοφορία μία προς μία τις προτάσεις νόμου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Από το ΔΗΚΟ δε μίλησε κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν...

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, πότε το ζήτησε;

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν πρόσεξες, Πρόεδρε, διότι έβλεπες μπρούμυτα. Δεν κοίταζες στο σώμα.

Εν πάση περιπτώσει, εμένα η παρέμβασή μου είναι σύντομη. Εξάλλου η θέση του ΔΗΚΟ εκφράστηκε λακωνικά, μπορώ να πω, στην αρχή της συζήτησης από τον πρόεδρο του κόμματος και εγώ θα προσθέσω δύο-τρία πράγματα.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα σίγουρα αναγνωρίζουμε την ανάγκη για εκσυγχρονισμό του εκλογικού νομοθετικού πλαισίου και είναι πάγια η θέση μας ότι η νομοθεσία που αφορά τις εκλογές πρέπει και να εκσυγχρονίζεται και να εξελίσσεται και αυτή η συζήτηση πρέπει να γίνει και πρέπει να γίνεται. Και, αν παραμερίσω τις εκατέρωθεν αιχμές που έχουν αντιπαραβληθεί σήμερα, βγάζω ένα αβίαστο συμπέρασμα, ότι ο προβληματισμός που αναπτύχθηκε είναι εποικοδομητικός όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό της εκλογικής νομοθεσίας.

Άρα, έχουμε δίκαιο που λέμε ότι μέσα σε ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα δεν μπορείς να συζητάς τέτοια θέματα και μέσα σε δύο βδομάδες να παρουσιάζονται προτάσεις για ψήφιση ενώπιον του σώματος. Θα έπρεπε να υπάρξει περισσότερος χρόνος, για να μπορέσουμε να καταλήξουμε σε καλύτερα συμπεράσματα, σε καλύτερες αποφάσεις, προς όφελος όχι των κομμάτων και του καθενός μας ξεχωριστά, αλλά προς όφελος ευρύτερα του κοινωνικού συνόλου.

Κατατέθηκαν συγκεκριμένες προτάσεις. Εμείς εκφράσαμε τη θέση ότι αυτές οι προτάσεις θα πρέπει, αν ψηφιστούν σήμερα, όποιες θα ψηφιστούν, να ισχύσουν για την επόμενη Βουλή, την επόμενη εκλογική διαδικασία, όμως...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Την ομοσπονδιακή!

(Γέλια)

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Έχουν κατατεθεί εν πάση περιπτώσει οι προτάσεις. Εμείς κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας θα εκφράσουμε την άποψή μας και τη θέση μας με την ψήφο μας, όμως επαναλαμβάνω ότι είμαστε αντίθετοι όσον αφορά την αύξηση του εκλογικού μέτρου, είμαστε αντίθετοι όσον αφορά την οριζόντια ψηφοφορία και όσον αφορά τους βουλευτές επικρατείας. Και λέω "αντίθετοι", όχι για να φανεί ότι δεν το συζητάμε, αλλά γιατί ο χρόνος που είχαμε ενώπιόν μας ήταν πολύ σύντομος, γιατί, αν είχαμε περισσότερο χρόνο, μπορεί να βρεθεί ένα καλύτερο σύστημα, που να μας ικανοποιεί όλους.

Και όσον αφορά την παρέμβαση του φίλου μου του Ανδρέα του Θεμιστοκλέους, ότι μας βγάζει από τη δύσκολη θέση, δε μας βγάζεις καθόλου από τη δύσκολη θέση, γιατί οι θέσεις μας ως Δημοκρατικού Κόμματος είναι σταθερές, πάγιες, διαχρονικές. Και όταν εμείς μιλούσαμε για απλή αναλογική... Μάλλον ήμασταν οι πρώτοι που φέραμε την απλή αναλογική, τότε επί Σπύρου Κυπριανού, και να μην ξεχνούμε ούτε την ιστορία. Εν πάση περιπτώσει, όσον αφορά το τι θα ψηφίσουμε, θα φανεί στην ψήφιση των προτάσεων νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεοφύτου.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, ησυχία!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα εφαρμόσω στην πράξη την αναλογικότητα, γι' αυτό και θα περιοριστώ αυστηρά στο να πω πως το μέτρο, κύριε Πρόεδρε, θέλει μέτρο και αντιλαμβανόμαστε όλοι κατά πόσο υπάρχει μέτρο. Όσον αφορά την οριζόντια ψηφοφορία, πρώτος ο Δημοκρατικός Συναγερμός την έθεσε και παραμένουμε σε αυτή τη θέση, η πρόταση όμως νόμου του κ. Περδίκη για μας δεν είναι οριζόντια ψηφοφορία όπως έχει κατατεθεί, γι' αυτό και θα καταψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 9 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζει η ψηφοφορία, συνάδελφοι, για τις προτάσεις νόμου με αριθμούς από 9 μέχρι 14. Πρώτα βάζουμε σε ψηφοφορία την υπ' αριθμόν 9 πρόταση νόμου.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επαναλαμβάνω, πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων της υπ' αριθμόν 9 πρότασης νόμου;

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται, επειδή είναι και αργά, να μας λέτε ποια πρόταση νόμου είναι. Είναι η οριζόντια, είναι η... Για να ξέρουμε ποια ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πιο απλό είναι να διαβάζουμε το σκοπό, είναι τρεις γραμμές.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θεσμοθέτηση διαδικασίας οριζόντιας ψηφοφορίας για ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Πρόταση νόμου του κ. Περδίκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 5 απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και ουδεμίαν αποχή, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

Προχωρούμε στην υπ' αριθμόν 10 πρόταση νόμου, συνάδελφοι, η οποία έχει τροπολογίες. Θα γίνεται ξεχωριστή ψηφοφορία για κάθε τροπολογία. Εν τω μεταξύ, να πούμε ότι η υπ' αριθμόν 10 πρόταση νόμου, όπως είπαμε να λέμε, είναι η πρόταση νόμου του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αναθεώρηση του ελάχιστου ποσοστού επί του συνόλου των έγκυρων ψήφων σε ολόκληρη την επικράτεια της Δημοκρατίας που προβλέπεται στο βασικό νόμο για σκοπούς συμμετοχής των αυτοτελών κομμάτων στην πρώτη φάση και στη δεύτερη φάση της δεύτερης κατανομής αδιάθετων εδρών.

Έχουμε τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει τροπολογία.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Η πρώτη τροπολογία της πρότασης νόμου είναι του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, ο ίδιος την κάνει. Δκυο γραμμές έني, να τη δκιαβάσει ο γραμματέας μάνι μάνι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου με την αντικατάσταση της παραγράφου (γ) του άρθρου 2 αυτής, με την ακόλουθη παράγραφο:

«(γ) με την αντικατάσταση από την παράγραφο (γ) του εδαφίου (4) αυτού της φράσης “τα 2/56” (όγδοη γραμμή) με τη φράση “ποσοστό 7,2% επί”.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαεννέα ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και δεκαεννέα αποχές, η τροπολογία του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εγκρίνεται.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ό,τι πει ο κανονισμός!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι οι υπέρ και οι εναντίον, είναι οι αποχές που μας σύγχυσαν λίγο. Περνά, περνά.

Πάμε στην τροπολογία της ΕΔΕΚ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τη γνωρίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τη γνωρίζετε, εντάξει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το γραμματέα να τη διαβάσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου με την αντικατάσταση της παραγράφου (γ) του άρθρου 2 αυτής με την ακόλουθη παράγραφο:

«(γ) με την αντικατάσταση από την παράγραφο (γ) του εδαφίου (4) αυτού της φράσης “έχει συγκεντρώσει τα 2/56 του συνόλου των έγκυρων ψήφων σε ολόκληρη την επικράτεια της Δημοκρατίας και ο” (όγδοη μέχρι δέκατη γραμμή) με το διαζευκτικό “ή” και της φράσης “στο εδάφιο (2)” (ενδέκατη γραμμή) με τη φράση “στην παράγραφο (α) του εδαφίου (2)”.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ απορρίπτεται.

Πάμε στην τροπολογία του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

Παρακαλώ το γραμματέα να τη διαβάσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 2 αυτής, του ακόλουθου νέου άρθρου 3:

«Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου.

3. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 66 αυτού, του ακόλουθου νέου άρθρου 67:

“Εναρξη της ισχύος τροποποιήσεων του παρόντος Νόμου.

67. Οποιοσδήποτε τροποποιήσεις των διατάξεων του παρόντος ψηφίζονται εντός χρονικού διαστήματος μικρότερου των έξι (6) μηνών πριν από την ημέρα διενέργειας βουλευτικών εκλογών τίθενται σε ισχύ την επόμενη ημέρα της ημέρας διεξαγωγής των βουλευτικών εκλογών:

Νοείται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση διενέργειας έκτακτης εκλογικής διαδικασίας."».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους εναντίον, δεκαπέντε υπέρ και ουδεμίαν αποχή, η τροπολογία του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών απορρίπτεται.

Προχωρούμε τώρα στις τροπολογίες του ΕΥΡΩΚΟ.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει τις τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κόμματος για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015»

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου με την προσθήκη σε αυτήν του ακόλουθου νέου άρθρου 3:

«Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. 3. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ την επόμενη ημέρα της ημέρας διεξαγωγής των επερχόμενων βουλευτικών εκλογών.».

2. Να γίνουν όλες οι συνεπακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να εξηγήσω, κύριε Πρόεδρε; Είναι μία πρόταση νόμου για την οριζόντια...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν είναι πρόταση νόμου, είναι τροπολογία.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...είναι και μία τροπολογία, για να εφαρμοστεί ό,τι ψηφιστεί σε άλλες εκλογές. Απλώς, λέω, για να μη συγχύζεστε.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Είναι κρίμα, διότι εκαταψηφίστηκε η άλλη πρόταση, η προηγούμενη. Εννά περιπαιζούμαστε;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το αποσύρω τότε, αν είναι έτσι.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι άνευ αντικειμένου νομίζω, όμως, αν θέλετε να τη βάλουμε σε ψηφοφορία...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε, να τελειώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ των τροπολογιών του ΕΥΡΩΚΟ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα εννέα ψήφους εναντίον, δεκατέσσερις υπέρ και καμία αποχή, οι τροπολογίες του ΕΥΡΩΚΟ απορρίπτονται.

Λοιπόν, πάμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 10 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και ουδεμίαν αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τώρα πάμε στην τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και ουδεμίαν αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Πάμε στην υπ' αριθμόν 11 πρόταση νόμου.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Κατάργηση του εκλογικού μέτρου κατά τη δεύτερη κατανομή αδιάθετων εδρών και ρυθμίσεις ώστε η κατανομή των εν λόγω εδρών να γίνεται στις επιμέρους εκλογικές περιφέρειες με βάση την εκλογική δύναμη της καθεμιάς, αντί στη βάση του ότι η Δημοκρατία θεωρείται ενιαία εκλογική περιφέρεια, που ισχύει σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Βαρνάβα εκ μέρους της ΕΔΕΚ.

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 11 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εφτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και καμία αποχή, τα άρθρα απορρίπτονται.

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Ρούλα Μαυρονικόλα)

Κυρία Ρούλα, σε παρακαλώ, όχι σχόλια έτσι ώρα. Όχι σχολιασμούς, όχι σχόλια! Να προχωρούμε.

(Γέλια)

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και καμία αποχή, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

Ερχόμαστε στην υπ' αριθμόν 12 πρόταση νόμου.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Διαφοροποίηση προς τα κάτω των κατώτατων ποσοστών συμμετοχής των συνασπισμών κομμάτων στη δεύτερη κατανομή αδιάθετων εδρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η πρόταση νόμου του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η Αθηνά.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Μίλα!

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Η εισήγησή μας, προτού τεθεί σε ψηφοφορία, επειδή κάμνει αναφορά η πρόταση ότι ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2017, να έχει άμεση ισχύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, σημειώστε εκεί στην πρόταση ότι είναι από την άμεση... Για τις επόμενες εκλογές να τεθεί σε ισχύ, από τις επόμενες, όχι από το 2017 και ύστερα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Όχι, τώρα, τώρα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, υπάρχει τροπολογία των Οικολόγων. Υπάρχουν δύο τροπολογίες των Οικολόγων πάνω στην πρόταση νόμου.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι είναι η πρόταση η αρχική του Δημοκρατικού Κόμματος σε περίπτωση συμμαχίας δύο κομμάτων ή τριών, το οποίο προβλέπεται σήμερα 10% και 20%, η πρόταση η αρχική ήταν 8%-16%, τώρα διαφοροποιείται σε 8%-12%. Εμείς το 8%-16% θα το ψηφίζαμε, το 8%-12% δεν το ψηφίζουμε, τηρούμε αποχή.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Περδίκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λαμάρη, όταν θα έρθει η συνολική ψηφοφορία, εκεί θα τοποθετηθείτε. Τώρα πρώτα πρώτα έχουμε τις τροπολογίες των Οικολόγων πάνω στην πρόταση νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Για μια, κύριε Περδίκη, ή δύο δύο μαζί;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αφού μια είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δύο σκέλη.

Τις έχετε μπροστά σας ή να τις διαβάσουμε;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι δύο νούμερα. Δύο νούμερα προτείνει το ΔΗΚΟ, δύο νούμερα διαφορετικά προτείνω εγώ, να τελειώνουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι τροπολογίες του κ. Περδίκη, κύριε Πρόεδρε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία, για να διαβαστούν οι τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2015»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση από την παράγραφο (α), που περιλαμβάνεται στο άρθρο 2 αυτής, της φράσης “οκτώ τοις εκατόν (8%)” (τρίτη γραμμή) με τη φράση “τέσσερα και πέντε δέκατα τοις εκατόν (4,5%)”.
2. Με την αντικατάσταση από την παράγραφο (β), που περιλαμβάνεται στο άρθρο 2 αυτής, της φράσης “δώδεκα τοις εκατόν (12%)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση “εννέα τοις εκατόν (9%)”.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η εισήγησή μας, έπρεπε να ψηφιστούν ξεχωριστά τα δύο ποσοστά. Το 8%, ξεχωριστά το 12%. Αν υπάρχει διαφωνία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βάζουμε τις τροπολογίες των Οικολόγων σε δύο ψηφοφορίες. Για το ένα σημείο πρώτα και μετά το δεύτερο σημείο.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Εφτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, εφτά υπέρ και καμία αποχή, η πρώτη τροπολογία του Κινήματος Οικολόγων απορρίπτεται.

Πάμε στη δεύτερη τροπολογία, που λέει για 12% κ.λπ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεύτερη τροπολογία του κ. Περδίκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας των Οικολόγων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το ίδιο, κύριε Πρόεδρε, εφτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, εφτά υπέρ και καμία αποχή, η δεύτερη τροπολογία των Οικολόγων απορρίπτεται.

Η πρόταση νόμου υπ' αριθμόν 12 του Νικόλα Παπαδόπουλου μπαίνει τώρα ως σύνολο, χωρίς να υιοθετηθούν τροπολογίες, ως σύνολο σε ψηφοφορία.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η εισήγησή μου, αφού υπάρχουν διάφορες εισηγήσεις, βάλτε το 8%, μετά το 12% και μετά το 16%.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Αφού έτσι άκουσα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το 8% αποσύρθηκε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να μείνει το 16%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ξεκαθάρισ' το. Αντί 8%-12%, γίνεται 8%-16%.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Επανερχόμαστε στην αρχική μας...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ρώτα τους, για να είμαστε εντάξει.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

8%-16%.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δέχεστέ την, κύριε Πρόεδρε;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Άμα ο εισηγητής δεν την αποσύρει...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ενδιαφέρει μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι σε ενδιαφέρει;

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, γίνεται τροπολογία επί τροπολογίας τελευταία στιγμή. Πρέπει να αποφασίσει ο Πρόεδρος αν τη δέχεται.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αναιρεί την προηγούμενη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι κανονισμοί δεν το απαγορεύουν. Είναι συμφωνία κυρίων αυτή. Άρα, οι κανονισμοί το επιτρέπουν και απ' εκεί να μπαίνει ο καθένας να τοποθετείται επί της ουσίας.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό. Η αρχική πρόταση του ΔΗΚΟ ήταν 16%-8% και στην όλη συζήτηση που έγινε στην επιτροπή Εσωτερικών το 16% το εκάμαμε 12%. Επανερχόμαστε τώρα στην αρχική μας τροπολογία, στην αρχική μας πρόταση νόμου, που ήταν 16%-8%.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θέλετε να κάμετε την τροπολογία το 12% να γίνει 16%;

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Όχι, δεν έγινε τροπολογία. Επανερχόμαστε στο 16%-8%.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το 16% είναι ο συνασπισμός...

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είχαμε καταθέσει πρόταση νόμου, για να μειωθούν τα ποσοστά για τους συνασπισμούς σε 8% για δύο κόμματα, σε 16% για τρία κόμματα. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης είπαμε, μετά από εισηγήσεις που ακούσαμε στην επιτροπή, να κατεβάσουμε το 16% στο 12% με την ελπίδα ότι αυτή η πρόταση θα τύγχανε μιας ευρύτερης αποδοχής. Αφού αυτή η πρόταση δεν τυγχάνει αποδοχής, επανερχόμαστε στην αρχική πρόταση.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μέ αποσύραμε την πρόταση νόμου, μέ την αλλάξαμε. Η αρχική πρόταση ήταν για 8% και 16%.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δώστε μας ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, να μελετήσουμε την πρόταση που έν' δαμαί.

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Θα κάμουμε διάλειμμα;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, δε χρειάζεται. Εάν την έχει κάποιος, δώστε μου την.

Κύριε Πρόεδρε, και παρακαλώ και τη γραμματεία, για να είμαστε εξηγημένοι, η πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος όπως είχε κατατεθεί, αφού αποσύρεται οποιαδήποτε τροπολογία, να τεθεί προς ψηφοφορία.

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Κόμματος)

Όπως έχετε καταθέσει την πρόταση νόμου.

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Πριν το συμβιβασμό;

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Εκατάλαβες; Έν' επειδή η πρόταση λέει να ισχύει μετά το 2017, έν' γι' αυτό που λαλεί.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έληξε. Όπως είχε κατατεθεί. Όπως είναι η πρόταση νόμου.

Κύριε Πρόεδρε, εδώ...

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Ένα λεπτό, έν' δική μας η πρόταση, να πούμε την άποψή μας.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δική σας πρόταση, ναι.

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, απεσύρθη η τροπολογία. Έχει απόλυτο δικαίωμα ο οποιοσδήποτε θέτει τροπολογία να την αποσύρει και μένει η πρόταση νόμου του ΔΗΚΟ χωρίς τροπολογία. Παρακαλώ προχωρήστε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βότσης.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Για να μην το πολυπλοκοποιούμε το θέμα, για να πάμε αλλού, εμείς εζητήσαμε μια απλή αλλαγή. Έχουμε μία πρόταση νόμου ενώπιόν σας η οποία έλεγε 12%. Εμείς λέμε να αλλάξει και να γίνει 16%, αν το αποδεχτεί το σώμα. Το σώμα μπορεί να πει ότι δε μας επιτρέπει να αλλάξουμε τον αριθμό τωρά, είναι δικαίωμά του.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δικαιούστε να κάμετε. Δεν έχει κανένα κανονισμό που να σας το απαγορεύει.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Δημήτρη μου, λέω ότι δικαιούται να το... Αλλά το να λέμε τώρα ότι ο μόνος τρόπος να αλλάξει τούτο που ζητούμε τωρά είναι να πάω να βρω την αρχική τροπολογία που θα ισχύει το 2017 εμείς δεν το αποδεχόμαστε. Εάν η ολομέλεια θέλει να δεχτεί την εισήγησή μας, εμείς λέμε το 12% να γίνει 16%. Αυτά ξεκάθαρα. Όχι να πάμε να βρούμε την προηγούμενη πρότασή μας, η οποία έχει άλλο περιεχόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, οι φίλοι του Δημοκρατικού Κόμματος δικαιούνται να αποφασίσουν. Απέσυραν ή δεν απέσυραν την τροπολογία τους;

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Έντζιεν τροπολογία, έν' πρόταση νόμου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Παρακαλώ. Εκάμετε μία τροπολογία στην οποία το 16% κάμνετέ το 12% και αλλάζετε και ημερομηνίες. Ε, τούτη την πρόταση την αποσύρετε λέτε. Ε, αποφασίστε!

N. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν αποσύραμε καμία πρόταση. Πρώτα απ' όλα να υπενθυμίσω το σώμα ότι πριν πέντε λεπτά, πριν ξεκινήσει η συζήτηση για την πρόταση νόμου τη δική μας, είχα εισηγηθεί και σιωπηλά έγινε αποδεκτό ότι η ισχύς του νόμου είναι άμεση και ψηφίστηκε και έκλεισε εκείνο. Άρα, δε συζητιέται εκείνο το θέμα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Έκαμα τροπολογία εγώ. Έντζιε διαμαρτυρήθηκε κανένας!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν έγινε ψηφοφορία.

N. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δε διαμαρτυρήθηκε κανένας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν έγινε ψηφοφορία.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, δικαιούμαστε να κάμουμε προφορική τροπολογία.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ποιος είπε ότι δικαιούστε;

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ζητούμε, ζητούμε!

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Καταψηφίστε το στο κάτω κάτω.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και μιλούμε για 16%-8%. Θέλετε ψηφίστε το, θέλετε μεν το ψηφίσετε!

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Καταψηφίστε!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έγινε πολλή σύγχυση, θέλω να πω τα εξής: Η πρόταση που έχουμε μπροστά μας αναφέρεται σε 8% για συνασπισμό δύο κομμάτων και 12% για συνασπισμό τριών κομμάτων. Κάναμε μια συμφωνία, ότι οι όποιες τροπολογίες πρέπει να τίθενται η ώρα 9.00 το πρωί της συγκεκριμένης μέρας. Και το ΔΗΚΟ λέει τώρα ότι βάζει προφορικά πρόταση -και εσείς θα πρέπει να αποφασίσετε- να πάει στο 16%. Αυτή είναι η μια τροποποίηση που θέλουν. Η δεύτερη τροποποίηση που θέλουν αφορά το θέμα αρχής που εβάλλαν στην αρχή, ότι δεν πρέπει να ψηφίσουμε τώρα τις όποιες νομοθεσίες, αλλά να τις ψηφίσουμε και να ισχύουν από το 2017, μετά τις εκλογές. Θέλουν και αυτό να το αναιρέσουν και η συγκεκριμένη πρόταση να ισχύει από τα τώρα, λεν. Αυτό λεν.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Εβάλαμεν το ήδη!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εβάλετέ το, αλλά στην αρχή είπατε ότι εν' θέση αρχής για σας ότι δεν πρέπει να ψηφιστεί τίποτε τώρα και ό,τι ψηφιστεί να ισχύσει για τότε. Και αλλάξατε τη θέση σας. Άρα, να ξέρουμε τι ψηφίζουμε! Πείτε μας τι θα θέσετε ενώπιόν μας, για να ξέρουμε τι θα ψηφίσουμε. Να μας πει ο Πρόεδρος αν δέχεται την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακούστε. Προφορική τροπολογία του ΔΗΚΟ μέχρι τώρα δε δέχθηκα. Από εσάς δέχθηκα και απ' εδώ δέχθηκα. Επομένως, τώρα θα δεχθώ και μια του ΔΗΚΟ.

(Γέλια)

Την πρόταση νόμου έτην δαμαί, λέει τα εξής για το συνασπισμό δύο κομμάτων: «(α) Με την αντικατάσταση από την υποπαράγραφο (ii) αυτής της φράσης “δέκα τοις εκατόν (10%)” (πρώτη και δεύτερη γραμμή) με τη φράση “οκτώ τοις εκατόν (8%)”». Και παρακάτω το (β) λέει «με την αντικατάσταση από την υποπαράγραφο (iii) αυτής της φράσης “είκοσι τοις εκατόν (20%)” (πρώτη και δεύτερη γραμμή) με τη φράση “δώδεκα τοις εκατόν (12%)”», το οποίο λένε να γίνει 16%.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τώρα η τροπολογία είναι να γίνει 16%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Λοιπόν, ψηφίζουμε.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και να έχει άμεση ισχύ, Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άμεση ισχύ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ένα ένα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα ένα. Καλά λέει ο κ. Κατσουρίδης.

Παρακαλώ, ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης αυτής της τροπολογίας του Δημοκρατικού Κόμματος, το 12% να γίνει 16%;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαεννιά ψήφους εναντίον, δεκαπέντε υπέρ και δεκαεννιά αποχές, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

Πάμε στην άλλη, την άμεση ισχύ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αφού δεν ισχύει!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέλειωσε! Δεν ισχύει!

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Έν' σωστά που λέει ο Πρόεδρος. Απορρίψατε το να γίνει 16% το 12%. Παραμένει 12%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Βότση, έν' σαν σύνολο που έβαλα την τροπολογία, και το (α) και το (β) βεβαίως.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν το ΔΗΚΟ δεν αποσύρει την τροπολογία για άμεση εφαρμογή, πρέπει να τη βάλετε και αυτή σε ψηφοφορία. Και μετά πρέπει να βάλετε το σύνολο, δηλαδή το 8%-12%.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Άλλαξε τζιαι ψηφίστηκε!

Για όνομα του Θεού, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχω πρόβλημα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέχτηκες την αλλαγή, την τροπολογία, και καταψηφίστηκε, κύριε Πρόεδρε! Γίνεται να ξαναμπεί σε ψηφοφορία;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Τώρα η ψηφοφορία είναι για την άμεση εφαρμογή της. Ή όχι; Για τα άλλα έγινε ψηφοφορία, απορρίφθηκαν, τέλειωσε.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Για άμεση εφαρμογή ποιου, κύριε Πρόεδρε; Αυτού που απορρίφθηκε;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Άρα, πρέπει να μπει όλο σε ψηφοφορία!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έν' η τροπολογία που απορρίφθηκε. Παραμένει το 8%-12%. Άρα, μπαίνει η δεύτερη τροπολογία...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Αυτό θα μπει σε ψηφοφορία, όι αν έχει άμεση ή όχι!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Συγγνώμη, ο κ. Κατσουρίδης ζήτησε να γίνουν δύο ξεχωριστές ψηφοφορίες, μία για τα ποσοστά και μία για την άμεση εφαρμογή της τροπολογίας.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που απερρίφθη είναι το συγκεκριμένο μέτρο, το 8%-16%.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το να γίνει 12% το 16%. Ωραία.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ωραία, καλέ. Απορρίφθηκε τζιέινο το πράγμα. Η πρόταση στο σύνολό της τωρά έχει απορριφθεί ή παραμένει το 8%-12%;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ακριβώς! Κατά συνέπεια, μπαίνει και το άλλο σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μπει σε ψηφοφορία το 8%-12%; Αυτό εννοείτε;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη. Δεν έχουμε καταλάβει! Η αρχική πρόταση νόμου που είχαμε εδώ ήταν να ισχύουν οι αλλαγές των ποσοστών για συνασπισμούς από το '17. Το '17 πότε έγινε τώρα; Εγώ δεν το κατάλαβα. Ψηφίστηκε;

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Εισηγηθήκαμε να γίνει άμεσα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Έχει απορριφθεί η πρόταση;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προχωρήστε στην ψηφοφορία, σας παρακαλώ!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μα, σε ποια ψηφοφορία;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Χάνουμε το χρόνο μας άσκοπα! Βάλτε την πρόταση την αρχική του ΔΗΚΟ σε ψηφοφορία να τελειώνουμε. Χάνουμε χρόνο άσκοπα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η αρχική πρόταση. Εφόσον ζητείται ψηφοφορία, να κάμουμε ψηφοφορία. Το 12% να γίνει 16% απορρίφθηκε. Τώρα η αρχική είναι 8%-12%.

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 έως 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους εναντίον, δεκαπέντε υπέρ και ουδεμίαν αποχή, τα άρθρα απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Ουδεμία.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους εναντίον, δεκαπέντε υπέρ και καμία αποχή, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

Πάμε στην πρόταση νόμου του κ. Δημήτρη Συλλούρη. Είναι η υπ' αριθμόν 13 και τιτλοφορείται «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2015».

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Καθιέρωση της οριζόντιας ψηφοφορίας μόνο για την εκλογή δεκατεσσάρων βουλευτών επικρατείας από το σύνολο του εκλογικού σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Μέρους. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 μέχρι 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, δεκαεννιά υπέρ και τρεις αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 5 απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και τρεις αποχές, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 14 θέμα, που είναι «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2015». Πρόκειται για πρόταση νόμου του κ. Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή Αμμοχώστου.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Ρυθμίσεις, ώστε για την εκλογή των αρχηγών των κομμάτων ή των επικεφαλής συνασπισμών πλειόνων συνεργαζόμενων κομμάτων ως μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων να απαιτείται να δίνεται από τους ψηφοφόρους σταυρός προτίμησης στα εν λόγω πρόσωπα, όπως ισχύει και για τους υπόλοιπους υποψηφίους για ανάδειξή τους στο εν λόγω αξίωμα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, διότι... Αφήστε τη γραμματεία να κάμει τη δουλειά της! Ξέρετε, ξέρετε! Έτσι που εν την ηξέρουν τζιαι μας είπαν από την αρχή «δκιαβάζετε λλίον το περιεχόμενο, για να καταλαβαίνουμε.»

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ε, αυτό μας είπαν από την αρχή!

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 μέχρι 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 3 απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η πρόταση νόμου του κ. Κουλία καταψηφίζεται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2015».

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €26.867.092 και χρήση του για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του 2015 είναι ανεπαρκής (δημιουργία νέων θέσεων, κοινωνικές παροχές, παροχές υγείας, επιστροφές φόρων και άλλες δαπάνες).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2015»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, αναπλ. πρόεδρος

Πάμπος Παπαγεωργίου

Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου

Νίκος Νικολαΐδης
Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 24 Νοεμβρίου 2015. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Τμήμα Δημοσίων Έργων).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €26.867.092 και η χρήση του για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του 2015 είναι ανεπαρκής.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, με τον προτεινόμενο συμπληρωματικό προϋπολογισμό το δημοσιονομικό ισοζύγιο αναμένεται να επιβαρυνθεί ουσιαστικά μόνο κατά 0,3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) και το δημοσιονομικό έλλειμμα δεν αναμένεται να ξεπεράσει τον τεθέντα στόχο, ο οποίος είναι -0,9% του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, καθώς και με τα όσα δήλωσε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, το σύνολο των αναγκών που χρειάζεται να καλυφθούν ανέρχεται στα €53.160.242 και θα καλυφθούν, σύμφωνα με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου:

1. από τη μεταφορά εξοικονομήσεων που προέκυψαν από άλλες ομάδες/υποομάδες δαπανών διαφόρων Κεφαλαίων του προϋπολογισμού για το 2015 ύψους €26.293.150 και
 2. από τις ζητούμενες πρόσθετες πιστώσεις ύψους €26.867.092.
- Ειδικότερα, οι συνολικές ανάγκες αφορούν τα ακόλουθα:
1. **Δημιουργία νέων θέσεων**, οι οποίες αναλύονται ως ακολούθως: €40
 - α. Επτά θέσεις στο Διοικητικό Δικαστήριο (Πρόεδρος και έξι Δικαστές).
 - β. Δεκαεπτά θέσεις Αξιωματικών (βαθμού Συνταγματάρχη) στον Κυπριακό Στρατό.
 - γ. Μία θέση Διευθυντή Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
 2. **Κοινωνικές παροχές** για την κάλυψη αυξημένων αναγκών για παροχή κοινωνικής σύνταξης λόγω περίληψης μειωμένης πρόνοιας στον κρατικό προϋπολογισμό για το 2015. €8.250.000
 3. **Παροχές υγείας** για την κάλυψη: €7.416.000
 - α. αυξημένων αναγκών για αγορά ιατρικών προμηθειών λόγω του αυξανόμενου αριθμού πολιτών που επισκέπτονται τα κρατικά νοσηλευτήρια,
 - β. αγοράς συστήματος Αρχαιοθέτησης και Διακίνησης Εικόνων για το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και
 - γ. αγοράς καινοτόμων φαρμακευτικών προϊόντων για τη θεραπεία ασθενών.
 4. **Επιστροφές φόρων** για την κάλυψη αυξημένων δαπανών για την επιστροφή άμεσων φόρων και συσσωρευμένων οφειλών επιστροφής φόρου προστιθέμενης αξίας. €20.000.000
 5. **Άλλες Δαπάνες**, οι οποίες αφορούν κυρίως τα ακόλουθα: €17.494.202
 - α. Αυξημένη δαπάνη για παροχές στέγασης λόγω της αύξησης των αιτήσεων για επιδότηση ενοικίου.
 - β. Καταβολή χορηγίας στο Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας έναντι των εσόδων από τη δημοπράτηση των δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου.
 - γ. Αγορά ύδατος από τις μονάδες αφαλάτωσης λόγω προβλήματος στον αγωγό Σταυροβουνίου-Λευκωσίας κατά το 2014.
 - δ. Χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων σε αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης.

- ε. Αυξημένη δαπάνη για επιστροφές μεταβιβαστικών τελών και για απαλλοτριώσεις.
- στ. Εφαρμογή του σχεδίου αύξησης της αποδοτικότητας του Συστήματος Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας με στόχο τη μείωση των καθυστερήσεων πτήσεων μέσω της παροχής κινήτρων για αύξηση της αποδοτικότητας στους Ελεγκτές Εναέριας Κυκλοφορίας, το οποίο ανακτάται πλήρως από τις αεροπορικές εταιρείες που χρησιμοποιούν το κυπριακό FIR.

ΣΥΝΟΛΟ

€53.160.242

Στα πλαίσια της συζήτησης του θέματος βουλευτές μέλη της επιτροπής υπέβαλαν σωρεία ερωτημάτων και ζήτησαν την κατάθεση περαιτέρω στοιχείων αναφορικά με επιμέρους πρόνοιες του συμπληρωματικού προϋπολογισμού, τα οποία κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής με σχετική επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2015.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις σχετικά με την προτεινόμενη θεσμοθέτηση δεκαεπτά νέων θέσεων αξιωματικών στον Κυπριακό Στρατό, για τις οποίες ζητήθηκε η κατάθεση πρόσθετων στοιχείων, καθώς και με την πρόνοια ύψους €1.000.000 για την παροχή κινήτρων αύξησης αποδοτικότητας στους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.*

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €25.867.082 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2015. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμος του 2014 (Τροποποιητικός Νόμος του 2015)».

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

* Μετά την κυκλοφορία της έκθεσης, το νομοσχέδιο τροποποιήθηκε, ώστε να αφαιρεθούν πρόνοια για θεσμοθέτηση δεκαεπτά νέων θέσεων αξιωματικών στον Κυπριακό Στρατό και πρόνοια ύψους €1.000.000 για την παροχή κινήτρων αύξησης αποδοτικότητας στους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας. Ως εκ τούτου, το συνολικό ποσό που εγκρίθηκε για πληρωμή από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας μειώθηκε στα €25.867.082.

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Κάλυψη νέων αναγκών που έχουν προκύψει, καθώς και εύρυθμη λειτουργία του δημόσιου τομέα γενικότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμος του 2014 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, αναπλ. πρόεδρος

Πάμπος Παπαγεωργίου

Μαρία Κυριακού

Νίκος Νικολαΐδης

Σταύρος Ευαγόρου

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 24 Νοεμβρίου 2015. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του 2015, Νόμου του 2014 με στόχο την κάλυψη νέων αναγκών που έχουν προκύψει, καθώς και την εύρυθμη λειτουργία του δημόσιου τομέα γενικότερα.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τα όσα κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπείται ειδικότερα η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2015, ώστε να επιτευχθούν τα εξής:

1. Να επιτρέπεται η πλήρωση κενών θέσεων οι οποίες παραμένουν κενές για πέντε συνεχή χρόνια και άνω και για τις οποίες δεν έχει αρμοδίως αρχίσει η διαδικασία πλήρωσης, η οποία, με βάση την ισχύουσα διάταξη, απαγορεύεται, με αποτέλεσμα να δημιουργείται κώλυμα στην πλήρωσή τους μετά την αποπαραγοποίησή τους. Σημειώνεται ότι η απαγόρευση πλήρωσης τέτοιων θέσεων θα μπορεί να επαναθεσπισθεί, σε περίπτωση που αυτό κριθεί σκόπιμο.
2. Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού να περιληφθεί στα υπουργεία/τμήματα στα οποία θα επιτρέπεται η πρόσληψη πρόσθετου ωρομίσθιου προσωπικού και πρόσθετου ωρομίσθιου προσωπικού για εποχιακές ή έκτακτες ανάγκες.
3. Να αυξηθεί ο ανώτατος αριθμός μόνιμων και έκτακτων εκπαιδευτικών οι οποίοι δύναται να προσλαμβάνονται από 11 842 άτομα σε 11 967 άτομα για σκοπούς κάλυψης των αναγκών σχολικών μονάδων κατά το πρώτο τρίμηνο της σχολικής χρονιάς 2015-2016.
4. Να αυξηθεί ο ανώτατος αριθμός μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων στη Διοίκηση από 3 261 άτομα σε 3 289 άτομα, στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας από 1 333 άτομα σε 1 338 άτομα και στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας από 127 άτομα σε 131 άτομα για σκοπούς κάλυψης των αυξημένων αναγκών των δημόσιων νοσηλευτηρίων, καθώς και για τη λειτουργία του Κέντρου Μαστού.
5. Να επιτραπεί η πρόσληψη δύο εργοδοτούμενων καθορισμένης διάρκειας στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας για σκοπούς λειτουργίας του εξειδικευμένου θεραπευτικού προγράμματος στις φυλακές, καθώς και άλλων προγραμμάτων του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς.
6. Να προσληφθούν εργοδοτούμενοι καθορισμένης διάρκειας για υλοποίηση συγκεκριμένων Ευρωπαϊκών Ανταγωνιστικών Προγραμμάτων ή άλλων συναφών διεθνών προγραμμάτων για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια, υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική δαπάνη θα ανακτάται πλήρως.
7. Να επιτρέπεται η αντικατάσταση ωρομίσθιου προσωπικού στο επάγγελμα της καθαρίστριας στις ειδικές σχολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σε περίπτωση κένωσης μόνιμων θέσεων και απουσίας με μακροχρόνια άδεια απουσίας (άδεια ασθενείας και άδεια μητρότητας) με νέο προσωπικό.
8. Να επιτρέπεται όπως σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου παρατείνεται η απασχόληση επί δεκαπενθήμερης βάσης για ακόμη τέσσερα δεκαπενθήμερα, έτσι που να διατίθεται περισσότερος χρόνος, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο, για σκοπούς ολοκλήρωσης από τα αρμόδια υπουργεία των καταλόγων εργοδοτούμενων καθορισμένης διάρκειας.

Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, βουλευτές μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με την προτεινόμενη από την κυβέρνηση καθολική κατάργηση της απαγόρευσης

πλήρωσης κενών θέσεων στο δημόσιο οι οποίες παραμένουν κενές για πέντε συνεχή χρόνια και άνω και για τις οποίες δεν έχει αρχίσει η διαδικασία πλήρωσης και εισηγήθηκαν όπως, αντί της προτεινόμενης πλήρους κατάργησης της απαγόρευσης πλήρωσης τέτοιων κενών θέσεων, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ισχύσει εξαίρεση μόνο για θέσεις οι οποίες αποπαγοποιούνται με βάση τη διαδικασία που προβλέπεται στον περί της Απαγόρευσης Πλήρωσης Κενών Θέσεων στο Δημόσιο και Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμο. Ειδικότερα και σύμφωνα με σχετική εισήγηση, θέσεις οι οποίες αποπαγοποιούνται με τη νενομισμένη διαδικασία, ανεξαρτήτως αν έχουν παραμείνει κενές για πέντε συνεχή έτη και άνω, θα επιτρέπεται να πληρωθούν.

Το αρμόδιο υπουργείο, λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω εισήγηση, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, με επιστολή του, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2015, κατέθεσε πρόταση για ανάλογη διαμόρφωση του σχετικού άρθρου σύμφωνα με την εισήγηση μελών της επιτροπής, στη βάση της οποίας δε θα επιτρέπεται η πλήρωση κενών θέσεων οι οποίες παραμένουν κενές για πέντε συνεχή χρόνια και άνω και για τις οποίες δεν έχει αρμοδίως αρχίσει η διαδικασία πλήρωσής τους, εκτός εάν αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 του περί της Απαγόρευσης Πλήρωσης Κενών Θέσεων στο Δημόσιο και Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας την εν λόγω εισήγηση και αφού διαμόρφωσε ανάλογα το υπό αναφορά νομοσχέδιο, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επ' αυτού κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 έως 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με την αποχή του κ. Περδίκη, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμος του 2014 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα δύο ψήφους υπέρ, ουδεμίαν εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμούς 17 και 18 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2105» και «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ασφάλεια των Υπεράκτιων Εργασιών Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου) Κανονισμοί του 2015».

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Νομοσχέδιο υπ' αριθμόν 17: Τροποποίηση του αντικειμενικού σκοπού του βασικού νόμου, ώστε να περιληφθεί σε αυτόν η πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων και ο περιορισμός των συνεπειών τους.

Κανονισμοί υπ' αριθμόν 18: Μερική εναρμόνιση με την Οδηγία 2013/30/ΕΕ για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015» και για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ασφάλεια των Υπεράκτιων Εργασιών Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου) Κανονισμοί του 2015»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Σκευή Κούτρα Κουκουμά

Αθηνά Κυριακίδου

Νίκος Νουρής

Ρούλα Μαυρονικόλα

Μάριος Μαυρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Νοεμβρίου 2015. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Τμήματος Περιβάλλοντος και του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΔΕΟΚ, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ. Η ΠΕΟ και η ΣΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν κατέστη δυνατό να εκπροσωπηθούν ενώπιον της επιτροπής. Ωστόσο, η ΠΕΟ διεμήνυσε γραπτώς στην επιτροπή ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση σχεδίων νόμου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου, ώστε στο άρθρο 2Α, το οποίο αφορά τον αντικειμενικό σκοπό του νόμου αυτού, να περιληφθεί η αναφορά στην πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων και στον περιορισμό των συνεπειών τέτοιων ατυχημάτων, για να καταστεί σαφές ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί, οι οποίοι προτείνεται να εκδοθούν δυνάμει των διατάξεων του πιο πάνω νόμου, θα ρυθμίζουν θέματα που εμπίπτουν στον αντικειμενικό σκοπό του εν λόγω νόμου.

Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, ο υπό συζήτηση νόμος αποτελεί το βασικό νομοθετικό πλαίσιο το οποίο περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αποσκοπούν τόσο στη διασφάλιση της ασφάλειας, της υγείας και της ευημερίας των προσώπων στην εργασία σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας όσο και στην προστασία οποιωνδήποτε άλλων προσώπων έναντι των κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία σε σχέση με τις δραστηριότητες προσώπων στην εργασία. Περαιτέρω, από νομική άποψη κρίνεται απαραίτητη η προτεινόμενη τροποποίηση του αντικειμενικού σκοπού του εν λόγω νόμου, ώστε να περιληφθεί σε αυτόν η πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων και ο περιορισμός των συνεπειών τους.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 38 του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου, είναι η μερική εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουνίου 2013 για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου και την τροποποίηση της παλαιότερης σχετικής Οδηγίας 2004/35/ΕΚ.

Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη σχετική εισηγητική έκθεση η οποία συνοδεύει τους υπό συζήτηση κανονισμούς, τα σοβαρά ατυχήματα που σχετίζονται με υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου, εκτός από ανθρώπινες απώλειες και υλικές ζημιές, είναι πιθανό να έχουν καταστρεπτικές και μη αναστρέψιμες συνέπειες στο περιβάλλον των θαλασσών και των παράκτιων περιοχών, καθώς και σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στις παράκτιες οικονομίες. Ως εκ τούτου, βασικός σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι να μειωθούν όσο το δυνατό περισσότερο τα σοβαρά ατυχήματα που σχετίζονται με υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου και να περιοριστούν οι συνέπειές τους. Συγκεκριμένα, ο απώτερος στόχος είναι να προστατευτούν καλύτερα οι εργαζόμενοι, να βελτιωθεί η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των παράκτιων οικονομιών από τη ρύπανση, να καθοριστούν ελάχιστες προϋποθέσεις για την υπεράκτια εξερεύνηση και εκμετάλλευση κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, καθώς και να βελτιωθούν οι μηχανισμοί αντίδρασης σε περίπτωση ατυχήματος.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με τους προτεινόμενους κανονισμούς αναμένεται ότι θα επηρεαστούν οι εργασίες των εταιρειών που εκτελούν υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Επιπρόσθετα, για την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων της, η αρμόδια αρχή, που είναι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, πρέπει να στελεχωθεί κατάλληλα με εξειδικευμένο προσωπικό. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων απαιτούνται μηχανικοί στις ειδικότητες της μηχανικής πετρελαίου (petroleum engineering), της πυρομηχανικής (fire engineering), της χημικής μηχανικής (chemical engineering) και της μηχανολογικής μηχανικής (mechanical engineering). Επιπλέον, είναι απαραίτητη η ανάπτυξη συστήματος επικοινωνίας, ώστε να διευκολύνεται η διαβούλευση με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, εταιρείες, εργαζομένους και κοινό, γι' αυτό και αναμένεται ότι θα υπάρξει δημοσιονομικό κόστος από την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών.

Επισημαίνεται ότι εντός του 2014 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με αφορμή την έκδοση της πιο πάνω Οδηγίας και με ορίζοντα τη 19^η Ιουλίου 2015, που είχε καθοριστεί ως η τελευταία ημερομηνία εναρμόνισης με την εν λόγω Οδηγία, μελέτησε τις ανάγκες σε προσωπικό για την εφαρμογή των προνοιών της Οδηγίας αυτής στα κράτη μέλη και εξέτασε την υφιστάμενη δομή των αρμόδιων αρχών, περιλαμβανομένης της Κύπρου, εντοπίζοντας τα κενά που υπάρχουν. Η εν λόγω μελέτη κατέδειξε ότι για την εκτέλεση των καθηκόντων/ρυθμιστικών λειτουργιών της αρμόδιας αρχής στην Κύπρο στο παρόν στάδιο απαιτούνται τέσσερις με πέντε λειτουργοί στη βάση πλήρους απασχόλησης.

Επιπρόσθετα, η ίδια μελέτη, όσον αφορά την εκτίμηση για το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό που πρέπει να στελεχώνει την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους σε περίπτωση αύξησης κατά 50% των δραστηριοτήτων στον τομέα υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου σε σχέση με την παρούσα κατάσταση, κατέδειξε ότι για την Κύπρο θα απαιτούνται συνολικά 10,3 λειτουργοί στη βάση πλήρους απασχόλησης.

Όπως ανέφερε στην επιτροπή ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναφορικά με το θέμα της στελέχωσης της αρμόδιας αρχής λήφθηκε έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών, μέσω σχετικής επιστολής που στάλθηκε από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών στις 14 Αυγούστου 2015. Ειδικότερα, στην εν λόγω επιστολή προβλέπεται η ενίσχυση του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας με τέσσερις λειτουργούς, μέσω του μηχανισμού εσωτερικής αγοράς εργασίας στη δημόσια υπηρεσία, ώστε το πιο πάνω τμήμα να μπορεί να

εκτελεί τα πρόσθετα καθήκοντα που αναμένεται να προκύψουν από την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τον πιο πάνω εκπρόσωπο, όσον αφορά τις επιχειρήσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των υπό συζήτηση κανονισμών, αυτές θα επιβαρυνθούν με το κόστος εφαρμογής των απαραίτητων μέτρων για συμμόρφωση με τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Το κόστος αυτό δεν αναμένεται να είναι υψηλό, γιατί πρόκειται για σχετικά μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες ήδη εφαρμόζουν αρκετά από τα μέτρα αυτά.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή ενημερώθηκε από τους αρμόδιους φορείς ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί εξετάστηκαν και εγκρίθηκαν ομόφωνα από τριμερή τεχνική επιτροπή του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, καθώς και άλλων υπηρεσιών/οργανισμών που επηρεάζονται από τους εν λόγω κανονισμούς (Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας, καθώς και Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών). Στη συνέχεια το προσχέδιο των κανονισμών στάλθηκε στα μέλη του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος και στις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Κύπρο για τυχόν σχόλια/παρατηρήσεις, ωστόσο δεν υποβλήθηκε κανένα σχόλιο, οπότε θεωρείται ότι οι οργανώσεις αυτές και οι εταιρείες συμφωνούν.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις πρόνοιες τόσο του νομοσχεδίου όσο και των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτά έχουν τελικά διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 17 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 18 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 18 κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2015». Σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €119.000 και διάθεσή τους από το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου για την υλοποίηση διάφορων δραστηριοτήτων και σκοπών, για τους οποίους η αρχική πρόβλεψη στον αντίστοιχο εγκριμένο προϋπολογισμό για το έτος 2015 δεν ήταν επαρκής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2015»

Παρόντες:

Στέλλα Κυριακίδου, αναπλ. πρόεδρος	Ειρήνη Χαραλαμπίδου
Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου	Αθηνά Κυριακίδου
Αδάμος Αδάμου	Ρούλα Μαυρονικόλα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Νοεμβρίου 2015. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος και εκπρόσωποι του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου. Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά Κύπρου (ΕΚΤΕΠΝ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €190.000 και η διάθεσή τους από το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου για την υλοποίηση διάφορων δραστηριοτήτων και σκοπών, για τους οποίους η αρχική πρόβλεψη στον αντίστοιχο εγκριμένο προϋπολογισμό για το έτος 2015 δεν ήταν επαρκής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τον πρόεδρο του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι πρόσθετες πιστώσεις αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την οικονομική επιχορήγηση προγραμμάτων και συγκεκριμένα του προγράμματος γυναικών που εφαρμόζεται στην Αγία Σκέπη και του προγράμματος που εφαρμόζεται στην Εθνική Φρουρά μέσω του ΚΕΝΘΕΑ (€75.000).
2. Την κοινωνική επανένταξη πρώην εξαρτημένων ατόμων (€7.000).
3. Τη μίσθωση υπηρεσιών για σκοπούς αξιολόγησης των υφιστάμενων θεραπευτικών δομών (€46.000).
4. Ναύλα και άλλα έξοδα για συνέδρια, αποστολές και άδειες για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό (€7.000).
5. Ναύλα και άλλα έξοδα για συνέδρια, αποστολές και άδειες για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό (ΕΚΤΕΠΝ) (€5.000).
6. Ερευνητικά προγράμματα και συγκεκριμένα την πραγματοποίηση έρευνας με τίτλο "Παγκύπρια επισκόπηση γενικού πληθυσμού για το κάπνισμα, το αλκοόλ και άλλες ψυχοδραστικές ουσίες" (€50.000).

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησε με τον προτεινόμενο νόμο, αναφέροντας ότι το ποσό του συμπληρωματικού προϋπολογισμού θα καλυφθεί από εξοικονομήσεις του Υπουργείου Υγείας, της ομάδας άρθρων 04.000 (Μεταβιβάσεις Εσωτερικού).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου ποσού ύψους €190.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2015. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015». Σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση της αναφοράς που γίνεται στους περί Δικαστικής Φαρμακευτικής (Forensic Pharmacy) Κανονισμούς του 1963 με την αναφορά σε άλλους σχετικούς κανονισμούς που πρόκειται να τεθούν σε ισχύ και να καταργήσουν τους προαναφερθέντες κανονισμούς. Επιπρόσθετα, εισαγωγή διάταξης που να επιτρέπει την επιβολή τελών για τη συμμετοχή στις εξετάσεις εγγραφής φαρμακοποιού στους νέους σχετικούς κανονισμούς που θα εκδοθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Νίκος Νουρής

Αθηνά Κυριακίδου

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Ρούλα Μαυρονικόλα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Σεπτεμβρίου και στις 5 και 12 Νοεμβρίου 2015. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων Νόμου με την αντικατάσταση από το κείμενό του της αναφοράς που γίνεται στους περί Δικαστικής Φαρμακευτικής (Forensic Pharmacy) Κανονισμούς του 1963 με την αναφορά σε άλλους σχετικούς κανονισμούς που πρόκειται να τεθούν σε ισχύ και να καταργήσουν τους προαναφερθέντες κανονισμούς. Περαιτέρω, σκοπείται η εισαγωγή στο βασικό νόμο διάταξης που να επιτρέπει την επιβολή τελών για τη συμμετοχή στις εξετάσεις εγγραφής φαρμακοποιού στους νέους σχετικούς κανονισμούς που θα εκδοθούν.

Σημειώνεται ότι το νομοσχέδιο κατατέθηκε και συζητήθηκε στην επιτροπή μαζί με τους κανονισμούς «Οι περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Διαδικασία και Περιεχόμενο Εξετάσεων για την Εγγραφή Φαρμακοποιού)

Κανονισμοί του 2015», οι οποίοι θα προωθηθούν για έγκριση στην ολομέλεια του σώματος σε μεταγενέστερο στάδιο, αφού προηγουμένως ψηφιστεί το παρόν νομοσχέδιο σε νόμο, ο οποίος θα εξουσιοδοτεί την έκδοση των κανονισμών.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας Κοινού Αεροπορικού Χώρου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2015». Σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας Κοινού Αεροπορικού Χώρου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας. Ειδικότερα, επιδιώκεται η δημιουργία κοινού αεροπορικού χώρου των συμβαλλόμενων μερών με ίσους όρους ανταγωνισμού και με τήρηση των ίδιων κανόνων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Κοινού Αεροπορικού Χώρου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2015»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Αδάμος Αδάμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Μάριος Καρογιάν

Γιώργος Λουκαΐδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 2015. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εξωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κατά το άρθρο 169(2) του συντάγματος κύρωση της Συμφωνίας Κοινού Αεροπορικού Χώρου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, η οποία υπεγράφη στις 26 Ιουνίου 2012, δυνάμει της Απόφασης του Συμβουλίου και των Αντιπροσώπων των Κυβερνήσεων των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου της 7^{ης} Ιουνίου 2012 και της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 78.366 και ημερομηνία 17 Φεβρουαρίου 2015.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, καθώς και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η εν λόγω συμφωνία στοχεύει στη δημιουργία κοινού αεροπορικού χώρου των συμβαλλόμενων μερών με ίσους όρους ανταγωνισμού και με τήρηση των ίδιων κανόνων, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων των πεδίων ασφάλειας πτήσεων, της ασφάλειας από έκνομες ενέργειες και της διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας.

Σημειώνεται ότι όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σε αυτό, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Συμφωνίας Κοινού Αεροπορικού Χώρου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2015».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας Κοινού Αεροπορικού Χώρου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Ο περί της Ευρωμεσογειακής Συμφωνίας...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

(Κτυπά τη σφύρα.)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ούτε τον εαυτό μας δεν ακούμε! Ούτε τον εαυτό μας δεν ακούμε!

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ναι, αλλά είναι 11.15 μ.μ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ε, μα, τζιαι για μας έν' 11.15 μ.μ.!

Το υπ' αριθμόν 22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Ο περί της Ευρωμεσογειακής Συμφωνίας Αεροπορικών Μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των Κρατών Μελών της, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015». Σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση του πρωτοκόλλου για την τροποποίηση της ευρωμεσογειακής συμφωνίας αεροπορικών υπηρεσιών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η προσχώρηση της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ευρωμεσογειακής Συμφωνίας Αεροπορικών Μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των Κρατών Μελών της, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Αδάμος Αδάμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Μάριος Καρογιάν

Γιώργος Λουκαΐδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 2015. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εξωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κατά το άρθρο 169(2) του συντάγματος κύρωση του πρωτοκόλλου για την τροποποίηση της ευρωμεσογειακής συμφωνίας αεροπορικών υπηρεσιών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η προσχώρηση της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο υπογράφηκε στις 18 Ιουνίου 2012 δυνάμει της Απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2009 και της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 78.579 και ημερομηνία 26 Μαρτίου 2015.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η Ευρωμεσογειακή Συμφωνία Αεροπορικών Μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των Κρατών Μελών της, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου αφετέρου, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 12 Δεκεμβρίου 2006 και κυρώθηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία με τη δημοσίευση του σχετικού νόμου με αριθμό 10(III) του 2011 στις 8 Απριλίου 2011, προνοεί την προώθηση ενός διεθνούς αεροπορικού συστήματος βασιζομένου στον ανταγωνισμό μεταξύ των αεροπορικών εταιρειών με ελάχιστη κρατική παρέμβαση και ρύθμιση, καθώς και τη βελτίωση της πρόσβασης των αεροπορικών εταιρειών στις παγκόσμιες αγορές.

Σημειώνεται ότι όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 3Α. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Πίνακα 2. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ευρωμεσογειακής Συμφωνίας Αεροπορικών Μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των Κρατών Μελών της αφενός και του Βασιλείου του Μαρόκου αφετέρου (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα έχει ήδη συζητηθεί.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που σας έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για Συνεργασία στην Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.237-2015).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2016 Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.238-2015).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.239-2015).		
4.	Ο περί της Αναδιάρθρωσης Χρηματοοικονομικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.240-2015).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας Μονάδας Διαχείρισης της Συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ιδιοκτησιακή Δομή Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.241-2015).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Επιβολής Ειδικού Φόρου Πιστωτικού Ιδρύματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.242-2015).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.243-2015).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2016 Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.244-2015).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2015. (Αρ. Φακ. 23.03.052.068-2015).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
10.	Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2015. (Αρ. Φακ. 23.03.052.069-2015).	Άμυνας	Άμυνας
11.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 48, 49, 50, 52, 53, 54 και 55) του 2015 αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 17 Νοεμβρίου 2015 σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμου του 2014. [N. 57(II)/2014]. (Αρ. Φακ. 13.04.001).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Έκθεση του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2015, προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από την 1 ^η Ιουλίου 2015 μέχρι την 30 ^η Σεπτεμβρίου 2015. (Αρ. Φακ. 11.06.001).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
13.	Έκθεση του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2015, προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την περίοδο από την 1 ^η Ιουλίου 2015 μέχρι την 30 ^η Σεπτεμβρίου 2015, σύμφωνα με το άρθρο 18(2) του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Δημοκρατίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου αρ. 74 του 1988. (Αρ. Φακ. 06.03.003.001).

14. Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 1) του 2015 του προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων του 2015, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων του 2015 Νόμου του 2015 [Νόμος αρ. 22(II) του 2015]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).

Οικονομικών

Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Έγγραφο

Διορισμός μέλους του Πολεοδομικού Συμβουλίου σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(β) των περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμων του 1988-2013. Απόφαση γραμματείας Υπουργικού Συμβουλίου με ημερ. 24.11.2015. (Αρ. Φακ. 22.10.003).

Κατατέθηκε από

Γραμματεία Υπουργικού Συμβουλίου

Παραπέμπεται

Κοινοποιήθηκε σε όλους τους βουλευτές.

Προτάσεις νόμου

1. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.02.056.158-2015).
2. Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.02.056.159-2015).
3. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.02.056.160-2015).
4. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.02.056.161-2015).
5. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.02.056.162-2015).
6. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.02.056.163-2015).
7. Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2015.

Κατατέθηκαν από

Σωτήρη Σαμψών και Κυριάκο Χατζηγιάνη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Αντρέα Φακοντή, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά και Πανίκο Σταυριανό εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Πρόδρομο Προδρόμου, Μαρία Κυριακού και Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Πρόδρομο Προδρόμου, Μαρία Κυριακού και Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Πρόδρομο Προδρόμου, Μαρία Κυριακού και Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Πρόδρομο Προδρόμου, Μαρία Κυριακού και Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Πρόδρομο Προδρόμου, Μαρία Κυριακού και

Παραπέμπονται στις επιτροπές

Νομικών

Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- (Αρ. Φακ. 23.02.056.164-2015). Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού
8. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.02.056.165-2015). Πρόδρομο Προδρόμου, Μαρία Κυριακού και Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9. Ο περί των Τεχνιτών Οχημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.02.056.166-2015). Άγγελο Βότση, βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Γεώργιο Προκοπίου, βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, και Αντώνη Αντωνίου, βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος εκλογικής περιφέρειας Πάφου Συγκοινωνιών και Έργων
10. Ο περί της Εφαρμογής της Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.02.056.167-2015). Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας Υγείας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.232, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Άντρου Κυπριανού

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το Σχέδιο Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων.

Συγκεκριμένα:

1. Να κατατεθούν στοιχεία αναφορικά με το ποιες και πόσες αναπτύξεις έχουν αξιοποιήσει τα κίνητρα τα δύο προηγούμενα χρόνια. Πώς συνέβαλαν στην ανάκαμψη της αναπτυξιακής δραστηριότητας και στην οικονομία του τόπου; Πόσες νέες θέσεις εργασίας δημιουργήθηκαν;
2. Να εξηγηθούν οι λόγοι διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των κινήτρων και παράτασής τους για ακόμα δύο χρόνια. Υπάρχουν στοιχεία που να υποδεικνύουν ότι με αυτό τον τρόπο θα ανακάμψει η αναπτυξιακή δραστηριότητα; Αν υπάρχουν, παρακαλώ να κατατεθούν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.233, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Μάριου Μαυρίδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχουν δείκτες απόδοσης και αποτελεσματικότητας της Αστυνομίας Κύπρου και συγκρίσεις με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα τελευταία χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.234, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Μάριου Μαυρίδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να προσκομίσει στοιχεία στη Βουλή των Αντιπροσώπων τα οποία αφορούν την επιβατική κίνηση των λεωφορείων ανά επαρχία και την ανάλογη χρηματοδότηση του κράτους από το 2010 και μετά. Οι μαθητικές διαδρομές να παρουσιαστούν ξεχωριστά.

Παρακαλούμε επίσης να μας πληροφορήσετε αν υπάρχουν στοιχεία ή κάποια μελέτη για το κόστος ανά επιβάτη, ανά δρομολόγιο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.235, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα δικαιώματα των κοινοταρχών των κατεχόμενων κοινοτήτων συγκριτικά με αυτά των κοινοταρχών των

κοινοτήτων στις ελεύθερες περιοχές. Συγκεκριμένα, παρακαλούμε όπως μας υποβληθούν υπό μορφή πίνακα, εάν είναι δυνατό, στοιχεία αναφορικά με τις απολαβές, τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα και τα επιδόματα των κοινοταρχών των κατεχόμενων και των ελεύθερων κοινοτήτων.

Παρακαλούμε επίσης όπως, με την ίδια μορφή, μας δοθούν στοιχεία για τις εισφορές στη χρηματοδότηση, τη συμμετοχή σε προγράμματα της ΕΕ, τη συμμετοχή στον κρατικό προϋπολογισμό και οποιαδήποτε άλλου είδους κρατική χορηγία αναφορικά με τις κατεχόμενες και τις ελεύθερες κοινότητες της Κύπρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.236, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Στην κοινότητα Ξυλοφάγου και ειδικότερα στην περιοχή “Κουμένια” λειτουργεί παράνομα χώρος απόρριψης πάσης φύσεως σκουβάλων. Η απόρριψη σκουβάλων είναι ανεξέλεγκτη, παρά το ότι υπάρχουν απαγορευτικές πινακίδες, που τοποθετήθηκαν από το κοινοτικό συμβούλιο Ξυλοφάγου. Σημειώνονται συχνά πυρκαγιές στον εν λόγω χώρο με σκοπό τη συλλογή μετάλλων και, λόγω του ότι ο χώρος αυτός έχει τεράστιο βάθος, μπορεί να επηρεάζονται τα υπόγεια ύδατα της περιοχής.»

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί ο εν λόγω χώρος είναι ανοικτός και δεν είναι περιφραγμένος, γιατί δεν έχει γίνει αποκατάσταση του χώρου και πότε προτίθεται να προβεί στην αποκατάστασή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.237, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους για τους οποίους οι εγγραφές αγροτικών δρόμων παγκύπρια δεν έχουν προχωρήσει, παρά το γεγονός ότι υπάρχει ολοκληρωμένη νομοθεσία που θεσπίζει τη διαδικασία εγγραφής των εν λόγω δρόμων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.238, ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σε συνέχεια προηγούμενης ερώτησής μου με αρ. 23.06.010.02.567, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα προχωρήσει σε ανακαίνιση του Δημοτικού Σχολείου Μουτταγιάκας και αν για το σκοπό αυτό έχει συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό σχετικό κονδύλι.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολών.)

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.04.262, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2014, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στέγαση Σχολών του Πανεπιστημίου Κύπρου στην περιοχή των Αλυκών Λάρνακας

Αναφέρομαι στην επιστολή της Γενικής Διευθύντριας της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερ. 18.11.2014, σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με Απόφασή του ημερομηνίας 14.7.2015 και αρ. 79.121, αποφάσισε να εγκρίνει την αξιοποίηση από το Πανεπιστήμιο Κύπρου κρατικής γης στην περιοχή της Στέγης Αγίου Χαραλάμπους στις Αλυκές Λάρνακας, για τη δημιουργία πανεπιστημιακών σχολών. Αποφάσισε επίσης τη δημιουργία Εθνικού Πάρκου στον υπόλοιπο χώρο της εν λόγω κρατικής γης.

Σημειώνεται ότι για την τελική έγκριση των έργων που αφορούν τις πανεπιστημιακές σχολές θα ακολουθηθούν όλες οι απαιτούμενες διαδικασίες, με βάση τη νομοθεσία. Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την Οδηγία 92/43 ΕΟΚ, δεν απαγορεύονται καινούριες δραστηριότητες ή αναπτύξεις εντός μιας περιοχής “Natura 2000”. Το Άρθρο 6 απαιτεί ότι καινούρια έργα τα οποία είναι πιθανό να έχουν σημαντική επίπτωση, πρέπει να υποβληθούν σε μια κατάλληλη αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων πριν υλοποιηθούν. Κατά την εξέταση της αίτησης για χορήγηση πολεοδομικής άδειας του πιο πάνω έργου, θα απαιτηθεί η υποβολή Μελέτης Δέουσας Εκτίμησης των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και η Περιβαλλοντική Αρχή με τη Γνωμάτευσή της θα αποφανθεί εάν θα δώσει έγκριση και με ποιους όρους.

Με την ευκαιρία αυτή, σας διαβιβάζω τους χαιρετισμούς μου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.04.504, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή της Γενικής Διευθύντριας της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 06/04/15 με την οποία διαβιβάστηκε η πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Όντως η μετεγκατάσταση των υαίων του Melios Zoo, σε άλλο, κατάλληλο χώρο που να διασφαλίζει την ευημερία τους, δεν έχει πραγματοποιηθεί από μέρους του ιδιοκτήτη. Ως εκ τούτου, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες στις 03/09/15 επέβαλαν διοικητικό πρόστιμο συνολικού ύψους €800 για παράβαση του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου. Το όλο θέμα παρακολουθείται και στην περίπτωση που δεν υπάρξει συμμόρφωση θα ληφθούν επιπρόσθετα μέτρα.

Με την ευκαιρία αυτή σας διαβιβάζω τους χαιρετισμούς μου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.04.563, ημερομηνίας 13 Μαΐου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, και σχετικά με την επιστολή της Γενικής Διευθύντριας της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 20 Μαΐου 2015, σας παραθέτω τα ακόλουθα:

Με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με αρ. 78.131 και ημερ. 23/12/2014, ανατέθηκε στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος η εφαρμογή του νέου Σχεδίου παραχώρησης ενίσχυσης στους δικαιούχους “χρωματισμένου” γεωργικού πετρελαίου για το πετρέλαιο κίνησης που χρησιμοποιείται στα οχήματα για γεωργικούς σκοπούς.

Το συγκεκριμένο Σχέδιο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την υλοποίηση του Καθεστώτος “χρωματισμένου” γεωργικού πετρελαίου που εφαρμόζει το Τμήμα Τελωνείων, σύμφωνα με τους περί Παραχώρησης Αφορολόγητου Πετρελαίου για Γεωργικούς Σκοπούς Κανονισμούς του 2003, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιηθούν ή αντικατασταθούν. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τους όρους και τα κριτήρια του νέου Σχεδίου, οι δικαιούχοι είναι οι γεωργοκτηνοτρόφοι, αλιείς και δασοκόμοι που συμμετέχουν και επωφελούνται από το υπό αναφορά Καθεστώς που εφαρμόζει το Τμήμα Τελωνείων και συνεχίζουν να χρησιμοποιούν κανονικό (και όχι “χρωματισμένο”) πετρέλαιο κίνησης σε συγκεκριμένα οχήματα (διπλοκάμπινα, βαν, φορτηγά) που χρησιμοποιούν για γεωργικούς σκοπούς.

Αναφορικά με τα ερωτήματα σας, παραθέτω τα ακόλουθα:

- (α) Σύμφωνα με το μητρώο του Τμήματος Τελωνείων, τον Ιούλιο του 2015 ο αριθμός των εγγεγραμμένων αδειούχων δικαιούχων χρηστών χρωματισμένου πετρελαίου για γεωργικούς σκοπούς είναι **6044**.
- (β) Σχετικά με το θέμα της ποιότητας του χρωματισμένου πετρελαίου σε σύγκριση με το πετρέλαιο κίνησης, αναφέρεται ότι οι εταιρείες πετρελαιοειδών εντός της Δημοκρατίας χρησιμοποιούν και στις δυο περιπτώσεις πετρέλαιο χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο, το οποίο δεν υπερβαίνει το 0,001%.

Η μόνη διαφορά του πετρελαίου εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων από το αφορολόγητο πετρέλαιο για γεωργικούς σκοπούς είναι ότι στο πρώτο περιέχεται και μικρό ποσοστό βιοντίζελ, σύμφωνα με το στόχο για αντικατάσταση των συμβατικών καυσίμων με βιοκαύσιμα (Οδηγία 2009/28/ΕΚ) καθώς και το στόχο για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κύκλου ζωής του καυσίμου (Οδηγία 2009/30/ΕΚ).

- (γ) Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Τμήματος Τελωνείων, οι ποσότητες του χρωματισμένου πετρελαίου που διακινούνται στην αγορά σε σχέση με τη διακίνηση του κανονικού πετρελαίου τα τελευταία πέντε χρόνια καταγράφονται στον πιο κάτω πίνακα.

	Πετρέλαιο κίνησης σε λίτρα	Χρωματισμένο πετρέλαιο για γεωργικούς σκοπούς σε λίτρα
2010	419,171,729	28,078,921
2011	402,375,651	29,598,776
2012	355,701,835	27,843,854
2013	305,402,510	26,499,355
2014	297,061,981	25,025,998

- (δ) Τέλος, το ερώτημα αν οι εταιρείες πετρελαιοειδών επιβάλλουν οποιοδήποτε ξεχωριστό τέλος για το γεωργικό πετρέλαιο, διαβιβάστηκε για απάντηση στην αρμόδια Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού.

Με την ευκαιρία αυτή σας διαβιβάζω τους χαιρετισμούς μου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.04.576, ημερομηνίας 19 Μαΐου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, και σχετικά με την επιστολή της Γενικής Διευθύντριας της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 22 Μαΐου 2015, σας παραθέτω τα ακόλουθα:

Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Νόμου περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) του 1993 έως το 2007 είναι το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Σχετικά με την έγκριση, σήμανση, κυκλοφορία και ιχνηλασιμότητα των Γενετικά Τροποποιημένων ζωοτροφών, η Κύπρος εφαρμόζει πλήρως την Κοινοτική Νομοθεσία και συγκεκριμένα τους Κοινοτικούς Κανονισμούς 1829/2003 και 1830/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22^{ας} Σεπτεμβρίου 2003, σύμφωνα με τους οποίους:

- απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά Γενετικά Τροποποιημένων Ζωοτροφών εκτός εάν αυτές καλύπτονται από έγκριση που χορηγείται σύμφωνα με τους Κανονισμούς αυτούς,
- απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά Γενετικά Τροποποιημένων Ζωοτροφών εκτός εάν αυτές φέρουν σήμανση που να δηλώνει την ταυτότητα τους σαν Γενετικά Τροποποιημένα. Εξαιρούνται οι ζωοτροφές με παρουσία Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών (ΓΤΟ) μικρότερη του 0,9%, εφόσον η σχετική Τροποποίηση είναι εγκεκριμένη από την ΕΕ.

Η Κύπρος λόγω των ιδιαίτερων εδαφοκλιματικών συνθηκών, και της χαμηλής εθνικής παραγωγής, προμηθεύεται περίπου το 85% των σιτηρών και το σύνολο των υπολοίπων πρώτων υλών των ζωοτροφών, από την Κοινότητα και από τρίτες χώρες.

Στην περίπτωση του φορτίου Άλευρου Κραμβόσπορου (Ελαιοκράμβης) Ελλάδας διενεργήθηκε δειγματοληψία στις 26/04/2014 στο Λιμάνι Λάρνακας και μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων των χημικών και μικροβιολογικών αναλύσεων διαπιστώθηκε ότι αυτό ήταν επιμολυσμένο με σόγια, από την οποία ένα μέρος ήταν εγκεκριμένη γενετικά τροποποιημένη (Roundup Ready 1 Soya) σε ποσοστό 42,5% κατά πολύ μεγαλύτερο του 0,9% που είναι το όριο πέραν του οποίου πρέπει να σημαίνονται τα υλικά που είναι ή περιέχουν ή προέρχονται από Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς. Ακολούθως, στάλθηκε τελευταία προειδοποίηση στον Εισαγωγέα και δόθηκε σύσταση όπως διορθώσει την σήμανση του υλικού αναγράφοντας τη φράση “το παρόν υλικό περιέχει σογιάλευρο που παράγεται από Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς”.

Σχετικά με τις ερωτήσεις που θέσατε σας αναφέρουμε τα ακόλουθα:

- 1) Τα τελευταία τουλάχιστον 20 χρόνια που τα ζώα τρέφονται με γενετικά τροποποιημένη σόγια δεν φαίνεται να έχουν υποστεί οποιαδήποτε επίπτωση στην υγεία τους και εξακολουθεί να υπάρχει σε διεθνές επίπεδο επιστημονική αβεβαιότητα όσον αφορά το θέμα αυτό.
- 2) Εναλλακτικές λύσεις για τους κτηνοτρόφους μας για χρήση άλλων πηγών πρωτεΐνης που δεν περιέχουν γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς αν και υπάρχουν είναι πολύ περιορισμένες και σχεδόν απαγορευτικές κυρίως λόγω του υψηλού κόστους αλλά και της αδυναμίας να εξευρεθούν επαρκείς ποσότητες για να καλύψουν τις ανάγκες της κτηνοτροφίας στο σύνολο της. Για παράδειγμα τα τελευταία 2 χρόνια έχει γίνει προσπάθεια να αντικατασταθεί μέρος της σόγιας από άλλα υλικά όπως το ιχθυάλευρο και το άλευρο φύτρων κυάμοψης αλλά αυτό δεν έγινε ευρέως αποδεκτό και ελάχιστος αριθμός κτηνοτροφικών μονάδων προχώρησε στη χρήση τους κυρίως λόγω του υψηλού κόστους. Σημειώνεται ότι, η ποιότητα της παρεχόμενης από τα σογιάλευρα πρωτεΐνης, υπερέχει κατά πολύ των άλλων υλικών.
- 3) Τα τελευταία δεκαπέντε τουλάχιστον χρόνια, το 25% του συνόλου των πρώτων υλών ζωοτροφών που εισάγεται στην Κύπρο, είναι το υποπροϊόν της σόγιας “εκχειλισμένο καβουρδισμένο σογιάλευρο” το οποίο αποτελεί την βασική πρωτεϊνική πηγή μετά την απαγόρευση των κρεαταλεύρων και οστεαλεύρων. Το προϊόν αυτό σε ποσοστό πλησίον του 100%, είναι Γενετικά Τροποποιημένο, αφού στην παγκόσμια αγορά είναι πολύ μικρές οι παραγόμενες ποσότητες μη Γενετικά Τροποποιημένης σόγιας. Το γεγονός αυτό καθιστά ασύμφορη και δυσβάστακτη ένεκα της οικονομικής κρίσης που επικρατεί, τη μη χρήση Γενετικά Τροποποιημένης σόγιας για τους κτηνοτρόφους της συμβατικής κτηνοτροφίας αφού διατίθενται στην αγορά σε τιμές κατά πολύ υψηλότερες.
- 4) Στη σήμανση του εισαγόμενου εκχειλισμένου καβουρδισμένου σογιάλευρου, πάντοτε αναφέρεται ότι αυτό προέρχεται από εγκεκριμένη γενετικά τροποποιημένη ποικιλία σόγιας. Στις σύνθετες ζωοτροφές που περιέχουν εκχειλισμένο καβουρδισμένο σογιάλευρο αναγράφεται στη σήμανση “η ζωοτροφή περιέχει γενετικά τροποποιημένη σόγια” ή “η ζωοτροφή περιέχει γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς”.

Επισυνάπτεται σχετικός πίνακας με το σύνολο των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί σε ζωοτροφές από την Αρμόδια Αρχή κατά το 2014 καθώς και τα αποτελέσματά τους.

Τέλος, επαναλαμβάνεται ότι το Τμήμα Γεωργίας σαν Αρμόδια Αρχή για τον έλεγχο των ζωοτροφών, εφαρμόζει πλήρως την Εθνική αλλά και την Κοινοτική Νομοθεσία που αφορά τις Γενετικά Τροποποιημένες Ζωοτροφές και επαγρυπνεί για την προστασία της δημόσιας υγείας, της υγείας των ζώων και του περιβάλλοντος. Είμαστε στην διάθεση σας για περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις.

Με την ευκαιρία αυτή σας διαβιβάζω τα χαιρετίσματά μου.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτησή.

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.04.621, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή της Γενικής Διευθύντριας της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 12/06/15 με την οποία διαβιβάστηκε η πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Σχετικά με την άφιξη αιλουροειδών στις εγκαταστάσεις του Melios Pet Centre Ltd, σας πληροφορώ ότι έγιναν έλεγχοι τόσο από Τμήματα του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (Τμήμα Περιβάλλοντος και Κτηνιατρικές Υπηρεσίες), όσο και από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

Όσον αφορά τις εγκαταστάσεις, κατά τον επιτόπιο δε έλεγχο δεν παρατηρήθηκε οτιδήποτε που να παραβιάζει την καλή διαβίωση των ζώων. Ως προς τα θέματα της οχληρίας και ασφάλειας των περιοίκων και των εργαζομένων/τρίτων προσώπων (επισκεπτόμενου κοινού), οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες έχουν ενημερώσει σχετικά τους αρμόδιους για τα θέματα φορείς και υπηρεσίες, δηλαδή το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίων Τριμιθιάς και το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, για τα από μέρους τους δέοντα ως προς τα συγκεκριμένα θέματα.

Με την ευκαιρία αυτή σας διαβιβάζω τους χαιρετισμούς μου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.04.637, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή της Γενικής Διευθύντριας της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 24 Ιουνίου 2015, με την οποία διαβιβάζεται Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεрдίκη, και σας πληροφορώ ως ακολούθως:

1. Η έγκριση των δραστικών ουσιών που περιέχονται σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα γίνεται με απόφαση της αρμόδιας Επιτροπής της ΕΕ, εφόσον πληρούνται οι πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, με τον οποίο τίθενται τα κριτήρια για την αξιολόγηση των δραστικών ουσιών ώστε να διασφαλίζεται η ανθρώπινη υγεία, η υγεία των ζώων και η προστασία του περιβάλλοντος. Εφόσον εγκριθεί μια δραστική ουσία με σχετική απόφαση της ΕΕ, τότε δυνατόν να περιέχεται σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα που διατίθενται στην κοινοτική αγορά για μια δεκαετή περίοδο. Με τη λήξη της δεκαετίας, η έγκριση δυνατόν να ανανεωθεί ή να τροποποιηθεί ή να αποσυρθεί λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες επιστημονικές εξελίξεις.
2. Η δραστική ουσία glyphosate που περιέχεται στο σκεύασμα RoundUp έχει εγκριθεί με σχετική Απόφαση της ΕΕ να περιέχεται μέσα σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα που διατίθενται στην κοινοτική αγορά. Η δεκαετής περίοδος έγκρισής της λήγει στις 31/12/2015. Ως εκ τούτου η ουσία glyphosate βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο επαναξιολόγησης. Η αρμόδια Επιτροπή της ΕΕ έδωσε οδηγίες στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων όπως, κατά την επαναξιολόγηση της ουσίας ληφθεί υπόψη και η μελέτη του Διεθνούς Οργανισμού Ερευνών για τον Καρκίνο (IARC), που αποτέλεσε την αφορμή να απαγορευθούν οι γαλλικές αρχές τη διάθεση των σκευασμάτων RoundUp στα καταστήματα κηπουρικής.
3. Στα πλαίσια εφαρμογής της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ, από τις 26 Νοεμβρίου 2015 τα επαγγελματικές χρήσης φυτοπροστατευτικά προϊόντα θα μπορούν να διατίθενται αποκλειστικά σε όσους κατέχουν το Πιστοποιητικό Επαγγελματία Χρήστη Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων. Σύμφωνα με πρόσφατη (04/05/2015) σχετική Απόφαση του Συμβουλίου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και Βιοκτόνων (αρμόδια Αρχή στην Κύπρο), φυτοπροστατευτικά προϊόντα τα οποία κατηγοριοποιούνται ως "ύποπτα για πρόκληση καρκίνου" δεν μπορούν να αδειοδοτηθούν για ερασιτεχνική χρήση και άρα να διατίθενται σε μη επαγγελματίες.

Συνεπώς, ανεξάρτητα με την όποια απόφαση της ΕΕ για την ανανέωση της έγκρισης της δραστικής ουσίας glyphosate, εφόσον αυτή κατηγοριοποιηθεί ως "ύποπτη για πρόκληση καρκίνου", δεν θα μπορεί να διατίθεται σε ερασιτέχνες στην Κύπρο. Αυτός ο περιορισμός είναι ταυτόσημος με την απαγόρευση που επέβαλαν οι γαλλικές αρχές.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας διαβιβάσω τους χαιρετισμούς μου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.006, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, θα ήθελα να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Για το ενδεχόμενο κατασκευής του προτεινομένου καταφυγίου σκαφών αναψυχής και αγκυροβολίου στην περιοχή της Κάτω Πάφου και συγκεκριμένα στην παραλία «Παχιά Άμμος», η Αρχή Λιμένων ενημέρωσε, κατά το έτος 2009, την ενδιαφερόμενη εταιρεία ότι, καταρχάς, αντικρίζει θετικά το αίτημά της, με την προϋπόθεση, ωστόσο, ότι θα εξασφαλιστούν από πλευράς της εταιρείας, όλες οι απαραίτητες άδειες από τις αρμόδιες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και, μόνον τότε, η Αρχή θα μπορούσε να εξετάσει περαιτέρω το αίτημά της. Είναι, επίσης, σε γνώση της Αρχής ότι, βάσει του Νόμου 46 (I)/2007 που προβλέπει για τη Διαχείριση, Εκμετάλλευση και Λειτουργία χώρων ελλιμενισμού και εξυπηρέτησης σκαφών αναψυχής στη Δημοκρατία, απαιτείται και η έγκριση του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Από πλευράς της εταιρείας, έγινε κατάθεση Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) στο Τμήμα Περιβάλλοντος, με ισχύουσα ημερομηνία 21/8/2014.

Η Περιβαλλοντική Αρχή εξέδωσε γνωμάτευση ημερ. 10.6.2015, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως Παράρτημα Α. Τα σημαντικότερα σημεία της γνωμάτευσης, αφορούν την απαίτηση του Τμήματος Περιβάλλοντος για εκπόνηση ακτομηχανικής μελέτης, έκθεση υποθαλάσσιας έρευνας αρχαιοτήτων και επανεξέταση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, σύμφωνα με τα πιο πάνω ευρήματα.

Επισημαίνεται ότι δεν γίνεται «δημόσια διαβούλευση με εμπλεκόμενους φορείς». Γίνεται διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς στα πλαίσια της εξέτασης της ΜΕΕΠ που υποβάλλεται και, στη βάση αυτή, δόθηκε ο νομότυπος χρόνος για δημόσια διαβούλευση μέσω έκδοσης ανακοίνωσης σε εφημερίδες στις 9/1/2009. Να σημειωθεί ότι η προαναφερόμενη ημερομηνία 21/8/2014, αφορά την υποβολή της τελευταίας ΜΕΕΠ που υποβλήθηκε, καθώς προηγούμενη μορφή της ΜΕΕΠ είχε υποβληθεί στις 10/10/2009.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.022, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή της Γενικής Διευθύντριας της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 03/08/15 με την οποία διαβιβάστηκε η πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του Υπουργείου, δεν είναι ενήμεροι για θέματα αλιείας στις περιοχές της Κύπρου που ευρίσκονται εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τα μόνα επίσημα στοιχεία που λαμβάνονται, αφορούν τα αλιεύματα (ποσότητες ανά είδος) που διέρχονται μέσω της Πράσινης Γραμμής βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 1480/2004, στις περιοχές στις οποίες η κυβέρνηση ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο. Επίσης, η αξία των αλιευμάτων που διέρχονται διαμέσου της Πράσινης Γραμμής στις ελεύθερες περιοχές, είναι διαθέσιμη στο διαδικτυακό τόπο του Τουρκοκυπριακού Εμπορικού Επιμελητηρίου. Όσον αφορά επιστημονικές δημοσιεύσεις που αναφέρονται στην αλιεία στα κατεχόμενα, είναι εις γνώση μας η ύπαρξη του ακόλουθου δημοσιευμένου άρθρου, χωρίς απαραίτητα να είναι το μόνο:

Unifying the catch data of a divided island: Cyprus's marine fisheries catches, 1950-2010 των Ulman, A. et. al., στο περιοδικό Environment, Development and Sustainability (2015) 17:801-821.

Αναφορικά με τα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης σε σχέση με θαλάσσια/ναυτιλιακά θέματα, σας πληροφορώ ότι το θέμα αυτό εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εξωτερικών.

Το πεδίο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) περιλαμβάνει στήριξη για την Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΛΠ) για τη διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων και τη διαχείριση της αλιείας, εφόσον οι δραστηριότητες αυτές ασκούνται στην επικράτεια των κρατών μελών, από αλιευτικά σκάφη της Ένωσης ή υπηκόους των κρατών μελών. Η επιτυχία της ΚΑΛΠ εξαρτάται από ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου, επιθεώρησης και εφαρμογής και ως εκ τούτου, το ΕΤΘΑ μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Θάλασσα” 2014-2020 θα στηρίξει και δράσεις που αφορούν την ανάπτυξη υποδομών και αγορά μέσων ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων, όπως για παράδειγμα, η αγορά περιπολικών σκαφών, πτητικών και άλλων ελεγκτικών μέσων ή εξοπλισμού και η εφαρμογή νέων τεχνολογιών και προγραμμάτων σε σχέση με τον έλεγχο της αλιείας.

Με την ευκαιρία αυτή σας διαβιβάζω τους χαιρετισμούς μου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.028, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή της Γενικής Διευθύντριας της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 12/08/15 με την οποία διαβιβάστηκε η πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Όπως γνωρίζετε το σχέδιο στείρωσεων γάτων έχει διακοπεί λόγω της ανάγκης για περικοπές στις δημόσιες δαπάνες. Για τον ίδιο λόγο, η κρατική χορηγία προς τις φιλοζωικές οργανώσεις είχε μειωθεί κατά το ήμισυ, δηλαδή από 50.000 έγινε 25.000 ευρώ. Το Υπουργείο, αντιλαμβανόμενο την ανάγκη στήριξης του έργου των φιλοζωικών οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των δράσεων που αποσκοπούν στον έλεγχο του πληθυσμού των γάτων, ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών και πέτυχε την αύξηση του κονδυλίου προς τις φιλοζωικές οργανώσεις. Ως εκ τούτου, για το 2015 η κρατική χορηγία προς τις φιλοζωικές θα είναι διπλάσια στο σύνολό της σε σχέση με το 2014 και με αυτή θα καλυφθούν και προγράμματα στείρωσης γάτων τα οποία συντονίζουν οι κατά τόπους σύνδεσμοι προστασίας γάτων.

Με την ευκαιρία αυτή σας διαβιβάζω τους χαιρετισμούς μου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.029, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έργα και δραστηριότητες που γίνονται στην περιοχή του Δικτύου Natura 2000

“Πόλις-Γιαλιά”

Αναφέρομαι στην επιστολή της Γενικής Διευθύντριας της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερ. 12.8.2015, σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στην περιοχή του Δικτύου Natura 2000 «Πόλις - Γιαλιά» έχουν εντοπιστεί παράνομες απολήψεις άμμου από αμμοθινικούς οικότοπους, αποκοπή ακακιών και διατάραξη από μηχανικά μέσα περιοχών των αμμοθινικών οικότοπων. Επιπρόσθετα στην περιοχή πραγματοποιούνται έργα διαπλάτυνσης του οδικού δικτύου, με σκοπό την δημιουργία πεζόδρομου και ποδηλατόδρομου.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος γνωρίζει για αυτά τα έργα/δράσεις, καθότι στην περιοχή πραγματοποιούνται έκτακτες και προγραμματισμένες παρακολουθήσεις ανά δεκαπενθήμερο.

Σε ό,τι αφορά τις παράνομες απολήψεις άμμου το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει καταγγείλει το περιστατικό στον Αστυνομικό Σταθμό Πόλεως Χρυσοχούς και ταυτόχρονα ενημέρωσε έγκαιρα όλες τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας για κατάλληλες ενέργειες. Σε ό,τι αφορά στην αποκατάσταση των εν λόγω περιοχών, το Τμήμα Περιβάλλοντος παρακολουθεί την κατάσταση και θα επέμβει με μέτρα αποκατάστασης σε περίπτωση που δεν μπορέσει να ανακάμψει από μόνο του το οικοσύστημα.

Αναφορικά με την παράνομη αποκοπή ακακιών, το θέμα εξετάζεται σε συνεργασία με το Τμήμα Δασών με εντατικότερους επιτόπιους ελέγχους. Όπως γνωρίζετε, οι ακακίες αποτελούν ξενικό και εποικιστικό είδος, το οποίο προκαλεί ζημιές στα Κυπριακά οικοσυστήματα. Το Τμήμα Περιβάλλοντος βρίσκεται στην διαδικασία διαμόρφωσης σχεδίου απομάκρυνσής τους αφού πρώτα διασφαλιστεί η αποκοπή του φωτισμού από τα μηχανοκίνητα οχήματα προς τις παραλίες ωτοκίας των θαλάσσιων χελώνων, με άλλα τοπικά είδη που θα φυτευτούν στην περιοχή.

Σχετικά με τα έργα διαπλάτυνσης του οδικού δικτύου με σκοπό την δημιουργία πεζόδρομου και ποδηλατόδρομου, αρμόδιες αρχές για την υλοποίηση του έργου είναι το Τμήμα Δημοσίων Έργων και η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου. Το Τμήμα Περιβάλλοντος αφού πληροφορήθηκε την έναρξη των εν λόγω έργων απέστειλε επιστολές επιβάλλοντας όρους για μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην περιοχή.

Η περιοχή παρακολουθείται συνεχώς και οποιοσδήποτε άλλες ενέργειες κριθούν αναγκαίες θα εφαρμοστούν ώστε να υπάρχει καλή κατάσταση διατήρησης των αμμοθινικών οικότοπων.

Με την ευκαιρία αυτή, σας διαβιβάζω τους χαιρετισμούς μου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.044, ημερομηνίας 5 Αυγούστου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή της Γενικής Διευθύντριας της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 12/08/15, με την οποία διαβιβάστηκε η πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι οι περί Ιδιωτικών Κτηνιατρικών Ιατρείων, Κλινικών και Νοσοκομείων (Εγγραφή, Λειτουργία και Έλεγχος) Κανονισμοί του 2015 έχουν ετοιμαστεί και υποβληθεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο στις 27 Αυγούστου

2015. Σκοπός των προτεινόμενων Κανονισμών, είναι η ρύθμιση της λειτουργίας των ιδιωτικών ιατρείων, νοσοκομείων και κλινικών.

Με την ευκαιρία αυτή σας διαβιβάζω τους χαιρετισμούς μου.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.059, ημερομηνίας 17 Αυγούστου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ. 23.06.010.05.059 και ημερομηνία 21/8/2015 σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι οι Όροι Εντολής του αντικειμένου της σύμβασης με αρ. Υ.0.2015/03/Π έγιναν με την ενεργό συμμετοχή της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) στη βάση της συμφωνίας που επιτεύχθηκε στις 8 Μαΐου 2015 με τη μεσολάβηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Η εν λόγω σύμβαση, η οποία κατακυρώθηκε στην κοινοπραξία EXERGIA-MRC, προνοεί για τη διενέργεια μελέτης που θα εξετάζει και θα αναλύει όλες τις επιλογές αναφορικά με το μελλοντικό καθεστώς της ΑΗΚ. Η μελέτη βρίσκεται σε εξέλιξη και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (ΥΕΕΒΤ) προεδρεύει της Ομάδας Έργου που παρακολουθεί τις εργασίες των αναδόχων του συμβολαίου. Στην Ομάδα Έργου, εκτός από το ΥΕΕΒΤ, συμμετέχουν με εκπροσώπους τους το Υπουργείο Οικονομικών και η Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων. Τις εργασίες της Ομάδας Έργου παρακολουθεί η ΑΗΚ που συμμετέχει υπό το καθεστώς του παρατηρητή με δύο (2) εκπροσώπους της.

Το συμβόλαιο με τον ανάδοχο έχει συνολική διάρκεια τέσσερις (4) μήνες και οι εργασίες αναμένεται να ολοκληρωθούν περί τα τέλη του τρέχοντος έτους.

Σύμφωνα με σχετική πληροφόρηση που λάβαμε από την αναθέτουσα αρχή (Υπουργείο Οικονομικών) η συμφωνία με τον ανάδοχο υπογράφηκε στις 25 Αυγούστου 2015 και το ποσό της σύμβασης ανέρχεται σε €403.100,00.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.070, ημερομηνίας 19 Αυγούστου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση του βουλευτή εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γ. Περδίκη σε σχέση με τη διαχείριση του ναυαγίου «Ζηνοβία» και σας ενημερώνω ως ακολούθως:

Η διαχείριση του ναυαγίου, η ασφάλεια, οι καταδυτικές δραστηριότητες και οι κανόνες χρήσεις στην εν λόγω περιοχή δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών. Επιπλέον αναφέρεται ότι το ναυάγιο «Ζηνοβία» δεν αποτελεί τεχνητό ύφαλο με βάση τη σχετική στρατηγική του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών. Κατά την άποψη μας, το θέμα της διαχείρισης του ναυαγίου «Ζηνοβία», ενδεχομένως να αφορά την Αρχή Λιμένων Κύπρου, εφόσον το ναυάγιο βρίσκεται εντός λιμενικής περιοχής.

Σε ό,τι αφορά ενδεχόμενη παράνομη αλιεία στην περιοχή με ψαρουντούφεκο, είναι γεγονός ότι η παράνομη αλιεία είναι φαινόμενο που παρουσιάζεται στο θαλάσσιο χώρο, ιδιαίτερα όπου συγκεντρώνονται μεγάλοι αριθμοί ιχθυοπληθυσμών, όπως οι θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών (ΤΑΘΕ), ως αρμόδιο Τμήμα για την επιτήρηση των αλιευτικών δραστηριοτήτων, πραγματοποιεί περιπολίες στα πλαίσια των δυνατοτήτων του (ανθρώπινο δυναμικό και διαθέσιμες πιστώσεις) οι οποίες εντατικοποιούνται με βάση την περιοχή, την εποχή του χρόνου και γενικότερα την ανάλυση των πληροφοριών. Λόγω της εκμετάλλευσης των αδυναμιών της υφιστάμενης νομοθεσίας και παράλληλα της ιδιαίτερης φύσης της παράνομης πρακτικής της αλιείας με τη χρήση ψαρουντούφεκου σε συνδυασμό με φωτεινές πηγές, αλλά κυρίως και λόγω της αδυναμίας του ΤΑΘΕ να επιτηρεί σε 24ωρη βάση τις αλιευτικές δραστηριότητες, οι καταγγελίες που σχετίζονται με την εν λόγω παράνομη πρακτική είναι περιορισμένες.

Σε μια προσπάθεια πρόληψης και πάταξης της λαθραλιείας το ΤΑΘΕ απέστειλε προσχέδιο τροποποίησης της Νομοθεσίας, αναφορικά με τη χρήση και μεταφορά καταδυτικών συσκευών, πρακτική η οποία σε συνδυασμό με τη χρήση αλιευτικών εργαλείων, όπως ψαρουντούφεκο, είναι φυσικά παράνομη και αρκετά καταστροφική για συγκεκριμένα είδη αλιευμάτων. Το υπό αναφορά τροποποιητικό νομοσχέδιο έχει προωθηθεί για νομοτεχνική επεξεργασία.

Η αποτελεσματική επιτήρηση των αλιευτικών δραστηριοτήτων και η ουσιαστική πάταξη της παράνομης αλιείας μπορεί να επιτευχθεί με τη λειτουργία μονάδων ελέγχου καθ' όλη τη διάρκεια του 24ωρου, που σημαίνει τη λειτουργία μονάδων ελέγχου με το σύστημα βάρδιας. Σημειώνεται ότι εξετάζεται η δημιουργία νέας Υπηρεσίας (Ακτοφυλακή) που θα λειτουργεί σε 24ωρη βάση και θα επιτηρεί όλες τις θαλάσσιες δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένων και των αλιευτικών δραστηριοτήτων.

Με την ευκαιρία αυτή σας διαβιβάζω τους θερμούς μου χαιρετισμούς μου.»

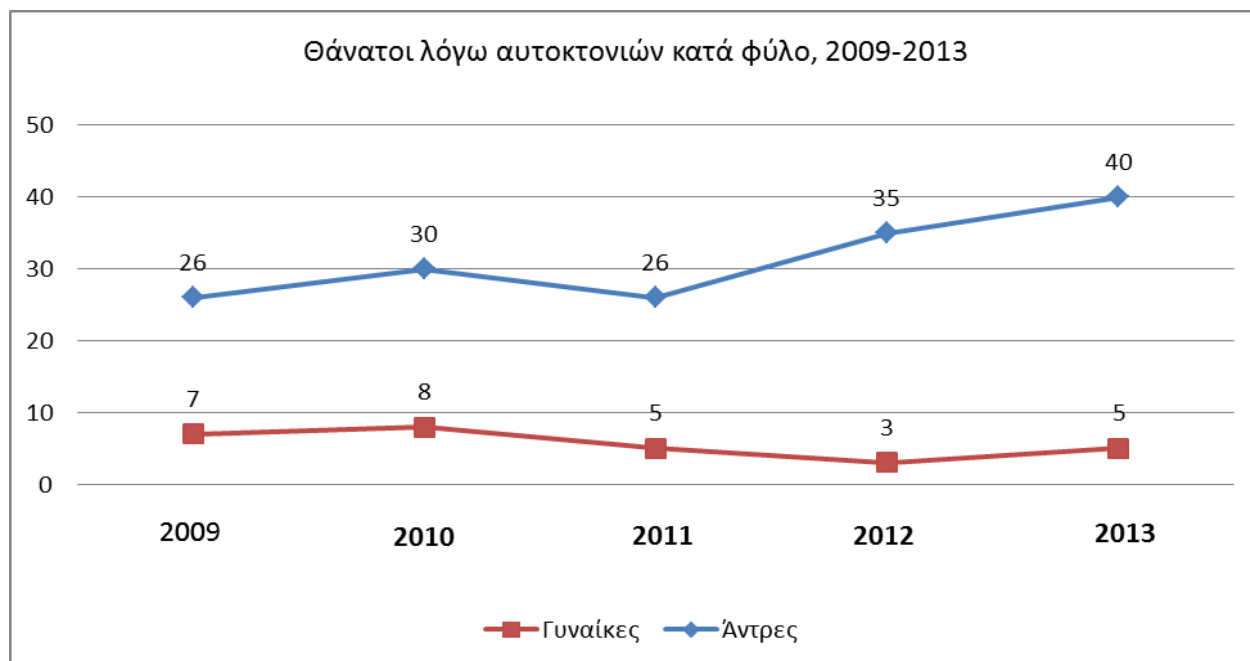
Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Υγείας κ. Γιώργου Παμπορίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.076, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. ερ. 23.06.010.05.076 και ημερ. 26/08/15, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η Μονάδα Παρακολούθησης Υγείας έχει καταγραμμένες 185 αυτοκτονίες για την περίοδο 2009-2013 (5 έτη), εκ των οποίων οι 157 αφορούν άντρες (85%) και οι 28 αφορούν γυναίκες (15%).
3. Η ανάλυση κατά ηλικιακή ομάδα δείχνει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό θανάτων παρουσιάζεται στις ηλικίες 20-49 ετών.
4. Ενδεικτικά σας παραθέτουμε τους πιο κάτω βασικούς πίνακες:

Πίνακας 1: Θάνατοι λόγω αυτοκτονιών κατά φύλο, 2009-2013

Θάνατοι λόγω αυτοκτονιών κατά φύλο, 2009-2013			
Έτος	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο
2009	26	7	33
2010	30	8	38
2011	26	5	31
2012	35	3	38
2013	40	5	45
Σύνολο	157	28	185

Πίνακας 2: Θ+άνατοι λόγω αυτοκτονιών ηλικιακή ομάδα, 2009-2013

Θάνατοι λόγω αυτοκτονιών κατά ηλικιακή ομάδα, 2009-2013			
Ηλικιακή Ομάδα	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο
0-4			
5-9			

10-14			
15-19	7	2	9
20-24	19	2	21
25-29	13	3	16
30-34	17		17
35-39	15	5	20
40-44	17	3	20
45-49	15	4	19
50-54	9	4	13
55-59	12	1	13
60-64	9	2	11
65-69	6		6
70-74	7		7
75-79	4		4
80-84	5	1	6
84+	2	1	3
Σύνολο	157	28	185

5. Οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, οι ενδονοσοκομειακές μονάδες, οι δύο Ψυχιατρικές Κλινικές του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού και του Νοσοκομείου Αθαλάσσιας υποδέχονται ασθενείς μετά από απόπειρες αυτοκτονίας οι οποίοι χρήζουν νοσοκομειακή νοσηλεία. Οι ενδονοσοκομειακές δομές εφαρμόζουν πρωτόκολλα με κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση ατόμων με αυτοκαταστροφική συμπεριφορά. Επίσης τα εξωτερικά Ιατρεία της Κοινωνικής Ψυχιατρικής και οι λειτουργοί που εργάζονται εκεί υποδέχονται άτομα που έκαναν απόπειρα/απόπειρες αυτοκτονίας και διατηρούν συστηματική στήριξη και παρακολούθηση όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.
6. Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται για την πρόληψη των αυτοκτονιών, αυτά αφορούν τα προληπτικά προγράμματα που εφαρμόζονται σε όλα τα τμήματα των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και απευθύνονται στην κοινότητα και σε άλλες ευπαθείς ομάδες. Οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας συμμετέχουν στην εκπαίδευση ομάδων που διαχειρίζονται άτομα που προβαίνουν σε απόπειρες αυτοκτονίας όπως στην Αστυνομική Ακαδημία για εκπαίδευση αστυνομικών και δεσμοφυλάκων.
7. Στον ατομικό ιατρικό φάκελο καταχωρίζεται η πληροφόρηση για τυχόν ιστορικό με απόπειρες αυτοκτονίας αλλά δεν μηχανογραφούνται ώστε να διατηρούνται αρχεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.081, ημερομηνίας 25 Αυγούστου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι, στο παρόν στάδιο, δεν υπάρχει κάποιο νομοθετικό πλαίσιο, οι πρόνοιες του οποίου να ρυθμίζουν τη λειτουργία των οδικών συρμών (τρενάκια).

Έπειτα από σειρά διαβουλεύσεων των αρμόδιων φορέων (Τμήμα Οδικών Μεταφορών, Αστυνομία, Ένωση Δήμων, Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού) αποφασίστηκε όπως η αρμοδιότητα για αδειοδότηση οδικού συρμού ανατεθεί στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίες θα παραχωρούν άδειες με πλειοδοτικό διαγωνισμό και θα επωφελούνται τα έσοδα από το διαγωνισμό.

Για τη ρύθμιση του θέματος και για σκοπούς διευκόλυνσης στην προώθηση του θέματος ετοιμάστηκε, από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, προσχέδιο νομοσχεδίου με τίτλο «Ο περί Ρυθμίσεως των Οδικών Συρμών Νόμος», το οποίο στάληκε λόγω αρμοδιότητας στο Υπουργείο Εσωτερικών, για περαιτέρω χειρισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.085, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή της Γενικής Διευθύντριας της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 08/09/15 με την οποία διαβιβάστηκε η πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Στη Μεσόγειο έχουν καταγραφεί μέχρι σήμερα περίπου 1000 ξενικά θαλάσσια είδη, δηλαδή είδη που βρίσκονται εκτός των ορίων της ιστορικά φυσικής τους γεωγραφικής διανομής, τα οποία εισήχθησαν μέσω διαφόρων ανθρωπογενών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων όπως είναι η ναυτιλία, οι θαλασσοκαλλιέργειες, το εμπόριο ψαριών κ.ά. ή είναι «λεσσεψιανοί μετανάστες». Κάθε μονοπάτι εισαγωγής φαίνεται να ευνοεί συγκεκριμένες ταξινομικές ομάδες. Τα ψάρια εισέβαλαν κυρίως μέσω της διώρυγας του Σουέζ, τα μακροφύκη μέσω των θαλασσοκαλλιεργειών και τα ασπόνδυλα κυρίως μέσω της διώρυγας του Σουέζ και της ναυτιλίας. Η αφθονία των ξενικών ειδών που εισήχθησαν μέσω της διώρυγας του Σουέζ είναι πολύ μεγάλη κυρίως στις ακτές της ανατολικής Μεσογείου φθάνοντας τα 129 είδη/100 km², ενώ μειώνεται προς τα βόρεια και δυτικά.

Αρκετά από τα ξενικά είδη έχουν θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις στη σύνθεση των θαλάσσιων βιοκοινοτήτων και τη βιοποικιλότητα της Μεσογείου. Πολλά από τα είδη αυτά λειτουργούν ως «μηχανικοί οικοσυστήματος» μεταβάλλοντας σημαντικά τα οικοσυστήματα με ταυτόχρονα αρνητικές και θετικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα. Οι μηχανισμοί αρνητικής επίδρασης των ξενικών ειδών στη βιοποικιλότητα περιλαμβάνουν τη θήρευση, τον ανταγωνισμό, την απελευθέρωση τοξινών, τον υβριδισμό, τη μετάδοση ασθενειών, τη δημιουργία ανοξίας, την υπερβόσκηση και τη μεταβολή φυσικοχημικών παραμέτρων, ενώ οι μηχανισμοί θετικής επίδρασης στη βιοποικιλότητα περιλαμβάνουν την παροχή τροφής, τη ρύθμιση του πληθυσμού άλλου εισβλητικού είδους, την προστασία από θηρευτές και τη δημιουργία νέου βιότοπου.

Στα νερά της Κύπρου έχουν μέχρι σήμερα καταγραφεί επίσημα 168 ξενικά είδη θαλάσσιων οργανισμών, τα οποία περιλαμβάνουν 35 είδη ψαριών, εκ των οποίων τα 4 θεωρούνται είδη εισβολείς, δηλαδή είδη που απειλούν τη βιοποικιλότητα, την αφθονία γηγενών ειδών, την οικολογική ισορροπία, την οικονομική σταθερότητα ή την ανθρώπινη υγεία. Τα είδη αυτά είναι ο λαγοκέφαλος (*Lagocephalus sceleratus*), το πηκίαυλι (*Fistularia commersonii*), η άσπρη κουρκούνα (*Siganus rivulatus*) και η μαύρη κουρκούνα (*Siganus luridus*). Τα λεσσεψιανά είδη ψαριών αποτελούν σήμερα πέραν του 10% σε βάρος των εκφορτώσεων της Κυπριακής παράκτιας αλιείας και κάποια από αυτά είναι αλιεύματα μεγάλης εμπορικής αξίας.

Τα προβλήματα που δημιουργούν τα ξενικά είδη στο θαλάσσιο περιβάλλον και στην αλιεία δεν είναι καινούριο φαινόμενο και το Υπουργείο έχει και στο παρελθόν κληθεί να λάβει μέτρα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα λεσσεψιανού είδους με σημαντικές επιπτώσεις τόσο στο οικοσύστημα όσο και στον αλιευτικό τομέα, αποτελεί το ψάρι λαγοκέφαλος το οποίο τα τελευταία χρόνια έχει εξαπλωθεί σε ολόκληρη την ανατολική Μεσόγειο. Σύμφωνα με μελέτη που διεξήγαγε το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (ΤΑΘΕ) τα έτη 2009-2010, ο λαγοκέφαλος αποτελεί σήμερα ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της κυπριακής παράκτιας αλιείας, τόσο άμεσα λόγω της ικανότητας του να καταστρέφει τα εργαλεία και το αλιεύμα των ψαράδων, όσο και έμμεσα αφού φαίνεται να ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για μείωση του πληθυσμού αλιευμάτων. Το ΤΑΘΕ προχώρησε από το 2012 σε εφαρμογή Διαχειριστικού Σχεδίου με στόχο τον περιορισμό του πληθυσμού του λαγοκέφαλου σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μην αποτελεί πλέον απαγορευτικό παράγοντα για την ανάπτυξη της παράκτιας αλιείας. Η κυρία δράση του σχεδίου αφορά την καταπολέμηση του λαγοκέφαλου από συλλογικές ομάδες αλιέων του παρακτίου επαγγελματικού στόλου της Κύπρου, μέσω της άσκησης έντονης αλιευτικής πίεσης στον αναπαραγωγικό πληθυσμό του είδους, λίγο πριν και κατά την αναπαραγωγική περίοδο. Δικαιούχοι είναι «συλλογικές ομάδες» αλιέων (αναγνωρισμένοι τοπικοί σύνδεσμοι επαγγελματικής παράκτιας αλιείας) και η αμοιβή τους είναι ανάλογη με το βάρος των λαγοκέφαλων που αλιεύουν. Το σχέδιο συνεχίζεται από το 2012 μέχρι και σήμερα διάστημα στο οποίο παραδόθηκαν συνολικά περίπου 85 τόνοι λαγοκέφαλων. Δυστυχώς, λόγω της πολυπλοκότητας του θέματος και γενικότερα του θαλάσσιου περιβάλλοντος, δεν υπάρχει

ξεκάθαρη εικόνα για την αποτελεσματικότητα του σχεδίου. Είναι πάντως γενικά αποδεκτό ότι ο έλεγχος του πληθυσμού οποιουδήποτε ξενικού είδους και ειδικά στο θαλάσσιο περιβάλλον, είναι εξαιρετικά δύσκολος αν όχι αδύνατος.

Με την ευκαιρία αυτή σας διαβιβάζω τους χαιρετισμούς μου.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.102, ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2015 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.122, ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή της Γενικής Διευθύντριας της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 10/09/15 με την οποία διαβιβάστηκε η πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το προϊόν MSL/SES oil dispersant έχει εγκριθεί από το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών (ΤΑΘΕ), για συμπερίληψη στον κατάλογο των διασκορπιστικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για διάλυση πετρελαιοκηλίδας στο θαλάσσιο χώρο (πέραν του βάθους των 30 μ.) της Κυπριακής Δημοκρατίας, σύμφωνα με τον περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Προλήψεως της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία (Κυρωτικό) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο του 1989 (Ν. 57/1989).

Το ΤΑΘΕ προχώρησε στην έγκριση του εν λόγω προϊόντος με βάση τα πιστοποιητικά που προσκόμισε η εταιρεία από αναγνωρισμένα Εργαστήρια Ευρωπαϊκών Κέντρων, για την τοξικότητα του προϊόντος. Επίσης, έγινε δοκιμαστική χρήση για την αποτελεσματικότητα του στην παρουσία λειτουργιών του ΤΑΘΕ. Επιπρόσθετα, το ΤΑΘΕ έχει προχωρήσει στη διενέργεια πιλοτικού προγράμματος παρακολούθησης της χρήσης του στο θαλάσσιο περιβάλλον, σε ελεγχόμενο χώρο, όπου εντός του πλαισίου αυτού διενεργούνται διάφορες χημικές αναλύσεις και δοκιμές οικοτοξικολογίας, πριν και μετά την εφαρμογή του διασκορπιστικού.

Σε συνέχεια της αναφοράς σας σε πληροφορίες ότι οι αρμόδιες αρχές στο Ισραήλ εξέδωσαν ανακοίνωση απαγόρευσης χρήσης του εν λόγω προϊόντος, το ΤΑΘΕ, επικοινωνώντας άμεσα με τις αρμόδιες αρχές στο Ισραήλ, οι οποίοι ανέφεραν ότι δεν γνωρίζουν το προαναφερόμενο προϊόν. Ως εκ τούτου, παρακαλώ όπως εάν έχετε οποιαδήποτε στοιχεία ή άλλες πληροφορίες σε σχέση με την απαγόρευση του προϊόντος σε άλλες χώρες όπως τις κοινοποιήσετε στο ΤΑΘΕ για διερεύνηση.

Με την ευκαιρία αυτή σας διαβιβάζω τους χαιρετισμούς μου.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο. Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δεν υπάρχει σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 3 Δεκεμβρίου 2015, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.015-2015).
2. Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.239-2015).
3. Ο περί της Αναδιάρθρωσης Χρηματοοικονομικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.240-2015).
4. Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας Μονάδας Διαχείρισης της Συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ιδιοκτησιακή Δομή Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.241-2015).
5. Ο περί Επιβολής Ειδικού Φόρου Πιστωτικού Ιδρύματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.242-2015).

6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.01.056.243-2015).
7. Ο περί της Περαιτέρω Χρήσης Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.01.056.157-2015).
8. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.01.056.206-2015).
9. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Αρ. 1) Νόμος του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.01.056.217-2015).
10. Ο περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.01.056.213-2015).
11. Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010.
(Αρ. Φακ. 23.01.051.097-2010).
12. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2011.
(Αρ. Φακ. 23.01.052.036-2011).
13. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2015.
(Πρόταση νόμου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.056.145-2015).
14. Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Αγροτών και Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων Νόμος του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.01.056.064-2015).
15. Ο περί Εγγραφής Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων Νόμος του 2009.
(Πρόταση νόμου των κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Τάσου, Μαρίας Κυριακού, Γεώργιου Γεωργίου και Κώστα Κωνσταντίνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.050.034-2009).
16. Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Γεωργών και Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων Νόμος του 2014.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιαννάκη Γαβριήλ, Αντρέα Φακοντή και Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Νίκου Νικολαΐδη εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.02.055.021-2014).
17. Ο περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιαννάκη Γαβριήλ, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Αντρέα Φακοντή, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, Σοφοκλή Φυττή, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνεια, και Αντρέα Καυκαλιά και Νίκου Νικολαΐδη, βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).
(Αρ. Φακ. 23.02.053.069-2012).
18. Ο περί της Σύμβασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας του 1990 για την Ασφάλεια κατά τη Χρήση Χημικών Προϊόντων στην Εργασία (Κυρωτικός) Νόμος του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.01.056.165-2015).
19. Ο περί της Συμφωνίας Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής

Ένωσης και των Κρατών Μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου, για τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα Δορυφορικής Πλοήγησης (Κυρωτικός) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.181-2015).

20. Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) Κανονισμοί του 2015. (Αρ. Φακ. 23.03.052.012-2015).
21. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2015. (Αρ. Φακ. 23.03.052.055-2015).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η πανεπιστημιακή ανάπτυξη της χώρας, δημόσια και ιδιωτική, τα προβλήματα που υπάρχουν και τρόποι αντιμετώπισής τους σε σχέση με τις δυνατότητες και τα δεδομένα της χώρας και τα προβλήματα, τις ανάγκες και τις αντοχές του λαού, της οικονομίας, της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους).* (Αρ. Φακ. 23.05.048.003-2015).
2. «Ο τρόπος χειρισμού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και της Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕ) - Προβλήματα, προοπτικές και προσδοκίες». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων).* (Αρ. Φακ. 23.05.048.005-2015).
3. «Οι μονομερείς ενέργειες της κυβέρνησης που διχάζουν τον κυπριακό λαό». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Αντρου Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).* (Αρ. Φακ. 23.05.048.006-2015).
4. «Η 21^η Διάσκεψη Μερών για την κλιματική αλλαγή (COP21) και οι ευθύνες, οι κίνδυνοι και οι προκλήσεις που προκύπτουν για την Κύπρο από τις κλιματικές αλλαγές». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών).* (Αρ. Φακ. 23.05.048.007-2015).

Να σας ενημερώσω επίσης ότι στην αρχή της συνεδρίας θα προσέλθει ο Υπουργός Οικονομικών, για να καταθέσει την ομιλία του για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2016. Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 11.06 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Αντωνίου Αντώνης	Μαππουρίδης Ρίκκος
Βότσης Άγγελος	Μαυρίδης Μάριος
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Γεωργίου Γεώργιος	Μέσης Χρίστος
Γεωργίου Γιώργος	Μισός Αριστοτέλης
Δαμιανού Άριστος	Μιχαηλίδης Ανδρέας

Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νικολαΐδης Νίκος
Ευαγόρου Σταύρος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαγεωργίου Πάμπος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Καρογιάν Μάριος	Περδίκης Γιώργος
Κατσουρίδης Νίκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Καυκαλιάς Αντρέας	Προκοπίου Γεώργιος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σαμψών Σωτήρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Σαρίκας Φειδίας
Κουτσού Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κυπριανού Ανδρέας	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Άντρος	Τάσου Γεώργιος
Κυριακίδου Αθηνά	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυριακίδου Στέλλα	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακού Μαρία	Φακοντής Αντρέας
Κωνσταντίνου Κώστας	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χαμπουλλάς Ευγένιος
Κώστα Κώστας	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του προεδρεύοντος της συνεδρίασης κ. Σοφοκλή Φυττή στην Παγκόσμια Ημέρα κατά της Κακοποίησης των Γυναικών.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ισλανδίας, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή της Ισλανδίας στην από κοινού ανταπόκριση στις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη της και η Ισλανδία στη δεύτερη περίοδο δέσμευσης του Πρωτοκόλλου του Κιότο στη Σύμβαση Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις Κλιματικές Αλλαγές (Κυρωτικός) Νόμος του 2015» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμφώνου Συμβίωσης Νόμος του 2015», αγορεύσεις και συζήτηση (Σ. Σαμψών, Π. Παπαγεωργίου, Ν. Παπαδόπουλος, Ρ. Μαυρονικόλα, Π. Σταυριανός, Α. Κυριακίδου, Γ. Περδίκης, Α. Μισός, Ζ. Κουλίας, Α. Δαμιανού, Πρ. Προδρόμου, Α. Βότσης, Γ. Λαμάρης, Ν. Κουτσού, Ει. Χαραλαμπίδου, Γ. Προκοπίου, Α. Θεμιστοκλέους, Στ. Κυριακίδου, Άντρος Κυπριανού, Ν. Τορναρίτης, Ανδρέας Κυπριανού, Ν. Νικολαΐδης) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Πολιτικής Συμβίωσης Νόμος του 2015».
4.
 - α. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων και Πρόσβαση σε Καταγεγραμμένο Περιεχόμενο Ιδιωτικής Επικοινωνίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015».
 - β. Συζήτηση (Ν. Κατσουρίδης, προεδρεύων, Άντρος Κυπριανού, Ζ. Κουλίας, Γ. Λαμάρης) αναφορικά με τις αποφάσεις της Σύσκεψης του Προέδρου και των Αρχηγών ή Εκπροσώπων των Κομμάτων για την κατανομή του χρόνου ομιλίας στους βουλευτές κατά τη συζήτηση θεμάτων στην ολομέλεια.
 - γ. Αγορεύσεις και συζήτηση επί του νομοσχεδίου (Α. Δαμιανού, Δ. Συλλούρης, Α. Αντωνίου, Ρ. Μαυρονικόλα, Γ. Περδίκης, Ζ. Κουλίας, Φ. Σαρίκας, Α. Βότσης, Μ. Καρογιάν, Α. Κυριακίδου, Σ. Σαμψών, Α. Νεοφύτου, Άντρος Κυπριανού, Π. Σταυριανός, Ν. Τορναρίτης) και ψήφισή του σε νόμο.

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο και τις προτάσεις νόμου:
- α. Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015,
 - β. Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015,
 - γ. Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015,
- συζήτηση (Γ. Λαμάρης, Πρ. Προδρόμου, Π. Παπαγεωργίου, Α. Νεοφύτου, Στ. Ευαγόρου) και ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο νόμου με τον τίτλο «Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015».
6. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Παροχή Οικονομικής Βοήθειας σε Κοινότητες που Γειτνιάζουν με την Περιοχή Βασιλικού) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015» και ψήφισή της σε νόμο.
7. α. Εισήγηση του κ. Δημήτρη Συλλούρη για αναβολή του νομοσχεδίου και των προτάσεων νόμου:
- i. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015»,
 - ii. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009»,
 - iii. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2011»,
 - iv. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015»,
 - v. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2015»,
 - vi. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2015»,
 - vii. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2015»,
 - viii. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2015»,
- συζήτηση (Α. Νεοφύτου, Γ. Περδίκης, Ν. Παπαδόπουλος, Άντρος Κυπριανού) και απόφαση για μη αναβολή τους.
- β. Συζήτηση (Γ. Λαμάρης, Δ. Συλλούρης, Γ. Περδίκης, προεδρεύων, Α. Νεοφύτου) για τον τρόπο διεξαγωγής της συζήτησης του νομοσχεδίου και των προτάσεων νόμου.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015» και την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2009», συζήτηση (Γ. Περδίκης, Γ. Λαμάρης, Ν. Παπαδόπουλος), απόσυρση της πρότασης νόμου και ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο (με αρ. 2).
9. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου:
- α. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2011»,
 - β. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2015»,
 - γ. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2015»,
 - δ. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2015»,

- ε. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2015»,
- στ. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2015»,
- αγορεύσεις και συζήτηση (Γ. Περδίκης, Φ. Σαρίκας, Α. Κυριακίδου, Ζ. Κουλίας, Άντρος Κυπριανού, Γ. Λαμάρης, Δ. Συλλούρης, Ζ. Ζαχαρίου, Α. Θεμιστοκλέους, Ν. Κωνσταντίνου, Α. Νεοφύτου, Ν. Παπαδόπουλος, Α. Βότσης, προεδρεύων, Ν. Κατσουρίδης, Πρ. Προδρόμου), καταψήφιση της πρώτης, της τρίτης, της τέταρτης, της πέμπτης και της έκτης πρότασης νόμου και ψήφιση της δεύτερης σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2015» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμος του 2014 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015» και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015» και για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ασφάλεια των Υπεράκτιων Εργασιών Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου) Κανονισμοί του 2015», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2015» και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 2).
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Κοινού Αεροπορικού Χώρου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2015» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Συμφωνίας Κοινού Αεροπορικού Χώρου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2015».
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ευρωμεσογειακής Συμφωνίας Αεροπορικών Μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των Κρατών Μελών της, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Ευρωμεσογειακής Συμφωνίας Αεροπορικών Μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των Κρατών Μελών της αφενός και του Βασιλείου του Μαρόκου αφετέρου (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015».
17. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
18. Ερωτήσεις βουλευτών:
Ερωτήματα σχετικά με το Σχέδιο Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων - Ενημέρωση για την ύπαρξη ή μη δεικτών απόδοσης και αποτελεσματικότητας της Αστυνομίας Κύπρου και συγκρίσεις με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Ερωτήματα αναφορικά με την επιβατική κίνηση των λεωφορείων, τη χρηματοδότηση από το κράτος και το κόστος ανά επιβάτη - Τα δικαιώματα των κοινοταρχών και οι κρατικές χορηγίες των κατεχόμενων κοινοτήτων συγκριτικά με αυτά των κοινοτήτων στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου - Παράνομη λειτουργία χώρου απόρριψης σκουβάλων στην περιοχή "Κουμένια" της κοινότητας Ξυλοφάγου - Εγγραφές αγροτικών δρόμων - Ανάγκη ανακαίνισης του Δημοτικού Σχολείου Μουτταγιάκας.
19. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Η στέγαση τμημάτων του Πανεπιστημίου Κύπρου σε περιοχή εντός του δικτύου "Natura 2000" στη Λάρνακα - Μη συμμόρφωση ιδιοκτήτη ζωολογικού κήπου σε υποδείξεις των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών - Ερωτήματα σχετικά με το πετρέλαιο για γεωργική χρήση - Ερωτήματα σχετικά με την ύπαρξη γενετικά τροποποιημένης σόγιας σε ζωοτροφές - Εξέταση του κατά πόσο χορηγήθηκαν άδειες εισαγωγής ζώων στο Melios Pet Centre Ltd - Αίτημα για απαγόρευση της κυκλοφορίας του ζιζανιοκτόνου "Roundup" - Ερωτήματα σχετικά με το ενδεχόμενο κατασκευής καταφυγίου για σκάφη αναψυχής και αγκυροβολίου στην Κάτω Πάφο - ΜΟΕ αναφορικά με θαλάσσια/ναυτιλιακά θέματα και Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2014-2020 - Προγράμματα στείρωσης γάτων και σχετικά κονδύλια στους κρατικούς προϋπολογισμούς 2015-2016 - Η καταστροφή της παραθαλάσσιας προστατευόμενης χλωρίδας στην περιοχή Αργάκας-Γιαλιάς - Κατάθεση κανονισμών στη Βουλή για ρύθμιση του νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας των κτηνιατρικών κλινικών - Ερωτήματα σχετικά με διαγωνισμό προσφορών για την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και τη σχετική σύμβαση - Ενημέρωση για την κατάσταση και την ασφάλεια στο χώρο του ναυαγίου "Ζηνοβία" και τη διαφωνία σχετικά με τη διαχείριση του χώρου - Ενημέρωση για τον

αριθμό των περιστατικών απόπειρας αυτοχειρίας και τον αριθμό των θανάτων, για τα αίτια και τη στήριξη προς τους αποπειραθέντες τα τελευταία πέντε χρόνια - Θέμα κατοχής των απαιτούμενων αδειών και ασφαλιστικής κάλυψης των οδηγών μικρών τρένων που χρησιμοποιούνται για περιήγηση στο κέντρο των πόλεων - Οι κίνδυνοι για τη βιοποικιλότητα του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Κύπρου και για τους ψαράδες μετά την εμφάνιση νέων οργανισμών λόγω της διάνοιξης της δεύτερης Διώρυγας του Σουέζ και ανάγκη λήψης μέτρων - Καταβολή χρηματικών ποσών στην εταιρεία "Hermes" από την Κυπριακή Δημοκρατία λόγω της λειτουργίας του παράνομου αεροδρομίου της Τύμπου (εμπιστευτική απάντηση) - Ερωτήματα σχετικά με την έγκριση άδειας κυκλοφορίας προϊόντος της εταιρείας "Meydan Solutions Ltd" για την καταπολέμηση πετρελαιοκηλίδων.

Τιμή: €3,50